

de brabantse leeuw

Tweemaandelijks tijdschrift van de Sectie voor Geslacht-,
Naam- en Wapenkunde van Het Noordbrabants Genootschap
(Provinciaal Genootschap van Kunsten en Wetenschappen
in Noord-Brabant)

DRIËNDERTIGSTE JAARGANG 1984

Redactie:

mr. G. Berkelmans
dr. ir. C. H. J. van den Brekel, voorzitter
J. H. G. J. van Heeswijk, secretaris
mevr. P. L. Leget-Kuijlen
A. J. A. van Loon
J. W. M. Weijs

Redactiesecretariaat:

Postbus 29, 5330 AA Kerkdriel

Manuscripten zenden aan:

Redactie De Brabantse Leeuw,
Postbus 1104, 5200 BD 's-Hertogenbosch

Administratie: Postus 1104, 5200 BD 's-Hertogenbosch,
giro 3879363

Abonnementsprijs per jaargang: binnenland en België f 32,50; buitenland (behalve België) f 34,50. Men wordt verzocht het abonnementsgeld alleen te betalen via een toe te zenden accept-girokaart of rekening. Opzeggingen alleen schriftelijk mogelijk vóór 1 december 1984.

de brabantse leeuw

Tweemaandelijks tijdschrift van de Sectie voor Geslacht-, Naamen Wapenkunde van Het Noordbrabants Genootschap (het Provinciaal Genootschap van Kunsten en Wetenschappen in Noord-Brabant).

Redactie: mr. G. Berkelmans; dr. ir. C. H. J. van den Brekel; mevr. P. L. Leget-Kuijlen; A. J. A. van Loon; J. W. M. Weijts; J. H. G. J. van Heeswijk, redactiesecretaris, Postbus 29, 5330 AA Kerkdriel.

Manuscripten zenden aan: Redactie De Brabantse Leeuw, Postbus 1104, 5200 BD 's-Hertogenbosch.

Abonnement per jaargang: binnenland en België f 32,50; buitenland excl. België f 34,50. Men wordt verzocht het abonnementsgeld alleen te betalen via een toe te zenden acceptgirokaart.

Opzeggingen alleen schriftelijk mogelijk vóór 1 december 1984.

Administratie: Postbus 1104, 5200 BD 's-Hertogenbosch, tel. 073-139484, postgiro 3879363.

JAARGANG 33 NR. 1

JANUARI-FEBRUARI 1984

Twee eeuwen familie Oprins(-en), O'Prinsen en Prince

Arn. Oprinsen

Paulus Potterstraat 66, 5143 GZ Waalwijk

Vervolg van De Brabantse Leeuw maart-april 1982

Errata:

Onder II, regel 4 en 5 (pag. 38); 4 november 1704 moet zijn: 4 februari 1696.

Onder IIIa, regel 7 (pag. 39); 1174 moet zijn: 1774.

Onder IIIb, regel (pag. 40); (zn. v. IIIa) moet zijn: (zn. v. II).

Onder Vc, regel 1 (pag. 48); (zv IVb) moet zijn: (zv. IVa).

Onder Vh, regel 1 (pag. 49); Vh en (zn.v. IVf) moet zijn: Vg en (zn. v. IVe).

Alvorens de genealogie te vervolgen met VI., zullen eerst aanvullingen gegeven worden op generatie V.

Ve. *Joannes Oprins* (zoon van IVc) huwde te Wortel op 29 december 1836 met Anna Maria Meijvis. Zij werd in Wortel op 11 maart 1807 gedoopt als dochter van Petrus en Joanna van Riel. Zij overleed te Wortel op 15 augustus 1889.

Bij hun huwelijk erkennen zij twee kinderen die voor hun huwelijk werden geboren.

Kinderen uit dit huwelijk waren:

1. Petrus geboren te Wortel 25 februari 1830. Hij overleed ongehuwd; soldaat in het 4e Bataljon der Grenadiers in garnizoen te Leuven op 8 augustus 1851.
2. Joannes Petrus, geboren te Wortel 20 maart 1835.
3. Lucia, geboren te Wortel op 26 april 1837.
4. Cornelius, geboren te Wortel 24 november 1838.
5. Jacobus, geboren te Wortel 3 maart 1843. (Volgt onder VIg.)
6. Elisabeth, geboren te Wortel 1 april 1845.
7. Franciscus, geboren te Wortel 26 juni 1848 (Volgt onder VIh.).

Vf. *Matthias Prince* (zoon van IVd). Was gehuwd met Elisabeth Smarius. Het gezin woonde te Tilburg aan de Berkdijk 35.

Kinderen uit dit huwelijk waren:

1. Maria, geboren te Tilburg 1 mei 1829 en overleden aldaar 21 november 1857. Zij huwde te Tilburg 27 januari 1853 met Adriaan van Dun. Hij was de zoon van Gerardus en Johanna Catharina van der Sande.
2. Wilhelmus, geboren te Tilburg 12 januari 1831. (Volgt onder VIi.)
3. Johannes Cornelis, geboren te Tilburg 18 mei 1832. (Volgt onder VIj.)
4. Gertruda, geboren te Tilburg 29 november 1833. Zij huwde aldaar 28 juni 1860 met Cornelis van de Rijdt, zoon van Cornelis en Gerarda Janssen.
5. Anna Christina, geboren te Tilburg 24 december 1834 en aldaar op 17 mei 1836 overleden.
6. Johanna Maria, geboren te Tilburg 1 januari 1836 en aldaar ongehuwd op 17 februari 1865 overleden.
7. Gerardus, geboren te Tilburg 11 februari 1837. (Volgt onder VIk.)

Vg. *Johannes Cornelis O'Prinsen* (zoon van IVe), was gehuwd met Maria Anna van Rijswijk.

Kinderen uit dit huwelijk waren:

1. Cornelis, geboren te Enschoot 5 mei 1842. (Volgt onder VII.)
2. Henricus, geboren te Enschoot 16 maart 1845.
3. Mathijs, geboren te Enschoot 24 december 1847. (Volgt onder VIIm.)
4. Walterus, geboren te Enschoot 24 maart 1851. Hij is op 19 mei 1871 uit Berkel-Enschoot in Tilburg gaan wonen. Inwonend bij Jacobus de Bont (bakker) en Elisabeth Peeters³⁶.

Vh. *Peter Oprinsen* (zoon van IVf), geboren te Tilburg 8 oktober 1824 en overleden aldaar op 29 september 1899. Hij huwde te Tilburg 10 mei 1855 met Hendrika Bertens. Zij was geboren te Tilburg 3 februari 1830 als dochter van Johannes en Adriana van

Heijst. Zij overleed te Tilburg 25 juli 1886.

Het gezin woonde in Tilburg aan de Oostheikant nr. 245³⁷.

Kinderen uit dit huwelijk waren:

1. Maria, geboren te Tilburg 2 maart 1856 en aldaar 15 april 1911 overleden. Zij huwde te Tilburg 18 april 1883 met Adrianus Gerardus Schellekens. Hij was geboren te Gilze als zoon van Antony en Johanna van Roozendaal.
2. Johanna, geboren te Tilburg 7 november 1857 en aldaar 4 juli 1887 overleden. Zij huwde te Tilburg 9 september 1886 met Adriaan Michiel van Baest. Hij was geboren te Tilburg als zoon van Andreas en Arnolda Schoenmakers.
3. Adriana, geboren te Tilburg 5 november 1859 en aldaar 14 december 1914 overleden. Zij huwde te Tilburg 13 januari 1897 met Adrianus Mallens. Hij werd te Tilburg geboren als zoon van Wilhelmus en Antonia Maria Philipsen.
4. Wilhelmina Jacoba, geboren te Tilburg 7 november 1861 en aldaar 9 juni 1939 overleden. Zij huwde te Tilburg 9 februari 1887 met Francis van Iersel. Hij was geboren te Dongen als zoon van Jan Baptist en Eva van den Nieuwenhuizen.
5. Johannes Adrianus, geboren te Tilburg 4 november 1863. (Volgt onder VI n.)
6. Cornelis Johannes, geboren te Tilburg 7 maart 1865. (Volgt onder VI lo.)
7. Cornelia Gerardina, geboren te Tilburg 3 april 1867 en aldaar 13 mei 1946 overleden. Zij huwde te Tilburg 17 mei 1893 met Cornelis Paulus Brants. Hij werd geboren te Tilburg als zoon van Adriaan en Maria Gerarda Mommers.
8. Adrianus Johannes, geboren te Tilburg 5 augustus 1873 en aldaar 11 januari 1880 overleden.

Vla. *Gerard Oprins* (zoon van Va), geboren te Gilze op 8 juli en overleden aldaar op 18 april 1861. Hij huwde te Gilze op 4 mei 1844 met Johanna Maria Timmermans. Zij was te Gilze geboren op 20 maart 1814 als dochter van Huybert en Adriana de Jongh.

Als hun zoon Hubertus overlijdt (Ginneken-Bavel 12 april 1885), woont Johanna Maria Timmermans in Ginneken-Bavel.

Kinderen uit dit huwelijk waren:

1. Johannes, geboren te Gilze 24 maart 1845 en overleden aldaar 28 mei 1882. Hij huwde te Gilze 10 januari 1878 met Johanna Peijnenborg, geboren te Chaam 8 mei 1849, als dochter van Adriaan en Adriana van de Klundert.
2. Hubertus, geboren te Gilze 26 januari 1847 en overleden te Ginneken en Bavel 12 april 1885. Hij huwde te Ginneken en Bavel op 24 april 1875 met Petronella de Kievit, geboren te Ginneken en Bavel op 18 april 1852, als dochter van Petrus en Johanna Compeeren.
3. Antonius, geboren te Gilze 15 januari 1849. Hij huwde te Gilze-Rijen op 29 mei 1879 met Adriana Kokken, geboren te Gilze, als

dochter van Willem en Adriana Maria van Roozendaal.

4. Adriaan, geboren te Gilze 14 maart 1851. Hij huwde aldaar op 23 april 1885 met Franciska van Halteren, geboren te Gilze, als dochter van Petrus en Johanna Maria Dirven.
5. Christiaan, geboren te Gilze 30 juli 1853. Hij huwde te Chaam op 29 november 1884 met Johanna Faes, geboren te Chaam, als dochter van Cornelis en Johanna van Gils. Bij het huwelijk was Johanna Faes weduwe van Cornelis Roovers. Christiaan Oprins was schoenmaker van beroep.

Vlb. *Adriaan Oprins* (zoon van Va), geboren te Gilze 22 december 1822 en aldaar overleden 12 augustus 1887. Van beroep smid. Hij huwde te Gilze 4 augustus 1855 met Adriana van den Broek. Zij werd geboren te Alphen 29 november 1812 als dochter van Petrus en Cornelia Kin. Zij was weduwe van Gerard Smans.

Kinderen uit dit huwelijk waren:

1. Cornelia, geboren te Gilze 29 juni 1856. Zij huwde te Gilze 30 mei 1890 met Jacobus Vromans, geboren te Gilze-Rijen als zoon van Arnoldus en Johanna Cornelia de Laat. Bij hun huwelijk erkennen zij het op 3 november 1882 geboren kind Adriana Johanna dochter van Cornelia Oprins, 26 jaar, ongehuwd.
2. Johannes Antonius, geboren te Gilze 11 september 1860. Hij huwde met Elisabeth Oomen. Huwelijksplaats en -datum heb ik nog niet kunnen vinden.

Vlc. *Gerard Oprins* (zoon van Vb), geboren te Gilze 27 januari 1823 en aldaar overleden 9 maart 1893. Hij huwde te Gilze 6 mei 1854 met Johanna Cornelia Hamers, geboren te Goirle als dochter van Francis en Cornelia Wouters. Zij overleed te Gilze 26 januari 1856.

Uit dit huwelijk zijn geen kinderen bekend.

Gerard hertrouwde te Gilze 1 mei 1858 met Goverdina van Hoek, geboren te Gilze 30 september 1820 en overleden aldaar 2 februari 1882. Zij was de dochter van Jan en Mechelina Leemans.

Kind uit dit huwelijk was:

1. Johannes Anselmus, geboren te Gilze 3 november 1859. Voor de derde maal trouwde Gerard te Gilze op 28 juni 1882 met Antonia Maria Koks, geboren te Gilze als dochter van Adriaan en Wilhelmina van der Sande.

Uit dit huwelijk zijn geen kinderen bekend.

Vld. *Willem Oprins* (zoon van Vb), geboren te Gilze 7 november 1824 en overleden aldaar 4 november 1886. Hij huwde te Gilze met Joanna Metsaars op 9 mei 1857. Zij werd te Gilze geboren 13 oktober 1822 als dochter van Johannes en Antonia Willemen.

Kind uit dit huwelijk was:

1. Anselmus, geboren te Gilze op 6 februari 1858. Hij huwde aldaar op 7 mei 1888 met Helena van den Hout, geboren te

Alphen en Riel 7 september 1864 als dochter van Adriaan en Elisabeth van Gestel. Anselmus oefende o.m. het beroep uit van schoenmaker en postbode.

Vle. *Adriaan Cornelis Oprins* (zoon van Vb.), geboren 15 april 1829 en overleden aldaar 14 juni 1910. Hij huwde te Gilze 1 mei 1863 met Antonia van Broekhoven. Zij werd te Tilburg geboren 4 november 1838 als dochter van Cornelis en Cornelia Verbunt. Zij overleed te Gilze 1 mei 1920.

Kinderen uit dit huwelijk waren:

1. Maria, geboren te Gilze 22 februari 1864. Zij huwde te Gilze op 14 januari 1892 met Antonius Cornelis van den Boogaart, geboren te Teteringen als zoon van Hendrik en Johanna van Eijl.
2. Cornelis, geboren te Gilze 4 november 1865. Hij huwde te Gilze op 27 april 1894 met Maria Catharina Verbunt, geboren te Gilze/Rijen, als dochter van Adriaan en Martina van Enschoot. Cornelis was van beroep schoenmaker.
3. Anselmus, geboren te Gilze 2 maart 1868.
4. Anna Cornelia, geboren te Gilze 26 oktober 1870.
5. Petrus, geboren te Gilze 30 december 1872.
6. Antonius, geboren te Gilze 27 oktober 1875 en overleden aldaar 20 april 1965. Op 19 mei 1905 huwde hij te Gilze/Rijen met Anna Maria Laurijssen, geboren te Ginneken 10 januari 1878 als dochter van Petrus en Adriana van de Akker. Zij overleed op 28 november 1965 te Gilze. Antonius was schoenmaker van beroep.
7. Johannes, geboren te Gilze 17 juni 1878.
8. Antonetta, geboren te Gilze 29 november 1880.

Vlf. *Cornelis Oprins* (zoon van Vb), geboren te Gilze 20 juni 1839. Hij huwde te Gilze 3 mei 1867 met Anna van Roozendaal. Zij werd te Gilze geboren 30 mei 1835 en overleed aldaar 6 mei 1868. Zij was de dochter van Cornelis en Catharina van Engelen.

Kind uit dit huwelijk was:

1. Maria Catharina, geboren te Gilze 27 april 1868.

Na het overlijden van Anna van Roozendaal hertrouwde Cornelis Oprins te Gilze 29 april 1875 met Catharina Petronella de Bont, geboren te Gilze op 27 september 1849 als dochter van Cornelis en Maria Broks.

Kinderen uit dit huwelijk waren:

2. Anselmus, geboren te Gilze 20 februari 1876.
3. Cornelis Petrus, geboren te Gilze 16 oktober 1877.
4. Wilhelmus, geboren te Gilze 8 februari 1880.
5. Maria Cornelia, geboren te Gilze 23 juni 1882.
6. Adrianus, geboren te Gilze 13 oktober 1883 en aldaar overleden 21 oktober 1885.
7. Cornelia Maria, geboren te Gilze 7 maart 1887.

8. Johannes, geboren te Gilze 9 augustus 1889.

Vlg. *Jacobus Oprins* (zoon van Ve), werd te Wortel geboren 3 maart 1843 en overleed te Westmalle 24 mei 1901. Hij huwde te Rijkevorsel 25 april 1867 met Maria Catharina van Besouw. Zij werd te Rijkevorsel geboren 2 mei 1844 als dochter van Franciscus en Joanna Schellen. Bij dit huwelijk erkennen zij het op 3 oktober 1864 geboren kind genaamd Adrianus Franciscus van Besouw. Maria Catharina van Besouw overleed te Rijkevorsel 31 december 1903.

Kinderen uit dit huwelijk waren:

1. Adrianus Franciscus, geboren te Rijkevorsel 3 oktober 1864. Hij huwde te Rijkevorsel op 24 april 1890 met Theresia van den Langenbergh, geboren te Rijkevorsel 10 september 1866, als dochter van Joannes Baptist en Maria Adriaensen. Zij overleed te Rijkevorsel op 17 april 1926.
2. Joanna, geboren te Hoogstraten 15 maart 1868 en aldaar overleden 31 oktober 1936. Zij huwde te Rijkevorsel 12 mei 1893 met Joannes Josephus Verpoorten, zoon van Josephus en Elisabeth van Elst.
3. Joanna Maria, geboren te Hoogstraten 18 februari 1873.

Vlh. *Franciscus Oprins* (zoon van Ve), geboren te Wortel 26 juni 1848 en overleden te Rijkevorsel 9 november 1890. Hij huwde te Wortel 14 augustus 1873 met Dimpna Lambrechts, dochter van Adrianus en Isabella Maria Adams. Zij werd te Meer geboren 24 oktober 1846 en overleed te Rijkevorsel 15 september 1910.

Na de dood van Franciscus hertrouwde Dimpna te Rijkevorsel 15 mei 1895 met Joannes Baptist Wouters. Hij was geboren te Baarle-Nassau als zoon van Norbertus en Maria Dielen. Weduwnaar van Theresia Verheijen.

Kinderen uit dit huwelijk waren:

1. Maria Isabella, geboren te Wortel 21 september 1873 en aldaar overleden 24 september 1878.
2. Maria Theresia, geboren te Wortel 25 september 1874. Zij huwde te Rijkevorsel 3 september 1896 met Josephus Maximilianus Scheijnen. Hij was geboren te St. Lenaarts 3 oktober 1873 als zoon van Henricus en Theresia de Beuckelaar.
3. Laurentius, geboren te Wortel 8 juli 1877. Hij huwde te Rijkevorsel 1 mei 1902 met Antonia Pinxteren, geboren te Groot-Zundert op 17 augustus 1874, als dochter van Jacobus en Anna Catharina van Hees.
4. Augustinus, geboren te Wortel 28 juni 1879 en aldaar overleden 15 januari 1916. Hij huwde met Joanna van Staeyen.
5. Jacobus, geboren te Wortel 21 oktober 1882.
6. Petrus Adrianus, geboren te Wortel 21 oktober 1884.
7. Josephus, geboren te Rijkevorsel 16 juni 1888 en aldaar overleden 16 oktober 1890.

Vli. *Wilhelmus Prince* (zoon van Vf), geboren te Tilburg 12 januari 1831 en aldaar overleden 16 oktober 1859. Hij huwde te Tilburg 4 mei 1854 met Adriana Dorothea Schuttelaars, geboren te Tilburg 30 maart 1829 als dochter Antonie en Maria de Kort.

Na het overlijden van haar man hertrouwde Adriana Dorothea respectievelijk met Adriaan Leijten en Johannes Cornelis de Beer.

Zij overleed te Tilburg 15 april 1883. Het gezin woonde o.m. in Tilburg (wijk het Laar)³⁸.

Kinderen uit dit huwelijk waren:

1. Isabella, geboren te Tilburg 2 juli 1854 en aldaar overleden 8 november 1854.
2. Antonius, geboren te Tilburg 22 oktober 1855. Hij huwde te Tilburg 30 april 1890 met Maria Theresia Remmers. Zij werd te Tilburg geboren op 7 januari 1861 als dochter van Peter en Johanna Maria Brocken.
3. Anna Christina geboren te Tilburg 13 december 1857 en aldaar overleden 9 maart 1907. Zij huwde te Tilburg 3 mei 1882 met Adriaan van Hoof. Hij was geboren te Udenhout 20 januari 1857 als zoon van Peter Antonie en Johanna Bertens.

Vlj. *Johannes Cornelis Prince* (zoon van Vf), geboren te Tilburg 18 mei 1832 en aldaar 28 maart 1906 overleden. Hij huwde te Tilburg 19 januari 1860 met Johanna van Asten, dochter van Francis en Johanna Langeweg. Zij werd te 's-Hertogenbosch geboren 4 april 1833. Zij overleed na 28 maart 1906.

Kinderen uit dit huwelijk waren:

1. Mathias Vincentius, geboren te Tilburg 27 oktober 1860 en aldaar overleden 15 juli 1865.
2. Franciscus Gabriel, geboren te Tilburg 18 maart 1862.
3. Wilhelmus, geboren te Tilburg 6 oktober 1863 en aldaar op 8 oktober 1863 overleden.
4. Johanna Maria, geboren te Tilburg 2 oktober 1864 en aldaar op 18 oktober 1900 overleden. Zij huwde te Tilburg 17 augustus 1898 met Franciscus Aloysius Staps, weduwnaar van Adriana Maria de Keijzer. Hij was te Tilburg geboren 11 oktober 1868 als zoon van Antonie en Johanna Vermelis.
5. Maria Mathilda, geboren te Tilburg 27 oktober 1865 en aldaar op 26 december 1865 overleden.
6. Hubertus, geboren te Tilburg 17 oktober 1866. Hij huwde te Tilburg 31 januari 1894 met Aloysia Clasina van Santvoort. Zij werd te Tilburg geboren 2 april 1867 als dochter van Cornelis en Maria Theresia van Ierland.
7. Maria Mathilda, geboren te Tilburg 19 augustus 1868 en aldaar overleden op 4 december 1869.
8. Mathieus Maria, geboren te Tilburg 2 februari 1870 en aldaar op 17 maart 1870 overleden. In het bevolkingsregister van Tilburg werd dit kind als dochter genoteerd³⁹.

9. Elisabeth, geboren te Tilburg 18 januari 1871 en aldaar overleden op 23 december 1872.
10. Anna Maria Josephina, geboren te Tilburg 2 februari 1872. Zij huwde te Tilburg 6 juli 1898 met Adrianus Schellekens. Hij was te Tilburg op 11 september 1870 geboren als zoon van Johannes en Willemijna van Rooij.
11. Matheus Vincentius, geboren te Tilburg 18 mei 1874 en aldaar op 25 september 1874 overleden.

Het gezin woonde in Tilburg aan de Berkdijk.

Voor notaris Daamen te Tilburg werd op 15 februari 1888 de akte opgemaakt, waarbij Johannes Cornelis Prince, landbouwer, verklaarde schuldig te zijn een bedrag van f 800,— aan de heer Petrus Franciscus Bergmans, assuradeur, wonende te Tilburg⁴⁰.

Vlk. *Gerardus Prince* (zoon van Vf), geboren te Tilburg 11 februari 1837 en aldaar overleden 6 februari 1912. Hij huwde te Tilburg 19 april 1860 met Wilhelmina van Laerhoven. Zij was te Tilburg geboren 14 oktober 1836 als dochter van Nicolaas en Johanna Maria Smeulders.

Uit dit huwelijk werden geboren:

1. Maria, geboren te Tilburg 16 maart 1861. Zij huwde te Tilburg op 11 mei 1887 met Johannes Gerardus Adrianus Horsten. Hij was te Tilburg geboren 30 mei 1861 als zoon van Antonie Hubertus en Gerardina van Berkel.
2. Antonius Petrus, geboren te Tilburg 4 februari 1863. Hij huwde te Tilburg 6 februari 1889 met Johanna Antonia Ketelaars, geboren 7 augustus 1866, als dochter van Hermanus en Cornelia Hakkers.
3. Anna Maria, geboren te Tilburg 13 maart 1865. Zij huwde te Tilburg 31 juli 1895 met Justinus Paulus van Dongen, geboren te Tilburg 17 maart 1866 als zoon van Gerardus en Johanna de Jong.
4. Martinus, geboren te Tilburg 7 oktober 1867. Hij huwde te Tilburg 9 mei 1895 met Maria van Heeswijk. Zij werd geboren te Bergeijk 12 januari 1861 als dochter van Adriaan en Elisabeth Vervoort. Martinus was van beroep slager.
5. Elisabeth Anna, geboren te Tilburg 26 april 1870. Zij huwde te Tilburg 28 september 1898 met Theodorus Antonius van Nunen. Hij werd te Tilburg geboren 25 april 1871 als zoon van Cornelis en Elisabeth Hamers.
6. Nicolaas, geboren te Tilburg 3 oktober 1872. Hij huwde te Tilburg 13 januari 1897 met Johanna Maria Catharina van Hoof, geboren op 16 oktober 1872 als dochter van Jan Baptist en Antonetta de Graaf.
7. Alphonses, geboren te Tilburg 6 juni 1875. Hij huwde te Tilburg 18 mei 1904 met Aloysia Maria Jongen. Zij werd te Tilburg geboren als dochter van Peter en Johanna Donders.
8. Aloysius Henricus, geboren te Tilburg 14 december 1877. Hij

huwde te Tilburg op 8 augustus 1906 met Joanna Maria de Weert. Zij werd te Tilburg geboren als dochter van Adrianus en Petronella Heerkens.

9. Josefina Petronella, geboren te Tilburg 3 maart 1880.

VII. *Cornelis O'Prinsen* (zoon van Vg), geboren te Enschoot 5 mei 1842. Hij huwde te Tilburg 5 mei 1875 met Adriana Merckx. Zij was te Hilvarenbeek geboren 18 oktober 1848 als dochter van Adriaan en Maria Schellekens.

VIm. *Mathijs O'Prinsen*, (zoon van Vg), geboren te Enschoot 24 december 1847 en overleden te Tilburg 7 februari 1939. Hij huwde te Tilburg 20 februari 1873 met Dorothea Adriana de Beer. Zij was te Tilburg geboren 4 december 1847 en aldaar overleden 30 januari 1877. Zij was de dochter van Johannes Baptist en Jacoba Reijnen. Kinderen uit dit huwelijk waren:

1. Maria Catharina, geboren te Tilburg 24 december 1873 en aldaar op 3 november 1956 overleden. Zij huwde te Tilburg 30 mei 1900 met Alphonsus Johannes van Kempen.
2. Jacoba Maria Magdalena, geboren te Tilburg 16 mei 1875 en aldaar 30 november 1879 overleden.
3. Johannes Cornelis, geboren te Tilburg 13 november 1876. Hij huwde te Tilburg 19 augustus 1903 met Catharina Maria Bierens. Zij werd te Tilburg geboren 24 februari 1878, als dochter van Johannes Leonardus en Adriana Jacoba van Jaarsveld.

Na het overlijden van zijn eerste vrouw hertrouwde Mathijs O'Prinsen te Tilburg 7 november 1878 met Maria Cornelia Bogaers. Zij was te Tilburg geboren 8 november 1850 en aldaar 31 maart 1931 overleden. Zij was de dochter van Arnoldus en Hendrica van Iersel.

Kinderen uit dit (tweede) huwelijk waren:

4. Aloysius, geboren te Tilburg 27 oktober 1879. Hij huwde te Tilburg 17 augustus 1904 met Anna Huberta van Luyk. Zij werd te Helmond geboren als dochter van Gerardus Hubertus en Francina van Stiphout.
5. Theodora Henrica Maria, geboren te Tilburg 15 januari 1881 en aldaar overleden 4 november 1881.
6. Dorothea Jacoba, geboren te Tilburg 23 september 1882. Zij is overleden te Nederweert in het klooster der Franciscanessen.
7. Antonius Cornelius Joseph, geboren te Tilburg 4 maart 1885 en aldaar ongehuwd overleden op 18 juli 1912.
8. Cornelia Johanna Maria, geboren te Tilburg 21 april 1886 en te Utrecht overleden op 17 december 1978. Zij huwde te Utrecht 6 december 1916 met Dilis Christinus van Vuuren. Hij was geboren te Capelle a/d IJssel 28 november 1890 en te Utrecht overleden op 24 maart 1973. Zij kregen een dochter genaamd Cornelia Johanna en een zoon genaamd Dilis Christinus⁴¹.

9. Anna Maria, geboren te Tilburg 26 juli 1888. Zij huwde te Tilburg 22 juni 1915 met Nicolaas Franciscus van Oers.
Op 28 oktober 1878 werd i.v.m. het tweede huwelijk van Mathijs voor notaris Martens overgegaan tot een beschrijving van de totale inventaris. Het beroep van Mathijs was bakker. In de inventaris werd o.m. genoemd: 'een trekhond met wagentje op veeren'.

Vln. *Johannes Adrianus Oprinsen* (zoon van Vh), geboren te Tilburg 4 november 1863 en aldaar op 9 november 1947 overleden. Hij huwde te Tilburg 9 januari 1895 met Johanna Maria Martina Verhoeven. Zij werd geboren te Tilburg 8 april 1858 als dochter van Adriaan en Johanna Maria Elings. Zij overleed vóór 15 januari 1929. Johannes Adrianus hertrouwde te Tilburg 15 januari 1929 met Johanna, Cornelia Mutsaers.
Beide huwelijken zijn kinderloos gebleven.

Vlo. *Cornelis Johannes Oprinsen* (zoon van Vh), te Tilburg geboren 7 maart 1865 en overleden aldaar 5 juni 1932. Te Tilburg huwde hij op 16 augustus 1893 met Henrica Dominica van Beurden. Zij was te Tilburg geboren 20 september 1868 als dochter van Hendrikus Dominicus en Petronella de Kok. Zij overleed te Tilburg 19 januari 1950.

Het gezin woonde aan de hoek Korte en Lange Schijfstraat te Tilburg waar een winkel met café was gevestigd.

Kinderen uit dit huwelijk waren:

1. Petrus Henricus Maria, geboren te Tilburg 10 mei 1895.
2. Henricus Antonius Cornelius Maria, geboren te Tilburg 13 juni 1895.
3. Ludovicus Henricus Josephus, geboren te Tilburg 3 maart 1897.
4. Henrica Antonia Joanna Maria, geboren te Tilburg 16 augustus 1898.
5. Cornelia Antonia Johanna Maria, geboren te Tilburg 3 oktober 1900.
6. Cornelius Antonius Augustinus, geboren te Tilburg 12 januari 1902.
7. Maria Antonia Adriana, geboren te Tilburg 28 februari 1904.
8. Maria Antonia Cornelia Adriana, geboren te Tilburg 9 september 1905.
9. Johannes Antonius Cornelis, geboren te Tilburg 14 augustus 1907.
10. Franciscus Josephus Maria, geboren te Tilburg 3 maart 1909.
11. Antonius Adrianus Henricus, geboren te Tilburg 25 november 1910.

NOTEN

35. Bev. reg. Tilburg 1860/1869.

36. Bev. reg. Tilburg 1870/1880.
37. Bev. reg. Tilburg 1860/1869.
38. Bev. reg. Tilburg 1860/1869.
39. Bev. reg. Tilburg 1870/1879.
40. Not. Arch. Tilburg nr. 17.
41. Bev. reg. Utrecht.
42. Not. arch. Tilburg.

Aanvullingen en/of verbeteringen worden door mij zeer op prijs gesteld.

VRAGEN EN ANTWOORDEN

DIE SCHRAMMEN V. HOEVEN.

Die Schrammen v: Hoeven

Op bldz. 171 van *De Brabantse Leeuw*, 1983, werd onder een afbeelding uit de terecht befaamde *Siebmacher-Wappensammlung* een vraag gesteld over een geslacht, dat daarbij werd genaamd *Die Schrammen v: Hoeven*.

Siebmachers mededeling was helaas misleidend, want de familie waarover het hier gaat, heeft van hem ten onrechte een *meervoudsvorm* ontvangen. Haar naam is immers niet zoals opgegeven werd, maar Von(van) Horrum genannt (genaamd) Schramm. Het lijkt bovendien waarschijnlijk, dat hij zijn wapentekening (zie de afdruk) ontleend heeft aan A. Fahne's *Geschichte der Kölnischen, Jülichischen, und Bergischen Geschlechter*, Köln-Bonn II, 1853, S. 134, waarbij dan opgemerkt moet worden, dat dit wapen ook voorkomt met de rode schuinbalk op *goud*. (Zie MS. collectie Mr. W. A. Baron van Spaen LaLecq, Hoge Raad van Adel te 's-Gravenhage no. 204, bldz. 410.)

Blijft de vraag *waar* het (adelijke) goed *Hoeven* gelegen mag hebben, waarmee de v. Horrums genaamd Schramm zich hebben gequalificeerd. Daartoe is een ruim keuze voorhanden.

Want hier kan bedoeld zijn te Bommel in de Betuwe 'een hujs en hoffstadt met graven ende singel graven' (*Register Leenactenboeken van Gelre, Kwartier van Arnhem*, Arnhem 1924, bldz. 226 sub 89), Schrammenhof bij Hülchrath (*Aachener Zeitschrift* XX 1898, S.76/7 sub 2313), bij Dormagen, Horr bij Hülchrath en Burghaus Horr bij Hemmersbach (Fahne 'Köln' II, *loc. citat.*,) enz.

Of is het wellicht verantwoord wanneer wij onder 'Hoeven' moet verstaan 'den Hofstad Bussche in Bercke' (Rheinberck) die Willem van Horrum gd. Schramm met zijn broeder Johan voorkomende in 1529 door belening verkreeg bij transport door Cornelis van Baerle in 1534 met vernieuwing van de eed in 1560 en die de Landsvereniging van Keulen bezegelde in 1550; + 1565? (Zie collectie Mr. Baron van Spaen deel 182 tomus XV, fol. 111.)

Dr. J. Belonje, Nassaulaan 39, 1815 GJ Alkmaar.

Van Meel = Van Meerle, een genealogie.

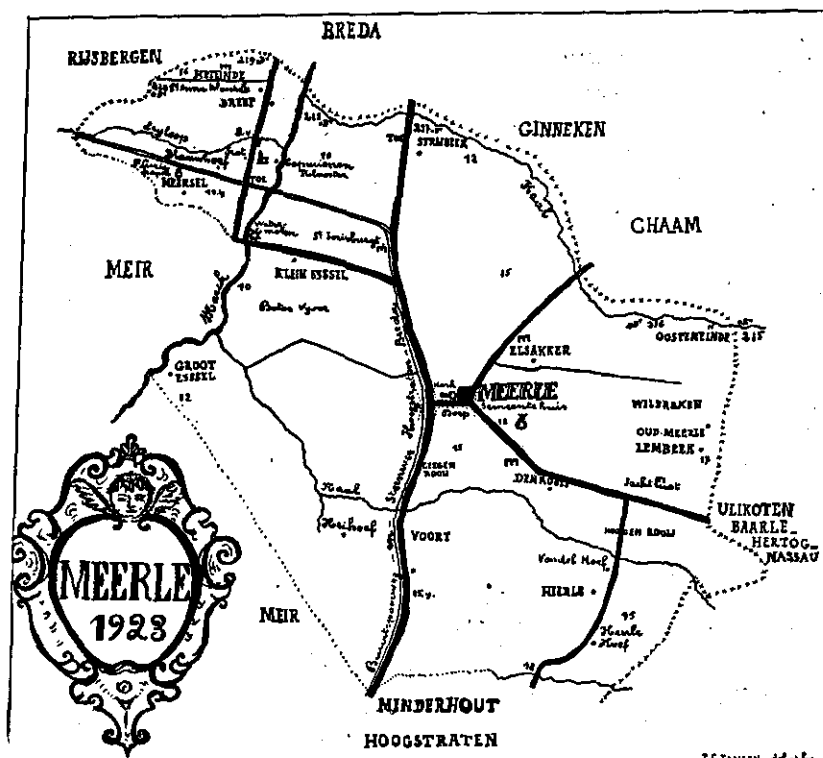
drs. P. A. M. M. van Meel

Vuurdoornlaan 5, 2641 CG Pijnacker

Families met de geslachtsnaam Van Meel zijn in de meeste gevallen afkomstig uit het Belgische grensplaatsje Meerle, ca. 10 km ten zuiden van Breda, en hebben aan deze plaats hun naam ontleend. Dit Meerle werd in het dialect van die streek afgekort tot Meel.

Voorals in het westelijk deel van Noord-Brabant woont ook thans nog een aantal families met deze naam. De familie Van Meel waarvan onderstaand de genealogie volgt is aanwijsbaar afkomstig uit Meerle¹. Op het eind van de 17e eeuw vertrok men naar Zevenbergen, gelegen ten noorden van Breda, en verbleef daar voor lange tijd.

Meerle was tot 1977 een zelfstandige gemeente en behoort thans

tot de gemeente Hoogstraten. De stichtingsakte van de katholieke kerk van Meerle dateert uit het jaar 1256. De inwoners van Meerle (in 1464 waren er 124 woningen: ca. 800 inwoners) hielden zich

nagenoeg allen met landbouw bezig en verkochten de meeste van hun produkten, vooral tot aan 1648 - toen de scheiding tussen Noord- en Zuid-Nederland bij de Vrede van Münster tot stand kwam -, op de markt van Breda. Na deze scheiding vervulden veel katholieken uit het naburige Breda hun godsdienstige verplichtingen te Meerle².

Genealogie van Meel

I. *Joannes Bastiaens*, geboren ca. 1590 en vermoedelijk overleden vóór 1640. Bastiaens zal een patroniem zijn geweest; de vader van Jan zal Sebastianus hebben geheten, geboren ca. 1560. Dat Bastiaens een patroniem zal zijn geweest blijkt ook uit het feit dat op 26 januari 1654 (zie II.1.) te Meerle als doopgetuige vermeld staat Ida Sebastiani (Latijnse 2e naamval; zij is waarschijnlijk een zus van Joannes Bastiaens).

Kinderen:

1. Judocus. (Volgt II.)
2. Cornelius, Bij het huwelijk van zijn broer Judocus in 1651 heet hij, getuige, Cornelius Jans Bastiaens. Later, o.a. als getuige in 1670 bij de doop van Sebastianus, noemt de pastoor hem Cornelius Janssen.

Waarschijnlijk ook:

3. Hendrik.
4. Catharina.
5. Sebastianus.

De laatste drie personen traden als getuige op bij de doop van kinderen van Judocus (II).

II. *Judocus van Meel*, geboren ca. 1625 te Meerle en overleden ca. 1705 te Zevenbergen. Hij trouwt te Meerle als Judocus Joannis Bastiaens op 11 mei 1651 met Catharina Joannis Andriessen, overleden op 26 augustus 1676 te Meerle.

Bij de doop van zijn kinderen te Meerle wordt hij soms als Judocus Janssen vermeld, soms als Judocus Joannis Bastiaens (zoals in 1665 bij de doop van Gregorius). Als getuige bij de doop van zijn kleinkinderen Catharina, in 1698, en Judocus, in 1704, te Zevenbergen wordt hij vermeld als Judocus Janszn. van Meel. Zijn vrouw Catharina wordt soms vermeld als Catharina Janssen, soms (zoals bij de doop van Anna in 1667) als Catharina Drisen.

Kinderen, allen gedoopt (r.k.) te Meerle:

1. Catharina, 26 januari 1654.
2. Barbara, 13 november 1656.
3. Christianus, 10 januari 1659.
4. Andreas, 29 januari 1662.
5. Gregorius, 16 februari 1665. (Volgt III.)
6. Anna, 7 december 1667.
7. Sebastianus, 17 september 1670.

8. Joannes, 13 december 1674.

III. *Gregorius van Meel*, gedoopt te Meerle op 16 februari 1665. Op 11 maart 1694, wanneer hij in Zevenbergen in ondertrouw gaat, wordt hij vermeld als 'Goris Jansen, jongman van Meel, wonend in 't land van 7bergen'.

Op 28 maart 1694 trouwt Goris te Terheijden met Maria Jans uit Wagenberg (dorpje onder Terheijden).

Kinderen, allen gedoopt (r.k.) te Zevenbergen behalve 1. en 5.:

1. Joannes, ca. 1695. (Volgt IVa.)
2. Catharina, 8 december 1698. Op 8 september 1732 staat zij als Catharina Gorisse vermeld als getuige bij de doop van Gregorius van Meel (zie V).
3. Hendricus, 17 augustus 1701. Hij wordt vermeld als Hendrik Gorissen bij de doop van Adriana op 4 augustus 1723.
4. Judocus, 13 september 1704. (Volgt IVb.)
5. Adrianus. Van hem is alleen bekend dat hij, als Adrianus Gorisse, getuige was bij de doop van Gregorius van Meel op 8 september 1732.

IVa. *Joannes van Meel*, gedoopt ca. 1695, vermoedelijk te Terheijden. Hij trouwt, (1e maal) te Zevenbergen op 27 november 1718 met Anna Maria Rietvelt uit Rucphen. Jan trouwt, als weduwnaar, (2e maal) te Zevenbergen op 9 januari 1736 met Maria Cornelissen Vrolijk.

In januari 1736 blijkt dat vier kinderen van Jan uit zijn eerste huwelijk nog in leven zijn (Cornelius is overleden). Hij en Maria Vrolijk maken huwelijkse voorwaarden³. In maart 1736 woont Jan aan de Dwarsdijk te Zevenbergen (thans Driehoefijzersstraat te Zevenbergschen Hoek) en blijkt hij 120 gulden schuldig te zijn⁴. In augustus 1737 verkoopt Anna Maria van Oosterhout, weduwe van Joost Gorisse van Meel (zie IVb) een huisje en erf aan de Noordzijde van de Hooge Zeedijk (nabij Zevenbergschen Hoek) namens de kinderen van Jan Gorisse van Meel voor 50 gulden. Zij verklaart 19 maart 1744 voldaan te zijn⁵.

Kinderen uit het 1e huwelijk, allen gedoopt te Zevenbergen, behalve 4.:

1. Johanna, 10 november 1719.
2. Wilhelmina, 18 januari 1722, trouwt op 29 oktober 1747 met Petrus Hubertus, geboren Breda 1 februari 1709 en kleermaker aldaar. Willemien is te Breda overleden op 25 april 1800.
3. Adriana, 4 augustus 1723.
4. Gregorius, ca. 1726.
5. Cornelius, 19 juli 1731, overleden vóór 1736.

Kind uit het 2e huwelijk, gedoopt te Zevenbergen:

6. Petronella, 23 april 1737. Pieternel trouwt aldaar op 6 september 1771 met Thijs Pietersz. Eskes, 'arbeitsman'. Beiden machtigen in 1772 Michael Smolders om twee bunder land in

de Zonzeelsche Polder te verkopen. Geen van beiden kan schrijven⁶.

IVb. *Judocus van Meel*, gedoopt 13 september 1704 te Zevenbergen en overleden aldaar ca. 1736. Beroep: 'arbeitsman' (boerenarbeider). Hij trouwt te Zevenbergen op 14 januari 1731 met Anna Maria Matthijse van Oosterhout, die op 20 april 1793 aldaar begraven is. Op 8 december 1733 koopt Joost Gorisse van Meel voor 100 Car. gulden een huis, schuur en 'verdere betimmeringe' aan de Dwarsdijk te Zevenbergschen Hoek van Jacob van de Hoef⁷. In december 1771 benoemt Anna Maria van Oosterhout, weduwe Joseph (!) van Meel 'in leven arbeidsman', tot voogden over haar minderjarige kindskinderen haar zonen Goris en Matthijs. Zij sluit de weeskamer uit, en kan niet schrijven. Het gaat hier over de kinderen van haar kort tevoren overleden enige dochter, Maria⁸. Kinderen, allen gedoopt (r.k.) te Zevenbergen:

1. Gregorius, 8 september 1732. (Volgt V.)
2. Matthias, 28 mei 1735 en begraven te Zevenbergen op 18 januari 1800. Beroep: landbouwer en herbergier. Hij trouwt te Zevenbergen op 8 oktober 1773 met Anna Brouwers, dochter van Adriaan Dielissen Brouwers en Maria van Moergestel. Zij is gedoopt te Zevenbergen op 12 juni 1734 en werd bij haar overlijden, aangegeven 16 februari 1807 aldaar, nog 'wertinne' genoemd. Hun huwelijk bleef kinderloos.
In 1776 maken Matthijs van Meel, 'bouwman en tavenier', en Anna Brouwers een mutueel testament. Zij zijn gegoed beneden 8000 gulden⁹.
Op 24 januari 1795 beveelt Dambrin, commissaris van oorlog in Franse dienst (hij had kort tevoren het bevel over de stad Zevenbergen overgenomen), dat er 30 koeien naar Terheijden gebracht moeten worden. Het stadsbestuur beslist dat een aantal landbouwers daarvoor moet zorgen. Onder anderen wordt aangewezen Matthijs van Meel, die een koe moet afstaan en daarvoor 24 gulden krijgt¹⁰.
3. Maria, 28 mei 1735 (tweeling met voorgaande). Zij trouwt met Jacob Wagemakers en overlijdt aldaar (impost betaald 31) augustus 1771.

V. *Gregorius van Meel*, gedoopt te Zevenbergen op 8 september 1732 en overleden tussen 1784 en 1812. Beroep: koopman. Hij trouwt (1e maal) te Zevenbergen in april 1758 met de dan 50 jaar oud zijnde Antonetta Allaert, die aldaar gedoopt is op 3 april 1708 en overleden aldaar (impost betaald 11) april 1770. Dit huwelijk was kinderloos. Vier maanden na haar overlijden trouwt Goris te Zevenbergen (2e maal) op 20 augustus 1770 met Joanna Vrins, dochter van Joannes Vrins en Joanna Swaen. Zij is gedoopt te Zevenbergen op 8 augustus 1741 en overleden aldaar op 1 november 1817.

In 1763 maken monsieur Gregorius van Meel en de eerbare Antonetta Cornelissen Alaers, bejaert, een mutueel testament. Als hij eerder sterft dan zij, keert zij uit aan haar zwager Matthijs van Meel 112 gulden 10 stuivers en eenzelfde bedrag aan haar schoonzuster Maria van Meel. Haar neven Cornelis en Quirijn Alaers krijgen ieder 100 gulden en haar broer Cornelis 25 gulden¹¹. In augustus

*De. 3 Aug^e 1770. Ontfangen
het Hofmeester
Goris van Meel weduwe.
naar wijlen. Antionetta
Vrins jonge Dochte
gehoorende wed. onder
de Casp. 4. 10. 10. gulden
en niet groot beide 100. 6. 0. 0.*

Overgenomen uit het Gaardersregister van Zevenbergen. In dit register werden de betaalde bedragen - n.a.v. de impost-heffing op trouwen en begraven - verantwoord. De categorie onvermogenen was van het betalen van impost vrijgesteld; de overigen waren in vier 'klassen' ingedeeld: 3, 6, 15 en 30 gulden. In de provincie Holland werd van 1695 tot 1805 impost geheven. Zevenbergen behoorde in de 18e eeuw tot Holland, evenals Zwaluwe en Geertruidenberg; vanaf 1815 behoren deze plaatsen tot de provincie Noord-Brabant.

1770 betalen Goris van Meel en Joanna Vrins ieder 3 gulden aan impost i.v.m. hun voorgenomen huwelijk. In 1772 maken Goris en Joanna een mutueel testament: zij zijn gegoed beneden 4000 gulden¹². In 1776 huurt Goris van Meel van Vrouwe Johanna Maria Josepha Sotteau, wonende te Mechelen, voor 200 gulden per jaar 7 bunders weiland, gelegen in Clundert¹³. In 1778 is monsieur Goris van Meel lasthebber van Maria Vrins, weduwe Hendrik van der Hijde¹⁴. In 1784 verkoopt Goris van Meel, wonende te Zevenbergen, huis, schuur en erf aan de Noordzijde van de Molestraat aan Gijsbert van Oudenhoven, meester klompenmaker, voor 1800 gulden¹⁵.

Kinderen uit het 2e huwelijk, allen gedoopt (r.k.) te Zevenbergen:

1. Josephus, 4 oktober 1770. (Volgt VIa.)
2. Johannes, 15 november 1772. (Volgt VIb.)
3. Johanna, 5 oktober 1774.
4. Henricus, 23 januari 1777. (Volgt VIc.)
5. Matthias, 27 januari 1779. (Volgt VId.)
6. Helena, 14 februari 1782 en overleden, als weduwe, te Zevenbergen op 24 september 1859. Zij trouwt met Hubertus

Verheijen.

Vla. *Josephus van Meel*, gedoopt te Zevenbergen op 4 oktober 1770 en overleden na september 1833. Beroep: aanvankelijk herbergier (volgde waarschijnlijk zijn oom Matthijs van Meel, zie IVb.2, op die kinderloos was gebleven); later wordt hij vermeld als taxateur van slachtvee. Joseph trouwt te Zevenbergen op 5 november 1798 met Lucia van Alphen uit Ginneken, dochter van Willem van Alphen en Maria van Beets. Zij is geboren ca. 1765 en overleden op 8 december 1821 te Zevenbergen.

Kinderen, allen gedoopt (r.k.) te Zevenbergen:

1. Joanna, 30 augustus 1799.
2. Cornelius, 20 september 1801. (Volgt VIIa.)
3. Maria Theresia, 13 mei 1804.
4. Helena, 24 oktober 1807.

VIIa. *Cornelius van Meel*, gedoopt te Zevenbergen op 20 september 1801 en overleden te Rotterdam op 6 maart 1874. Beroep: broodbakkersknecht. Hij trouwt te Rotterdam op 18 september 1833 met Adriana Catharina de Wit, gedoopt te Geertruidenberg op 21 november 1805, dochter van Antonie de Wit en Maria Schatteleijn. Toen Cornelis in 1833 trouwde diende hij in de tweede afdeling van de mobiele schutterij, als flankeur.

Kinderen, allen geboren te Rotterdam:

1. Josephus Cornelius Antonie, 22 oktober 1833. Josephus, aanvankelijk bakkersknecht, later kaashandelaar, trouwt te Rotterdam op 13 februari 1861 met Cornelia Lems, dochter van Pieter Lems, scheepmaker, en Cornelia Hanswijk. Zij is geboren te Delfshaven ca. 1839; uit dit huwelijk werden te Rotterdam zes kinderen geboren.
2. Lucia Antonia, 27 december 1836 en overleden 22 maart 1838.
3. Antonie, 17 april 1839 en overleden te Culemborg op 21 mei 1924. Antonie, handelaar in boter en kaas, trouwt op 30 september 1868 met Johanna Catharina Wilhelmina Kouwenberg, geboren ca. 1845 en overleden te Culemborg 16 mei 1922. Hij was als kaashandelaar gevestigd te Rotterdam aan de Nieuwehaven z.z., hoek Koestraat. Uit dit huwelijk werden te Rotterdam negen kinderen geboren. Een van deze kinderen, n.l. Marinus van Meel (geb. 28 november 1880 en overleden Den Haag 12 juni 1958) was een pionier van de Nederlandse luchtvaart. Op 9 mei 1911 haalde Rinus als eerste Nederlander het toen juist verzwaarde F.A.I.-vliegbrevet. Hij bouwde te Soesterberg een tweedekker, de Brik. Dit toestel werd het eerste vliegtuig van de Nederlandse militaire luchtmacht. Te Tiel bouwde hij het eerste Nederl. watervliegtuig¹⁶.
4. Lucia Maria, 17 december 1841 en overleden 20 augustus 1844.
5. Lucia Maria, 14 augustus 1845.
6. Johanna Catharina, 14 december 1847 en overleden 11 mei

Blijkens akte den 12 Juni 1913 voor den ondergeteekende, Notaris te Rotterdam, verleden, op het ontwerp waarvan de Koninklijke bewilliging is verleend bij besluit van den 25 Mei 1913 nummer 60, is **OPGERICHT** de Naamloze Vennootschap,

„VAN MEEL's Vliegtuigenfabriek”,
gevestigd te Soesterberg.

De akte in haargebeel met de Koninklijke bewilliging is opgenomen in het bijvoegsel tot de Nederlandsche Staatscourant van den 4 Juli 1913 No. 154 onder No. 908.

FRANS L. HARTONG,

27435.17

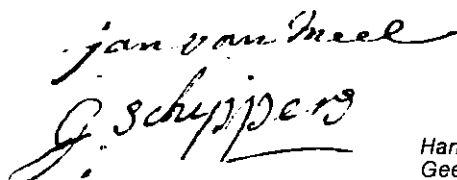
Notaris.

Oprichting in 1913 van de vliegtuigenfabriek van Marinus van Meel te Soesterberg.

1848.

7. Johanna, 16 december 1849.

Vlb. *Johannes van Meel*, gedoopt te Zevenbergen op 15 november 1772 en overleden te Den Haag op 16 april 1853. Beroep: meester metselaar. Jan trouwt te Dussen op 29 april 1799 met Geertrui Schippers, dochter van Hendrik Schippers en Anna van der Pluijm. Zij is geboren te Dussen ca. 1772 en overleden te Zevenbergen op 23 augustus 1845. In 1845 wordt Jan vermeld als winkelier in Zevenbergen.

Handtekening van Jan en zijn vrouw Geertrui in 1830.

Kinderen, allen gedoopt (r.k.) te Zevenbergen:

1. Gregorius, 26 november 1799. (Volgt VIIb.)
2. Henricus, 21 februari 1802. (Volgt VIIc.)
3. Joanna, 3 augustus 1804, trouwt op 28 april 1830 te Den Haag met Henricus van der Burg, tapper, geboren ca. 1784 te Voorburg.
4. Joannes, 3 september 1807. (Volgt VIId.)
5. Adrianus, 16 mei 1809. (Volgt VIIf.)

Vlb. *Gregorius van Meel*, gedoopt te Zevenbergen op 26 november 1799 en overleden te Den Haag op 6 juli 1873. Beroep: metselaarsbaas. Op 3 november 1821 verkoopt Amse Herrems, meester schrijnwerker, een huis, hof en erf - gelegen noorderlijk aan de Lange Noordstraat te Zevenbergen - voor 1000 gulden aan

Goris van Meel¹⁷. Hij trouwt te Den Haag op 29 september 1830 met Antonia van der Lubbe, dochter van Jacob Jeroense van der Lubbe en Maria Toornenburg. Antonia is gedoopt op 19 september 1792 te Den Haag en overleden aldaar op 16 november 1838.

Kinderen, allen geboren te Den Haag:

1. Johannes Leonardus, 24 december 1831, en overleden aldaar op 7 november 1908. Jan, kruidenier, trouwt te Den Haag op 12 mei 1858 met Gerarda Brusse, dochter van Gerret Jan Brusse en Johanna Til. Gerarda is geboren op 12 december 1828 te Doetinchem en overleden Den Haag op 13 april 1894. Uit dit huwelijk van mijn overgrootvader werden zes kinderen geboren te Den Haag¹⁸.
2. Gregorius Jacobus, 13 december 1833 en overleden te Rotterdam op 5 mei 1923. Goris van Meel, kruidenier te Den Haag, trouwt te Tiel ca. 1866 met Christina Johanna Lancee. Zij is geboren te Tiel op 7 februari 1844 en overleden te Den Haag op 18 mei 1896. Hun huwelijk bleef kinderloos.
3. Maria Cornelia, 23 april 1835, trouwt te Den Haag op 5 mei 1858 met Franciscus Anselmus Belderbos, winkelier.

Vllc. *Henricus van Meel*, gedoopt te Zevenbergen op 21 februari 1802 en overleden, waarschijnlijk te Beuningen, na april 1868. Beroep: metselaar.

Hendrik trouwt op 28 april 1830 te Den Haag met Gertrudis Maria Lensen, dienstbode, geboren te Gouda ca. 1806 en overleden Den Haag op 2 december 1860. Op 29 juni 1865 vertrok Hendrik met zijn kinderen 3. en 5. naar Nijmegen. Op 20 april 1868 verhuist hij naar Beuningen.

Kinderen, allen geboren te Den Haag:

1. Johannes, 11 september 1830 en overleden te Nijmegen op 1 februari 1898. Jan, steenfabrikant te Nijmegen, trouwt te Den Haag op 30 december 1857 met Johanna Cornelia van der Spek, geboren Den Haag 24 maart 1830. In 1883 was Jan voorzitter van het College van Regenten van het r.k. Weeshuis te Nijmegen. Op 23 mei 1892 werd Jan benoemd tot (katholiek) wethouder te Nijmegen.
2. Margaretha Apolonia, 11 april 1832, in 1874 uit Den Haag vertrokken.
3. Gregorius, 30 juni 1833, en overleden te Nijmegen, ongehuwd, op 13 augustus 1866. Beroep: metselaar.
4. Frederik, 24 december 1834; hij vertrok op 4 december 1861 naar Maastricht.
5. Johanna, 15 december 1836.
6. Apolonia Geertruida, 27 mei 1839, in 1874 vertrokken uit Den Haag.
7. Hendricus Marinus Wilhelmus, 18 november 1841 en overleden op 20 maart 1907 te Bussum. Hendrik van Meel trouwt op 1 september 1875 te Lobith met Clara Christina Kempers,

dochter van Hermanus Kempers en Maria Sophia Elisabeth Duffels, geboren op 11 februari 1854 te Herwen en Aerdt (Gld.) en overleden te Den Haag op 13 april 1944.

Hendrik keert in 1889 als kapitein van het 3e regiment infanterie uit Nederlands Oost-Indië terug. Zijn pensioen bedraagt in 1892: 1870 gulden 's jaars.

8. Karel, 5 mei 1845, en overleden Den Haag op 9 april 1863.

VlId. *Joannes van Meel*, gedoopt te Zevenbergen op 3 september 1807 en overleden te Den Haag op 13 augustus 1896. Beroep: metselaar. Jan trouwt op 21 november 1832 te Den Haag met Maria Lensen, geboren 2 maart 1811 te Gouda en overleden te Den Haag op 19 juli 1886, van beroep dienstbode.

Kinderen, allen geboren te Den Haag:

1. Johannes, 4 februari 1833, en overleden aldaar op 21 oktober 1893.
Jan, van beroep wagenmaker, trouwt Den Haag 10 augustus 1859 met Maria Louisa Reuvers (Ned. Herv.), geboren 23 september 1840 en overleden na 1913. Zij kregen te Den Haag vier kinderen.
2. Geertruida Margaretha, 30 maart 1834, trouwt op 12 september 1860 met Machiel Driessens.
3. Apolonia Hendrika, 22 februari 1838, later getrouwd.
4. Hendrikus, 29 oktober 1839, en overleden 29 december 1842.
5. Adrianus, 6 januari 1842, en overleden 24 januari 1842.
6. Hendrikus, 25 maart 1848, en overleden 5 juni 1848.
7. Adrianus, 9 augustus 1849, en overleden 23 maart 1850.
8. Cecilia Maria, 11 juli 1851, later getrouwd.
9. Maria Suzanna, 25 maart 1854, en overleden 15 april 1854.

VIlle. *Adrianus van Meel*, gedoopt te Zevenbergen op 16 mei 1809 en overleden te Den Haag op 19 november 1857. Beroep: metseelaar. Hij trouwt op 24 juni 1835 te Den Haag met Johanna Petronella Catharina Hazebroek, geboren op 31 mei 1814 te Den Haag en overleden aldaar op 28 augustus 1901.

Kinderen, allen geboren te Den Haag:

1. Catharina Geertruida, 30 december 1836.
2. Geertruida Johanna, 13 juli 1837, en overleden 4 maart 1896.
3. Johannes Adrianus, 22 oktober 1839, op 25 september 1889 vertrokken naar Rotterdam. Beroep: o.a. handelaar in aardappelen. Jan trouwt met Wilhelmina Cornelia Mulder, geboren op 14 november 1843. Zij kregen te Den Haag drie kinderen.
4. Gerardina Catharina, 12 mei 1842, en overleden 21 april 1845.
5. Maria, 15 februari 1845, vertrok op 25 september 1871 naar Brussel, en is overleden te Schaerbeek op 24 maart 1923.
6. Cornelia Petronella, 10 juni 1850.
7. Cornelis, 22 november 1852, en overleden 6 januari 1854.
8. Josephus Gerardus, 15 augustus 1857, en overleden aldaar op

5 november 1910. Joseph, van beroep beeldhouwer, trouwt op 16 april 1884 met Anna Clasina Simonis, geboren op 22 september 1860 te Den Haag. Uit dit huwelijk werden te Den Haag twee kinderen geboren.

Vlc. *Henricus van Meel*, gedoopt te Zevenbergen op 23 januari 1777 en overleden (niet te Zevenbergen en Rotterdam) in 1814 of later. Beroep: metselaar.

Hendrik trouwt te Rotterdam op 7 oktober 1810 met Elisabeth Serres, die overleed te Rotterdam op 29 maart 1813. Op 4 januari 1814 meldt Hendrik zich te Rotterdam als remplaçant voor de Landmilisie. Als tegenprestatie zal hij 1000 gulden ontvangen¹⁹. Mogelijk is hij gesneuveld.

Kind:

1. Johanna, gedoopt op 6 januari 1811 te Rotterdam en overleden op 11 april 1811.

Vld. *Mattias van Meel*, gedoopt te Zevenbergen op 27 januari 1779 en overleden op 8 juni 1812 te Rotterdam. Beroep: metselaarsknecht. Matthijs trouwt te Rotterdam op 11 februari 1810 met Hendrica Knoop.

Kinderen:

1. Johanna, gedoopt te Rotterdam op 25 januari 1811 en overleden te Zevenbergen op 3 augustus 1861. Zij trouwt met Matthijs Schuurmans, ca. 1826 geboren, pettenmaker.
2. Mattheus Gregorius, geboren op 21 november 1812 te Rotterdam en overleden op 28 december 1812.

NOTEN

1. Deze genealogie is een correctie - wat betreft (de herkomst van) de oudste generaties - en een aanvulling op de eerder in dit tijdschrift gepubliceerde Genealogie Van Meel, 29e jaargang, 1980, blz. 32 t/m 35. Volledigheidshalve wordt hier nog vermeld dat in de gemeente Echteld, nabij Tiel, eertijds het gehucht Medel bestond, dat in het spraakgebruik ook werd afgekort als Meel. Enkele families (m.n. protestantse) hebben hun naam Van Meel ontleend aan dit Medel. Zo is er een Jan (of Johan) Hendrikszn. van Meel die o.a. schepen was te Rotterdam en gedeputeerde van de Staten van Holland, geboren te Rotterdam op 23 juni 1670. Mij is gebleken dat een oom van diens vader Hendrik, n.l. Cornelis Jerephaesz. te Echteld is gehuwd op 27 februari 1628.
2. J. E. Jansen en L. van Nueten, *Meerle door de eeuwen heen*, 1922, blz. 28 t/m 43.
3. R.A. N.Brab., Zevenbergen, R195 d.d. 9 januari 1736.
4. Idem d.d. 29 maart 1736.
5. Idem d.d. 19 augustus 1737.
6. R.A. N.Brab., Zevenbergen, not. 9073 d.d. 10 januari 1772.
7. R.A. N.Brab., Zevenbergen, R194 d.d. 8 december 1733.
8. R.A. N.Brab., Zevenbergen, not. 9073 d.d. 27 december 1771.
9. Idem d.d. 25 mei 1776.
10. I. de Groot, *Personen en feiten uit de geschiedenis van Zevenbergen*, 1937, blz. 199.
11. R.A. N.Brab., Zevenbergen, not. 9071 d.d. 17 december 1763.
12. R.A. N.Brab., Zevenbergen, not. 9073 d.d. 5 maart 1772.

13. G.A. Breda, not. 1119 d.d. 23 april 1776.
14. R.A. N.Brab., Zevenbergen, R198 d.d. 29 mei 1778.
15. R.A. N.Brab., Zevenbergen, R199 d.d. 12 juli 1784.
16. Dagblad *De Tijd*, 28 november 1955 e.a.
17. R.A. N.Brab., Zevenbergen, not. 9109 d.d. 3 november 1821.
18. Deze tak van de familie is in de publikatie van 1980 (zie noot 1) nader uitgewerkt.
19. G.A. Rotterdam, Nw. not. arch. 490 d.d. 4 januari 1814.

CORRECTIES - AANVULLINGEN

Aanvullingen - correcties geslacht Bruystens

De Brabantse Leeuw, 1978, blz. 18, en 1980, blz. 68

- blz. 18 IXa: 5. Maria Theodori, trouwt Henricus Damen (Adams).
 Xa: overleden Herpt 12-11-1671.
 Xb: "(waarschijnlijk)" vervalt.
- blz. 19 Xc: 4. Henrice Simons.
 Xe: "volgt Xle" vervalt.
 Xla: Kinderen:
 1. Johannes, gedoopt Bokhoven 21-6-1654.
 2. Maria Maerten, ondertrouwt te Aalburg, trouwt te Heesbeen en Heusden 8-2-1682 enz.
 3. Theodorus Johannes, gedoopt Bokhoven 7-4-1659, volgt *XIId*.
 4. Petronella, gedoopt Elshout 23-2-1662.
 5. Adrianus Mertens, gedoopt Elshout 21-6-1664.
 6. Antonia, gedoopt Elshout 15-1-1668.
 7. Antonia, gedoopt Heusden 11-9-1669.
 8. Petrus Johannes. (Volgt Xlle.)
 Xlc: trouwt Anna Jansen van Sprangh te Elshout 8-7-1666, het eerste kind is Theodori, gedoopt Elshout 12-4-1662, elf jaar later Adrianus enz.
 Xld: Kinderen uit het eerste huwelijk:
 1. Theodorus, gedoopt Elshout 17-9-1661.
 2. Ambrosy Jansz, gedoopt Elshout 6-5-1664.
- blz. 20 Xle: "ged. Hedikhuizen 19-1-1645" vervalt.
 Petrus Bruystens j.m. van Zaltbommel (behoort niet tot dit geslacht) trouwt enz.
 Xlla: trouwt (1) Yda Michieldr Swaens (weduwe van Jan Joh. Verhoeven) te Heusden 19-8-1696, trouwt (2) Adriaantje Janse van Herpt (weduwe van Gabriel Wolf) enz.
 7. Dirk 9-6-1723. (Volgt Xllle.)
 Xllc: Syken Henrici Vaen trouwt te Elshout 29-8-1694
 1. Ambrosius gedoopt Elshout 3-7-1696.
XIId: trouwt (2) 1-7-1711.
- blz. 21 Xllla: "23-10-1774 J. Biestraten" onjuist: trouwt Dirk Sweerts
 Xlllb: 1. "volgt XIVc" vervalt.
 Xlllc: 1. "volgt XIVd" vervalt.
- blz. 22 Xllld: 4. Johannes 20-7-1771. (Volgt XIVh.)
 7. Jacobus 5-3-1775, ongetrouwd, overleden te Delft 28-4-1855.
 10. Geertruy 12-5-1782. (Volgt XIVi.)
 Xllle: Theodorus Bruystens, gedoopt Heusden 9-6-1723, landbouwer te Oudheusden, trouwt Johanna van de Griendt te Elshout 21-2-1745.
 Uit dit huwelijk gedoopt te Oudheusden/Elshout:
 1. Adrianus 15-12-1746.
 2. Adrianus 15-11-1747. (Volgt XIVd.)

3. Johannes 27-12-1749. (Volgt XVd.) Een generatie te laag geplaatst).
 4. Maria 29-11-1752, overleden 21-1-1830, trouwt Ant. Kocks te Oudheusden 10-5-1781.
 5. Elisabeth 18-9-1757, trouwt Adr. Lambregts te Elshout 24-11-1785.
 6. Wilhelmus te Heeswijk 22-8-1766.
- blz. 23 XIVc: vervalt geheel.
 XIVd: "Heusden 4-11-1752" onjuist: gedoopt Oudheusden 15-11-1747.
 XVg: Dirk Bruistens, geboren te Lier 14-12-1766, trouwt Maria Oudshoorn te Uithoorn 2-6-1773. Uit dit huwelijk geboren te Uithoorn:
 1. Jaspers 3-3-1794. (Volgt XVf.)
 2. Johanna 1-3-1796.
- XIVh: Johannes Bruistens, geboren Maasland 20-7-1771, trouwt Johanna Fielieda Straavens te Amsterdam 1-9-1794.
 Uit dit huwelijk gedoopt te Amsterdam:
 1. Johannes 4-2-1807. (Volgt XVg.)
- XIVi: Geertruy Bruistens, geboren de Lier 12-5-1782, kind geboren te Delft:
 1. Willemina 30-7-1816.
- blz. 24 XVd: "geb. te Oudheusden 1759" onjuist: gedoopt Heusden 27-12-1749 (= veertiende generatie).
 XVf: "Rozenburg 23-5-1802" onjuist: geboren Uithoorn 3-3-1794, winkelier/timmerman, trouwt Marretje Verhoeff.
 Uit dit huwelijk geboren te Uithoorn:
 1. Maria 8-4-1821, trouwt (1) Jac. Posdijk, trouwt (2) E. Barreveld.
 2. Dirk 23-5-1823, overleden 6-1-1829.
 3. Nicolaas 27-10-1824, trouwt Antje Hogendoorn.
 4. Johannes 25-10-1825, overleden 28-11-1825.
 5. Engelina 23-12-1827, trouwt Corn. van de Kroef.
 6. Diewertje 4-1-1830.
 7. Johanna 27-7-1831, overleden 9-6-1918, trouwt D. van Leeuwen.
 8. Geertruy 6-6-1833.
 9. Marretje 21-10-1835.
- XVg: Johannes Bruystens, gedoopt Amsterdam 4-2-1807, schilder te Amsterdam, trouwt Anna Kuiper te Amsterdam 2-11-1831. Uit dit huwelijk geboren te Amsterdam:
 1. Johannes 1832, overleden 8-10-1834.
 2. Anna Catharina 31-5-1834, overleden 9-6-1834.
 3. Johannes 1-6-1835, overleden 17-6-1835.
 4. Johannes 5-7-1837, overleden 30-8-1837.
 5. Johannes 17-8-1838, trouwt (1) Adriana Evertse, trouwt (2) Treyntje Oort.
 6. Anna Philida 21-5-1841.
 7. Johanna Geertruida 5-3-1844, trouwt Joh. Holshuysen.
 8. Bernardus 19-8-1846, trouwt Gerarda Rust.
 9. Catharina Magdalena 24-2-1849.
 10. Catharina Lena 1-3-1852, trouwt Hendrik Meyer.
- blz. 29 XVIIIg: trouwt C. van Eggelen.

H. J. Bruystens, Van Maerlantpark 29, 2902 BR Capelle a/d IJssel.

Mijn leven als voorvader in stichtingen ondergebracht

L. F. W. Adriaenssen

Van der Hoopstraat 85, Amsterdam

De aftakelende verzorgingsstaat van nu is in principe bedoeld voor iedereen. Vroeger troffen meestal particulieren voor beperkte groepen voorzieningen op het gebied van onderwijs, opvoeding, armen-, bejaarden- en ziekenzorg. Hun schenkingen en stichtingen waren minder afgedwongen door sociale strijd dan door hun (slechte) geweten; ze waren voorts gericht op de instandhouding van de sociale verhoudingen en het voorkomen van sociale onrust en op het verwerven van de zaligheid van hun ziel. Meestal waren ze bedoeld voor een beperkte groep behoeftigen, begrensd door woonplaats, verwantschap, leeftijd, religie.

Zo heb ik een aantal ooms en tantes gehad, die de hemel met hun filantropische werken trachtten in te palmen. Mijn leven had, waren de tijden niet drastisch veranderd, als in een feodale verzorgingsstaat van de wieg tot het graf materieel onbekommerd kunnen zijn geweest. Mijn kinderjaren en puberteit had ik kunnen doorbrengen in het Sint-Heilwiggodshuis genaamd het Putterijken, te Mechelen. Mijn tante Heylwich van den Nyeuwenhuysen, kinderloos, rijk geworden in de wapenindustrie, stichtte het in 1568 ten behoeve van 72 arme kinderen, van wie 20 van de familie. Buiten de kosten van mijn ouders of voogden had ik er kost en inwoning genoten en leren lezen en schrijven. Ik was vanwege het godshuis in de leer gedaan bij een schoen-, klee- of handschoenmaker, timmerman of bouwvakker en had een stiel geleerd. Vooral had ik op het Putterijken leren bidden en gehoorzamen. Waarschijnlijk zou ik dan ook zijn weggelopen, zoals bijna een kwart van de Putterijkinderen¹.

Gelukkig bestonden er nog andere fondsen ter bestrijding van de kosten van mijn opvoeding. Mijn heeroom Aert, deken van Geertruidenberg - die eigenlijk Sterts heette, dat geen nette naam vond en zich daarom Cygnaeus en Olerinus noemde -, Aert Swaens had voor zijn familieleden een aantal studiebeursjes gesticht². Daarop zou ik eerst, van mijn 6de tot mijn 16de jaar, de dorpsschool mogen doorlopen bij de koster-schoolmeester, notaris-schoolmeester of kapelaan-schoolmeester. Daarna mocht ik naar de grote school, waar ik de humaniora onder de knie moest krijgen: de Latijnse school of de kapittelschool of scholasterij. Oom Aert maakte zijn stichting in 1616 tijdens de relatieve rust van het twaalfjarig bestand en ongetwijfeld onder invloed van het Concilie van Trente, geconcretiseerd in de decreten van de Bossche synodes.

Andere contrareformatorisch geïnspireerde beurzen stichtten in dezelfde tijd de Bossche kapittelheer Jan Kievits³ in 1619 voor lager, middelbaar en universitair onderwijs en de Bossche bene-

ficiant Anthonis Nouwen⁴ in 1619-1620 voor middelbaar onderwijs bij de jezuiten en daarna 2 jaar filosofie en 2 jaar theologie aan de universiteit van Leuven of van Douai. De Hilvarenbeekse beneficiant en schapenhouder Cornelis Poppelius⁵ stichtte nog twee beursjes in 1614.

Drie eerdere beurzen waarop ik recht had, werden in het leven geroepen door Jacobus Segers, kanunnik te Leuven, bisschop Sonnius en Jan Goossens, kanunnik te Hilvarenbeek. Van Goossens' beurs, gesticht in 1583, weet ik slechts dat die aan Leuvense studenten werd gegund⁶. De beurzen van heeroom Segers, die overigens uit het bisdom Kamerijk werd verbannen omdat hij een notoire dief was, gaven recht op een toelage van het lagere onderwijs tot en met de universiteit; de stichting dateert van 1550⁷. Franciscus Sonnius, inquisiteur, ketterjager en buromoordenaar, eerste bisschop van Den Bosch, stichtte in 1568 een beurs voor 4 of 5 jaar middelbaar onderwijs bij de fraters van Den Bosch. Hij wilde het fraais waarvoor hij had gemarteld en gedood door mij in stand houden⁸.

De meeste van deze beurzenstichters zagen mij het liefst priester worden. Nu bood het priesterschap vaak lucratieve perspectieven, zeker wanneer je zoals ik ooms en tantes had, die behoorlijke inkomens hadden nagelaten voor een geordende of gewijde neef. Het priesterschap had een zeker maatschappelijk aanzien. Tegenover de sociale voordelen stond het nadeel niet te mogen trouwen, dat echter ruimschoots werd gecompenseerd door de voordelen van het concubinaat. De priester-concubinariër kon immers gemakkelijker dan een wettig gehuwde van partner ruilen: hij dankte de oude (pastors)meid af en nam een nieuwe partner (zonder rechtspositie).

Om in de economische voordelen van de geestelijke stand te mogen delen, was de priesterwijding overigens niet strikt noodzakelijk. Ik hoefde mij slechts de kruin te laten scheren (en dat kon volgens het kanonieke recht vanaf mijn veertiende verjaardag en in de praktijk nog heel wat eerder) om in aanmerking te komen voor geestelijke inkomsten. Als getonsureerde clericus kon ik mij laten aanstellen tot kapelaan, vicaris, rector, officiant of kanunnik van een of meer kerkelijke beneficiëes, officies, prebenden, dijen, vicarieën. Tot de eredienst zou ik niet gerechtigd zijn. Daarom zou ik een huurling, mercennarius of plaatsvervangende deservitor moeten aannemen, een gewijde priester, die een klein deel van mijn geestelijke inkomsten als loon voor zijn arbeid zou ontvangen. De status van klerk hield onder meer een belofte in om tot priester te promoveren, maar volgens het kanonieke recht noopte mij niets of niemand om die belofte in te lossen. Ik kon als clericus tot mijn laatste ademtocht de inkomsten van mijn dijen en altaren blijven trekken.

Als ik alle geestelijke inkomsten zou verwerven waarop ik krachtens bloedverwantschap aanspraken zou kunnen maken, werd ik

een zeer vermogend man. Van mijn voorouders ken ik er niet meer dan 2000, vooral uit Hilvarenbeek en omgeving. Zij, hun broers of zusters maakten zes geestelijke stichtingen. Er van uitgaande dat ik rond 1450, inclusief de inteeltcorrectie, zo'n 30.000 voorouders had, mag ik aannemen dat er een veelvoud van zes stichtingen voor mij zou hebben opengestaan. De zes stichtingen zijn:

1. De cantorij van Hilvarenbeek, in 1440 gesticht door de kanunnik Ghyselbert Back⁹. De totale inkomsten beliepen naar schatting 45 mud rogge per jaar.
2. Twee kapelanieën in de Bossche Sint-Janskerk, in 1455 gesticht door dezelfde kanunnik en door hem met elk 26 mud rogge gedoteerd.
3. Elisabeth van Dun, weduwe van Jan van Spreuwel, stichtte in 1461 een beneficie aan het Sint-Jorisaltaar in de collegiale kerk van Hilvarenbeek. Het was in 1648 jaarlijks 80 gulden waard¹⁰.
4. In dezelfde kerk stichtten in 1464 mijn ooms mr. Henrick Beys, kanunnik, en Aert Beys, beneficiant, beiden priesters te Hilvarenbeek en zoons van de pastoor van Goirle, het altaar gewijd aan Maria Magdalena. Het was het rijkste altaar van Hilvarenbeek en beschikte behalve over het 'Sterrenhuys' (Vrijthof nr. 25) over een inkomen van (in 1636) 36 mud en 9½ lopen rogge en 125:14:7 gulden aan renten, cijzen en huurpenningen¹¹.
5. Mr. Jan Metten, clericus, mijn voorvader van het 40606de kwartier, overleden in 1487 of 1488, stichtte te Hilvarenbeek het altaar van de heiligen Sebastiaan, Adriaan en Christoffel. In 1648 bracht het zo'n 40 gulden per jaar op of ongeveer 3 mud rogge in de zak¹².
6. Wat geringer, maar niet te versmaden was het officie van 5 missen per week, dat tante Truycken van Laerhoven¹³ rond 1550 stichtte op het Hilvarenbeekse Sint-Dingenaltaar. De inkomsten kunnen worden gesteld op 60 gulden per jaar (zeventiende eeuw).

Omgerekend in mudden rogge en deze in calorieën blijkt, dat de stichtingen respectievelijk 8 gezinnen, 4 gezinnen en 3 kinderen, 1 gezin, 6 gezinnen, 3 kinderen en 1 gezin konden voeden, een gezin gesteld op twee ouders en twee kinderen.

Het was geen uitzondering dat een geestelijke - klerk of priester - een groot aantal beneficiës op zijn naam verzamelde. Inkomens van 120 mud rogge per jaar, waarvan bijna 21 gezinnen of 110 kinderen konden worden gevoed, kwamen voor. Mijn meergenoemde oudoom Ghyselbert Back, priester, kon 110 mud rogge per jaar vermaken aan geestelijke instellingen; wat hij daarnaast nog aan zijn bloedverwanten naliet weet ik niet, maar dat was niet gering. Mijn neef de priester Servaes Schilders (1516-1572) stond aan het hoofd van een gezin, van het landdekenaat Hilvarenbeek en van minstens 17 altaren, dijen en beneficiës. Hij kon zich dan ook permitteren om een kasteeltje te bewonen¹⁴.

Natuurlijk hoefde ik geen priester te worden en kon ik trouwen. Nadeel zou zijn, dat ik dan alle beneficies zou verliezen. Mijn kinderen konden dan wel weer dezelfde aanspraken op al die fondsen en stichtingen maken.

Stel, mijn carrière als beneficieverzamelaar of als burger mislukte, ik faillieerde, verarmde, werd invalide, verpauperde. Dan had ik nog altijd recht op de kruimels die de rijken moedwillig van hun tafel liet vallen. Van de 110 mud rogge per jaar die heeroom Ghyselbert Back aan geestelijke instellingen schonk, was een jaarinkomen van 10 mud bestemd voor de armen, want tenslotte beschouwde men toen nog steeds de kerkelijke bezittingen als het erfdeel der armen en die moesten daarvan dus kunnen meegenieten. De 'spynde Bacx' werd jaarlijks uitgereikt in bonen, erwten, roggebrood en stuivers aan de armen die op de sterfdag van de stichter voor zijn ziel en zaligheid kwamen bidden. Met preferentie voor de familie. Als arme kon je trouwens nog goed pech hebben met filantropische familieleden. Mijn neef Pedro Michielsens, een schatrijke Antwerpse koopman, bestemde in 1696 een groot deel van zijn vermogen voor een tehuis voor arme oude vrouwen. Omdat zijn Meierijsse familieleden allemaal straatarm waren, werd besloten de erfenis onder hen te verdelen. Na 60 jaar touwtrekken slaagden de 2 rijke erfgenamen er in om driekwart van de erfenis op te strijken, terwijl de 200 arme verwanten het restant mochten delen¹⁵.

Ten slotte was er ook voor mijn oude dag gezorgd. Ik kon kiezen tussen opname in het manhuis te Hilvarenbeek of dat van de fundatie van Hesther van Grinsven te 's-Hertogenbosch. Het laatste werd in 1656 gesticht door tante Hester¹⁶ ten behoeve van bejaarde mannen, met voorkeur uit de familie. Jan van Spreuwel¹⁷ had zijn tehuis voor 8 arme, oude mannen gesticht in 1450. Het leven zal in geen van beide bejaardengestichten een lolletje geweest zijn. Evenals in het kinderruis de Putterij moest er in het Jan van Spreuwels gasthuis frequent gekerkt en stevig gebeden worden, was de voorgeschreven discipline streng en omgang met vrouwen, dronkenschap, gokken en vloeken verboden. Tot de dood er op volgde.

NOTEN

1. Commissie voor Openbare Onderstand te Mechelen, oud archief nummers 9389, 9390 en 9392. Verwantschap met mij via de kwartieren 20271, 20277, 40086 en 40289.
2. De beurzen: A. van der Does de Willebois, *Studiebeurzen; Beurzenstichtingen voor de stad en voormalige meijerij van 's-Hertogenbosch*, 4 dln. 's-Hertogenbosch 1904-1906 (hierna geciteerd als *Studiebeurzen*). Dl II, p. 315 e.v. Verwantschap: kwartier 8076 (16152).
3. Beurs: *Studiebeurzen* III, p. 73 e.v. Verwantschap: kwartier 340468.
4. Beurzen: *Studiebeurzen* IV, p. 413 e.v. Verwantschap: kwartier 5027.
5. Beurzen: *Studiebeurzen* III, p. 273 e.v. Verwantschap: kwartier 7984.
6. Beurzen: *Studiebeurzen* IV, p. 291 e.v. Verwantschap: kwartier 64735.
7. Beurzen: *Studiebeurzen* IV, p. 242 e.v. Dief: J. de Brouwer, *De kerkelijke rechtspraak en haar evolutie in de bisdommen Antwerpen, Gent en Mechelen*

tussen 1570 en 1795, 2 dln. Tiel 1970-1971. Dl I, p. 196; dl II, p. 687. Verwantschap: kwartier 64745.

8. Beurs: *Studiebeurzen* II, p. 273 e.v. Inquisiteur: Th. J. A. J. Goossens, *Franciscus Sonnius in de pamfletten; bijdragen tot zijne biografie*, 's-Hertogenbosch 1917, vooral hoofdstuk I. E. Valvekens, *De inquisitie in de Nederlanden der zestiende eeuw*, Brussel 1949, p. 269 e.v. Verwantschap: kwartieren 10829 en 14925.
9. A. M. Frenken, *Documenten betreffende de kapittels van Hilvarenbeek, Sint Oedenrode en Oirschot*, 's-Hertogenbosch 1956, pp. 32-33 en 76 e.v. Verwantschap: kwartieren 80437, 81213, 81303, 112805, 134195, 141775, 255555 en 309525.
10. Frenken, a.w., p. 40-41. Verwantschap: kwartieren 120308, 127816, 129444, 141820, 159188, 160346, 162218 en 322314.
11. (Over de geschiedenis van dit altaar publiceer ik binnenkort een artikel.) Verwantschap: kwartieren 298463 en 1020411.
12. R.A. 's-Hertogenbosch, 's-Hertogenbosch R 1256, f 368.
13. B.A. 's-Hertogenbosch, dossier Hilvarenbeek, brief van heer Ghysbert de Roy, z.d., te dateren 1602. Verwantschap: kwartieren 33548 en 63888.
14. Frenken, a.w., p. 90-91. Verwantschap: kwartieren 127939 en 127995.
15. (De fraudegeschiedenis van deze gemankeerde stichting kon worden gereconstrueerd uit meer dan 100 akten, die zullen worden gegeven in mijn genealogie van de familie Van den Nieuwenhuysen). Verwantschap als noot 1.
16. *Studiebeurzen* II, p. 1 e.v. Verwantschap als noot 8.
17. Raadhuis Hilvarenbeek, oud administratief archief nummers 4630 en 4631. Verwantschap als noot 10.

Nogmaals Mr. Thomas de Jeger

Ir. Th. P. J. van Herwijnen

Zuiderparkweg 504, 5216 HE 's-Hertogenbosch

In zijn artikel over Mr. Thomas de Jeger vermeldt de heer J. P. H. Goossens, dat Thomas' dochter Maria 'denkelijk op jeugdige leeftijd is gestorven'¹.

Dat is echter niet juist gebleken: Maria de Jeger is tweemaal gehuwd geweest.

De eerste maal trouwt zij voor de pastoor in haar geboorteplaats Berlicum op 16 mei 1641 met Johannes Thomas Cornelis. Uit dit huwelijk zijn vier kinderen geboren:

1. Thomas, gedoopt Berlicum 24 juli 1642, doopgetuige was Thomas Johannes Jegers.
2. Catharina, gedoopt Berlicum 4 mei 1643, ook nu is doopgetuige Thomas Jegers.
3. Catharina, gedoopt Berlicum 1 december 1646.
4. Johannes, doop niet gevonden.

Johannes Thomas is op 1 oktober 1648 te Berlicum overleden. Korte tijd later zal Maria de Jeger hertrouwen met Michael Jansse van Swaenberg: op 29 april 1652 wordt zij vermeld als 'Merike, gewesene huisvrouw van Jan Thomas en nu wederom getrouwd met Gielen Jans van Swaenberg, herbergierster en brouweresse tot Berlicum'².

Uit het tweede huwelijk zijn vijf kinderen geboren:

1. Johanna, gedoopt Berlicum 15 april 1650.
2. Margaretha, gedoopt Berlicum 11 oktober 1652, doopgetuige is Guilielmus Thomas Jegers.
3. Henricus, gedoopt Berlicum 28 maart 1655.
4. Maria, geboren Berlicum, gedoopt 's-Hertogenbosch (Sint-Jacob) 16 december 1657.
5. Elisabeth, gedoopt Den Dungen 31 augustus 1661, getuige was Thomas Jegers.

Op 6 november 1669 verschijnt 'Michel Janssen van Swaenbergen, man en momboir van Merike Jegers' voor de schepenen van Berlicum³. Er blijkt dan, dat reeds op 26 november 1666 voor 'Engelbert de Man, secretaris van de vrijheid Osch' een akkoord is gesloten tussen 'de broederen en erfgenamen van mr. Thomas de Jeger zaliger ter eenre en Michel Jansse van Swaenbergen ter andere zijde', o.a. behelsend dat voornoemde Michel 'voor zijn contingent en kinderlijke aenpart in de goederen van voornoemde mr. Thomas de Jeger erfelijk zal hebben en behouden een huis, hof etc.'. Op 13 mei 1700 compareren voor de schepenen van Berlicum erfgenamen van Gielen Jansse van Swaenbergen en Merike Thomas Jegers met name:⁴

1. 'Jan, soone Jan Thomas van Gerwen, verwekt bij Marijke dochtere Thomas Jegers'
2. 'Catelijne, oock dochtere Jan Thomas van Gerwen en Merike Thomas Jegers vnd., nagelaten weduwe Welt Jan Welten, geassisteerd met haar zoon als momboir'
3. 'Willem Gerrits van Gerwen, man en momboir van Jenneke dochtere Giele Jans van Swaenbergen verwekt bij Marijke Thomas Jegers voornoemd'
4. 'Herman van Elsteren, man en momboir van Marij' en
5. 'Claes Schilders, man en momboir van Lijsbet, beide oock dochters van Gielen Jans van Swaanbergen en Marijke Thomas Jegers'.

Genoemde erfgenamen verkopen huis en land, hen aangekomen van hun ouders, aan Gerrit Jans van Empel, inwoner van Berlicum. Van slechts twee van de vijf genoemde kinderen zijn nadere gegevens bekend:

- Willem van Gerwen trouwt als 'Willem Gerrit Willem Thomassen' op 2 december 1690 voor de schepenen van Berlicum met 'Jenneke Gielen Janssen, weduwe'.

In de huwelijksakte wordt de naam van de eerste echtgenoot van Jenneke niet vermeld. Op 27 november 1690 echter wordt voor de schepenen van Berlicum een staat en inventaris opgemaakt 'van alle goederen ten huijse van Jenneken Gielen Jansse, weduwe Dirk Abrahams', ten behoeve van de niet met name genoemde kinderen uit het huwelijk van Dirk en Jenneke⁵.

Tot voogden over de onmondige kinderen worden aangesteld: Marcus Abrahams en Herman Teunis van Elsteren⁶.

Genoemde Marcus Abrahams treedt in 1703 op als momboir over de twee onmondige kinderen van Dirk Abrahams bij de deling van de nagelaten goederen van Gijsbert Ariens en Lijsbet Abrahams⁷.

Op 24 februari 1702 verklaart 'Willem Gerrits van Gerwen, nagelaten weduwnaar van Jenneke Gielen Jansse', dat zij 'geen kinderen bijeen hebben verwekt'⁸.

In deze akte is tevens sprake van 'de voorkinderen van Jenneke Gielen Jansse voornoemd, verwekt bij Dirk Abrams'.

- Herman van Elsteren, trouwt op 27 februari 1689 voor de predikant van Berlicum als 'Herman Antoni van Elsteren, Jongeman van Rosmalen' met 'Maria *Guilliams* van Swanenberg, Jongedochter van Berlicum'.

Op 4 augustus 1711 maken Herman van Elsteren, die nu 'de oude' wordt genoemd, en Maria *Gielen* Jansse van Swaenbergen, echtelieden, hun testament voor de schepenen van Rosmalen. Korte tijd later zal Herman overlijden, want reeds op 5 december 1711 wordt zijn vrouw vermeld als 'Marja van Swaenbergh, weduwe van Herman van Elsteren'¹⁰.

NOTEN

1. J. P. H. Goossens: 'Mr. Thomas de Jeger' in: *De Brabantse Leeuw*, 31e jaargang (1982), pagina's 15-20.
2. N. 2681, folio 119, dd. 29.4.1652 (protocol Notaris Thomas de Jeger).
3. R. 59 Berlicum, folio 62, 6.11.1669.
4. R. 65 Berlicum, folio 109, 13.5.1700.
5. R. 64 Berlicum, folio 54, 27.11.1690.
6. R. 64 Berlicum, folio 54, 30.11.1690.
7. R. 91 Berlicum, folio 214, 22.2.1703.
8. R. 91 Berlicum, folio 196, 24.2.1702.
9. R. 34 Rosmalen, folio 56, 4.8.1711.
10. R. 32 Rosmalen, folio 100vs, 5.12.1711.

de brabantse leeuw

Tweemaandelijks tijdschrift van de Sectie voor Geslacht-, Naam- en Wapenkunde van Het Noordbrabants Genootschap (het Provinciaal Genootschap van Kunsten en Wetenschappen in Noord-Brabant).

Redactie: mr. G. Berkelmans; dr. ir. C. H. J. van den Brekel; mevr. P. L. Leget-Kuijlen; A. J. A. van Loon; J. W. M. Weijts; J. H. G. J. van Heeswijk, redactiesecretaris, Postbus 29, 5330 AA Kerkdriel.

Manuscripten zenden aan: Redactie De Brabantse Leeuw, Postbus 1104, 5200 BD 's-Hertogenbosch.

Abonnement per jaargang: binnenland en België f 32,50; buitenland excl. België f 34,50. Men wordt verzocht het abonnementsgeld alleen te betalen via een toe te zenden acceptgirokaart.

Opzeggingen alleen schriftelijk mogelijk vóór 1 december 1984.

Administratie: Postbus 1104, 5200 BD 's-Hertogenbosch, tel. 073-139484, postgiro 3879363.

JAARGANG 33 NR. 2

MAART-APRIL 1984

Zeven generaties Van Dijck

A. W. Jansen,
Annevillelaan 98, 4851 CD Ulvenhout

1. *Peter van Dijck* is de stamvader van een geslacht, dat zich vanuit de Noorder-Kempen verplaatst heeft naar Breda en Bergen op Zoom; van daaruit is een tak teruggekeerd naar België. In Nederland vinden we nakomelingen in Bergen op Zoom, Breda, Haarlem, Rotterdam, Amsterdam, Nijmegen en elders.

Petrus van Dijck is omstreeks 1650 geboren, vermoedelijk te Ravels. Hij trouwde¹ daar op 21 februari 1672 met Agneta Schuermans, dochter van Rombout Schuermans en Elisabeth van Dijck.

Deze laatste is een dochter van heer Jan van Dijck, een grootgrondbezitter te Ravels, gehuwd met Cathalijn Verbruggen. Hij leefde van 1592 tot 1668; volgens zijn grafschrift was hij 31 jaar 'hooftman' van het St. Sebastiaensgulde, en President-Schepene van Ravels. Hij bezat 5 huizen/boerderijen te Ravels, Eel en Mierde.²

Peter van Dijck woonde in de Achtereel te Ravels; in 1674 kocht hij daar een boerderij,³ die grensde aan het bezit van de erven Jan van Dijck.

Het gezin van Dijck/Schuermans had de volgende kinderen:

1. Jan, gedoopt op 28 februari 1673 te Ravels, jong overleden, vermoedelijk op 24 december 1699.
2. Catharine, gedoopt 10 oktober 1674, Ravels; overleden 9 januari 1675 te Ravels.
3. Henricus, gedoopt 17 oktober 1675, Ravels.

4. Maria, gedoopt 3 november 1676, Ravels; begin.⁴
5. Catharina, gedoopt 13 januari 1679, gehuwd met Cornelis Vissers, Hoogstraten.⁵
6. Joanna, gedoopt te Ravels, 28 november 1680; gehuwd met Jan Coymans, Weelde.⁵
7. Henricus, volgt II.
8. Anna, gedoopt te Ravels 27 december 1684; gehuwd met Michiel van Mirode.⁵
9. Helena, gedoopt te Ravels, 18 juli 1687; wellicht daar begraven op 16 januari 1700.
10. Gertrude, gedoopt te Ravels, 8 mei 1689.
11. Guilemus, gedoopt te Ravels, 28 februari 1691.
12. Petrus. Deze zoon wordt niet teruggevonden in het doopregister van de parochie Ravels, wel wordt hij vermeld in: 'Obligatie en Borgtogte voor de bejaerde en onbejaerde kinderen wijlen Peter van Dijk', GAR 9-70, van 15-1-1714.
13. Antonius, volgt Ila.

Peter van Dijk is begraven te Ravels, 13 januari 1714; Agneta was reeds eerder overleden.⁶

II. *Henricus van Dijck*, gedoopt te Ravels, 22 augustus 1682, mogelijk aldaar overleden 16 maart 1733; hij nam in 1712, na de dood van Agneta Schuermans, de boerderij over van zijn vader.⁷ Na de dood van Petrus van Dijk in 1714, huurde hij van de erven, waarna hij de verschillende delen in koop verwierf.⁸

Hij was getrouwd met Maria Janssen⁹; kinderen van dit echtpaar:

1. Petrus, gedoopt 13 december 1715 te Ravels; huwde mogelijk te Turnhout, 21 september 1739, met Anna Maria Vancamp; zij hadden tenminste twee kinderen: Helena, gedoopt te Ravels in 1741, overleden te Baarle-Hertog in 1831, en Johannes Petrus, gedoopt te Baarle in 1745.
2. Margaretha, gedoopt te Ravels, 2 juni 1718, aldaar overleden 5 augustus 1783, gehuwd met Adrianus Huijbs, 31 mei 1750, te Ravels.¹⁰
3. Catharine, gedoopt te Ravels, 19 augustus 1721, gehuwd met Nicolaas van Gorp.¹¹
4. Anna Maria, gedoopt te Ravels, 28 september 1723.
5. Agnes, gedoopt te Ravels, 19 oktober 1726.
6. Elisabeth, gedoopt te Ravels, 18 maart 1728, overleden te Poppel, 26 februari 1798; gehuwd te Weelde, 24 juni 1751, met Peter van Es uit Poppel.¹²
7. Johannes Baptiste, gedoopt en overleden te Ravels in 1731.

Ila. *Antonius van Dijck*, gedoopt 22 november 1695 te Ravels en daar overleden op 22 juni 1739; gehuwd te Weelde, 29 augustus 1725, met Maria Dens, aldaar gedoopt 15 juni 1697. Antonius was een middelgrote boer, gevestigd op 'Clijn-Ravels'.¹³ Het echtpaar had te Ravels de volgende kinderen:

1. Joanna Catharina, gedoopt te Ravels op 18 november 1727.
2. Johannes Baptista, volgt III.
3. Petrus, volgt IIIa.

III. *Johannes Baptista van Dijck*, gedoopt te Ravels, 10 oktober 1731, is overleden te Baarle-Hertog, 28 december 1805, waar hij zich omstreeks 1760 gevestigd heeft. Hij huwde daar, 7 januari 1761, Maria Havermans. Deze vrouw schonk hem viermaal een kind, en bezweek bij de geboorte van een tweeling in 1764; alle kinderen zijn meteen gestorven. Zij werd begraven in de kerk van Baarle, 27 augustus 1764, tegelijk met het laatste kind.¹⁴

Hij hertrouwde te Baarle, 25 juni 1770 met Joanna Maria van Eeten, gedoopt aldaar 2 februari 1745, dochter van Joannis Michaelis van Eeten en Anna Joanna Swolfs. Zij overleed te Baarle en is daar begraven, 14 juni 1797.

Kinderen van dit echtpaar:

1. Johannes Antonius, volgt IV.
2. Anna Maria, gedoopt te Baarle, 15 oktober 1772.
3. Maria Catharina, gedoopt te Baarle, 29 juli 1774, en aldaar overleden, 3 maart 1836. Gehuwd te Baarle, 5 februari 1804, met Jan Petrus van der Schoot, landbouwer, gedoopt te Baarle 25 mei 1760, daar overleden, 6 oktober 1819; zoon van Arnoldus van der Schoot en Anna Catharina van Campen.
4. Anna Catharina, gedoopt te Baarle, 25 september 1776, overleden aldaar, 6 april 1850. Gehuwd op 28 september 1803 met Adriaan van der Schoot, landbouwer, broer van Jan Petrus; gedoopt 26 juni 1765, overleden te Baarle-Nassau, 9 juli 1817. Het echtpaar woonde Kerk A16; de weduwe van der Schoot is later hertrouwd met Leonardus van Gool.
5. Anna Cornelia, gedoopt te Baarle, 26 april 1779.
6. Augustinus, gedoopt te Baarle, 4 februari 1785, overleden aldaar, 24 augustus 1805, beroep: bakker.
7. Jacobus, gedoopt te Baarle, 10 juni 1789, was in 1807 schoenmaker te Chaam.¹⁶
8. Johannes Baptista, volgt IVa.

Johannes Baptista van Dijck was metselaarsbaas van beroep,¹⁶ een soort aannemer. Hij handelde ook in onroerende goederen, die hij kocht en verkocht. Omstreeks 1775 begon hij een bakkerij, waartoe hij een stuk grond kocht 'aen de westseijde van het kerckhof alhier'; zijn zonen: Johannes Antonius, Augustinus en Johannes Baptista, waren eveneens bakker.¹⁷

IIIa. *Petrus van Dijck*, gedoopt te Ravels, 5 september 1729, daar gehuwd, 17 februari 1749, met Catharina Lonius. Na 1750 woonde deze familie te Weelde.

Kinderen:

1. Antonius, gedoopt te Ravels, 29 januari 1750, te Weelde gehuwd, 5 juli 1779, met Anna Elisabeth Marinus. Het echtpaar

had een kind, Maria Helena, gedoopt te Weelde, 24 februari 1780.

2. Joanna Maria, gedoopt te Weelde, 19 februari 1752.
3. Anna Margaretha, gedoopt te Weelde, 14 december 1753.
4. Jacobus, gedoopt te Weelde, 20 maart 1756.
5. Wilhelmus, gedoopt te Weelde, 25 januari 1758. Mogelijk is dit Guiliemus van Dijck, metselaar te Tielen, aldaar gehuwd, 3 november 1779, Anna Maria Wagemans.¹⁸
6. Cornelius, gedoopt te Weelde, 25 oktober 1759.
7. Maria Catharina, gedoopt te Weelde, 29 maart 1762.
8. Johannes Baptista, gedoopt te Weelde, 25 januari 1767.
9. Johannes Baptista, gedoopt te Weelde, 8 maart 1771.

IV. *Johannes Antonius van Dijck*, gedoopt te Baarle, 19 mei 1771, overleden te Breda, 24 maart 1834. Hij was bakker, en oefende dit bedrijf uit in de bakkerij van zijn vader, samen met zijn broers Augustinus en Johannes Baptista. Toen deze laatste in 1811 ging trouwen, begon Johannes Antonius een bakkerij in Gilze.

Vanaf 1818 wordt hij, evenals zijn vader, vermeld als 'metselaar'. Hij verkeerde in vrij goede doen, kocht en verkocht onroerende goederen, vooral te Baarle.

In 1822 kocht hij het pand 'Het Melkmeisje' op de Haagdijk in Breda, nr. C88, thans nr. 80; waarin hij een bakkerij vestigde, tevens 'grutter met een handmolen'.¹⁹

Na 1824 verhuurde hij het pand en het bedrijf, en werkte en woonde vooral in Baarle-Hertog, waar hij in 1821 nog een huis aan de Cingel gekocht had.²⁰

Hij is overleden te Breda, in het huis van een bekende, Hendrik Maas, die woonde in het pand C346, het huidige Torenstraat 1.

In Baarle was hij in 1798 adjoint-municipael.²¹

In 1799 trouwde hij te Baarle met Anna Maria Kleiren, dochter van Petrus Kleiren, bakker 'aen de kercke' te Baarle-Hertog, en van Gerardina Smeekens.

Zij was te Baarle gedoopt 6 maart 1775, en overleden te Breda, 3 april 1843.

Kinderen van dit echtpaar:

1. Gerardina, gedoopt te Baarle, 27 oktober 1799, jong overleden, vermoedelijk 22 september 1801.
2. Joanna Maria, geboren 25 augustus 1802 te Baarle, overleden te Breda, 2 april 1842.
3. Theresia, geboren te Baarle, 7 mei 1807, overleden te Etten, 14 oktober 1841.
Zij trouwde te Breda, 27 juli 1829, met Johannes Leo Ernst, leerlooier op de Haagdijk te Breda; hij was gedoopt te Breda op 12 april 1799, zoon van Gerardus Ernst en van Henrica de Leij.
4. Augustinus Jacobus, volgt V.
5. Gerardina Catharina, geboren te Gilze 25 augustus 1812, overleden te Breda, 18 maart 1900; gehuwd te Breda, 14 april 1847,

'Het Melkmeisje', Haagdijk C88 (nr 80), Breda. Eigendom familie Van Dijck, 1822-1842. Foto Monumentenzorg 1906.

met Michiel van den Maagdenbergh, bakker, die in 1847 de bakkerij 'De Pauw' kocht, op de hoek Ridderstraat/Karrestraat²² in Breda. Hij was afkomstig uit Oudenbosch, waar hij 21 augustus 1811 geboren was; overleden te Breda, 24 maart 1896.

6. Maria Antonia, geboren te Gilze 16 januari 1815, en daar overleden 16 november 1816.
7. Franciscus Antonius Petrus, volgt Va.

IVa. *Johannes Baptista van Dijck*, gedoopt te Baarle-Hertog, 29 september 1781, en aldaar overleden, 13 januari 1848. Hij was

bakker van beroep, en oefende dit bedrijf uit in de bakkerij van zijn vader, die hem bij de boedelscheiding in 1807 was toegevallen.²³

Hij verkeerde in goede doen, gezien de transacties in onroerende goederen te Baarle en Chaam. Hij trouwde te Baarle-Hertog, 17 januari 1811, met Anna Catharina Broekx, 'ouvrière', dochter van Adrianus Broekx, † 18 augustus 1807, en van Jeanne Deckers, † 20 juni 1792, beiden te Merxplas. Anna is daar gedoopt op 16 juni 1789, en overleden te Baarle-Hertog, 2 oktober 1819.

Kinderen van dit echtpaar:

1. Maria Joanna, geboren in 1811, overleden 2 juni 1825, te Baarle-Hertog.
2. Adrianus, volgt Vb.
3. Joanna Maria, geboren 14 februari 1815, overleden 9 juni 1817, te Baarle-Hertog.
4. Maria Cornelia, geboren 28 april 1816, gehuwd te Baarle-Hertog, 16 februari 1849, met G. J. A. Dekkers, overleden 3 november 1874, Oudenbosch.
5. Anna Catharina, geboren in 1817, overleden 30 juli 1887, te Baarle-Hertog.
6. Jean-Baptiste, geboren 13 maart 1819, overleden 17 oktober 1819, te Baarle-Hertog.

Johannes Baptista hertrouwde op 29 juni 1820 met Anna Maria van der Flaes, geboren te Baarle-Hertog, 25 juli 1797, dochter van Adrianus van der Flaes, † 2 vendémiaire 14, en van Josina van Olmen, † 12 fructidor 12, beiden overleden te Baarle-Hertog. Anna is zelf overleden te Baarle-Hertog, 23 maart 1851.

Kinderen van dit echtpaar:

7. Jean-Baptiste, geboren 18 augustus 1820, overleden 7 september 1878, in het huis A115, ongehuwd, van beroep bakker.
8. Antonia Francisca, geboren 18 maart 1822, overleden 16 juli 1822.
9. Marie-Thérèse, geboren 17 juni 1823, overleden te Baarle-Nassau, 17 januari 1871, gehuwd op 2 mei 1856, Baarle-Hertog, met Adrianus Jacobus Remeijns, bakker, geboren 18 juni 1822, Baarle-Hertog, overleden te Baarle-Nassau 20 december 1891.
10. Jan Petrus, geboren 17 november 1824, overleden 26 juni 1858, ongehuwd, in het huis A85, van beroep bakker.
11. Antonius, Franciscus, geboren 11 november 1826, overleden 6 december 1826.
12. Anna Maria, geboren 9 december 1827, overleden te Baarle-Hertog, 22 september 1890; gehuwd te Baarle-Hertog 1865, met Gerardus Kiemeneij, van beroep klerk, later assurantie-agent en zaakwaarnemer; geboren te Baarle-Hertog, 29 maart 1830; dit echtpaar woonde in het huis A115, waar eerst Jean-Baptiste woonde, overleden in 1878.
13. Joanna Maria, geboren 2 december 1829, overleden te Baarle-Nassau, 25 juli 1911, weduwe van Cornelis van Beckum.

14. Anna Clasina, geboren 17 augustus 1831 te Baarle-Hertog.
15. Franciscus Antonius, geboren 6 september 1833 te Baarle-Hertog, overleden te Rotterdam, 8 maart 1916. Volgt Vc.
16. Augustinus, geboren 24 november 1835, te Baarle-Hertog, overleden te Waalwijk, 6 maart 1887. Volgt Vd.
17. Antonetta, geboren 27 oktober 1837, overleden te Baarle-Hertog, 24 maart 1843.
18. Gerardina Maria, geboren 30 juli 1841, overleden te Baarle-Hertog, 1 mei 1919, ongehuwd, in het huis A85. Hiermee is het geslacht van Dijck te Baarle-Hertog geheel verdwenen.

Vb. *Adrianus van Dijck*, geboren 15 mei 1813 te Baarle-Hertog, was bakker, winkelier en landbouwer te Baarle-Hertog. Hij is daar overleden, 15 november 1897, in het huis A108; hij woonde lange tijd in het pand A95; gehuwd met Cornelia Rijsbosch, 26 juli 1844 te Baarle-Hertog; zij is geboren te Baarle-Nassau, 9 april 1819, dochter van Adrianus Rijsbosch, † 19 april 1840, Baarle-Nassau, en van Anna Maria van Exel, † 2 mei 1841, eveneens te Baarle-Nassau. Cornelia is overleden te Baarle-Hertog in het huis A95, op 10 januari 1889, van beroep winkelierster.

Kinderen van dit echtpaar:

1. Maria Theresia, geboren 22 april 1845 te Baarle-Hertog, en aldaar overleden 13 december 1916.
2. Carolus, geboren 30 juni 1846 te Baarle-Hertog, overleden 22 april 1890, in het ouderlijk huis A95, ongehuwd. Hij was van beroep landbouwer en koopman.
3. Maria Cornelia, geboren 16 augustus 1847 te Baarle-Hertog en aldaar overleden, 3 december 1897. Zij huwt daar, 13 mei 1872, met Jan Hubert Alexander Wenmakers, geboren te Eische-Luik, 25 oktober 1844, van beroep spoorbeambte. Deze is overleden Aarschot, 6 december 1882; de weduwe trouwde opnieuw, 25 mei 1889, met Gerardus Rijsbosch landbouwer, geboren te Baarle-Nassau, 27 augustus 1856.
4. Aloïsius Felicianus, geboren 12 januari 1849 en overleden 5 mei 1849.
5. Aloïsius Felicianus, geboren 30 januari 1850, overleden 10 april 1852.
6. Eduardus Adrianus, geboren 9 augustus 1850, overleden in het huis A95, ongehuwd, op 13 juni 1887.
7. Maria Louise, geboren 9 november 1852, gehuwd te Baarle-Hertog, 6 augustus 1877, met Hendrik Matheus Vandepol, geboren te Moergestel, 18 maart 1846, van beroep leerlooier, hij is overleden 19 december 1904, Baarle-Hertog.

Vc. *Franciscus Antonius van Dijck*, geboren te Baarle-Hertog, 6 september 1833, overleden te Rotterdam, 8 maart 1916, was leerlooier van beroep; hij werkte enige tijd bij zijn broer Augustinus, leerlooier te Besooyen, van waaruit hij zich in 1865 in Rotterdam

vestigde, aanvankelijk als leerlooiersknecht, later als zelfstandig looier.

Hij is te Rotterdam getrouwd, 5 mei 1869, met Carolina Laurentia van Vreeswijk, geboren omstreeks 1843 te Rotterdam, overleden 28 maart 1870.

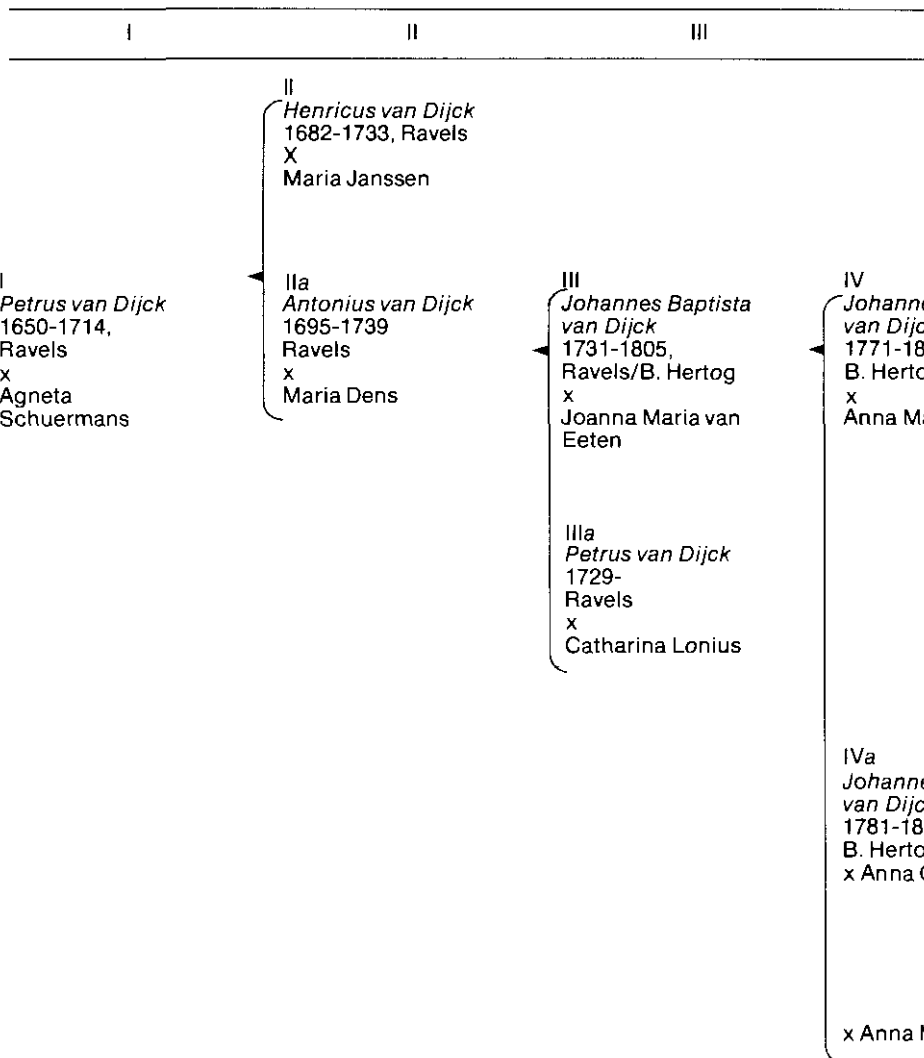
Hij hertrouwde, 14 juni 1871 te Rotterdam, met Anna Dullens, geboren te Rotterdam, 20 december 1846, overleden aldaar, 31 oktober 1921. Dit echtpaar had de volgende kinderen:

1. Eugenie Anna Maria, geboren te Rotterdam, 21 april 1872, overleden in Den Haag, 23 januari 1940.
2. Matheus Joannes Cornelis, geboren 3 maart 1875 te Rotterdam, overleden aldaar, 11 juni 1936, van beroep procuratiehouder; in leven President van het R.K. Armbestuur der Parochie H. Lambertus. Hij was ongehuwd.
3. Hendrika Elisabeth Maria, geboren 17 juni 1877, Rotterdam, en aldaar overleden 6 april 1918, gehuwd met J.B. Gouverneur, 13 april 1910, Rotterdam, bakker te Bergen op Zoom.
4. Jacobus Gerardus Maria, geboren 22 december 1878, Rotterdam, en aldaar overleden, 16 januari 1931; gehuwd te Rotterdam, 26 juli 1916, met Teuntje Hoogerwerf. Het echtpaar had 1 zoon en 2 dochters.
5. Antonius Hendrikus, geboren 22 februari 1881, overleden 7 maart 1881, Rotterdam.
6. Maria Hendrika, Zr. Maria Beata Maria van de Congregatie van O.L. Vrouw, Moeder van Barmhartigheid, geboren 22 februari 1882, overleden 4 maart 1962.
7. Julius Gerardus Maria, geboren te Rotterdam, 7 november 1884, aldaar gehuwd, 18 september 1918, met Petronella Johanna Vinck. Overleden 9 april 1956, Den Haag. Het echtpaar had 4 zonen en 5 dochters.
8. Anna Maria, geboren 28 juli 1887, overleden 15 maart 1888, te Rotterdam.
9. Franciscus Antonius,? overleden 11 december 1888, Rotterdam.
10. Anna Maria Clasina, geboren te Rotterdam, 2 november 1889.

Vd. *Augustinus van Dijck*, geboren te Baarle-Hertog, 24 november 1835, overleden te Waalwijk, 6 maart 1887. Hij was leerlooier te Besooyen, vanaf 1870 schoenmaker. Gehuwd te Besooyen, 10 januari 1861, met Hendrika Maria Antonetta van der Heijden, aldaar geboren, 8 april 1840, dochter van Joannes van der Heijden, herbergier, geboren te Oirschot, 31 januari 1796, en van Adriana Gijsberta Petronella van Heijst, geboren 3 oktober 1800. Hendrika is na de dood van Augustinus verhuisd naar Heusden, en daar mogelijk ook overleden. Augustinus is overleden te Waalwijk, 6 maart 1887.

Kinderen van dit echtpaar:

1. Catharina Johanna Maria, geboren 17 november 1861,

IV	V	VI	VII	VIII
		VI <i>Augustinus Gerardus van Dijck</i> 1849-1920 Breda/B. op Zoom x Marie J. J. Petit	VII <i>Charles J. B. A. M. van Dyck</i> 1879-1957 B. op Zoom/Ecaussines x Julienne Blase	VIII <i>Jean A.</i> * 1910 x Marie VIIIa <i>Charles</i> * 1913 x Anto VIIIb <i>Louis</i> * 1924 x Rosi
Antonius	V <i>Augustinus Jacobus van Dijck</i> 1810-1879 B. Hertog/Breda x Johanna Oonincx		VIIa <i>Augustinus Fr. C. M. van Dyck</i> 1883-1960 B. op Zoom x Maria A. E. v. d. Kellen	VIIIc <i>Augustus van Di</i> 1918-1 B. op 2 x Joha VIId <i>Charles</i> * 1928 x Cath
Breda			VIIb <i>Josephus Ch. Al. M. van Dyck</i> 1892-1975, B. op Zoom x Eli. C. M. v. d. Kellen	VIIf <i>Antoin.</i> <i>v. Dijck</i> * 1922 x Anne
3 Kleiren	Va <i>Franciscus Antonius Petrus van Dijck</i> 1818-1887 Gilze/Haarlem x Clara A. Fr. de Waele	VIa <i>Julius Augustinus van Dijck</i> 1867-1931, Breda x Cornelia Christina Moonen	VIIc <i>Adrianus J. A. v. Dyck</i> 1895-1966, Br/D. Haag x Wilhelmina Brogtrop	VIIf <i>Jan E.</i> * 1923 x Ceci
3aptista	Vb <i>Adrianus van Dijck</i> 1813-1897 B. Hertog x Cornelia Rijsbosch		VIId <i>Augustinus J. J. v. Dyck</i> 1896-1980 Br/Schiedam x Clothilde Cosjin	VIIf <i>Eugèn</i> * 1929 x Sopr
3roekx			VIIe <i>Julius A. J. v. Dyck</i> * 1901 Breda x Anna H. M. v. Sprang	VIIf <i>Antoni</i> * 1932 Wilhel
3. d. Flaes	Vc <i>Franciscus Antonius van Dijck</i> 1833-1916 B. Hertog/Rotterdam x Anna Dullens		VIIf <i>Josephus A. v. Dyck</i> 1901-1970, Br/Nijmegen x Julie E. Cosjin	VIIf <i>Josep.</i> 1930- x A. J. VIIg <i>Marce</i> * 1932 x A. M.
	Vd <i>Augustinus van Dijck</i> 1835-1887 B. Hertog/waalwijk x Hendrika v. d. Heijden		VIIg <i>Cornelis A. van Dyck</i> * 1905 Breda x Joh. J. Segers	VIIf <i>Carol</i> * 1934 x M. Tl VIIIf <i>Jules</i> * 1937, x M. H

VIII	IX	X
J. v. Dyck aussines E. Milaire	IX Jean M. Ch. J. v. Dyck * 1940 Ecaussines x Claire Ducocchez	Bertrand * 1964 Vincent * 1965
M. van Dyck aussines ite Marin	IXa Philippe M. Ch. J. v. Dyck * 1952 Halle x L. F. G. Harren	Arnaud * 1981
M. van Dyck aussines iodfroid	IXb Jean L. Ch. G. v. Dyck * 1953 Halle x M. G. N. v.d. Schueren	
's H. J. M. n / Putte C. v. Aalst	IXc Augustinus Th. M. v. Dijck * 1945 Woensdrecht x Petr. L. Hermans	Augustinus * 1980
M. v. Dijck op Zoom oms	IXd Lucas J. Th. v. Dijck * 1946 Woensdrecht x Ingrid Hamers	
CH. M. es orghouts	IXe Charles J. M. v. Dijck * 1949, B' op Zoom x Janine v. Rooijen.	Joost * 1980 Jeroen Fr. * 1982
M. v. Dijck burg v. Hemel	IXf Govardus J. M. v. Dijck * 1958, B' op Zoom	
M. v. Dijck riedam Beumer	IXg Joost O. J. M. v. Dijck * 1950, Dordrecht Maria v.d. Sigtenhorst	Tim * 1982
J. C. v. Dijck r Haag a v. Zwol	IXh Paul A. J. M. v. Dijck * 1952, Dordrecht	
E. v. Dijck J. Nijmegen v. Wijck	IXi Karel A. J. M. v. Dijck * 1957, Tilburg	
E. v. Dijck megen Rosier	IXj Robert C. J. M. v. Dijck * 1962, Tilburg	
v. Dijck megen A. Verkerk	Lucas * 1966	
v. Dijck megen er	Joost * 1971	

- Besooyen, overleden te Haarlem, 23 januari 1932, gehuwd te Waalwijk, 22 mei 1886, met Tieleman Verbeek, monteur. Deze is geboren te Geldrop, 29 maart 1851.
2. Johannes Hendrikus Theodorus, geboren 31 maart 1863, overleden 4 juli 1863, Besooyen.
 3. Adriana Johanna Petronella, geboren 8 februari 1865.
 4. Henriëtte Adriana, geboren te Besooyen, 8 januari 1866, overleden te Arnhem, 10 augustus 1919, gehuwd te Waalwijk, 14 januari 1886.
 5. Johanna Hendrika, geboren 5 januari 1867, overleden 6 juli 1872, Besooyen.
 6. Maria Theodora, geboren 13 december 1867, overleden 17 april 1868, Besooyen.
 7. Johannes Augustinus, geboren 18 december 1868, overleden 8 september 1871, Besooyen.
 8. Helena Carolina, geboren 26 januari 1870, overleden 8 juni 1870, Besooyen.
 9. Petrus Johannes, geboren te Besooyen 15 augustus 1871, overleden te Amsterdam, 15 januari 1939, aldaar gehuwd 13 oktober 1898; met Johanna Dorothea Siehing; op 30 juni 1921 hertrouwde hij te Amsterdam met Sophia van Eiker; hij heeft 4 dochters en was letterzetter van beroep.
 10. Geertruida Cornelia Maria, geboren 15 augustus 1872, Besooyen, gehuwd te Waalwijk, 26 februari 1900.
 11. Helena Adriana, geboren 28 september 1873, met haar moeder in 1899 vertrokken naar Heusden.
 12. Hendrikus Carolus, geboren 28 juli 1875, overleden 16 november 1876, Besooyen.
 13. Augustinus, geboren 9 oktober 1876, overleden 31 maart 1878, Besooyen.
- V. *Augustinus Jacobus van Dijck*, geboren 22 januari 1810, te Baarle-Hertog, overleden te Breda, 4 april 1879. Hij was Mr. broodmaker; in 1834 koopt hij de bakkerij 'De Pauw', gelegen op de hoek Ridderstraat/Karreststraat.²⁴ Hij oefende hier het ambacht uit van 'brood-, beschuit- en krakelingenbakker'.²⁵ Hij woonde in dit pand samen met zijn moeder, de weduwe van Dijck-Kleiren, en zijn broer en zusters.
- In 1847 verkoopt hij de bakkerij aan zijn zwager, Michiel van de Maagdenbergh.²⁶
- Als 'particulier' trouwt hij dan te Teteringen, 18 september 1847, met Johanna Oonincx, dochter van Marijnus Oonincx; deze was gedoopt te Princenhage, 20 februari 1794; hij woonde op het 'Speelhuis', waar hij tapper was, tevens boer. De moeder van Johanna Oonincx was Cornelia Boeren, gedoopt te Princenhage, 14 mei 1798, overleden op 96-jarige leeftijd te Teteringen, 18 december 1894. Marijnus is overleden te Teteringen, 20 juli 1866. Johanna Oonincx werd geboren 18 november 1825 te Teteringen, en is overleden te Breda, 4 juli 1901.

Augustinus Jacobus van Dijk ca. 1855. Johanna Oonincx ca. 1855.

Na hun huwelijk begon het echtpaar een winkel in kruidenierswaren, tevens slijterij, in de Tolbrugstraat te Breda. In 1852 werd de zaak verplaatst naar Ginnekenstraat B56, nu nr. 32, waar Augustinus het winkelpand 'De Runton' had aangekocht,²⁷ eigendom van wijlen Pieter de Bruijn. Augustinus was ook koffiebrander, en grossier, vooral in koffie.

Kinderen van dit echtpaar:

1. Johannes Franciscus, geboren te Breda, 15 juni 1848, aldaar overleden, 23 februari 1875; hij was metselaar van beroep.
2. Augustinus Gerardus, volgt V1.
3. Cornelia Johanna, geboren 16 april 1851, overleden in het Gasthuis op de Haagdijk, 1 november 1928, ongehuwd.
4. Maria Geradina, geboren 22 februari 1853, te Breda, en daar ook overleden 11 april 1929, eveneens in het Gasthuis op de Haagdijk; gehuwd te Breda, 3 juli 1879, met Adrianus Leonardus Maria Michielsen, kruidenier op de Ginnekenstraat; deze is geboren te Breda, 2 september 1851, en daar ook overleden, 15 februari 1920. Zoon van Gerardus Antonius Adrianus Michielsen, winkelier, en van Wilhelmina Elisabeth Kleuzes.
5. Gerardina Philomena, geboren te Breda, 20 februari 1855, overleden te Dongen als Zr. Maria-Laurentia, 11 augustus 1877.
6. Franciscus Johannes Chrysostomus, geboren te Breda, 27 januari 1857, winkelier, overleden te Boekel, 26 september 1914.
7. Theresia Francisca, geboren 2 april 1859, overleden te Breda

21 februari 1880.

8. Aloïsius Cornelius, geboren te Breda, 19 mei 1861; loodgieter; overleden te Breda, 13 maart 1890.
9. Karel Antonius, geboren te Breda, 28 maart 1863, en daar ook overleden, 16 november 1884.
10. Josephina Cornelia, geboren te Breda, 19 maart 1865, overleden 21 oktober 1940 te Breda. Gehuwd te Breda, 18 augustus 1890, met Abraham Adrianus van Hal, kleermaker; deze was geboren te Breda 20 juni 1867, zoon van Christiaan van Hal, kleermaker en van Antonia Goverdina Schoenmakers. Het echtpaar woonde een aantal jaren op villa 'De Vijverberg', aan de Ulvenhoutseweg.
11. Julius Augustinus, volgt Vla.

Va. *Franciscus Antonius Petrus van Dijck*, geboren te Gilze, 21 december 1818; overleden te Haarlem, 24 december 1887. Hij was letterzetter van beroep, later boekdrukker.

Omstreeks 1840 vertrekt hij uit Breda naar Grave, waar hij op 8 februari 1844 in het huwelijk is getreden met Clara Augustina Francisca de Waele, geboren te 's-Hertogenbosch, als dochter van Egidius August de Waele en Clara Hendrika van Gemert. Omstreeks 1850 verhuisde hij naar Haarlem, waar hij 'meesterknecht

'De Runton', Ginnekenstraat B 56 (nr 32), Breda. Eigendom familie van Dijck, 1852-1931.

ter snelpersdrukkerij' was van het St. Jacobs-Godshuis aldaar.

In Grave werden de volgende kinderen geboren:

1. Augustinus Franciscus Antonius, 5 januari 1845, overleden 2 oktober 1847.
2. Antonius Lambertus Alphonsus, geboren 24 januari 1846, te Grave; later smid te Haarlem, gehuwd met Anna Elisabeth Sluiter, geboren 4 augustus 1846, te Amsterdam. In 1924 verhuisde hij naar Delft.
3. Franciscus Gerardus Cleophas, geboren te Grave, 25 september 1848.
4. Joannes Lucianus Michael, geboren te Grave, 30 oktober 1849, overleden te Haarlem, 30 januari 1907. Hij was mr. schoen- en laarzenmaker aan de Burgwal aldaar.

VI. *Augustinus Gerardus van Dijck*, geboren te Breda, 31 juli 1849, overleden te Bergen op Zoom, 6 december 1920. Hij was steenhouwer van beroep. Na zijn huwelijk, 17 juli 1876 te Breda, met Marie Jeanne Joseph Petit, vestigde hij zich te Bergen op Zoom aan de Stationsstraat, als mr. steenhouwer, handelaar in natuursteen.

Marie Jeanne Joseph Petit was geboren te Breda, 23 oktober 1853, als dochter van Charles Philippe Petit, mr. steenhouwer, geboren te Seneffe, B, 8 augustus 1807, overleden te Breda, 26 juli 1894; en van Elisabeth Margaretha Moonen, geboren te Machtum, L, 21 maart 1821, en overleden te Bergen op Zoom, 18 juli 1886.

Hij is de grondlegger van de Fa. Aug. van Dijck-Petit, wegenbouwmaatschappij te Bergen op Zoom.

Marie Petit overleed na de geboorte van het dertiende kind, op 13 juli 1893, te Bergen op Zoom. Het echtpaar heeft de volgende kinderen:

1. Elisa Joanna Augustina Maria, geboren 1 mei 1877, overleden 1 juni 1877 Bergen op Zoom.
2. Anna Charlotta Elisa Maria, geboren 30 mei 1878, overleden te Etten als Zr. Maria-Augustine, 3 april 1943.
3. Charles Jean-Baptiste Auguste Marie, geboren te Bergen op Zoom 24 augustus 1879, overleden te Ecaussines d'Enghien, België, 11 augustus 1957, gehuwd te Ecaussines d'Enghien 23 oktober 1909 met Julienne Stéphanie Maria Henriëtte Blase, geboren te Soignies 10 december 1885, overleden te Neufvilles 6 augustus 1961.
4. Maria Leonarda Antonetta Josephina, geboren 8 april 1882, overleden 27 augustus 1885.
5. Augustinus Franciscus Cornelius Marie, geboren te Bergen op Zoom, 2 september 1883, aldaar overleden 16 maart 1960, gehuwd te Bergen op Zoom 1 augustus 1916 met Maria Anna Elisabeth van der Kellen, geboren te Reilland-Bath 27 september 1887, overleden te Breda 30 maart 1964.
6. Josephine Pierette Eliza Maria, geboren 29 september 1884,

- overleden 19 juli 1886.
7. Theresia Maria Petronella, geboren 6 november 1885, overleden 19 juli 1886.
 8. Victoire Elisa Henriëtta Maria, geboren te Bergen op Zoom, 3 juli 1887, overleden te Amsterdam 17 januari 1975; gehuwd 1 september 1921 met Simon Cornelis Bakker, geboren te Utrecht, 10 december 1897; overleden te Amsterdam, 19 augustus 1964.
 9. Maria Leonarda Elisa Johanna, geboren te Bergen op Zoom, 12 juli 1888, overleden te Breda, 10 april 1960; gehuwd, 2 oktober 1917 te Bergen op Zoom, met Franciscus Wilhelmus Biermans, geboren 18 september 1880, overleden 5 april 1945 te Breda.
 10. Theresia Elisa Joanna Maria, geboren 12 oktober 1890, overleden 15 november 1890.
 11. Jean-Baptiste Augustinus Charles Maria, geboren 12 oktober 1890, overleden 9 november 1890.
 12. Josephus Charles Aloijsius Maria, geboren te Bergen op Zoom 8 september 1892, aldaar overleden 2 oktober 1975, gehuwd te Bergen op Zoom 4 mei 1921 met Elisabeth Cornelia Maria van der Kellen, geboren te Beek (L.) 11 mei 1899.
 13. Josephina Victoria Henriëtta Maria, geboren 3 juli 1893, overleden 27 juli 1893.

Augustinus hertrouwde op 24 januari 1898 te Bergen op Zoom met Antonia Josephina Crefcoeur, geboren te 's-Hertogenbosch, 6 oktober 1846, overleden te Grave, 17 februari 1927.

Vla. *Julius Augustinus van Dijck*, geboren te Breda, 17 februari 1867, en daar overleden, 26 april 1931; gehuwd op 18 juni 1894 te Breda, met Cornelia Christina Moonen.

Deze is geboren op 20 april 1867 te Breda, als dochter van Adrianus Moonen, letterzetter en kastelein in de Catharinastraat te Breda, geboren 20 februari 1828, overleden te Breda, 26 augustus 1905; en van Anna Maria Maas, geboren 16 maart 1833 te Breda, en daar ook overleden 28 december 1898. Cornelia is een kleindochter van Matheus Moonen, zie: 'Elf generaties Moonen', in De Brabantse Leeuw van 1970.

Julius Augustinus nam in 1894²⁸ de Fa. Wed. A. van Dijck over van zijn moeder; het zette dit bedrijf aan de Ginnekenstraat 32 door tot 1930. Hij was kruidenier, koffiebrander en grossier.

Het echtpaar had de volgende kinderen:

1. Adrianus Johannes Augustinus, geboren te Breda 10 juni 1895, overleden te Den Haag 13 juni 1966, gehuwd te Ginneken 29 augustus 1928 met Wilhelmina Adriana Maria Brogtrop, geboren te Ginneken 27 januari 1900.
2. Augustinus Jacobus Johannes, geboren te Breda, 14 augustus 1896, overleden te Schiedam, 1 december 1980; gehuwd te Breda, 27 augustus 1925, met Clothilde Henriëtta Celestine

- Cosijn, geboren te Breda, 13 september 1900, overleden te Schiedam, 25 september 1981.
3. Leonardus Adrianus Marie, geboren 10 januari 1898, overleden 29 januari 1898 te Breda.
 4. Julius Adrianus Johannes, geboren 11 januari 1901 te Breda, gehuwd te Ginneken, 14 augustus 1929, met Anna Helena Maria van Sprang; deze is geboren 14 september 1898, te Tilburg, en overleden 26 september 1977 te Voorburg.
 5. Josephus Abraham, geboren te Breda, 9 december 1901, overleden te Nijmegen, 17 december 1970; gehuwd te Breda, 28 maart 1929, met Julie Elvire Cosijn, geboren te Breda, 21 januari 1902.
 6. Maria Joanna Leonarda, geboren te Breda, 27 januari 1904, gehuwd aldaar, 24 september 1928, met Coenraad Johannes Jansen, boekhouder/accountant, geboren te Oisterwijk, 22 september 1901, overleden te Breda, 15 september 1972.
 7. Cornelis Adrianus, geboren te Breda, 9 juni 1905, aldaar gehuwd, 15 juli 1935, met Johanna Josephine Segers, geboren te Breda, 21 juni 1907.
 8. Alida Petronella Cornelia, geboren te Breda, 4 januari 1911, overleden aldaar, 5 augustus 1911.

NOTEN

1. Huwelijken en Overlijdens Ravels, 1665-1775, blz. 262; de herkomst van Peter blijkt hieruit niet.
2. G.A.R. 3, 115v en volgende. Jan werd schepen van Ravels in 1632: G.A.R. 31, 192r en v, 28-11-1632: 'Novi Scabini'. Zijn handtekening staat o.m. onder de acten G.A.R. 25, 125r, 133v, 134r.
3. G.A.R. 3, 107 r en v; 5-3-1674. De beschrijving van het bezit vinden we later ook in G.A.R. 9, 97r, 13-11-1715.
4. G.A.R. 9 70r, 15-1-1714. Met dank aan de Heemkunde Kring 'Nicolaus Poppellius'.
5. Idem, ook: G.A.R. 9, 97r, 13-11-1715.
6. Het parochieregister vermeldt alleen het overlijden van Agnes van Dijck, 14-12-1699.
7. G.A.R. 9, 46v 15-12-1712.
8. G.A.R. 9 97r 13-11-1715; G.A.R. 9 98r 16-11-1715; G.A.R. 9 113r 26-3-1716; G.A.R. 9 132r 8-2-1717; G.A.R. 9 147r 3-2-1718.
9. G.A.R. 9 113r en 113v; 26-3-1716.
10. G.A.R. 11 310v 25-11-1774; zij nemen het bezit over, G.A.R. 11 168r 4-1-1769.
11. G.A.R. 11 168r 4-1-1769.
12. G.A.R. 11 54r 6-7-1752.
13. Landbouwtelling 1740, los blad in het schepenregister. De weduwe Antoon van Dijck bezat toen o.m. '1 peert, 1 os, 6 kuien, 1 veers, 30 schapen'. Zij verkocht haar bezittingen in 1746, G.A.R. 14, nrs 14 en 20. Met dank aan de heer Cyriel Verbeek, Weelde.
14. Grafmakersboek Baarle 1719-1773: '1764, den 27 augustus heb ik het graft gemaakt voor de vrouw en kind van Jan Baptist van Deijk die legt met het hof tegen den eijssere offerblok aen de derde pilaer in de sijkoor'.
15. 'Partage d'inmeubles', repertoire notaris Pierre Jean Dierckx, 1807, acte 113.
16. 'Testament J. B. van Dijck en J. M. van Eeten', repertoire notaris P. C. van Ghert, 1780, acte nr 2; Not. Arch. 5763, Rijksarchief Antwerpen.
17. Veste voor J. B. van Dijck et uxor, GABH 33, 17-6-1775. Rijksarchief Antwerpen.
18. 'De bevolking van de parochie Tielen', Mauriche Sebrechts. Met dank aan de

- heer Cyriel Verbeek te Weelde.
19. Repertoire notaris J. L. Wiercx, Ginneken, 19-3-1822, acte nr 37. Gem. Archief Breda.
 20. Repertoire C. A. Hendricks Notarieel archief 113, Rijksarchief 's Hertogenbosch; 3-2-1821, acte nr 22.
 21. GABH 34, 30-5-1797; zie ook Brekelmans: De Belgische enclaves in Nederland, pag. 100.
 22. Rep. notaris F. R. van Naerssen, Breda, 4-5-1847.
 23. 'Partage d'immeubles', 1807; rep. notaris P. J. Dierckx, Turnhout, acte 113.
 24. Rep. notaris Jacob van Naerssen, Breda; 5-12-1834; gemeentearchief Breda, notarieel archief nr 1270.
 25. Patentregister Breda.
 26. Rep. notaris Fr. R. van Naerssen, Breda 1847, nr 64; Gem. Archief Breda.
 27. Rep. mr. J. F. Ch. J. de Roy 1852, nrs 34 en 62; Gem. Archief Breda.
 28. Rep. C. M. W. Steins Bisschop, 1894, nr 119; Gem. Archief Breda.

Het wapen De Quay, een sprekend wapen

Mr. W. J. Meeuwissen

Berg en Dalseweg 66, 6522 BN Nijmegen

De eerste van het geslacht De Quay moet niet alleen een streng heerschap zijn geweest en moeilijk in de omgang om een toch niet milde toenaam als 'de kwade' met recht te kunnen verdienen, hij moet ook nog een sarcastisch trekje hebben gehad. Wie anders dan een sarcast immers zou met zo'n typerende naam uitgerekend een lindeblad als wapensymbool hebben gekozen? Want: 'De linde verzinnebeeldt de 'teeder' - en 'zachtheid', zooals ook de 'bekoortelijkheid' en 'sierlijkheid', zegt H. W. M. J. Kits Nieuwenkamp in zijn bespreking¹ van het door de familie De Quay gevoerde wapen, dat in zilver een groen lindeblad vertoont op een groene dwarsbalk.

Het is mogelijk, dat onze nurks inderdaad uit puur sarcasme gekozen heeft voor een 'sprekend' symbool in zijn wapen, dat dan het tegengestelde moest uitdrukken van alles, wat zijn toenaam inhield, maar ik geloof, dat een andere evenzeer 'sprekende' verklaring meer op zijn plaats is.

Evenals de bekende heraldicus R. T. Muschart indertijd gedaan heeft² heb ik het oudste zegel De Quay, dat dateert uit het jaar 1481 en dat zich bevindt onder nr. 1150 in de chartercollectie Van Rhemen van het Rijksarchief in Gelderland, eens met een sterke loupe bekeken. De zeer positieve bewering van Muschart, dat het voorwerp boven de dwarsbalk zonder twijfel een lindeblad voorstelt, zou ik niet met een zelfde stelligheid durven doen. Naar mijn mening kan men er namelijk met evenveel recht ook een appel in zien, waarmee een heel simpele verklaring van het wapen mogelijk wordt.

Gezien hun maatschappelijke positie mag worden aangenomen, dat de middeleeuwse De Quay's latijn kenden en geweten hebben, dat hun naam vertaald kon worden met 'malus'. In het latijn betekent malus echter behalve 'kwaad' of 'de kwade' ook nog 'appel'.

Zegel van Claes die Quade, hangende aan charter nr. 1150; collectie Van Rhemen; 10 maart 1481.

Geeft het zegel uit 1481 inderdaad een appel weer, zoals ik meen, dan hebben wij te doen met een zogeheten sprekend wapen. Dat latere generaties van de familie de oorspronkelijke betekenis van hun wapen niet meer kenden en in de afbeelding van de appel een lindeblad gingen zien, is verklaarbaar. Men was vroeger vaak aangewezen op primitieve afbeeldingen of onduidelijke zegelafdrukken. Misschien ook had men niet meer die beheersing van het latijn die de voorouders bezaten of vond men een appel als wapensymbool op den duur toch wat té gewoontjes. Hoe het ook zij, merkwaardig blijft, dat Dr. J. E. de Quay te Beers mij desgevraagd meedeelde, dat men in zijn jeugd, nu zowat zeventig jaar geleden, in zijn familiekring nog de mening was toegedaan, dat het wapen een appel voorstelde, terwijl het lindeblad toen toch al sinds lange tijd werd gevoerd³.

NOTEN

1. H. Kits Nieuwenkamp: *Nederlandsche Familiewapens* (ongewijzigde herdruk der uitgave 1936, Arnhem 1975), dl. II, p. 17.
2. Zie H. Mijnsen: *Bijdrage tot eene Genealogie van het geslacht de Quay* in: *De Nederlandsche Leeuw*, 1942, kol. 213.
3. Het wapen op de uit 1728 daterende grafzerk van Ludolph de Quay in de Grote of St. Elisabethskerk van Grave vertoont bijvoorbeeld zeer duidelijk een lindeblad.

De oudste vijf generaties Caveleer - Cavelaers - Kavelaars

Van ca. 1540 tot ca. 1700 - Hoge Zwaluwe, Terheijden, Zevenbergen

L. M. C. M. Kavelaars

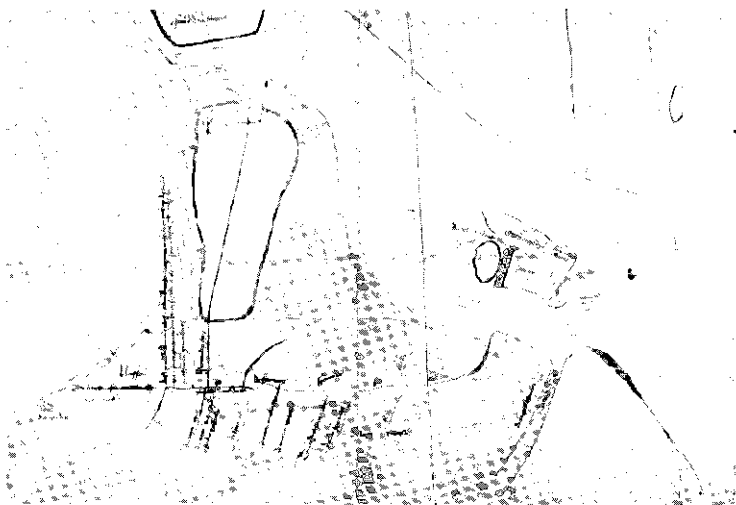
El Tosalet 103 Calle de la Rosa, Jávea (Alicante), Spanje

Het onderzoek naar de oorsprong van dit Westbrabantse geslacht, dat nog steeds en meer dan vier eeuwen in dit gebied leeft en het land bewerkt en waarvan de genealogie tot op heden in veertien generaties ononderbroken te volgen is, richtte zich op drie onderwerpen:

1. Het ontstaan van de Vrije Cavelen onder Hoge Zwaluwe in de Zonzeelse Polder.
2. Het verband tussen de naam van dit geslacht en dit gebied.
3. De genealogie.

1. Het ontstaan van de Cavelen, later de Vrije Cavelen

De oudste kaart van dit gebied van ca. 1530¹ toont de Cavelen Zwalue als onbedijkt land, maar ook die Vogel in Zuytholtt ofte die Zwalue. Bovendien Nassou tot aan de Marcke. (Zie afb. hieronder.)

*Kaart van de omgeving van Zevenbergen, Terheijden en Zwaluwe, ca. 1530
ARA, kaartenverzameling. VTH-1716*

Op een kaart van ca. 1550² komen de Vrij Kavelen voor het eerst voor begrensd door: De Kl. mats Landt ende mijn Gen Heer, maar daar dus buiten vallend, zoals ook blijkt uit het verschil in kleur.

In 1560³ is het gebied meer in cultuur gebracht, o.a. door de Blauwe Sluys en de Zwarte Sluys, terwijl de Vrij Kavels dan de definitieve vorm heeft gekregen, zoals ook uit latere kaarten blijkt⁴.

Inzake het begrip *Vrije* is het wellicht nuttig hier te laten volgen wat J. C. Ramaer schrijft in zijn *Geographische Geschiedenis van Holland bezuiden De Lek en de Nieuwe Maas in de Middeleeuwen*: blz. 12: Uitenhage de Mist beschrijft in: Begin, voortgang ende eind der vrije etc.

blz. 22: Mr. P. H. v. d. Wall: Handvesten, privilegieën, Vrijheden etc. der Stad Dordrecht

blz. 75: . . . door de graaf . . . wordt verkocht tot Vrij eigen etc.

blz. 82 en 84: bij van de Wall een merkwaardige lijst van de vele landpoorters in Dordrecht en een lijst der dorpen van de welke Dordrecht landpoorters ontving o.a. int Broeck en die Swalue

blz. 118: De ramp van 1421: geïnundeerd en weer drooggekomen zijn o.a. Zwaluwe en Zonzeel

Op de kaart van 1617⁴ staat vermeld: uitgegeven in het jaar 1550.

Veel speurwerk in de Nassause Domeinen heeft tot nu toe geen nadere gegevens omtrent deze uitgiffen opgeleverd, terwijl er juist sterke aanwijzingen zijn, dat de eerste bekende Kavelaars daarbij betrokken waren, zo niet eerder.

Opvallend is ook, dat noch in de cijns- en pachtregisters van de zestiende eeuw van Hoge Zwaluwe noch aan de hand van de zo belangrijke inventaris Prins Frederik van drs. J. A. ten Cate enige aanwijzing over de Vrije Kavelen te vinden is, zodat het mogelijk is, dat ook hier de bedijkers het land vrij in bezit kregen, zoals ook in de gevallen van de aangrenzende landen het geval was door 'octroy van haere Ed: Mog: vergunt'.⁵

2. Het verband tussen de naam en het gebied

De uitgang . . . evelaers kwam reeds vroeg voor, zoals o.a. de Develaers Polre in de Zwijsrechtse Waard, 1385.⁶

De betrokkenheid van dit geslacht bij een eventuele uitgifte zou kunnen blijken uit twee akten uit het Weeskamerarchief van Zevenbergen, die in verband met de vele van belang zijnde en interessante gegevens hier *in extenso* volgen.

De ene is een Extract vuyt den Registr. van de Hoge Zwaluwe van 25 april 1598⁷ luidende als volgt:

Compareerden Adriaen Janss getrouwt hebbende Cornelis Cornelissen van Hultens weduwe ter eenre / ende Pieter Cornelissen van Hulten als voocht van Thonicken ende Maijken Cornelis Cornelissen sijn broeders weeskijnderen geprocureert bij Magdalena Thonis dochter den vorst. Adriaen Janss tegenwoordige hujsvrouw ter andere sijden/ende hebben met malcander geaccordeert, dat Adriaen Janss vorst. sal behouden allen der vorgen. weeskijnderen vorst. goederen haeff ende erven, allen Inschult actien ende crediten, lanthueren, besaeyde vruchten te velde staende

ende andere profijtelijske saecken geen vuytgesondert, ende sal hij Adriaen Janss gehouden sijn de vorseide twee kinderen te onderhouden in alle behoorlijcke alimentatie ende reparatie van wollen ende lijnden cleederen, tot dat het jongste kijnt sal oud sijn XVI jaeren, ende sal hij Adriaen Janss vornt laten Anthonis Corneliss soonke ter scholen laten gaen, om betamelijcke te leeren lesen ende schrijven, ende het meijken sal hij Adriaen Janss laten leeren naeijen . . . sal hij Adriaen Janss gehouden sijn te betalen behoorlijcken Interest sey advenant van acht ten hondert tegen elckhondert gulden gerekent, daerenboven noch elck kijnt als sij sijn mondich een koeije ende een bedde geesteneert betamelijcke soo hij eere daer aff begeert te hebben / hijer onder verbijndende allen sijnen goederen gewonnen ende ongewonnen haeff ende erven hebbende ende vercrijgende geen vuytgesondert soo wel in brabant leggende hem Adriaen Jansz voor het houwelijck toecommende / dewelcke in de houwelijxe voorwaerden tusschen hem Adriaen Jansz ende Magdalena Thonis dochter sijne tegenwoordige huysvrouw sijn gemaect haeffdielick / als andersins leggende / noch is geconditioneert off derfgenamen van Neelken Jacopsdochter des voorsch. Cornelis Cornelissen van Hulten eerste huysvrouw eenige actie souden willen pretendeeren, sal de selve actie half ende half, soo wel bij den voocht als bij Adriaen Jansz moeten betaelt worden / voorts belangende de huerpenningen van Meester Willem van (Raadsheer Hof v. Utrecht) Dijemens ende Floris van Sonneveldts land opte Vrije Cavelen leggende voor het gebruik vande Jaere XB C tnegentich aende sijde van Jan Mathijs Godscalcx Rentmeester vande geannoteerde goederen sal adriaen Jansz kosten aende iersten termijn de somme van ses ten hondert sonder meer off het valt profijt off schade // . . .

Uit deze akte blijkt dus:

- a. dat Cornelis Cornelissen van Hulten weduwnaar was van Neelken Jac. dr.;
- b. dat er bezit was, o.a. op de Vrije Cavelen;
- c. dat er 'houwelijxe voorwaerden' tussen Adriaen Janss ende Magdalena Thonis dr. sijn gemaect, die echter niet zijn aangeetroffen;
- d. dat de schiftingen ende deelingen zijn geschijet opte 25 marty XVe twee ende tnegentich, zodat het overlijden van Cornelis Cornelissen van Hulten gesteld kan worden ca. 1590/1591.

Cornelis Cornelissen van Hulten is in 1533 geboren, want in het protocol van 'thoonen en waerhede' en attestaties van Terheijden⁸ komt hij verschillende malen voor waarbij zijn leeftijd vermeld wordt: juli 1583 is hij 40 jaar, als hij getuigt wegens de diefstal van zijn werkpaard; 4 december 1586 is hij ca. 43 jaar: als hij getuigt in verband met een dodelijk ongeval op zijn erf, toen Cornelis Jacobss bij het opladen van een wagen met hooi daar af viel 'met sijn hoeft opter arde ende sijn herssenen in stucken gevallen', verder in maart, juli en december 1587.

Deze protocollen zijn een boeiend journaal van het leven in deze zo geteisterde streek ten Noorden van Breda in die jaren van plunderende, muitende troepen, zoals ook Geoffrey Parker zo uitermate gedocumenteerd beschrijft in zijn in 1978 verschenen werk *Het Spaanse Leger in de Lage Landen*.⁹

De andere akte is van nog meer belang, daar hieruit blijkt, dat zowel Cornelis Cornelissen van Hulten als de tweede echtgenoot van Magdalena Anthonis dochter, n.l. Adriaen Janssen Oubos (Oudenbosch?) met het alias Caveleer wordt aangeduid: Op de

omslag staat geschreven:¹⁰ Vuytcoop Pieter Cornelissen van Hulten Beroerende de weeskinderen van Cornelis Cornelissen van Hulten alias Caveleer.

Deze akte luidt:

Memorie off staetgen gemaect tussen Pieter Cornelissen van Hulten als oom ende voocht vande twee kinderen van Corn. Cornelissen van Hulten ende vuyten naem vande selve genaempt Antonis cornelisz ende Maeyken Cornelis dochter / tegens Ariaen Janssen Oubos ende Magdalena Antonis dochter zijne huysvrouw.

Ariaen Janssen Dubos alias Caveleer al nu getrouwt hebbende Magdalena Antonis dochter weduwe was van Corn. Cornelissen van Hulten hebben tezamen opten xxen meer^{te} tweeentnegentich voor Schepenen vande Hooge Swaelwe vuytcoop gedaen / tegen Pieter Corn. van Hulten van alsulcke goederen ende besterfenis als Corn. Cornelissen van Hulten des voorsch. Pieter Cornelissen brueder voor sijne twee weeskinderen genaempt Antonis Cornelissen ende Maeyken Corn. dochter geprochreert bij Magdalena Antonis dochter metter doot geruympt ende aftergelaten heeft bij welcken vuytcoop den voorsch. Ariaen Janssen met zijne voorsch. huysvrouw moeder vande voorsch. kinderen / de selve kinderen belooft heeft vuyt te reijcken boven haer onderhout met noch elk een bedde ende een koe breder inden voorsch. vuytcoop verhaelt // de somme van vierhondert carl, guldens eens te betalen op ses bamis dagen waarvan den eersten bamis naerden vuytcoop volgens de bekentenis van partyen niet en verschijnt / maer is den eersten verschijn dach Bamis anno 1593 beloopende elcke paeye ter somme van 1xb1 £ Sch 1111 Dn

Arthoeijs

LXBI XIII IIII

Hierna volgt een gespecificeerde afrekening met de verschillende verschijndagen, waarvan de laatste bamis 1598 met conditie dat bij te late betaling een interest van acht ten honderd gerekend zal worden. Tevens beloven Adriaen Janss en zijn huysvrouw de kinderen te zullen blijven onderhouden in alle eerbaarheid en redelijkheid en de zoon Antonis Cornelis voorsch. om tgene hij geleert heeft wat beter te sonderen ende te onthouden noch schollen sullen setten tenminste drie maenden. Blijvende voorts den voorsch. vuytcoop van de bedden ende Coeijen ende alles anders ten profijte vande voorsch. kinderen in zijn geheel. Aldus gedaen ten huysse van Pieter Corn. van Hulten / all sieckelick te bedde leggende ter presentatie ende tusschen sprecken van Willem Hermanssen Verschoor Weesmeester¹¹ als bij beide die partyen daer toe ontboden ende versocht opten derden July 1598.

Hieruit blijkt, dat het jongste kind dan zestien jaar is,⁷ zodat de geboortejaren van Antonis Cornelis en Maeyken Cornelis ca. 1580-1582 zijn en het ca. trouwjaar van hun ouders Cornelis Cornelissen van Hulten (later alias Caveleer) en Magdalena Antonis dochter ca. 1578 is. Aannemende dat Magdalena Antonis dochter dan ca. 28 jaar is, dus geboren ca. 1550, dan zal het huwelijk van haar vader met N.N. ca. 1548 zijn, en zijn geboortedatum ca. 1520.

Dat de beide echtgenoten van Magdalena Antonis dochter: Cornelis Cornelissen van Hulten maar ook Adriaen Janssen Oubos met het alias Caveleer worden aangeduid maakt aannemelijk, dat zij de geslachtsnaam van hun echtgenote hebben overgenomen.

Haar beide kinderen uit het eerste huwelijk Antonis Cornelis en Maeyken Cornelis voeren later dan ook de naam Cavelaers weer, die in rechte lijn tot op heden ononderbroken te volgen is, zoals uit de hierna volgende genealogie blijkt.

Dit moet dus verband houden met (allodiale?¹²) erfgoederen o.a. op de (Vrije) Cavelen,¹⁰ die in verband met de uitgifte in 1550 en de

daarbij gestelde condities alleen in rechte lijn konden vererven. Nog blijkt uit een akte van 25 mei 1640,¹³ dat sinds menschenheugenis de bedijkers van de polders ten Noorden grenzend aan de Vrije Cavels en de Blauwe Sluijs vrijdom van impositiën vergund was 'bij octroy van Haere Ed Mog:'.

Gezien het tijdrovende karakter van het onderzoek in de vele oudste archieven van Terheijden, Zevenbergen, Oosterhout, Breda, en na de ordening van het Waterschapsarchief van de Zonzeelse Polder daar, alsmede in het A.R.A. Nassause Domeinen en Staten van Holland is het raadzaam niet langer te wachten met publiceren van de genealogie van het geslacht Kavelaars (ook geschreven Caveleer, Cavelaer, Cavelaers etc.) waarvan de eerste vijf generaties hier volgen.

3. De Genealogie

I. *Anthony* geboren ca. 1520, de stamhouder van het geslacht Kavelaars is landbouwer (bedijker?) en gegoed op de Cavelen, later de Vrije Cavelen, in de Zonzeelse Polder onder Hoge Zwaluwe en trouwt ca. 1548 N.N., uit welk huwelijk een kind geboren is: Magdalena Thonisdr. (volgt onder II). Via haar heeft het geslacht en de naam zich voortgezet, zoals blijkt uit twee akten uit het Weeskamerarchief van Zevenbergen resp. van 25 april 1598 en 3 juli 1598^{7, 10} waarvan de eerste een extract is uit het register van de Hoge Zwaluwe.

II. *Magdalena Thonisdr. Cavelaers*, die de stammoeder van het geslacht genoemd kan worden is geboren te Hoge Zwaluwe ca. 1550.

Zij trouwt tweemaal: Eerst ca. 1578 met Cornelis Cornelissen van Hulten (later alias Caveleer) die weduwnaar was van Neelken Jacobsdr. Hij is geboren in 1543, zoals blijkt uit het protocol van 'thoonen en waerhede' en attestaties van Terheijden⁸ waarbij zijn leeftijd vermeld is, wanneer hij verschillende malen getuigt, nl. juli 1583, 4 december 1586 en maart, juli en december 1587. Bovendien komt hij voor in het kohier van de Bundertalen onder Zevenbergen, gebruikt door inwoners van Terheijden en andere plaatsen:¹⁴ Cornelis op de Cavelen van Jan Leyen op den Ven wech, en ook in de Rolle van de Buyndertalen van die elders wonen,¹⁵ beide anno 1585: Cornelis op de Cavelingen van Jan Lips 300 roeden op den 6en wech.

Uit dit huwelijk zijn twee kinderen geboren n.l.:

1. Anthonis (Thoniskens) Cornelis Cornelissen, volgt onder III.
2. Maeyken Cornelis Cornelissen.

Deze kinderen zijn beiden in 1592 minderjarig, zoals blijkt uit het extract uit het Register van de Hoge Zwaluwe en de akte van uitkoop,^{7, 10} ook blijkt uit de laatste dat het jongste kind dan zestien jaar is.

Cornelis Cornelissen van Hulten alias Caveleer overlijdt in 1590 waarna op 25 maart 1592 de boedelscheiding plaatsvindt.⁷

Magdalena Cavelaers hertrouwt met Adriaen (Ariaen) Janssen Oubos (alias Caveleer), waarbij huwelijks voorwaarden gemaakt zijn,⁷ die echter niet zijn aangetroffen, in 1592, toen op 25 maart van dat jaar de akte van uitkoop gemaakt werd voor Schepenen van de Hoge Zwaluwe.¹⁰

Uit dit huwelijk zijn geen kinderen bekend.

Hij komt voor in het Kohier van de Verpondingen van de landerijen, gelegen over de Dwarsdijk¹⁶ anno 1610: Adriaen Janss den ouden Kavelaer en ook in het Kohier van 1617: Adriaen Janss den Ouden Cavelaer is betaald den 19 december 1617 voor het V en VII block, int Landeken en van Clootwijcks lant.¹⁷

Hij overlijdt na 1617.

III. *Antonis Cornelissen Cavelaers* (zoon van II.) is geboren te Hoge Zwaluwe ca. 1581. Hij trouwt ca. 1609 Maeyken Aerden Oubos, geboren te Oosterhout ca. 1585, uit welk huwelijk twee kinderen geboren zijn:

1. Cornelis Anthony, volgt onder IV.
2. Lysebeth Antonissen, doopgetuige te Zevenbergen 16 oktober 1651.¹⁸

Hij komt voor in verschillende kohieren van Zevenbergen, n.l.: anno 1610: Antonis Caveleers Tussen den vierden en de vijfden weg genaemt den Willigen weg comende aende Blau Sluys;¹⁹ anno 1617: idem In het Clootwijck lant en int Landeken;²⁰ anno 1638: Lijst der personen binnen Zevenbergen wonend: De hoeve van Anthonis Cavelaers, 6 personen;²¹ anno 1640: Thonis Cavelaers Landen gelegen in de buitenpolders;²² anno: 1647: Anthonis Cornelis Cavelaers: Land in de Zonzeelse Polder, het gedeelte onder Zevenbergen, gelegen tussen de Reesloot en de Eerste weg. Ook percelen gelegen tegenovers het Cavelsweechsen, genaemt het Lammersgors.²³

Op 17 mei 1627 koopt hij land in het Landeken Voordachte belend door de weduwe Clootwijck.²⁴

Op 31 januari 1632 neemt hij het toezienerschap aan over de voochdijde over de weeskinderen van wijlen Pieter Pietersen van Hulten.²⁵

Wat de onder Zevenbergen liggende landen betreft wordt hij het laatst vermeld in begin 1647,²³ maar later dat jaar verhuurt verpacht zijn weduwe het land aan o.a. Adr. Corn. Sprangers en Jacob Adr. Wiercken,²⁶ terwijl zijn zoon Cornelis de landerijen bewerkt voor zijn moeder,²⁷ maar ook inmiddels gedeeltelijk geërfd heeft²⁷ zodat hij in 1647 overleden is.

Zijn echtgenote Maeyken Aerden Oubos is op 14 of 15 maart 1660 overleden te Hoge Zwaluwe.²⁸

Kennelijk heeft Anthonis de hoeve in Zevenbergen betrokken, omdat zijn moeder Magdalena (en zijn stiefvader?) de stamhoeve

onder Hoge Zwaluwe op de Vrije Cavelen nog bewoonden, zoals uit latere documenten ook blijkt, waarin de goederen onde de Hoge Zwaluwe voorkomen. Het is duidelijk dat er testamenten en boeidscheidingen gemaakt zullen zijn, waaromtrent een onderzoek nog gaande is.

Het is van belang hier in herinnering te brengen, hoe ook de bewoners van deze streek getroffen werden door de pestepidemieën van de jaren 1598, 1602, 1636, 1664, 1666 en 1668.²⁹

IV. *Cornelis Antoniss Cavelaers* (zoon van III.), geboren ca. 1610 te Zevenbergen, overleden te Hooge Zwaluwe en begraven te Terheijden op 16 maart 1653.³⁰ Hij trouwt Adriana Sebastiana Oomen ca. 1635, waarschijnlijk te Zevenbergen waar haar vader in 1610 land bezit.³¹ Zij overlijdt te Hooge Zwaluwe tussen 8 juli 1658 toen zij voor Schout en Schepenen van de Hooge Zwaluwe als getuige optrad³² en maart 1659 toen de voogdijrekening van haar drie onmondige kinderen Johanna, Maria en Lauwrijs, aanving.³³ Hij heeft na het overlijden van zijn vader in 1647 eigen land onder Zevenbergen: aan de zuidzijde van de Langeweg,³⁴ tussen de Pootweg en de vierde weg,³⁵ noordzijde van de weg van de Elderenpolder³⁶ en in 't Landeken Voordage.³⁷ Ook gebruikt hij land van zijn moeder Maeyken: aan de Zuidzijde van de Lange-weg,³⁸ tussen de tweede en de derde weg³⁹ en pacht van Anthonis Claes Jansse Forreest tussen de Pootweg en de vierde weg naar de Blauwe Sluis.⁴⁰ Op 8 juni 1644 is hij in Terheijden aanwezig bij de doop⁴¹: Baptizata est Sebastiana, Huberti Cornelij et Cornelia Sebastiani Oomen, susceptores Cornelius Antony Cavelaers et Antonis Jois Beijsers noïe Quirine Antony Swaen et Joïs Sebastiani Oomen Rosendalensis. Op 26 maart 1659 wordt voor Schout en Schepenen van de Hooge Zwaluwe⁴² een staet ende Inventaris opgemaakt van alle de erfelijcke goederen, achtergelaeten bij Zal.r Cornelis Anthoniss Cavelaer ende Adriana Bastiaen Oomen gewesene echte luijden: gewoont hebbende onder de Hooge Zwaluwe op de Cavelen als volgt:

Eerstelijck vier bunderen vijff entsestich roeden lants mette hysinghe schuyren ende stallingen daarop gestaen ende gelegen op de Cavelen etc. Verder nog ander land op de Cavelen, Cavelsen wegh, inde Vogel, inden Ouden Moer ende Emiliapolder, onder Zevenbergen tussen de Tweede en derde weg, tussen de Pootweg en de Vijfde weg, in het Landeken Voordageen, in de Elderen Polder en onder Terheijden een stede en land in het Kerckestraetje.

Adriaen van Sprangh gewesene behoudt oom van de kinderen en Sr. Jan Bastiaen Oomen leggen de eed af als voogd resp. toezien-der. (Notaris te Roosendaal, wiens protocollen verder weinig of geen verdere informaties geven.)⁴³

Op dezelfde dag worden conditiën en voorwaarden opgesteld voor de verhuuren ende verpachten voor de komende vijf jaren, eindigende op Sinte Mertensdage 1663 van de landerijen van Jenneken, Maria ende Lauwrijs van de huurders/gebruikers: o.a.

Bastiaen van Leijen, Huib Corn. P. Damen, Andrie Spitters, Bastiaan C. en Jan Dingman.

In maart 1664 vermeldt een huurceel RANB RA Zwaluwe (ongeordend) slechts de twee weeskinderen Laurijs en Maria.

De voogdijrekeningen met vele bijlagen zijn zeer uitvoerig en tot in de kleinste details en lopen tot 24 januari 1673. Zij zijn een bron voor heel veel informatie niet alleen voor deze genealogie, maar ook voor vele andere geslachten in deze streek.

De eerste rekening begint te lopen in 1659⁴⁴ is ondertekend op 3 januari 1667 en vangt aan als volgt:

Reeckeninge Bewijs ende Reliqua die doende is Dielis van Sprangh wegens zijn vader zalr. Adriaen van Sprangh in zijn leven voocht vande drie onmondige weeskinderen van Corn Cavelaers ende Adriaentge Bastiaan Oomen geweestde echte luijden beyde overleden, nopende den ontvanck ende uutgeeff bij denselven Adriaen van Sprangh: in zijn leven gedaen en gehadt ten behoeve vande voorn. kinderen: hare vaderlijck ende moederlijcke goederen: mitsgaeders t' gene d'selve is aengecomen van haer grootmoeder bestorven, beginnende vander tijt dat de sterffhuysen respectie gevallen sijn en den Jaer 1667 incluys etc.etc.

In margine: gepresenteert bij den Rendant in persoon: aen Sr. Jan Oomen als oom ende toesiende voocht vande onmondige weeskinderen van Corn Cavelaers ende zijne huisvrouw zalr. Bastiaan Cavelaers bejaerde broeder, Andries Spitters getrouwt hebbende Cornelia Cavelaers in presentie van Maria Cavelaers tegensw out ontrent 20 Jaren, ten overstaen van Schouteth ende Schepenen t'slot deser reeckening ondertijckent op huijden den 3 January 1667 opte Hooge Swalue etc.

De tweede rekening, hierop aansluitend vangt aan als volgt:⁴⁵

Reeckeninge Bewijs ende Reliqua, die doende is de weduwe van Andries Spitters als gewesene aangestelde voocht daertoe versocht ende gecoren vande respectie vrinden ende Heere officier met de Schepenen vande Swalue als oppervoochden tot administratie van de goederen vant onmondich weeskint van Corn Cavelaers met name Laurijs Corn Cavelaers out ontrent 21 jaar, alsmede aengaende Maria Cavelaers tot den Jaere 1670: Incluys., getrouwt met Monsr. Corn S. grauwen tot Roosendaelfe van zijnen ontfaek ende uutgeeff bij hem gedaen ende gehadt t' sedert de jongste reeckening bij hem Spitters gedaen ende gepresenteerd den 21 maart 1669 etc.

In margine: Gepresenteert bij Cornelia Corneliss Cavelaers weduwe wijlen Andries Spitters geassisteert met Peter Mattijs Dingmans haer gecoren voocht in dese Corns S' grauwen weduwnaar Maria Cornelis Cavelaers ende Laurijs Cavelaers Jongman out ontrent XXI Jaeren ter presentie de Heer Stadhouder ende Schepenen het slot deze reeckening opte Hooge Swalue deze XIII January 1673

Scheiding, deling en liquidatie heeft plaats op 18 november 1660 en op 14 mei 1664. Cavelceel van 18 februari 1661. RANB RAZW 44, 53, 72 en 73. Bovendien Administratief archief ZW Varia 5012.

Kinderen uit het huwelijk van Cornelis Antonius Cavelaers en Adriana Sebastiana Oomen zijn:

1. Cornelia (volgt onder Va).
2. Bastiaan (volgt onder Vb).
3. Antonius (volgt onder Vc).
4. Johanna (Jenneken) (volgt onder Vd).
5. Maria (volgt onder Ve).
6. Laureijs (volgt onder Vf).

Va. *Cornelia Cornelissen Cavelaers* (dochter van IV.). Zij is geboren te Hooge Swaluwe ca. 1635 en trouwt Andries Jacobss Spitters op 29 oktober 1654 voor Schout ende Schepenen van de Hooge Swaluwe, maar voor het zover is zijn er wel moeilijkheden te overwinnen, want

Compareerden voor d'Heeren Schouteth ende Schepenen⁴⁶ der Heerlijkheit vande Hooge Swalue onder genomineert Andries Jacobss Spitters⁴⁷ gebooren op Wagenberch woonachtich onder Nieuwgastell geassisteert met Anthoni Buijsen sijnen oom ende voocht in dese consenteerende, Ende Cornelia Corneliss Cavelaers geboren ende woonachtig onder dese Heerlijkheit geassisteert met Adriaen Corn van Sprangh haren oom ende voocht: consenterende bij sijne missive: Eene aenstaende huwelijk tusschen' de comparanten versoekende daer van behoorlijke sondaegsche proclamatie van mogen worden gedaen: naer de costuijmen ende ordonnantie deser genomineerden lantschappen of geunieerde lantschappen ende provincien: Actum ter presentie van Adriaen Anemaet: ende Peeter Matthijs Schepenen der voorn. Heerlijkheit op huijden den XXe September 1654.

maar op 25 september 1654

Compareerden voor d'Heeren Schouteth ende gerechten vande Hooge⁴⁸ Swalue, Adriaentgen Bastiaense wed. van Corn Cavelaers als moeder van Cornelia Corn Cavelaers en geassisteert met Johan Oomen als oom vande selve dochter: ende hebben doen stuijten ende ophouden de kerckelijke geboden van Andries Jacobss Jongman met de voorn Cornelia Corneliss Cavelaers om te vergaderen inden huwelijcke staet ende geven redenen waaromme de geboden niet en soudon voortgaan noch precederen tot den huwelijcken staet: dat den geseliden Joghman heeft manquementen aen de oogen ende tgesicht ende ten tweeden datse te nae van maechtschap sijn ende niet can bestaen = Present t'volle Collegie van Schepenen

Actum Hooge Swalue den 25^e September 1654:

niettegenstaande deze bezwaren ging het huwelijk toch door:

Naer voorgaende behoorlijke sondaegsche proclamatie ende geboden sijn Andries Jacobss Spitters met Cornelia Corneliss Cavelaers bevesticht inde huwelijcken staet ende volgens de rechten ende costuijmen: haeren trouw ontfangen in behoorlijke form: ter presentie vande 'Hr Schouteth: Adriaen Anemaet Pr. den Engelsch ende Corn. Jan Leendertss ende Pr Matthijs Dingmans Schepenen der Heerlijkheit vande Hooge Swalue op huijden den XXIX oktober 1654

Het echtpaar Spitters-Cavelaers liet te Zevenbergen drie kinderen dopen:⁴⁹

1. Lucia, op 4 juni 1657, doopgetuigen Adrianus van Sprang en Cornelia Adriaentge.
2. Adriana, op 2 november 1660, doopgetuigen Peeter Aertsens en Johanna Cavelaers.
3. Cornelius, op 10 maart 1662, doopgetuigen Petrus Dingemans en Maria Cavelaers.

In het kohier van het hoofdgeld van onder 7bergen wonenden (GA Zevenbergen inv.nr. 1710 ca. 1674) blijkt zij weduwe te zijn: Andries Spitters werd met haer drie kinderen een knecht en meijt baent drieëndartich buynderen heeft vijff treckpaerden en seven koeyen. Na het overlijden van Andries Jacobss Spitters ca. 1669-1670 hertrouwt zij op 14 december 1674 voor de Pastoor te Zevenbergen

met Joannes Willemsen Adriaensen (van Dorst).⁵⁰

Uit dit huwelijk volgt:

4. Gulielmus, gedoopt te Zevenbergen op 1 december 1675. Doopgetuige Elisabeth Cornelissen i.p.v. Maria Petersen. Peter Laurentius Cavelaer afwezig.

Johannes Willemsen Adriaensen is op 29 november 1681 doopgetuige te Zevenbergen bij de doop van Andreas, zoon van Laurentius. Cornelia is doopgetuige in Zevenbergen op 29 november 1681, 9 mei 1684, 29 januari 1687 en 19 november 1689, zodat zij na die datum overleden moet zijn.

Vb. *Bastiaen Cornelissen Cavelaers* (zoon van IV.), geboren te Hoge Zwaluwe ca. 1638. Hij trouwt Maeyken Adriaensen Geereden te Oosterhout op 10 april 1659, ondertrouw op 20 maart 1659.⁵¹

Ondertrout Bastiaen Cornsz Caverlaer woonende onder de Hooghe Swaluwe jongman geassisteert met Jan Bastiaensz Oomen zijnen voocht, met Maeijken Adriaensdr Geereden jongedochter van Oosterhout geassisteert met Digna Adriaen Tomas Dielis, haere moeder mits de afflijvicheit van haeren vaeder. opden XXen Marty 1659

Dese bovenstaende personen getrouwt naer ons Schepenen is gebleeken datter geen veranderinghe naer drie sondaechse geboden, soo op de Swaluwe als wegens de bruijt - hier tot Oosterhut. Actum den tienden April 1659 Present Pelts ende Buijsen.

Zij hadden zes kinderen:

1. Adrianus, volgt onder VIa.
2. Adriana, gedoopt Terheijden 1 november 1662.
3. Johanna, gedoopt Terheijden 9 augustus 1665.
4. Dymphna, gedoopt Terheijden 10 augustus 1668.
5. Maeyken.
6. Cornelia.

Uit de vele stukken en acten met bijlagen⁵² blijkt, dat hij bouwman is en dat zij op de Blausluijs onder Hooge Zwaluwe wonen en land hebben zowel in Holland als in Brabant liggend. Ook dat hij behalve de zorg voor zijn landerijen tevens die van zijn minderjarige broer en zusters beheert. Deze waren niet alleen aangekomen van zijn vader, maar ook van hun grootmoeder Maeyken Aerden Oubos. Bovendien koopt hij nog land tussen de vierde en de vijfde weg onder Zevenbergen⁵³ en procedeert voor Schepenen van de Hooge Zwaluwe tussen 17 november 1678 en 5 december 1680.⁵⁴

Zij testeren twee maal: eerst voor notaris A. Voorhoff Szn. in Zevenbergen in oktober 1666 en later voor notaris Melsen in Geerttruidenberg op 11 april 1677,⁵⁵ waarbij onderscheid gemaakt wordt tussen de landen in Holland dan wel in Brabant liggend. De laatste aan testatrice aanbestorven.

Zijn weduwe getuigt met anderen voor Schepenen van de Hooge Zwaluwe op 14 maart en 16 april 1683,⁵⁶ zodat zijn overlijden vóór die datum en na 5 december 1680 gesteld moet worden, dus ca. 1681-1682.

Maeyken Adriaensen hertrouwt ca. 8 mei 1689 te Zevenbergen met Cornelis Adriaen Sweeren te Zevenbergen, toen voor notaris Joost Schoenmakers te Zevenbergen de huwelijks voorwaarden werden gepasseerd.

Op 5 februari 1715 wordt door Stadhouder en Schepenen van de Hooge Zwaluwe een Staat en inventaris⁵⁷ opgemaakt, luidende als volgt:

Staat ende inventaris van de goederen beseten bij Cornelis Adriaen Sweeren ende sijne overledene huisvrouw Maeyken Adriaensen tevens weduwe wijlen Bastiaen Cavelaers, die bij desen den voornoemde Cornelis Adriaen Sweeren doende ende overgeevende is aende naervolgende kinderen ende Erffgenamen van de voorn. Maeyken Adriaensen ende Bastiaen Cavelaers, mitsgs scheidinge ende deijlinge van de vaste goederen tusschen hem Cornelis Adriaen Sweeren als Erffgenaem voor een kints gedeelte off een sesde ende de kinderen en Erffgenamen Maeyken Adriaensen als Adriaentje Goverden van Leijen weduwe Arie Cavelaers als moeder en testamentaire voogdesse van hare onmondige kinderen bij voorn Arie Cavelaers verwekt, bij testament gepasseert voor den nots Joost Schoenmakers ende getuijgen tot Sevenbergen op den 10 February 1692 mitsgaders Bastiaen Adriaense Cavelaers mondigen soone van deselve en Laurijs Cavelaers toesienden voogd aengesteld bij voorn. testament, Adriaentje Bastiaense Cavelaers mondige dogter of in haer plaets Laureijs Cavelaers, als bij haer gelast en geautoriseert volgens procuratie gepasseert en verleden voor d'Heeren Stadhouder ende Schepenen vande Hooge en Lage Zwaluwe opden 29 january 1715, Andries Adriaen Damen getrouwt hebbende Maeyken Bastiaens Cavelaers ende denselven Andries Adr. Damen als testamentaire voogd van het onmondige kind van Cornelia Bastiaense Cavelaers verwekt aen Jan Jansen van Sprangh bij testamenten eerst tusschen den voorn Jan Jansen van Sprangh en Cornelia Cavelaers voor den notaris Leendert Deijts en getuijgen te Terheijden op den 19 maart 1703, en eene van voorn. Jan Jansen van Sprangh en sijne tweede huisvrouw Adriaentje Cornelis Joosten voor den voorn. notaris Deijts en getuijgen op den 17 februari 1709 nevens Dirck Janse van Sprang, out oom en als Deel voogdt ter presentie ende overstaen van d'Heeren Stadhouder ende schepenen van de Hooge en Lage Swaluwen ondergenomineert op huijden den 5 februari 1715.

De roerende goederen worden tot in de kleinste details in 12 bladzijden beschreven, zowel in de kamer, de keuken, op de moos, in de kelder, het voorhuis en in de paardestal o.a. tien paarden en in de schuur o.a. 27 koeien en ossen, waardoor een uitstekende indruk ontstaat omtrent de inrichting van de boerderij aan het eind van de zeventiende eeuw.

Dan volgen de landerijen en vaste goederen:

1. ca. vier bunder land gelegen op de Cavelen in de Zonzeelse Polder onder de Hooge Zwaluwe met de huijsinghe, schuren en verdere timmeragie daarop staande, belend oost de Vliet van de Reede, zuid het volgende (sub 2 vermelde) perceel, west de Pootweg en noord de Heer van Incourt of eigenaar van Tachenhoef Waarde f.2900-0-0
2. ca. vier bunder wei en zaailand op de Cavelen Waarde f. 2000-0-0
3. ruim 3 bunder, genaamd de korte Cavelen Waarde f. 1550-0-0

4. een bunder 200 roeden, genaamd de Hoeckblok gelegen op de cavelen Waarde f. 650-0-0
5. twee bunder, gelegen aan de Pootweg in de Zonzeelse Polder onder Zevenbergen Waarde f. 1000-0-0
6. twee bunder in de Zonzeelse Polder onder Zevenbergen Waarde f. 650-0-0
7. een bunder, als voren Waarde f. 400-0-0
8. een bunder zaailand, als voren Waarde f. 350-0-0
9. ca. vijf bunder zaai- en weiland, als voren Waarde f. 2300-0-0
10. twee bunder 200 roeden, als voren Waarde f. 1200-0-0
11. drie bunder, 300 roeden, als voren, genaamd den Blok bij Adriaen Geerden Waarde f. 1750-0-0
12. ruim vier bunder, als voren Waarde f. 2500-0-0
13. een bunder, 200 roeden, als voren, genaamd Assendelfts Land Waarde f. 730-0-0
14. twee bunder weiland, gelegen in Bruijnincx-polder Waarde f. 1000-0-0
15. twee bunder weiland gelegen in Strepenland onder Zevenbergen Waarde f. 1000-0-0
16. vier bunder, gelegen in de Roijalen Polder Waarde f. 2000-0-0
17. perceel onder Oosterhout waarde nihil
18. drie bunder tussen de Pootweg en de 5e weg Waarde f. 1450-0-0

Dit laatste perceel, genaamd Marijkens land komt aan de voor-
melde van Bastiaen Cavelaers als vaderlijk goed.

Vervolgens gaat men over tot scheiding en deling in zes cavels,
waarvan de eerste, ter waarde van f. 4100-0-0 van vier bunder land
op de Cavelen met huis, schuren en verder getimmerde daarop
staande, alsmede het beste paard volgens de huwelijks voor-
waarden toevalt aan Cornelis Adriaen Sweeren.

en de andere cavels aan de resp. kinderen of erfgenamen en wel als
volgt:

De tweede cavel, ter waarde van f. 3650-0-0 aan de kinderen ge-
zamenlijk, in de plaats van de reeds overleden zijnde Joanna, die
non was geworden.

De derde cavel is voor het kind van Jan Jansen van Sprang en
Cornelia Cavelaers en waard f. 3680-0-0

De vierde cavel, ter waarde van f. 3663-7-0 gaat naar de kinderen
van Arie Cavelaers

De vijfde cavel, ter waarde van f. 4663-7-0 aan Andries Damen,
getrouwd hebbende Marike Cavelaers

De zesde cavel, ter waarde van f. 3663-7-0 aan Adriaentje
Bastiaanse Cavelaers

waarna nog een deling plaats vindt van o.a. de roerende goederen
en obligaties ter waarde van f. 6309-7-0.

Het accoord wordt voor Stadhouder en schepenen van de Zwaluwen op 30 juli 1715 getekend door:

Cornelis Sweeren, Laureijs Cavelaers, Andries Adriaen Damen, Adriaentje Govert van Leijen en Bastiaan Cavelaers.

Cornelis Adriaen Zweeren was inmiddels op 16 december 1714 hertrouwd met Grietjen Maertens⁵⁸ te Hooge Zwaluwe, uit welk huwelijk een zoon Adrianus, gedoopt te Made en Drimmelen op 20 oktober 1715.

Margarita Maertens weduwe Cornelis Adriaen Sweeren woonende onder de Hooge Zwaluwe, trouwt op 27 februari 1719 te Hooge Zwaluwe Adriaen Adriaanse de Laat, J. M. geboren ende woonende op de Made.⁵⁹

Vc. *Antonius Corneliss Cavelaers* (zoon van IV.), werd op 18 december 1644 gedoopt te Terheijden:

Antonius, Corn. Ant. Cavelaers Alti Swaluensis et Adriana Sebastiana Oomen Susc Hubertus Cornelli Jois de Jongh et Adriana Cornelli uxor Cornelli Adriani.

Hij wordt nog enkele malen vermeld in het Groot Cijsboek van Zevenbergen,⁶⁰ maar komt in de verdere stukken niet meer voor, zodat hij waarschijnlijk jong en ongehuwd overleden is.

Vd. *Johanna (Jenneken) Corneliss Cavelaers* (dochter van IV.), geboren te Hooge Zwaluwe ca. 1647 en ongehuwd overleden te Antwerpen 1664 en daar begraven door 'de Paters van de Minderbroeders' waarvoor de somme van acht dickatons betaald werd, zoals in het Bordereel dienende tot de rekening van de kinderen van Cornelis Cavelaers c.s.⁶¹ vermeld is.

Deze zeer uitvoerige rekening geeft een goed en interessant tijdsbeeld, alsook de bijbehorende Specificatie van hetgene Andries Spitters voor ons suster Janneken Cavelaers hebben gedaan en dat door de begerte van de vocht Adriaen van Sprangh ende dat in de jaeren 1663 en 1664.

Hierin ook verslag van haar reis naar Breda, Sundert, Scherpenzeel, Leuven en Antwerpen in oktober 1663. Haar ziekte en accident, haar overlijden en begrafenis met hiervan een uitvoerige gespecificeerde rekening (blz. 6, 7 en 14). Bovendien rekeningen met opgave van de medicijnen van apotheker Wissems (blz. 15 en 22).

blad. 14: Ick ondergeschreven bekken ontfangen te hebben vult hands van Adriaen Corn. van Sprangh de somme van vijftich gulden ende dat van wech ende weder te Hantwerpen te voeren Adriaen van Sprangh Jan Oomen Andries Spitters om Jenneken Cavelaers zaliger ter arden te helpen. Actum den 16 mei 1664.

blz. 21: Op 3 juli 1664 betaalt Adriaen van Sprangh 76 gulden en een stuiver in volle betalinge vande collatrale successie wegens Jenneken Corn.⁶²

blz. 15 van de voogdijrekening: Opten XVI meert 1660 aan Janneken Cavelaers gegeven aen gelt tot Coopen van rouclederen op het overlijden van Marie Cavelaers (Aerden Oubos) de voorn. kinderen grootmoeder tsamen de somme van LXXII £ IX Sch.

Ve. *Maria Cornelissen Cavelaers* (dochter van IV), van de(n) Cavele(n), geboren te Hooge Zwaluwe ca. 1650. Zij trouwt met

Cornelis Janssen Sgrauwen (zoon van Jan s'Grauwen, H. Geestmeester te Zevenbergen 1609/10).⁶³

Schepentrouwboek van Roosendaal:

Op heden den lesten⁶⁴ julij 1671 zijn ondertrouwt seigneur cornelis Sgrauwen, jongman, met jovr. Marja van de Cavele, jongedochter geboren onder de Swaluwe ende beijde alhier woonachtich, present ut supra Getrouwt den 16en augusti 1671 present ut supra.

Trouwboek R.K. Parochie Roosendaal 1671, augustus 16⁶⁵:

Cornelis Janssen Schrouwen, Maria Cornelissen van de Cavelen. Getuigen Jan Oomen, Dingeman Schrouwen (Jan Sebastiaan Oomen, notaris en schepen te Roosendaal is oom v. d. bruid v. moederszijde).

Zij overlijdt te Roosendaal 14 april 1672 en begraven aldaar op 19 april 1672: Begraafregister nr. 15: Maria Cavelaers wonende in de Molenstraat te Roosendaal S M (= singende mis).

Op de grafzerk, aangebracht aan de achterzijde van het oude gemeentehuis, thans archief van Roosendaal staat vermeld:

Hier ligt begraven de eersamen Pieter Leendersen Vosberch ende Margareta Jans van Wijtvliet zijn huysvrouw met Jan ende Janneken Pieters Vosberch hare kinderen ende Jacob Jan Schraeuwen haren voorsoon zijnde samen verdroncken met een rijsschip den 28 Februarij 1662 ende Marie Cornelis Cavelaers huysvrouw van Cornelis Jansen Schraeuwen out 2. jaren sterft den 14 April Ao 1672.

(Bloys van Terslong, 'Genealogische en Heraldische Gedenkwaardigheden Dl. II blz. 159).

Een bijlage van de specificatie is een:

Reeckeninghe voor Maria Cavelaers die uut het pesthuijs bij mij gecomen is den 27 junius 1664, voor iedere wecke 6 gl tot 7 weecken toe bedracht 42 gul. Aen medicamenten in diene tijt aen haer gebruijck als sijnde preservatie tegen de contagieuse(?) sieckte en sweetdranck daer toe dienende gebruijcken alle dien tijt alle morghen etc. etc.

Vf. *Laureijs Cornelissen Cavelaers* (zoon van IV.), is geboren te Hooge Zwaluwe en gedoopt te Terheijden op 4 februari 1652:

Laurentius: Cornelii Antonii Cavelaers Altiswaluensis et Adriaenae Sebastiani Oomen susc. Andreas Jacobi Spitters et Sebastiani Adriani van Leijen.

Jong wees geworden, wordt hij ondergebracht bij de Pastoor van Weelde op 8 oktober 1662. Deze, Ambrosius van den Bosch, legt aan de voogden regelmatig uitvoerige rekeningen over, niet alleen voor schoolgeld, maar ook voor kleding, mondcost etc.

Daarvoor heeft hij van 1 augustus 1659 tot augustus 1662 bij Josijntge de Vos gewoond a 75 gl. Jaerlijcx, comt drie jaren II^oXXB £.

Tevens betaalt hij zijn broer Bastiaan voor hem de collatrale successie £32 en het dijschot voor zijn land op de Vrije Cavelen.

Op 19 mei 1681 trouwt hij te Zevenbergen met Catharina Andriessen uit welk huwelijk zeven kinderen worden geboren, allen te Zevenbergen gedoopt:

1. *Cornelius*, 29 november 1681. Doopgetuigen Jacobus Andriessen en Cornelia Cavelaer. Het kind overlijdt vóór juli 1689.

2. Andreas, 29 november 1681. Doopgetuigen Joannes Willemse van Dorst en Joanna Cavelaer. Hij overlijdt ongehuwd 6 januari 1725 te Zevenbergen (Begr. recht f. 6-0-0).
3. Cornelius, 9 mei 1684. Doopgetuigen Cornelia Cavelaer i.p.v. Magdalena van Sprangh en Adrianus Adrianse van Biestraten.
4. Adriana, 29 januari 1687. Doopgetuigen Cornelia Cavelaer en Cornelius Andriessen Spitters. Zij trouwt 1 april 1713 te Zevenbergen Hendrik Jacobse Cox (trouwrecht elk f. 3-0-0).
5. Maria, 19 november 1698. Doopgetuigen Cornelia Cavelaer i.p.v. Adriana Braet en Cornelius Adriansen.
6. Elisabetha, 14 juni 1692. Doopgetuigen Adrianus Cavelaer en Adriansen, beide vertegenwoordigd door Adriana Dielissen. Zij trouwt te Zevenbergen april 1727 met Cornelis Daes. Trouwr. elk f. 6-0-0.
7. Sebastianus, 27 februari 1696. Doopgetuigen Andreas Adriaense Damen en Adriana Bastiaense.

Op 14 mei 1702 overleed te Zevenbergen een kind van Laurijs Cavelaers (Begraafrecht f. 3-0-0).

Via Bastiaen Cornelissen (Vb.) en Laureijs Cornelissen (Vf.) verspreidt het geslacht Cavelaers zich dan verder, maar in deze monografie zal slechts de stamreeks van Bastiaen gevolgd worden.

(Wordt vervolgd)

Graag roep ik de medewerking in van diegenen die dichter bij de bronnen zijn dan ondergetekende, waar mogelijk data en plaatsen toe te voegen.

NOTEN

1. ARA, kaartenverzameling VTH - 1716.	7. RANB, Zevenbergen R. 121 Weeskamer.
2. ARA, kaartenverzameling VTH - 1825.	8. RANB, Terheijden R. 1 en R. 114.
3. J. C. Ramaer, Holland bezuiden de Lek en Nieuwe Maas in de Middeleeuwen, Plaat II, getekend door Pieter Stuijter. Plaat III geeft de toestand weer in de Middeleeuwen.	9. Geoffrey Parker, <i>Het Spaanse Leger in de Lage Landen</i> , Unieboek 1978 (The army of Flanders and the Spanish road).
4. ARA, kaartenverzameling VTH - 1719 anno 1661.	10. RANB, Zevenbergen R. 122 Weeskamer.
ARA, kaartenverzameling VTH - 1639 anno 1617 uitgegeven int jaar 1550.	11. Willem Hermans Verschoor: weesmeester en burgemeester van Zevenbergen.
ARA, kaartenverzameling VTH - 1832 anno 1624.	12. GAZW, akte van 18 april 1719 (GAZW = Gemeentearchief H. en L. Zwaluwe).
ARA, kaartenverzameling VTH - 1722 anno 1631	13. RANB, H. en L. Zwaluwe R. 115 dd. 25-5-1640-1650.
en latere kaarten tot op heden.	14. GAZ, inv.nr. 1761, laatste blz. (GAZ = Gemeentearchief Zevenbergen).
5. RANB, H. en L. Zwaluwe R. 115.	15. GAZ, inv.nr. 1786.
6. J. C. Ramaer, <i>Geographische Geschiedenis van Holland etc.</i> blz. 40.	16. GAZ, inv.nr. 1366.
	17. GAZ, inv.nr. 1371.
	18. RANB, Zevenbergen 1.
	19. GAZ, inv.nr. 1366.

20. GAZ, inv.nr. 1371.
21. GAZ, inv.nr. 1740.
22. GAZ, inv.nr. 1372.
23. GAZ, inv.nr. 1374.
24. RANB, Zevenbergen R. 182.
25. RANB, Zevenbergen R. 503.
26. GAZ, inv.nr. 1373 blz. 71.
27. GAZ, inv.nr. 1373, blz. 173.
28. RANB, H. en L. Zwaluwe R. 44, boedelrekening 1659-1667.
29. GAZ, inv.nrs. R 495 en 1933.
30. RANB, Terheijden 4 c.
31. GAZ, inv.nr. 1366 f. 11 anno 1610.
32. RANB, Hooge Zwaluwe R. 115.
33. RANB, Hooge Zwaluwe R. 44.
34. GAZ, inv.nr. 1373 f. 69.
35. GAZ, inv.nr. 1373 f. 186.
36. GAZ, inv.nr. 1375.
37. GAZ, inv.nr. 1378.
38. GAZ, inv.nr. 1373 f. 173.
39. GAZ, inv.nr. 1375.
40. GAZ, inv.nr. 1373 f. 189 en 1375.
41. RANB, Terheijden 2 a.
42. GAZW, Adm. arch.
43. GAZ, inv.nr. 1378 anno 1652 Jan Oomen Oubosch heeft land onder Zevenbergen in de Zestien buiten polders. Voor het verband tussen Oomen - Oubosch, zie ook *De Brabantse Leeuw*, blz. 12 en 13 1963.
44. RANB, Hooge Zwaluwe R. ongenummerd.
45. RANB, Hooge Zwaluwe Varia Weeskamer 5012.
46. RANB, Hooge Zwaluwe R. 8.
47. RANB, Terheijden R. 147: Hij is geboren ca. 1627, is op 23 mei 1653 jonggezel oud plm. 26 jaar.
48. RANB, Hooge Zwaluwe R. 13.
49. RANB, Zevenbergen 1a.
50. RANB, Zevenbergen 1b.
51. RANB, Oosterhout R 471a, Schepentrouwboek.
52. RANB, Hooge Zwaluwe R. 44, 53, 72, 73, adm. varia 5012.
53. GAZ, inv.nr. 2688.
54. RANB, Hooge Zwaluwe R. 5.
55. RANB, Geertruidenberg N 1930 f. 234 ev.
56. RANB, Hooge Zwaluwe Requesten 5011.
57. RANB, Hooge en Lage Zwaluwe R. 46 voogdij en boedelstukken.
58. RANB, Zevenbergen RBS 16.
59. RANB, Zwaluwe S. 13.
60. GAZ, inv.nr. 2373 blz. 264 ev.
61. RANB, Hooge en Lage Zwaluwe Administratief archief varia 5012 ev.
62. RANB, Hooge en Lage Zwaluwe Administratief archief varia 5012 ev. en ook R. 186.
63. GAZ, inv.nr. 2296.
64. GA, Roosendaal Schepentrouwboek en 65. Trouwboek R.K. Parochie.

VRAGEN EN ANTWOORDEN

Van Keeldonk en Van Erp

De Middeleeuwse familie Van Keelsdonk schijnt een tak te zijn van de voorname en zeer uitgebreide familie Van Erp:

- dezelfde functies (Geerlar van Keelsdonk, schepen van 's-Hertogenbosch in 1363: zie C.C.V. Vereist, *Beschrijving der zilveren zegelstempels van schepenen* . . . , in *Algemeen Nederlands Familieblad* (4), 's-Gravenhage, 1887, blz. 230, nr. 28);
- hetzelfde wapen (met breuken: schildje over alles heen, of ster of roos: zie ook de Raadt, *Sceaux armoirés* . . . II 193);
- dezelfde voornamen (Geerlar, Teunis, Peter, Elizabeth, enz.);
- dezelfde lokalizatie (Keeldonk, gehucht van het dorp Erp);
- dezelfde eigendommen (b.v. heerlijkheid Rijzingen bij Sint-Oedenrode);
- hetzelfde milieu (b.v. huwelijk met de voorname familie de Roover: zie ook De Raadt, *op.cit.* III 282).

Al die elementen zijn indrukwekkend en een verwantschap is dus hoogstwaarschijnlijk. Trouwens verschillende auteurs houden die verwantschap voor zeker: Anopach (*De Navorscher* (27), 1877, 507), Vorsterman van Oijen (*Stam- en wapenboek* . . . III 75), R. W. van Schijndel (ongepubliceerde nota's; zie ook *Taxandria* 1940, 190).

Bestaan er toch uitdrukkelijke bewijzen van die verwantschap? Gaarne reacties aan:

J.F. van der Straeten, Vijverweg, n. B1640 Sint-Genesius-Rode, België.

de brabantse leeuw

Tweemaandelijks tijdschrift van de Sectie voor Geslacht-, Naam- en Wapenkunde van Het Noordbrabantse Genootschap (het Provinciaal Genootschap van Kunsten en Wetenschappen in Noord-Brabant).

Redactie: mr. G. Berkelmans; dr. ir. C. H. J. van den Brekel; mevr. P. L. Leget-Kuijlen; A. J. A. van Loon; J. W. M. Weijts; J. H. G. J. van Heeswijk, redactiesecretaris, Postbus 29, 5330 AA Kerkrade.

Manuscripten zenden aan: Redactie De Brabantse Leeuw, Postbus 1104, 5200 BD 's-Hertogenbosch.

Abonnement per jaargang: binnenland en België f 32,50, buitenland excl. België f 34,50. Men wordt verzocht het abonnementsgeld alleen te betalen via een toe te zenden acceptgirokaart. Opzeggingen alleen schriftelijk mogelijk vóór 1 december 1984.

Administratie: Postbus 1104, 5200 BD 's-Hertogenbosch, tel. 073 - 139484, postgiro 3879363.

JAARGANG 33 NR. 3

MEI - JUNI 1984

Wolfs in Midden-Brabant

P. L. Leget-Kuijlen en J. N. Leget
Dr. Hermanslaan 36, 5348 JK Oss

In Midden-Brabant treft men meerdere stammen *Wolfs* aan, die van verschillende herkomst blijken te zijn.

Dat is niet zo erg verwonderlijk: de familienaam *Wolfs* immers, is een patronym¹.

De hier beschreven fragment-genealogie heeft als stamvader:

I. *Jacob Michiel Wolfs*. Deze treedt voor schepenen te Bostel op 17 januari 1655 in het huwelijk met Leijten Hendricx².

Uit dit echtpaar de volgende kinderen (volgorde niet bekend)³:

1. Michiel (volgt IIa).
2. Andreas.
3. Maria.

Maria Jacob Wolfs gaat op 1 april 1690 voor de Ned. Geref. predikant te Oisterwijk in ondertrouw met Leendert Peeter Willems Verhoeven, weduwnaar van Jenneke Adriaens⁴. De bruid verklaart 25 jaar oud te zijn; beiden wonen te Oisterwijk. Dit wordt door de pastoor te Oisterwijk ingezegend op 16 april 1690⁵.

Uit dit huwelijk vier kinderen⁶.

4. Hendrik (volgt IIb).

IIa. *Michiel Jacobus Wolfs*, (zoon van I.), trouwt op 9 februari 1681

te Boxtel met Heijken Jansen van de Laeck⁷. De bruidegom verklaart 26 jaar oud te zijn en zonder ouders of voogden. De bruid is 25 jaar en is in gezelschap van haar broeder, die verklaart, dat de moeder van de bruid instemt met het huwelijk. Beiden wonen te Luisel, een buurtschap onder Boxtel. Michiel Jacobus Wolfs verkoopt op 11 februari 1693 een hooibeemd te Oisterwijk aan Matthijs Beris⁸.

Kinderen van Michiel en Helena - allen r.k. gedoopt te Oisterwijk - zijn:

1. Joannes, gedoopt op 18 april 1682.
2. Jacobus, gedoopt op 2 augustus 1684.
3. Joannes (volgt IIIa.).
4. Henricus, gedoopt op 30 maart 1691.
5. Joannes (volgt IIIb.).
6. Guilielmus (volgt IIIc.).

IIIa. *Joannes Wolfs* (zoon van IIa.), r.k. gedoopt Oisterwijk op 18 oktober 1686, gaat op 13 april te Oisterwijk in ondertrouw voor de Ned. Geref. predikant met Maria Cornelis Jansen Smits⁹. Na het overlijden van Maria gaat Jan Michiel Wolfs op 17 augustus in ondertrouw met Willemijn Wouter van Ceulen, weduwe van Adriaan van Es, voor de Ned. Geref. predikant te Oisterwijk, waar het bruidspaar woont⁹. Jan Michiel Jacob Wolfs is op 22 maart 1710 getuige voor Oijcke Wouter Jan Aerts, weduwe van Cornelis Jan Smits, wanneer zij haar huwelijksvoorwaarden voor schepenen van Oisterwijk passeert in verband met haar voorgenomen huwelijk met Jan Willem Peter Jonckers^{10, 11}. Oijcke, doet - volgens vonnis gewezen door schepenen van Oisterwijk op 18 juni 1721 - afstand van haar tochtrecht over de goederen, die zij te samen met Cornelis Jan Smits bezeten heeft, ten behoeve van haar dochters: Maria, huisvrouw van Jan Mighiel Wolfs; Elisabeth, huisvrouw van Gerrit Laurens van den Breeckel¹²; Meghelien, huisvrouw van Adriaan Peter de Bresser en haar zoon Jan Cornelis Smits, op 7 juli 1721^{13, 14, 15}. Na het overlijden van Oijcke verkoopt Jan Cornelis Smits op 19 februari 1722 zijn deel in de nalatenschap van zijn ouders aan Jan Michiel Wolfs, die dan in Udenhout blijkt te wonen¹⁶. Jan Michiel Wolfs koopt op 9 april 1722 een akker te Kerkhoven van Anneke Egon Teurlincks, huisvrouw van Jan Cornelis Smits¹⁷.

Van Johannes Michiel Wolfs zijn alleen kinderen uit zijn eerste huwelijk bekend - allen r.k. gedoopt te Oisterwijk:

1. Cornelia op 4 februari 1710.
2. Jacoba, op 21 februari 1711.
3. Cornelia op 30 november 1712.
4. Andreas op 15 juni 1716, tweeling met
5. Johanna.

Van deze kinderen zijn alleen Cornelia en Jacoba in leven gebleven, waarover op 30 juni 1730 Gerrit van den Brekel en Willem

Wolfs voogden gesteld zijn^{17a}.

IIIb. *Johannes Wolfs* (zoon van IIa), r.k. gedoopt te Oisterwijk op 16 maart 1695, is begraven te Moergestel op 23 augustus 1748^{18, 19}.²⁰ Johannes gaat op 12 november 1718²¹ te Moergestel voor schepenen in ondertrouw en trouwt aldaar met Johanna Hendrick van Doremael, r.k. gedoopt te Moergestel op 7 januari 1698, dochter van Henricus Daneel van Doremael en Catharina Willem Cornelis Lathouders. Johannes Wolfs is met zijn bruid bij de pastoor te Moergestel in ondertrouw gegaan op 12 november 1718, die het huwelijk inzegende op 28 november 1718²². Johanna van Doormalen is te Moergestel begraven op 23 juli 1742^{18, 19}. Jan Michiel Wolfs heeft op 8 september 1719 te Oisterwijk een borgbrief ontvangen, om zich te Moergestel te vestigen^{23, 24}.

Jan Michiel Wolfs verklaart op 6 april 1729 dat de oom van zijn vrouw Jan Daniel van Doormalen in juli 1728 overleden is. De nalatenschap bestaat uit louter schulden. Hij verklaart ook, dat zijn schoonvader Hendrik Daneel van Doormalen op 18 augustus 1728 te Moergestel overleden is en repudieert beide boedels^{25, 26}. Toch wordt op de goederen van Anthonij en Cornelis van de Lisdoncq, Adriaan Huijberts en Jan Wolfs op 22 januari 1731 te Moergestel beslag gelegd, in hun kwaliteit als bezitters van de goederen van Daniel Jan van Doormalen en Jan Jan van de Lisdoncq. Dit beslag wordt gelegd om op hen de achterstallige roggerecht ten behoeve van de rentmeester van de geestelijke goederen te verhalen²⁷. Jan Wolfs koopt van de secretaris van Moergestel, Johan van Andel, op 27 september 1731 de helft in een moerveld te Oisterwijk²⁸. Jan Wolfs, als echtgenoot van Jenneke van Doormalen, gaat met Ammerens van de Pol, geestelijke dochter, een erfomgeling aan van enkele percelen te Moergestel, op 9 november 1733²⁹. Jan Wolfs koopt enkele landerijen te Oisterwijk tijdens de executoriale verkoop ten behoeve van de verpondingen, op 20 februari 1739³⁰. Na het overlijden van Jan Wolfs wordt op 25 oktober 1749 beslag op zijn nagelaten goederen in de Molenacker te Moergestel gelegd, wegens achterstallige verpondingen³¹.

Kinderen van dit echtpaar, allen r.k. gedoopt te Moergestel:

1. Wilhelmus (volgt IVa.).
2. Cornelia, op 29 november 1720, begraven te Oisterwijk op 29 december 1800³², gaat te Moergestel op 15 oktober 1746 voor schepenen in ondertrouw³³ met Goossen Jan de Backer; zij trouwen te Moergestel op 30 oktober 1746. Gosewinus de Bakker en Cornelia Wolfs, met hun kinderen: Johannes, Johanna, Wilhelmina, Godefridus, Adrianus, Wilhelmus en Cornelis verwerven op 18 juli 1777 een borgbrief van schepenen van Moergestel om zich te Oisterwijk te kunnen vestigen. Het jongste kind is dan al zestien jaar oud^{34, 35, 35a}.
3. Adrianus (volgt IVb.).
4. Cornelius, gedoopt op 26 april 1725, overleden te Moergestel,

- begraven aldaar op 10 mei 1725.
5. Maria, gedoopt op 1 april 1726³⁶, overleden en begraven te Hilvarenbeek op 3 oktober 1801³⁷, trouwt te Moergestel op 10 juni 1764 met Henricus Arnoldus van Ham^{38, 39}. Henricus is te Diessen begraven op 2 april 1776⁴⁰.
Jan Bakkers, te Goirle, en Laurens van Doormalen, te Oostelbeers, verhuren op 22 november 1788 Maria Jan Wolfs, weduwe van Hendrik van Ham, te Diessen, een huis met aangeflag aldaar aan de Haaghorst, welk pand op 30 juli 1785 verhuurd was aan Adriaan Cruijssen aldaar⁴¹.
 6. Leonardus, gedoopt te Moergestel op 1 juli 1728, begraven aldaar op 17 november 1731.
 7. Henrica, gedoopt op 26 mei 1731, trouwt met Anthonij Govert van den Boer, geboren te Oisterwijk en wonende te Berkel, voor de Ned. Geref. predikant te Oisterwijk op 25 februari 1759⁴². Dit huwelijk wordt op dezelfde dag in de r.k. kerk van Udenhout ingezegend⁴³. De bruid, die te Moergestel geboren is, woont in Udenhout, maar heeft tevoren nog in Haaren gewoond. Anthonij van den Boer is te Boxtel overleden op 3 november 1795⁴⁴; zijn weduwe is te Boxtel overleden op 2 december 1807. Zij woont dan te Luisel onder Boxtel⁴⁴.
Uit dit echtpaar zijn twee zonen geboren, welke te Udenhout r.k. gedoopt zijn.
Anthonie Govaert van den Boer is op 22 maart 1759 met een borgbrief van Oisterwijk naar Berkel vertrokken^{44, 45}.
 8. Catharina, gedoopt te Moergestel op 16 december 1732, overleden te Oisterwijk op 14 december 1809, gaat voor de Ned. Geref. Predikant te Oisterwijk op 25 februari 1759 met Cornelis Herme Robbe, geboren te Oisterwijk, in ondertrouw. Catharina verkrijgt op 18 december 1759 van schepenen van Moergestel een borgbrief in verband met haar voorgenomen vestiging te Oisterwijk^{35, 46}. Cornelis Harmaan Robben is te Oisterwijk begraven op 8 februari 1799³². Catharina Wolfs is te Oisterwijk begraven op 14 december 1809³². Cornelis Herme Robbe huurt een huis van de erfgenamen van Jan Wolfs, zijn schoonvader, in de buurtschap over de Water te Moergestel. Dat huis blijkt grote gebreken te hebben, hetgeen door schepenen van Moergestel op 16 juni 1760 geconstateerd wordt⁴⁷. Cornelis verhuurt op 12 mei 1760 een huis met zijn aangeflag, aan de Heikant te Moergestel, aan Johannis van Casteren, die te Oirschot woont⁴⁸. Op 19 februari 1762 verkrijgt Cornelis van schepenen van Oisterwijk een borgbrief om zich te Enschoot te vestigen⁴⁹, waar hij in 1763 respectievelijk in 1765 een dochter heeft laten dopen; in 1767 was men weer teruggekeerd te Oisterwijk. Op 25 augustus 1767 verhuurt Adriaan van Heesch, te Berckel, aan Cornelis Herme Robbe een woonhuis met hof etc. te Huijkelom, voor vier jaren⁵⁰. Cornelis Herman Robbe, in huwelijk hebbende Catharina Jan Wolfs, verkoopt

Jan de Backer, zijn zwager te Moergestel, op 9 juli 1798 een akker, de Biespad te Moergestel, aangekomen via deling tegen de broeders en zusters van zijn vrouw, voor f 160/---/---^{51, 52}. Na het overlijden van Michiel Wolfs, haar jongste broeder, te Hilvarenbeek op 30 april 1809, machtigt de weduwe Robbe haar zoon Hermanus Cornelis Robben op 10 mei 1809, om deze erfenis af te wikkelen⁵³. Op 30 juni 1809 heeft Hermanus de goederen van wijlen zijn oom, zoals die zich bevinden onder de jurisdictie van schepenen van Moergestel, aangebracht voor de collaterale successie^{54, 55}, welke taxatie op 1 juli 1809 plaatsvindt⁵⁶. Op 16 januari 1810 worden de erfgoederen van Michiel overgeschreven op Catharina Wolfs⁵⁷. Op 9 augustus verkoopt Catharina haar zoon Hermanus de helft in een huis etc. aan de Heikant te Moergestel⁵⁸, terwijl ze op dezelfde dag aan Hermanus het huis Nr 94 te Oisterwijk verkoopt⁵⁷.

Van het echtpaar: Robbe-Wolfs zijn acht kinderen gedoopt: zes te Oisterwijk, twee te Enschoot.

9. Elisabeth, gedoopt Moergestel op 18 april 1734, aldaar begraven op 29 juni 1734.
10. Michael, gedoopt te Moergestel op 25 april 1735, overleden te Hilvarenbeek op 4 april 1809.
11. Helena, gedoopt 6 april 1737, trouwt met Adrianus Peter Cruijssen, welk huwelijk door de pastoor te Moergestel wordt ingezegend op 14 april 1761⁵⁸. Adrianus Peter Cruijssen krijgt op 29 maart 1771 een borgbrief van schepenen van Helvoirt om zich te Moergestel te vestigen⁵⁹.
12. Elisabeth, gedoopt op 12 januari 1740 en begraven te Moergestel op 26 maart 1784¹⁹, trouwt met Adrianus van Hattum, welk huwelijk door de pastoor te Moergestel ingezegend wordt op 17 juni 1764. Na het overlijden van Elisabeth gaat Adriaan voor schepenen van Moergestel op 30 december 1786 in ondertrouw met Johanna Maria van den Boogaart, meerderjarige jongedochter, geboren te Boxtel. Dit bruidspaar trouwt op 14 januari 1787⁶⁰. Wanneer Adriaan van Hattem hertrouwt, zijn er zes minderjarige kinderen, over wie Adriaan Wolfs en Laurens de Cort voogden gesteld worden^{60a}. Adrianus is te Moergestel overleden op 2 februari 1809. Hij woonde toen op t Stoksken te Moergestel⁶¹.

IVa. *Wilhelmus Wolfs* (zoon van IIb.), gedoopt 3 oktober 1719, begraven te Moergestel op 29 augustus 1752, gaat te Moergestel op 3 januari 1750 in ondertrouw bij de pastoor met Guilielma Jacobus van Beeck⁶². Het huwelijk wordt ingezegend op 18 januari 1750. Zijn weduwe is begraven te Moergestel op 21 oktober 1804. Adriana van Laer, weduwe van Jacob van Beeck, staat al haar goederen af op 26 maart 1751 aan haar schoonzoon, Willem Jan Wolfs. Hij zal als tegenprestatie haar volledig verzorgen⁶³.

Van dit echtpaar zijn twee kinderen bekend:

1. Jacobus, r.k. gedoopt te Moergestel op 13 oktober 1750, begraven op 23 maart 1763 te Moergestel. Op 3 mei 1763 worden door Willemijn Jacobus van Beeck de goederen van Jacobus aangemeld voor de collaterale successie. De aangifte is geschied door Willemijn Jacobus van Beeck⁶⁴.
2. Wilhelmina, r.k. gedoopt te Moergestel, nadat de vader overleden was, op 29 maart 1753. Zij is te Moergestel begraven op 2 februari 1763. Op 26 februari 1763 is de taxatie van de goederen van Willemijn voor de collaterale successie. De goederen zijn aangebracht door Jan Vrints⁶⁵.

IVb. *Adrianus Wolfs* (zoon van IIIb.), gedoopt te Moergestel op 21 april 1722, begraven te Moergestel op 9 september 1797. Adrianus trouwt met Jacoba van Vessum, welk huwelijk op 4 maart 1764 door de pastoor te Moergestel ingezegend wordt⁶⁶. Jacoba van Vessum is te Moergestel op 15 mei begraven. Op 6 november 1771 gaan Adriaan en Michiel Wolfs; Gosewinus de Bakker in huwelijk hebbende Cornelia Wolfs; Hendrik van Ham, getrouwd met Maria Wolfs; Cornelis Herman Robbe, man en momboir van Catharina Wolfs; Adriaan Peter Cruijssse, in huwelijk hebbende Helena Wolfs; en Adriaan van Hattem, getrouwd met Elizabeth Wolfs; allen kinderen van wijlen Jan Wolfs en wijlen Jenneke van Doormalen een erfdeling en erscheiding aan van de goederen van hun overleden ouders, te Moergestel⁶⁶.

Dit echtpaar heeft te Moergestel de volgende kinderen r.k. laten dopen:

1. Johanna, gedoopt op 12 mei 1764.
2. Maria, gedoopt op 16 augustus 1766.
3. Maria, gedoopt op 29 december 1767, overleden te Moergestel op 9 februari 1830, ongehuwd, 61 jaar oud⁶⁷.
4. Anna Maria, gedoopt op 2 maart 1770⁶⁸.
5. Anna Maria, gedoopt op 9 december 1774, overleden te Oisterwijk 7 juni 1834, gaat voor schepenen van Moergestel op 28 mei 1808 in ondertrouw met Cornelis Adriaan Vrijssen, met wie zij op 12 juni 1808 aldaar in het huwelijk treedt.

Uit Anna Maria zijn twee natuurlijke kinderen geboren:

1. Jacoba, r.k. gedoopt te Moergestel op 16 april 1795 en aldaar begraven op 4 november 1797.
2. Adriaan, r.k. gedoopt te Moergestel op 25 mei 1802, overleden te Moergestel op 13 oktober 1826. Hij was boerenknecht van professie.

IIIc. *Guilielmus Wolfs* (zoon van IIa.), r.k. gedoopt te Oisterwijk op 20 augustus 1697, gaat op 14 oktober 1724 voor schepenen van Oisterwijk in ondertrouw met Jenneke. Het huwelijk wordt op 29 oktober 1724 voltrokken⁶⁹. Johanna Verhulst wordt te Moergestel begraven op 16 juni 1784. Zij is dan weduwe van Willem Wolfs.

Willem Wolfs, in huwelijk hebbende Jenneke, Jenne Marie en Maria, zusters, dochters van Adriaan Verhulst en Cornelia Jan van de Voort, erfgenamen van Andries Jan van de Voort, weduwnaar van Hendriena Adriaan Jan de Kort, van wie moeder is geweest Maeijke Wiericx van Biestraten, deelgenoten in de nalatenschap van N. Huijbergen, overleden te Antwerpen in 1717, machtingen Michiel Martens van Liempde te Tilburg, op 22 september 1752 om hun aandeel in die erfenis in Antwerpen in ontvangst te nemen⁷⁰. Willem Michiel Wolfs en Jenneke Verhulst krijgen van schepenen van Oisterwijk op 15 maart 1753 een borgbrief om zich te Moergestel te vestigen⁷¹.

Uit dit echtpaar de volgende kinderen, allen r.k. gedoopt te Oisterwijk:

1. Michael, gedoopt op 13 november 1725.
2. Adrianus, gedoopt op 10 oktober 1727, overleden Moergestel op 9 juni 1811.
3. Petrus, gedoopt op 8 april 1730.
4. Jacobus (volgt IVc.).
5. Petrus (volgt IVd.).
6. Cornelius (volgt IVe.).
7. Franciscus (volgt IVf.).

IVc. *Jacobus Wolfs* (zoon van IIIc.), gedoopt op 1 december 1732 te Oisterwijk, overleden te Moergestel op 22 september 1807, woont daar aan de Heikant. Hij gaat voor schepenen van Moergestel in ondertrouw op 23 mei 1767 met Maria Gerrit Brouwers, geboortig van Moergestel. Het bruidspaar trouwt voor schepenen op 8 juni 1767, terwijl het huwelijk door de pastoor te Moergestel ingezegend wordt op 7 juni 1767^{38, 72}. Maria Gerrit Brouwers is te Moergestel op 31 maart 1786 begraven¹⁹. Jacobus Wolfs is op 27 mei 1767 met een borgbrief naar Moergestel vertrokken⁷³. Na het overlijden van Maria Gerrit Brouwers gaat Jacobus Willem Wolfs op 6 februari 1789 voor schepenen van Moergestel in ondertrouw met Allegonda Jan van der Loo, geboren te Boxtel, doch wonende te Moergestel, waar Allegonda op 29 september 1816 overleden is. Zij trouwen voor schepenen van Moergestel op 22 februari 1789; het huwelijk wordt in de r.k. kerk aldaar ingezegend. Op 6 februari 1789 worden Peter Gerrit Brouwers en Francis Wolfs voogden gesteld over de drie onmondige kinderen van Jacobus Wolfs en Maria Brouwers^{73a}.

Willem Hendrik Cranenburg, weduwnaar van Willemijn Brouwers, te Moergestel, wenst in het huwelijk te treden met Willemina van Rijkhoven. Hij gaat daartoe op 13 juni 1785 een overeenkomst aan met Hendrik Vriens en Jacobus Wolfs, momboirs van zijn enige, onmondige kind⁷⁴.

Uit beide huwelijken zijn kinderen geboren, die allen r.k. gedoopt zijn te Moergestel:

1. Petronilla, gedoopt op 1 september 1768, overleden te

Moergestel op 1 januari 1835, trouwt te Moergestel op 22 april 1787 voor schepenen aldaar met Jan Jan van der Loo, geboren te Boxtel, overleden te Moergestel op 16 januari 1840, met wie zij op 7 april 1787 in ondertrouw gegaan is. Het huwelijk wordt op 22 april 1787 door de pastoor te Moergestel ingezegend.

2. Wilhelmus, gedoopt op 3 maart 1770.
3. Gerardus (volgt Va.).
4. Adrianus, gedoopt op 19 april 1775.
5. Johanna Maria, gedoopt op 7 januari 1777.
6. Petrus, gedoopt op 9 april 1779.
7. Joannes, gedoopt op 29 april 1782.
8. Gerardus, gedoopt op 5 oktober 1783.
9. Maria, gedoopt op 16 maart 1789.
10. Joannes, gedoopt op 25 augustus 1790, overleden te Moergestel op 24 maart 1808, woonde aan de Heikant te Moergestel.
11. Michael, gedoopt op 28 februari 1792.
12. Adrianus, gedoopt op 30 juni 1794, overleden te Moergestel op 2 januari 1852, landbouwer van beroep.
13. Joanna, gedoopt op 14 april 1798.

Va. *Gerardus Wolfs* (zoon van IVc.), r.k. gedoopt te Moergestel op 9 november 1772, overleden te Moergestel op 8 augustus 1840, trouwt te Moergestel op 21 februari 1813 met Johanna Maria Roosen, 25 jaar oud, geboren en wonende te Heukelom, dochter van Hendrikus Roosen, landbouwer te Heukelom en Maria van Hattum, overleden. Johanna is overleden te Moergestel op 20 augustus 1847.

Uit dit echtpaar zijn de volgende kinderen geboren, allen te Moergestel:

1. Jacobus, geboren op 16 oktober 1813.
2. Martinus, geboren op 25 mei 1815, op jeugdige leeftijd overleden te Moergestel.
3. Petronella, geboren op 12 maart 1817.
4. Cornelis, geboren 24 februari 1819, ongehuwd overleden te Moergestel op 8 maart 1852.
5. Maria, geboren op 14 juli 1820.
6. Hendrikus, geboren op 7 juni 1822.
7. Willem, geboren op 4 maart 1824.
8. Peter, geboren op 14 maart 1826.
9. Catharina, geboren op 14 augustus 1828.
10. Martinus, geboren op 7 augustus 1836, overleden te Moergestel op 10 juni 1837.

IVd. *Petrus Wolfs* (zoon van IIIc.), r.k. gedoopt te Oisterwijk op 5 mei 1735, begraven te Moergestel op 26 november 1783, gaat voor schepenen van Moergestel op 19 april 1777 in ondertrouw met

Jenne Maria Brouwers, geboren te Moergestel. Zij trouwen voor schepenen op 4 mei 1777. Johanna Maria Gerardus Brouwers is te Moergestel begraven op 11 mei 1799.

Uit dit echtpaar, allen r.k. gedoopt te Moergestel:

1. Johannes, gedoopt op 18 februari 1778.
2. Wilhelma, gedoopt op 6 juni 1781.
3. Gerardus (volgt Vb.).

Op 25 juni 1784 worden Cornelis Wolfs en Adriaan Brouwers voorgeden gesteld over de drie onmondige kinderen^{74a}.

Vd. *Gerardus Wolfs* (zoon van IVd.), r.k. gedoopt te Moergestel op 5 oktober 1783, overleden te Moergestel op 28 oktober 1835, landbouwer, trouwt te Moergestel op 16 februari 1817 met Antonette Mutsaars, landbouwster, r.k. gedoopt te Moergestel op 14 juli 1782, dochter van wijlen Johannis Mutsaars en wijlen Maria Brouwers. Antonette Mutsaars is te Moergestel overleden op 7 juni 1821. Hierna trouwt Gerardus Wolfs te Moergestel op 13 februari 1825 Goverdina van Akeren, landbouwster, r.k. gedoopt te Moergestel op 13 april 1795, dochter van wijlen Adriaan van Akeren en wijlen Willemijn Pijnenborgh. Goverdina van Akeren is te Moergestel overleden op 13 maart 1861.

Uit beide huwelijken zijn te Moergestel kinderen geboren:

1. Johanna Maria, geboren te Moergestel op 22 maart 1819, overleden aldaar op 31 januari 1823.
2. Antonetta, geboren 12 december 1825.
3. Wilhelmina, geboren te Moergestel op 26 mei 1827, overleden te Tilburg op 1 december 1896, weduwe van Petrus van Dongen.
4. Peter, geboren op 16 september 1828.
5. Martinus, geboren op 22 juli 1830.
6. Johannes, geboren op 27 oktober 1832.

IVe. *Cornelis Wolfs* (zoon van IIIc.), r.k. gedoopt op 20 november 1747 te Oisterwijk, overleden te Moergestel op 30 december 1819, bouwman, trouwt voor schepenen van Moergestel op 6 juli 1766 met Maria Jacobus Melis, geboren te Moergestel, met wie hij op 26 juni 1766 in ondertrouw was gegaan. Het huwelijk is op 6 juli 1766 in de r.k. kerk te Moergestel ingezegend. Maria Jacobus Melis, dochter van Jacobus en Anna van de Pol is te Moergestel overleden op 10 januari 1818. Cornelis Wolfs, in huwelijk hebbende Maria Melis en Waltherus Dijkmans man en momboir van Petronella Melis, kinderen van Jacob Melis en Jenneke Hendrik van de Pol, beiden overleden, verklaren, dat Jacob Melis in tweede huwelijk verbonden is geweest met Waltera van Ophuijsen, uit welk huwelijk zes kinderen geboren zijn. Alle kinderen van Jacobus Melis gaan op 23 juli 1768 een erfdeling aan van de erfgoederen⁷⁵. Op 29 september 1768 verhuren deze erfgenamen aan Walthera van Ophuijsen, weduwe van Jacob Melis, een korenmolen met toebe-

horen, aan de Heuvel te Moergestel⁷⁶. Deze korenmolen verhuren ze op 14 oktober 1773 aan hun mede-erfgenaam Arnoldus Cuijpers⁷⁷. Op 25 mei 1770 gaat Cornelis Wolfs als echtgenoot van Maria Melis, met vele anderen een erfdeling aan van de nalatenschap van Hendrik van de Pol en Anneke van Ierssel, grootouders van Maria Melis, te Moergestel⁷⁸. Johannes Baten verkoopt op 15 mei 1783 enkele percelen akkerland te Moergestel aan Cornelis Wolfs⁷⁹. Verder koopt Cornelis Wolfs op 22 juni 1787 van de gezamenlijke erfgenamen van Jan Sanders en Geertruij Cools een akker te Moergestel, de Brugakker^{80, 81}. Cornelis Wolfs koopt van Maria Verhoeven twee percelen akkerland te Moergestel voor f 906/07/08, waarop de verkoopster een hypotheek van f 600.-- neemt op 18 april 1796⁸². Enkele maanden later, op 26 juli 1796, leent de municipaliteit van Moergestel 500 car gld van Cornelis Wolfs⁸³. Cornelis koopt van Gerardus van de Langerijdt een perceel groesland te Moergestel, de Halevoirt, op 30 september voor f 318.--⁸⁴. Cornelis Wolfs, uit naam van zijn vrouw Maria Melis, en Peternel Melis, weduwe van Waltherus Dijkmans, verkopen landerijen te Moergestel aan Jan van de Pol, Marten van de Pol en de twee kinderen van Jacobus Timmermans bij Johanna van de Pol, op 27 augustus 1809⁸⁵, terwijl Cornelis Wolfs en Petronella Melis op 27 september 1809 aan de bovenvermelde kopers een derde part in een aantal percelen hooi- en weiland te Moergestel afstaan⁸⁶.

Cornelis Wolfs en Maria Melis hebben de volgende kinderen r.k. te Moergestel laten dopen:

1. Wilhelmus, gedoopt op 10 september 1767, begraven te Moergestel op 6 november 1767.
2. Jacobus, gedoopt op 8 november 1768, landbouwer, ongehuwd overleden te Moergestel op 13 september 1830.
3. Johanna, gedoopt op 23 oktober 1771, begraven te Moergestel op 22 oktober 1812, gaat op 11 februari 1797 voor schepenen van Moergestel in ondertrouw met Adriaan Mulders, eveneens geboren te Moergestel. Zij zijn getrouwd op 26 februari 1797⁸⁷.
4. Wilhelmus, gedoopt op 17 november 1774, bouwman te Moergestel, trouwt op 2 november 1817 te Moergestel met Adriana Ketelaars, landbouwster, r.k. gedoopt te Moergestel op 1 februari 1780, dochter van wijlen Johannes Ketelaars en wijlen Johanna Maria van Rooij. Wilhelmus is te Moergestel overleden op 14 september 1848. Adriana Ketelaars is te Moergestel overleden op 12 september 1826.

Uit dit echtpaar:

Johannes, geboren op 26 augustus 1819.

5. Maria Catharina, gedoopt op 6 oktober 1777.
6. Anna Catharina, gedoopt op 15 februari 1779, overleden te Moergestel op 19 juni 1821, gaat op 4 april 1807 voor schepenen te Moergestel in ondertrouw met Jan Mulders, geboren te Moergestel en overleden Moergestel op 12 oktober 1842. Dit bruidspaar trouwt te Moergestel op 19 april 1807.

7. Maria, gedoopt op 16 november 1782, trouwt te Moergestel op 25 februari 1816 met Hendrikus van Akeren, r.k. gedoopt te Moergestel op 7 augustus 1784, bouwman te Moergestel, zoon van de bouwlieden Cornelis van Akeren en Johanna Kuijpers, te Moergestel. Hendrikus van Akeren is te Moergestel overleden op 30 augustus 1859.

IVf. Francis Wolfs (zoon van *IIIc.*), r.k. gedoopt te Oisterwijk op 23 mei 1740, begraven aldaar op 3 november 1797, gaat voor schepenen van Oisterwijk in ondertrouw op 3 november met Jacoba van de Wiel, eveneens geboren te Oisterwijk. Dit bruidspaar trouwt op 18 november 1770⁹⁸. Jacoba van de Wiel is te Oisterwijk begraven op 17 april 1810. Francis koopt op 25 maart 1772 een perceel heide te Moergestel van Peter Dibbetz⁹⁹. Op 5 december 1773 verhuurt Jan Roeland van Hasselt een huis met hof etc. aan de Kerkstraat te Oisterwijk aan Francis Wolfs, welk huis op dat moment bewoond wordt door Jacobus Korthout en Jan Raijmakers⁹¹. Op 11 november 1775 wordt dit pand wederom verhuurd aan Jacobus Korthout⁹². Te Haaren staat, op 13 januari 1787, Adriaantje Cornelis Walschots, weduwe van Jan Jan Peijnenburg, het tochtrecht over al haar goederen af aan haar schoonzuster Jenneke Jan Peijnenburg, weduwe van Laurens van den Bosch. Deze verkoopt de goederen nog op dezelfde dag aan Francis Wolfs⁹³. Francis Wolfs verkoopt op 16 februari 1787 een perceel land, hem voor 1/5 deel aangekomen bij versterf van zijn oom Jan Jan Peijnenburg en het resterende deel door afstand van zijn broeders Michiel, Adriaan, Jacobus en Cornelius Wolfs, op 6 januari 1787 ter secretarie van Haaren aan Jan Wollaards⁹⁴. Francis Wolfs leent op 24 oktober 1788 100 guldens van het Gilde van St. Catharina te Oisterwijk, welke lening op 10 oktober 1797 afgelost wordt. Jacobus machtigt zijn vrouw Jacoba van de Wiel om een stede te Haaren in de Geevel over te dragen aan Jacobus Timmermans, welke overdracht op 5 oktober 1797 plaatsvindt^{95, 96}.

Uit dit echtpaar de volgende kinderen, allen r.k. gedoopt te Oisterwijk:

1. Wilhelmus (volgt *Vc.*).
2. Gijsbertus, gedoopt op 25 november 1772, begraven te Oisterwijk op 7 december 1774.
3. Jacobus, gedoopt 13 oktober 1774, begraven te Oisterwijk op 28 februari 1807.
4. Johanna, gedoopt op 29 maart 1777, begraven te Oisterwijk op 16 augustus 1794.
5. Gijsbertus, gedoopt op 27 januari 1780, ongehuwd overleden te Oisterwijk 21 augustus 1859.
6. Cornelius, gedoopt op 21 december 1782.
7. Joannes, gedoopt op 10 maart 1786, begraven te Oisterwijk op 22 maart 1786.

Vc. *Wilhelmus Wolfs* (zoon van IVf.), r.k. gedoopt te Oisterwijk op 18 mei 1771, overleden te Oisterwijk op 3 november 1832, trouwt Anna van de Sanden, begraven te Oisterwijk op 14 mei 1808. Na het overlijden van Anna van de Sande hertrouwt Willem op 24 januari 1814 te Oisterwijk met Maria van Oerle, weduwe van Nicolaas van de Mierde, r.k. gedoopt te Oisterwijk op 3 april 1765⁹⁷. Maria Oerlemans is te Oisterwijk overleden op 11 maart 1847.

Alleen uit het eerste huwelijk zijn kinderen geboren, allen r.k. gedoopt te Oisterwijk:

1. Joanna, gedoopt op 9 oktober 1793.
2. Elisabeth, gedoopt op 26 augustus 1797.
3. Francis, gedoopt op 13 mei 1802.

IIb. *Hendrik Jacobus Wolfs* gaat op 11 juni 1695 te Oisterwijk in ondertrouw met Neeltje Jan Adriaan van de Voort, oud 23 jaar, geboren te Haaren. De bruidegom geeft aan, dat hij 28 jaar oud is⁹⁹. Dit bruidspaar is op 19 juni 1695 bij de pastoor te Haaren in ondertrouw gegaan, welke hun huwelijk op 26 juni 1695 inzegent. Cornelia van de Voort is te Haaren overleden op 22 september 1729. Peter Cornelis van Criecken koopt op 20 maart een weide te Haaren van Hendrik Jacob Wolfs, man en momboir van Cornelia Jan Adriaan van de Voort, en haar zuster Jenneke Jan Adriaan van de Voort¹¹⁴. Hendrik Jacob Wolfs koopt op 18 februari 1708 van Peter Cornelis van de Ven, in huwelijk hebbende Adriaantje dochter van Nicolaas Hendrick Covels, een akker te Haaren⁹⁹, terwijl Hendrik op dezelfde dag een akker te Haaren verkoopt aan Frans Adriaan Vermeer⁹⁹. Hendrick Jacob Wolffs is ook nog voogd geweest over de drie onmondige kinderen van Peter Hendrik Vuchts en Magdalena Hendrick Jan Berckelmans, in welke functie hij in actie komt bij de erfdeling van de goederen van wijlen Hendrick Jan Berckelmans en Willemke Aert Dingsen^{100, 101}. Hendrik Jacob Wolfs koopt van Marten Goossen Peijnenborgh, in huwelijk hebbende Lucia Hendrik Jan Berckelmans, op 29 maart 1712 een akker te Haaren¹⁰². Voorts verkoopt Hendrik Jacob Wolfs op 29 juni 1712 voor schepenen van 's-Hertogenbosch enkele percelen bouwland te Haaren, aangekomen bij successie via zijn schoonouders, aan Frans Vermeer, te 's-Hertogenbosch¹⁰³. Hendrik Jacob Wolfs is, via zijn vrouw Neeltje Jan van de Voort, een van de erfgenen van Jan Hendrik Covels en diens huisvrouw Eijke Goossen. In die kwaliteit verkoopt hij, met een groot aantal mede-erfgenen, op 23 november 1728 een halve akker te Haaren, aan Peter Schellen¹⁰⁴. Op 7 februari 1732 staat Hendrik Jacob Wolfs, weduwnaar van Neeltje van de Voort, te Haaren, zijn tochtrecht, dat hij als langstlevende bezit in drie lopense weide te Haaren, hem aangekomen bij erfdeling en erscheiding van de goederen van zijn schoonouders, af aan zijn twee kinderen: Hendrik Wolfs en Willem Peter van de Sande, in huwelijk hebbende Adriaantie Hendrick Wolfs. Deze kinderen verkopen het perceel

weide op dezelfde dag aan Johan van Kessel, koopman, te 's-Hertogenbosch^{105, 106}.

Uit dit echtpaar zijn de volgende kinderen geboren:

1. Joanna, r.k. gedoopt te Oisterwijk op 29 september 1695.
2. Adriana, r.k. gedoopt te Haaren op 11 maart 1697, begraven aldaar op 14 februari 1732^{107, 108}. Zij gaat te Helvoirt op 27 augustus 1718 in ondertrouw voor de Ned. Geref. predikant met Willem Peter van de Sande, eveneens te Haaren geboren. Het huwelijk is in de r.k. kerk van Haaren ingezegend op 12 september 1718^{109, 110}. Na het overlijden van Adriaantje gaat Willem Peter van de Sande op 24 januari 1733 in ondertrouw voor schepenen van Haaren met Cornelia Brekelmans, jongedochter, eveneens geboren te Haaren. Zij trouwen op 8 februari 1733 en op dezelfde dag wordt het huwelijk door de pastoor te Haaren ingezegend¹¹¹. Willem Peter van de Sanden is te Haaren overleden op 2 oktober 1770¹¹².
3. Adreas (volgt IIId.).

IIId. *Andreas Wolfs* (zoon van IIb.), r.k. gedoopt op 16 april 1698, te Haaren overleden op 2 januari 1762.¹¹³ Hij gaat op 16 februari 1737 te Haaren voor schepenen in ondertrouw met Adriana Aert van Vugt, eveneens geboren te Haaren. Dit bruidspaar treedt op 3 maart 1737 te Haaren in het huwelijk¹¹¹. Adriana is te Haaren overleden op 26 januari 1778¹¹². Op 8 maart 1737 gaan Jan, Adriaan de Oude, Cornelis en Adriaan de Jonge en Andries Hendrik Wolfs, in huwelijk hebbende Adriaantje, kinderen van wijlen Aart van Vugt en wijlen Maria Joost Verhoeven, een erfdeling aan van de goederen van hun ouders, te Haaren¹¹⁵. Adriaantje Aart van Vugt, weduwe van Andries Hendrik Wolfs koopt op 30 juni 1767 van Cornelis, Johanna, Peternel en Adriaan, kinderen van Govert van Vught, een huis met aangelag, te Haaren, aangekomen via hun ouders. De koopster neemt een hypotheek van 200 gulden van de verkopers. Afgelost op 17 juni 1769¹¹⁶. Op 3 mei 1769 verkoopt Adriaantje van Vugt, weduwe van Andries Hendrik Wolfs, een huis te Haaren aan Geerit Peeter Schoonis¹¹⁷. Adriaantje staat haar tochtrecht over een huis met schuur en drie lopense weide, aan het Holleneijnde te Haaren, en nog 3,5 lopense akkerland te Haaren af aan Adriaan Verhoeve, in huwelijk hebbende Johanna Maria Andries Wolfs. Deze verkoopt deze goederen nog op dezelfde dag aan Jan Cornelis Priems, te Haaren¹¹⁸.

Van dit echtpaar zijn de volgende kinderen bekend:

1. Een kraamkind, geboren 12 november 1737 te Haaren.
2. Arnoldus, r.k. gedoopt te Haaren op 6 oktober 1741, aldaar overleden op 8 januari 1742.
3. Johanna Maria, r.k. gedoopt te Haaren op 12 mei 1746, overleden te Oisterwijk op 8 januari 1825. Zij gaat voor de Ned. Geref. predikant te Helvoirt in ondertrouw op 25 april 1767 met Adrianus Johannes Verhoeven, geboren te Heukelom onder

Oisterwijk. Beiden wonen te Haaren. Zij trouwen te Helvoirt op 10 mei 1767, terwijl het huwelijk op dezelfde dag te Haaren door de pastoor ingezegend wordt. Adriaan Verhoeven is op 22 oktober 1779 te Oisterwijk begraven^{119, 120}.

Uit dit echtpaar zijn te Haaren vier kinderen geboren. Voor deze vier kinderen en hun moeder geven schepenen van Haaren op 16 maart 1779 een borgbrief af, omdat dit gezin zich te Huijklom gaat vestigen¹²¹. Aldaar wordt nog een vijfde kind geboren.

NOTEN

N.B. Alle registers bevinden zich in het Rijksarchief in Noord-Brabant.

1. Schaar, J. v. d., *Woordenboek van voornamen*, Aulaboek 176 (1964).
2. Schepen Trouwboek, Boxtel, DTB 19 f 12.
3. De doop van deze kinderen is niet gevonden. Zij treden op als doopgetuigen bij de doop van de kinderen van het echtpaar Michiel Jacobus Wolfs en Heijlken Jansen van de Laeck (IIa). Voorts treedt als doopgetuige bij de twee oudste kinderen van het echtpaar (Leonardus Verhoeven en Maria Jacob Wolfs) als doopgetuige op Helena Giel Jacob Wolvers. Hiermede is hoogstwaarschijnlijk bedoeld Heijlken Jan van der Laeck.
4. Ned. Geref. Trouwboek, Oisterwijk, DTB 12.
5. R.K. Trouwboek, Oisterwijk DTB 8.
6. Deze kinderen, twee zonen en twee dochters, zijn allen r.k. gedoopt te Oisterwijk.
7. Ned. Geref. Trouwboek, Boxtel, film No 1.
8. Oisterwijk R 402.
9. Ned. Geref. Trouwboek, Oisterwijk DTB 13.
10. Oisterwijk R 481 f 20v.
11. Jan Michiel Wolfs wordt hier vermeld als 'swager' terwijl het voor onze begrippen 'schoonzoon' zou moeten zijn.
12. Brekel, Ir. C. H. J. van den, *11 Generaties van den Brekel 1600 - 1971*.
13. Oisterwijk N 5295 acte 199.
14. Cornelis Jan Smits was in 1690 burgemeester van Kerkhoven.
15. Tochtrecht = recht van vruchtgebruik (zie: Fockema Andreae, S. J., *Rechtsgeleerd handwoordenboek*, Tjeenk Willink, Alphen a.d. Rijn 1981).
16. Oisterwijk N. 5295 acte 210.
17. Oisterwijk R 413 f 26.
- 17a. Oisterwijk R 100.
18. R.K. begraafboek, Moergestel DTB 2.
19. Ned. Geref. Begraafboek, Moergestel DTB 9.
20. De begraafboeken - R.K. en Ned. Geref. - van Moergestel, vullen elkaar aan.
21. Schepentrouwboek, Moergestel DTB 11.
22. R.K. trouwboek, Moergestel DTB 2.
23. Oisterwijk R 412 f 58.
24. Leget, J. N., *Een eeuw borgbrieven, afgegeven door schepenen van Oisterwijk 1669 - 1776* (eigen uitgave, 1975).
25. Oisterwijk N 5295 f 284.
26. Repudieren: het niet aanvaarden van een erfenis.
27. Moergestel R 341 f 291.
28. Oisterwijk, R 415 f 149.
29. Moergestel R 312 f 244.
30. Oisterwijk R 417 f 37.
31. Moergestel R 343 f 153.
32. Ned. Geref. Begraafboek, Oisterwijk DTB 17.
33. Schepentrouwboek, Moergestel DTB 11.
34. Moergestel R 347 f 168.
35. Leget, J. N., *Borgbrieven afgegeven door schepenen van Moergestel* (eigen uitgave, juni 1977).
- 35a. Bakker, W. de en Berkelmans, Mr. G., *Anderhalve eeuw in Oisterwijk* ('s-Hertogenbosch, 1974).
36. Als peter wordt bij deze doop vermeld: Joannis Michael Wolfs frater patrinis. Hieruit volgt dat Johannes, ad IIIa en Johannes ad IIIb broeders zijn!
37. Ned. Geref. Begraafboek, Hilvarenbeek, DTB 13.
38. R.K. trouwboek, Moergestel DTB

- 3.
39. Dit bruidspaar is niet voor schepenen getrouwd. Het Ned. Geref. Trouwboek is slechts van 1681 tot 1728 in het R.A. te 's-Hertogenbosch aanwezig, zodoende dat alleen een inzegening door de pastoor voorhanden is.
40. R.K. begraafboek, Diessen DTB 3 A. De overledene wordt vermeld als: 'man van Maria Wolles'.
41. Hilvarenbeek R 187 f 6.
42. Ned. Geref. Trouwboek, Oisterwijk DTB 15.
43. R.K. Trouwboek, Udenhout (film).
44. Ned. Geref. Begraafboek, Bostel DTB 17.
45. Oisterwijk R 423 f 89v.
46. Moergestel R 344 f 132.
47. Moergestel R 344 f 148.
48. Oisterwijk N 5320.
49. Oisterwijk R 424 f 4v.
50. Oisterwijk N 5325 f 179.
51. Moergestel R 322 f 142v.
52. Moergestel R 668 f 87v.
53. Oisterwijk N 5331.
54. Moergestel R 663 f 149v.
55. collaterale successie: letterlijk: erfopvolging in de zijlijn. Hier: een (extra)heffing, die de overheid legt op de nagelaten goederen, indien er geen erfenamen in de rechte lijn zijn.
56. Moergestel R 664 acte 85.
57. Moergestel R 670.
58. Moergestel R 325 f 101.
59. Helvoirt R 26 f 86v.
60. Schepentrouwboek, Moergestel DTB 13.
- 60a. Moergestel R 419 f 51v.
61. Ned. Geref. Begraafboek, Moergestel DTB 10.
62. Deze vrouw wordt bij haar huwelijk vermeld als Guilielma de Noodt.
63. Oisterwijk N 5301 f 89.
64. Moergestel R 660 f 103.
65. Moergestel R 660 f 93.
66. Moergestel R 318 f 100.
67. Een der aangevers van het overlijden is: Adriaan Wolfs, landbouwer, 35 jaar, buurman van de overledene.
68. Van deze vijf dochters zijn er drie op jeugdige leeftijd begraven, resp. op 9.10.1766, 16.8.1773 en 12.9.1788. Er is niet bij aangegeven om welke kinderen het gaat.
69. Schepentrouwboek, Oisterwijk DTB 19.
70. Oisterwijk N 5301 f 181.
71. Oisterwijk R 421 f 249.
72. Schepenen trouwboek, Moergestel DTB 12.
73. Oisterwijk R 425 f 129.
- 73a. Moergestel R 419 f 54.
74. Moergestel R 349 f 39.
- 74a. Moergestel R 419 f 45.
75. Moergestel R 346 f 78.
76. Moergestel R 346 f 83.
77. Moergestel R 347 f 90.
78. Moergestel R 318 f 58v.
79. Moergestel R 668 f 32v.
80. Moergestel R 321 f 18.
81. Moergestel R 668 f 48.
82. Moergestel R 668 f 78v.
83. Moergestel R 668 f 80.
84. Moergestel R 668 f 104.
85. Moergestel R 668 f 127.
86. Moergestel R 670.
87. Schepenen Trouwboek DTB 14.
88. Schepenen Trouwboek, Oisterwijk DTB 21.
89. Ned. Geref. Trouwboek, Oisterwijk DTB 12.
90. Moergestel R 667 f 200v.
91. Oisterwijk R 595 f 35v.
92. Oisterwijk R 595 f 113v.
93. Oisterwijk R 561 f 147v.
94. Oisterwijk R 433 f 34v.
95. Oisterwijk R 561 f 242v.
96. Oisterwijk R 563 f 209v.
97. De bruid wordt zowel als 'Oerlemans' als 'van Oerle' aangeduid.
98. Oisterwijk R 407 f 281.
99. Oisterwijk R 407 f 282.
100. Oisterwijk R 410 f 28.
101. Oisterwijk R 555 f 75.
102. Oisterwijk R 409 f 38.
103. 's-Hertogenbosch R 1698 f 361.
104. Oisterwijk R 415 f 30.
105. 's-Hertogenbosch R 1730 f 396v.
106. Er wordt hier een zoon Hendrik vermeld. Dit moet een vergissing zijn. Hendrik had slechts één zoon: Andreas.
107. R.K. Begraafboek Haaren DTB 6.
108. Deze vrouw is in het kraambed gestorven en te zamen met haar baby begraven.
109. Ned. Geref. Trouwboek Helvoirt DTB 8.
110. R.K. Trouwboek, Haaren DTB 3.
111. Schepenen Trouwboek, Haaren DTB 10.
112. R.K. Begraafboek, Haaren DTB 8.
113. R.K. Begraafboek, Haaren DTB 7.
114. Oisterwijk R 407 f 242.
115. Oisterwijk R 590 f 117.
116. Oisterwijk R 557 f 176v.

117. Oisterwijk R 558 f 9v.

118. Oisterwijk R 560 f 53.

119. Ned. Geref. Trouwboek, Helvoirt

DTB 10.

120. R.K. Trouwboek, Haaren DTB 4.

121. Oisterwijk R 560 f 275v.

Cornelis Soffers en zijn drie vrouwen

J. W. M. Th. Oostenrijk-Ranshuysen

Oleanderstraat 13, 4814 HV Breda

Als Westfries heb ik zelfs een stukje Breda in mijn kwartierstaat. Ik wil U iets vertellen over de familie Soffers, voorkomende in Breda, alwaar het spoor via Teteringen naar Tilburg en Goirle liep (ca. 1600).

De familie is zeer gevarieerd wat betreft levensomstandigheden. We treffen ongehuwde moeders, arbeiders, handwerkslieden, kooplieden en enkele welgestelden aan. Voor dit artikel heb ik uitgekozen Cornelis Soffers, gedoopt te Breda op 13 november 1763 in de r.-k. kerk aan de Brugstraat als zoon van Adriaen Soffers, een koopman uit Tilburg en Anna Raaymakers uit Strijp.¹

Cornelis was de oudste van vier kinderen en bleef alleen over, daar zijn broer en zusjes op jeugdige leeftijd stierven en ook zijn ouders voor hun veertigste kwamen te overlijden. Daarom was Cornelis reeds op 11-jarige leeftijd wees. Als voogdessen werden benoemd de ongehuwde tantes uit Tilburg: Adriana en Pietronella Soffers.² Het bleek kennelijk toch wat lastig om Cornelis vanuit Tilburg te bevoogden. Een maand later benoemen zij als voogden 'de Heren Steven Hubertus Waagemaakers en Leonardus de Haime, borgers en coopmannen te Breda'.

Cornelis erft van zijn ouders wat land in Teteringen, o.a. in de Valckestraat de Gouwe en de Lage Moeren en verder huisraad, goud, zilver en winkelvoorraad. Deze laatste bestond o.a. uit thee, tabak, lakmoes, 'pruymen, corinthen-lange rozijnen', enz.³ Hij blijft zelfstandig wonen en wordt verzorgd door Cornelis en Petronella van den Dries, kleinkinderen uit het eerste huwelijk van zijn grootmoeder.⁴

Op 17 april 1784 besluit Cornelis te trouwen met Maria Elisabeth van Willigen, dochter van Govert van Willigen en Judith de Haime. Oom Leonard de Haime schenkt zijn 'nigt en neef het huys met toebehooren *De Drie Patrijzen* aan de westzijde van Karstraete'.⁵ In 1785 wordt een dochter geboren, nl. Anna Suzanna.⁶ Deze dochter trouwt later in Breda met Petrus Adriaan Plancken,⁷ een medisch doctor, die in 1834 wordt genoemd 'chirurgijnmajoor 1e afd. mobiele Vriesche schutterij'.⁸ Cornelis koopt in maart 1789 een 'huys aan de Noortsijde van de Nieuwstraat'.⁹ Een maand later wordt hij in rouw gedompeld, want dan sterft zijn vrouw.¹⁰ De inventaris van zijn goederen wordt opgemaakt en we zien dat Cornelis koopman is geworden in dezelfde artikelen als zijn vader, nl. thee, tabak, stroop, 'snuyf, spaanse zeep, socolaad, melis-

tijd tot tijd heeft kennis gegeven in hoe verre haar suster reeds in die leerstellingen gevordert was, tot dat zij eijndelijk het schaap in de verscheurende klauwen van de wolf heeft overgeleeverd'. Zij heeft haar zuster ook verleid door clandestien met haar weg te lopen 'naar dat Roomse land'. Zij hebben nl. een poos in Antwerpen gewoond. Haar zuster Maria Elisabeth is er van chagrijn gestorven. Dit alles schrijft vader Engel. Hij geeft geen toestemming en verklaart haar voor bastaard en ontferft haar. Op 7 november echter heeft de eerste afkondiging plaats, want de vader had in persoon moeten verschijnen: de brief met protesten is dus terzijde gelegd. De moeilijkheden voor het bruidspaar zijn echter nog lang niet voorbij, maar het bezwaar tegen het huwelijk komt ditmaal van een heel andere zijde. Het wordt na aankondiging gestuit. Er komt een heer opdaven, Willem Anssems, zoon van een horlogemaker in Breda, die beweert een trouwbelofte te hebben verkregen van Johanna Engel. Het huwelijk gaat diensgevolge voorlopig niet door en het gekissebis begint. Willem Anssems doet alle mogelijke moeite het gelijk aan zijn kant te krijgen. Waarschijnlijk ziet hij het goudvisje uit zijn net zwemmen. Slechts twintig dagen na de datum van ondertrouw heeft hij een echtpaar bereid gevonden om ten gunste van hem een verklaring af te leggen. Voor notaris Hendrik van Gils¹⁴ getuigen Lambertus van Alphen en zijn vrouw Cornelia Voeten dat in de zomer van het jaar 1790 in hun woning Johanna Engel gezegd heeft dat 'zij nooit zoude trouwen, als met hem Willem Anssems, en als zij niet hem mocht trouwen, dat zij dan ongetrouwd zoude blijven'.

Op 3 februari van het volgend jaar constateren de schepenen na horing van de mondelinge pleidooien en na lezing van brieven dat Willem Anssems en Johanna Engel zich onderling hebben verbonden een wettig huwelijk aan te gaan. De uitspraak zal plaatsvinden op 16 februari 1791.¹⁵

Op 18 februari gaat Johanna Engel in appel¹⁶ bij de 'Hoofd- en Leenbank s'Lands en resorte Breda' en verschaft zij op 16 maart¹⁷ een volmacht aan Leonardus de Loef, procureur, om alles voor haar te doen wat mogelijk is. Haar toekomstige echtgenoot, Cornelis Soffers, stelt zich op 29 maart garant voor de proceskosten.¹⁸ De zaak sleept zich voort. Op 2 mei getuigt ten gunste van Johanna Engel ene Maria Jaspers,¹⁹ dienstmeid op kasteel Boeverijen, en op 10 mei doet Catharina Top²⁰ hetzelfde. De getuigenissen hebben tot doel de onbetrouwbaarheid van Willems Anssems aan te tonen. Hij had destijds ook steeds getracht een trouwbelofte van Catharina Top los te krijgen, 'eerst omtrent Kerstmis 1783, dog is daartoe niet kunnen geraaken, maer bij latertijt, door den recommandatiën van de Heer Christiaan Abraham Beverlij, ingang heeft gekreegen en dat sij Catharina van Paeschen 1786 tot Paeschen 1787 de verkeringe met gemelde Willem Anssems gecontinueerd heeft, dat geduurende dit zo even-gemelde jaar Willem Anssems haar gedurig heeft aangeweest om

trouw beloften te hebben en aan haar Catharina differente maalen heeft geseggt in substantie; Ik moet vastigheid hebben, ik kan zo niet blijven lopen'.

Willem gaf Catharina zelfs een zilveren 'zakhorlogerie', doch dit heeft zij slechts aan willen nemen als 'liberale gift en dat het aan haar zoude blijven, trouwen of niet'. Willem schonk het haar echter als dank voor haar trouwbelofte. Toen hij later van Catharina afzag, verbrak hij zijn belofte. De vader van Willem Anssems zei dat het horloge f 30,— waard was, doch Willem liet het haar voor f 20,—. Daar de moeder van Catharina steeds haar ongenoegen over deze omgang uitsprak en Willem zich niet aan de vele afspraken hield, zei Catharina: 'Dan moeten wij van elkander scheiden soo als sij ook gedaan hebben'.

Na de pleidooien op 8 en 9 februari 1792 volgt de uitspraak op 12 april van de 'Hoofd en Leenbank'.²¹ Zij vernietigt de uitspraak van de schepenen van Ginneken. Het is nu de beurt aan Willem Anssems om weer in verzet gaan. Hij stelt dan ook in mei een procureur aan.²² In maart 1793 dient de zaak voor de Raad van Brabant en op 3 mei 1794 volgt eindelijk haar verlossende uitspraak.²³ Johanna Engel is niet verplicht met Willem Anssems te huwen. Op 11 juni 1794 trouwen Cornelis Soffers en Johanna Margaretha Engel voor schepenen van Breda en in de r.k. kerk aan de Brugstraat.

Het tragische in deze zaak is dat het hele proces langer geduurd heeft dan het huwelijk, dat zo betwist werd: op 24 januari 1797 overlijdt Johanna Margaretha Engel zonder kinderen na te laten.²⁴ Een maand na de dood van Johanna neemt haar vader Jan Daniël f 9000,—²⁵ aan schuldbrieven over van Cornelis Soffers, 'alle spruytende uit hoofde van daer aff te koopen de acte door Willem Anssems tegen zijn dochter geïnstituëerd'. Cornelis Soffers zal verder geen goederen of gelden ontvangen uit de nalatenschap van Jan Daniël Engel.

Cornelis Soffers besluit tot een derde huwelijk. Op 21 juli 1800 waagt hij de sprong met Maria Johanna van Woensel, een Bredase van geboorte, dochter van Jacobus van Woensel en Paulina Maria van Ettenaer. Vier maanden na de huwelijksvoltrekking wordt er een dochter geboren, die tweeënehalf jaar oud wordt.²⁶

Cornelis sterft in 1804 en is dan pas veertig jaar.²⁷ Enige dagen voor zijn dood heeft hij nog zijn testament laten opmaken.²⁸ Zijn bezittingen dienen gedeeld te worden tussen zijn derde echtgenote Maria Johanna van Woensel en zijn dochter uit het eerste huwelijk, Anna Suzanna Soffers geheten. Tevens heeft hij notarieel vastgelegd een 'donatie inter vivos' ten gunste van Engelbertus Henricus van Woensel, een broer van zijn derde vrouw. Het betreft hier een legaat van f 3000,—²⁹ van Maria Manders, de tweede echtgenote van Jan Daniël Engel aan Johanna Margaretha Engel. Het bedrag behoeft niet eerder uitgereikt te worden dan na de dood van Jan Daniël Engel onder aftrek van datgene wat Cornelis Soffers

daarvan reeds heeft genoten. Het bedrag blijkt later te zijn 1919 gulden en 15 stuivers en wordt in 1809 uitgekeerd als de nalatenschap van Jan Daniël Engel wordt verdeeld.³⁰ Deze laatste had destijds blijkbaar bezwaren tegen deze regeling, want in zijn inventaris vinden we een bedrag van 43 gulden en 16 stuivers, betaald aan advocaat mr. W.P. van Brakel voor diensten bewezen in de procedure contra Engelbertus H. van Woensel.

De narigheden voor de familie zijn echter nog niet voorbij. In maart 1806, twee jaar na de dood van haar man, presenteert de weduwe Maria Johanna Soffers-van Woensel een onwettige zoon, genaamd Hendrikus Carolus, die onder de achternaam van Woensel het leven in moet.³¹ Een dag na de geboorte sterft zijn moeder.³² Hij is dan erfgenaam van een bedrag van f 2655,—³³ na aftrek van alle lasten. Onroerende goederen blijken niet voorhanden. Later wordt duidelijk dat hij het geld krijgt van de 'donatie inter vivos', gedaan aan zijn oom Engelbertus van Woensel.

Ik heb Hendrikus Carolus van Woensel nog gedeeltelijk kunnen volgen: in 1831 is hij militair in het garnizoen van Den Bosch en op 6 februari 1835 vertrekt hij als 'particulier' en 28 jaar oud zijnde naar Tilburg. Vandaar vertrekt hij op 1 september 1839 naar Teteringen.³⁴ Daarna is hij spoorloos. Mocht iemand hem in de boeken ergens aantreffen, dan houd ik mij aanbevolen.

Willem Anssems heeft zijn verdere leven kunnen treuren over zijn twee geliefden, want Catharina Top huwt in Breda in november 1793 met Jean François Denic, afkomstig uit Frankfort a/d Main en sterft reeds op 4 maart 1796 te Breda.

Hijzelf is op 17 maart 1825 te Breda op 63-jarige leeftijd ongehuwd en wijnkoper van beroep zijnde overleden.

NOTEN

1. Adriaen Soffers, gedoopt Tilburg (r.k.) 10 januari 1735, overleden Breda 19 juni 1774, begraven aldaar (Grote Kerk) 21 juni 1774, zoon van Cornelis Andries Soffers en Joanna Adam Frijters.
Anna Raaymakers van Strijp, overleden tussen maart 1771 en juni 1774, dochter van Adriaan Raaymakers en Willemijna Kronenburg. Uit dit huwelijk werden de navolgende kinderen geboren (allen gedoopt/overleden te Breda):
 - Cornelis, gedoopt 13 november 1763;
 - Clara Wilhelmina, gedoopt 12 augustus 1765, overleden vóór 1774;
 - Adrianus, gedoopt 28 november 1768, overleden vóór 1774;
 - Josephina;
 - Johanna, gedoopt 19 maart 1771, overleden vóór 7 juli 1771.
2. Gemeentelijke Archiefdienst Breda (GA Breda) - Notarieel archief (Not.) inv. nr. 1117, 53.
3. GA Breda - Not. 1118, 23.
4. Cornelis Andries Soffers huwt te Teteringen op 22 november 1722 met Joanna Adam Frijters, die weduwe was van Lourens Wouters van Dongen. Uit haar eerste huwelijk: Johanna, die op 25-jarige leeftijd te Tilburg huwt op 29 april 1742 met Norbertus van den Dries. Hun kinderen waren: Cornelis en Petronella van den Dries (GA Breda - Not. 1040, 105).
5. GA Breda, Not. 1047, 80-81-83.
6. Gedoopt Breda 27 juni 1785 (r.k., Brugstraat).

7. Huwelijk Breda 20 februari 1803.
8. GA Breda - Not. 1425, 199.
9. GA Breda - Rechterlijk archief (R.) inv. nr. 618, 176.
10. Overleden Breda 29 april 1789 Maria Elisabeth van Willigen, begraven aldaar 2 mei 1789 (Grote Kerk).
11. GA Breda - Not. 1193, 37.
12. GA Breda - Archief Lutherse gemeente Breda, 111.
13. Huwelijksbijlagen Ginneken (schepenbanksarchief) 134, 36.
14. GA Breda - R. Ginneken 77, 171.
15. GA Breda - R. Ginneken en Bavel, losse processtukken en dossiers eind 17e en 18e eeuw, afd. III.
16. GA Breda - Not. 1194, 82.
17. GA Breda - Not. 1194, 94.
18. GA Breda - Not. 1194, 96.
19. GA Breda - Not. 1194, 112.
20. GA Breda - Not. 1194, 117.
21. GA Breda - Archief van de hoofd- en leenbank, inv. nr. 10, 144.
22. GA Breda - Not. 892, 25.
23. Rijksarchief in Noord-Brabant - Archief van de Raad van Brabant, inv. nr. 828, vonnisnummer 7244.
24. Johanna Margrita Engel, geboren Middelburg 1763/64, overleden Breda 24 januari 1797, begraven 26 januari 1797 ('naar buyten Breda').
25. GA Breda - Not. 1140, 37.
26. Susanna Jacoba Anna Soffers, gedoopt Breda 5 november 1800 (r.k. Nieuwstraat), overleden Breda 2 februari 1803, begraven aldaar 4 februari 1803 (Grote Kerk).
27. Cornelis Soffers, overleden Breda 22 maart 1804, begraven aldaar 24 maart 1804 (Grote Kerk).
28. GA Breda - Not. 1240, 32 en 33.
29. GA Breda - Not. 1136, 74.
30. GA Breda - Not. 1319, 3.
31. Hendrikus Carolus van Woensel, gedoopt Breda 27 maart 1806 (r.k. Nieuwstraat), 'filius illegitimus Maria Johanna van Woensel'.
32. Maria Johanna van Woensel, gedoopt Breda 18 december 1772 (r.k. Nieuwstraat), overleden aldaar 28 maart 1806, begraven aldaar 1 april 1806 (Grote Kerk).
33. GA Breda - Not. 1242, 67.
34. GA Tilburg - Secretariearchief 1810-1907, voorl. inv. nr. 2944 (register van ingekomen personen) en voorl. inv. nr. 2946 (register van uitgegane personen).

HUBERT EN JAN VAN EYCK

De heer Victor Eijkelberg, Amerikalei 111, Antwerpen, tel. 03-381292, heeft uitvoerig onderzoek gedaan naar de herkomst van de Van Eycks. Wegens ouderdom en ziekte is het hem onmogelijk zijn onderzoek voort te zetten. De heer Eijkelberg zou gaarne in contact komen met iemand die zijn taak wil overnemen. Hij kan op de volle medewerking van de heer Eijkelberg rekenen en alle documentatie inzien.

Een familie Reijnders en vanaf 1748 ook genaamd Wellens - Berghem - Oss - Geffen en 's-Hertogenbosch

G. W. A. Aarts

Van Heurnstraat 64, 5211 ZP 's-Hertogenbosch

I. In het stadstrouwboek van Rotterdam staat: 'Gehuwd 4 september 1667 *Albert Cornelissen van der Meer* jongeman van Rotterdam met Maria Rijniers jongedochter van Berche in de Meijerij van 's-Hertogenbosch, beiden wonende te Rotterdam'. Verder vinden we nog in het begraafboek dat Maritje Reijniers, de vrouw van Albert van der Meer, is begraven te Rotterdam op 24 juni 1709 en dat Aalbert van der Meer, weduwnaar van Maritie Reijniers is begraven te Rotterdam op 14 april 1710.

Op 1 mei 1709 maken Aalbert van der Meer en Maria Reijnders hun testament voor notaris Jean du Clou te Rotterdam.¹ Op 22 november 1710 heeft de scheiding en deling plaats van de boedel van Aalbert van der Meer en Maria Reijnders van Bergen.² Haar erfgenamen zijn de kinderen van haar broeders en zusters die dan met name worden genoemd:

1. De kinderen van Jan Reijnders van Bergen, haar broeder:
 1. Wilhelmina Johannes Reineri, trouwt te Schaijk 6 januari 1680 r.-k. met Henricus Balthasars. Hij is overleden voor 1710.
 2. Reijnder Jan Reijnders. Hij was blijkbaar ongehuwd, want op 15 november 1742 verkoopt Jan Hendrik Baltussen wonende Herpense Schaijk land hem aangekomen van Reijnder Jan Reijnderts.³
2. De kinderen van Apollonia Reijnderts (de naam van haar man is mij niet bekend):
 1. Daniël Rutten, gehuwd te Haaren r.-k. 11 december 1695 met Maria Hendrix. Achter zijn naam staat dan: 'ex Dieten'.
 2. Aart Rutten.
 3. Dirck Rutten.
3. De kinderen van Jenneke Reijnderts van Bergen die trouwde met Bartel Luiberts. De kinderen hebben de achternaam Bartels:
 1. Luibert Bartels, wonende te Lithoijen.
 2. Reijnske Bartels, gehuwd met Cornelis Bastiaan Rodijnen, wonende Berghem.
 3. Jenneke Bartels, gehuwd met Claas Snoek, wonende Berghem.
 4. Beertje Goossens, oud 7 jaren, dochter van wijlen Maria Luiberts, wonende te Bergharen.
Waarom die als erfgenaam wordt genoemd is me niet duidelijk.
4. De kinderen van Reijnier Reijnderts van Bergen. (Volgt II.)

5. Maartje of Marike Reijnders van Bergen eerst gehuwd met Jan Vosse, daarna met Jan van Berchem. Op 5 juli 1710 maakt Marike Rijnders haar testament. Zij verklaart tot haar universele erfgename: 'de drie kinderen van Jan Vosse saliger, haare soon, verweckt bij Dirriske Jan Dirrix, Item aan Aart Rijnders haare neeff verweckt bij Rijnder Rijnders haare broeder.'⁴ Op dezelfde dag vaardigt zij Lindert van Heumen, oud-president van Oss, af naar Rotterdam 'om aldaar te inne, en op te beuren soodaenige penningen als sij constituant uijt hoofde van seecker testament van haar suster oft swaeger zaliger te eijssen en te pretendeeren heeft'.⁵ Deze missie mislukt blijkbaar, want op 10 november 1710 komen de kinderen van haar broeder, Rijnder Rijnders, bijeen om Aart Rijnders nog eens voor hetzelfde doel naar Rotterdam te laten gaan.⁶ Op 23 september 1716 ten slotte 'verkopen Aert, Wellen, ende Daniël Reijnders gebroederen ende Sonen Wijlen Rijnder Reijnders alle drije Woonende tot Berchem Vier ende een half hont lants gelegen tot Berchem'.

II. *Reijnder Reijnders*, (zoon van I.) gehuwd met Marike . . .⁸ kregen 5 kinderen:

1. Wilhelmus (Wellen) Reijnders. (Volgt IIIa.)
2. Arnoldus Reijnders van Bercke. (Volgt IIIb.)
3. Daniël Rijnders, overleden te Oss 27 augustus 1739, trouwt te Oss r.-k. 19 januari 1713 met Marij Wellen Hendricus Geurts. Zij was eerder gehuwd met Jan Hendrik Jansse. Marij Geurts werd begraven te Oss 30 augustus 1745. Zij kregen twee kinderen:
 1. Guilielmus, gedoopt te Oss 17 april 1714 en begraven te Oss 15 januari 1715.
 2. Het tweede kind werd begraven te Oss 21 november 1718.
4. Adriana Rengers, gedoopt te Berchem 24 augustus 1678 en begraven te Oss 19 oktober 1757, trouwt te Oss 20 januari 1709 met Cornelis Peters Hendrickx.
5. Allegonda, die getrouwd is met Peter van Heumen.

IIIa. *Wilhelmus (Wellen) Rijnders* (zoon van II.), geboren te Berchem ca. 1672,⁹ en begraven te Oss 15 maart 1744, trouwt te Oss r.-k. 27 april 1698 met Aleijdis van Creij, dochter van Arnoldus en Lutgardis Hendrik Custers, gedoopt te Oss 4 juli 1674 en begraven te Oss 27 oktober 1733.

Op 17 september 1710 stellen Jan Hendrik Custers, oudt Borge-meester te Oss, en Jan Aarts de Creij zich als borgen voor de jaarlijkse pacht van de H. Geesthoeve waarin Wilhelmus Rijnders en Aleijdis van Creij dan wonen en waarin haar moeder tot dan toe heeft gewoond. Deze hoeve is eigendom van Tafel van de H. Geest te 's-Hertogenbosch.¹⁰ Op 5 november 1710 deelt hij mee bij de deling van de nalatenschap van de ouders van zijn vrouw: Aart Aarts van Crij en Luijtje Hendrik Custer. Hij erft hier 'huijs en hoff

landts met de boomen, en houtgewas daarom en op staende'. Idem 'nog enkele stukken bouw en groeslandt'.¹¹ Hieruit volgt dat Wilhelmus Rijnders landbouwer was. Ook was hij in 1738 Borge-meester van Oss.¹² Ze kregen 6 kinderen:

1. Rijnier Wellen Renders, gedoopt te Oss 11 maart 1699 en begraven te Oss 11 oktober 1784, trouwt te Oss 10 december 1724 met Mechtel Walterus Jan Tijssen die dan weduwe is van Gerrit Jan Arts.¹⁴ Zij wordt begraven te Oss 7 september 1750. Rijnier trouwt voor de tweede keer met Megtel Lodens. Uit deze twee huwelijken zijn geen kinderen geboren.
2. Jacobus Reijnders, gedoopt te Oss 12 februari 1702 en begraven te Oss 1 december 1731. Hij was ongehuwd.
3. Theodorus Renders, gedoopt te Oss 19 februari 1705 en begraven te Oss 27 september 1779, trouwt te Oss 25 oktober 1744 met Hermke Teunissen die dan weduwe is van Gosse Janse van Geffen. Zij werd begraven te Oss 9 februari 1775.¹⁵ Op 25 januari 1760 doet Hermke Teunisse, huisvrouw van Dirk Wellens afstand van Togte ten behoeve van haar neven en nichten.¹⁶ Theodorus of Dirk Renders was in 1747 Borge-meester van Oss.¹³ Uit dit huwelijk zijn geen kinderen geboren.
4. Arnoldus Reijnders, gedoopt te Oss januari 1708 en begraven te Oss 3 juli 1747. (Het doopboek van Oss is in deze jaren ernstig beschadigd.)
5. Lucas Reijnders, gedoopt te Oss 21 april 1711. (Volgt IVa.)
6. Nicolaus Renders, gedoopt te Oss 13 april 1715. (Volgt IVb.)

Op 3 mei 1748 wordt er een erfscheiding en deling gemaakt tussen de kinderen bovengenoemd. In de aanhef van deze akte heten ze dan: Rijnier Wellen Renders, Dirk Wellen Renders, Claas Wellen Renders en Luijcas Wellen Renders. Ze ondertekenen dan zelf als: Rijnier Wellens, Dirck Wellens, Claes Wellens en Luijcas Wellens. Dit blijft verder hun achternaam.¹⁷

IIIb. *Arnoldus (Aert) Reijnders* (zoon van II.), gedoopt te Berchem en begraven te Oss 11 december 1738, trouwt te Oss r.-k. 26 februari 1702 met Angela Joannes Reijnen die begraven is te Oss 29 maart 1723. Het tweede huwelijk is te Oss 26 mei 1726 met Ariaentje Antonij Jan Welten die dan weduwe is van Tinus Lamers. Zij kregen 10 kinderen. Deze kinderen houden de achternaam Reijnders.

1. *Maria Reijnders*, gedoopt te Oss 28 november 1702 en begraven te Oss 28 augustus 1744, trouwt te Oss 8 mei 1740 met Jan Meuwisse van Hal.
2. *Arnolda Reijnders*, gedoopt te Oss 12 maart 1704 en overleden te Oss 5 november 1717.
3. *Reijnerus Reijnders*, gedoopt te Oss 1 december 1705.
4. *Arnoldus Reijnders*, gedoopt te Oss april 1708 en overleden te Oss 3 juli 1747. Hij was ongehuwd.
5. *Theodorus Renders*, gedoopt te Oss 4 januari 1710 en be-

graven te Oss 27 december 1779, trouwt te Oss 16 februari 1749 met Elisabeth Lamert Peters, weduwe van Jan Willems van Roij.

6. Henricus Reijnders, gedoopt te Oss 28 september 1712 en begraven te Oss 24 april 1721.
7. Joannes Reijnders, gedoopt te Oss 14 oktober 1714. (Volgt IVc.)
8. Henrica Renders, gedoopt te Oss 7 mei 1717.
9. Arnolda Reijnders, gedoopt te Oss 9 september 1719 en overleden te Oss 6 november 1721.
10. Engelberta Reijnders, gedoopt te Oss 11 augustus 1727, trouwt te Oss 2 december 1758 r.-k. met Jacob Jansse met dispensatie in de 4de graad van bloedverwantschap.

IV. *Lucas Wellen Reijnders* (zoon van IIIa.), gedoopt te Oss 21 april 1711 en begraven te Oss 18 februari 1752, trouwt te Oss 27 november 1746 met Maria Peters dochter van Antonius en Judith Geurts, gedoopt te Oss 18 september 1716 en begraven te Oss 18 april 1780. Op 15 februari 1752 maken zij een testament waarin zij verklaren 'malkanderen Uijt een egte liefde den langs levende van haar beijden volkoomen meester te maaken, soo van gereed als ongereede goederen, Actien, crediten geene ter werelt uijtgescheijden'.¹⁸ Op 18 oktober 1752 laat Maria Peters een inventaris maken ten behoeve van haar kinderen 'van alle sodanige erf, erf-havelijke en meubilaire goederen die voorn: Luijcas Wellens stervende heeft agtergelaten en metter dood ontruijmt'.¹⁹ Hier wordt hij dus Wellens genoemd. Uit de inventaris blijkt verder dat hij landbouwer was. Zijn kinderen zijn:

1. Waltherus Rijnders, gedoopt te Oss 11 november 1747. (Volgt Va.)
2. Aldegundis Rijnders, gedoopt te Oss 9 september 1749 en begraven te Oss 14 november 1825, trouwt te Oss 22 februari 1778 als Aaltje Lucas Wellens met Piet van Haaren, zoon van Nicolaus Joannes en Aldegundis Joannes, gedoopt te Oss 4 juni 1744 en begraven te Oss 25 augustus 1803.
3. Arnolda Wellens, gedoopt te Oss 2 juli 1751 en begraven te Oss 10 mei 1758.

IVb. *Nicolaus Renders* (zoon van IIIa.), gedoopt te Oss 13 april 1715 en begraven te Oss 26 maart 1789 als Nicolaus Wellens, trouwt te Oss 1 december 1743 als Claes Wellen Rijnders met Luitje Dirrik Gerrits, dochter van Theodorus Geerts en Maria conj. gedoopt te Nistelrode 11 september 1721 en begraven te Oss 22 april 1762. Haar laatste kind werd geboren 13 april 1762. Hij trouwt voor de tweede keer te Oss 11 juni 1780 met Hendrina Hendrik van Menzel dochter van Henderik Henderix en Alegonda Dirckx, gedoopt te Geffen 4 februari 1731 en overleden te Oss 6 mei 1785. Op 21 december 1785 wordt de nalatenschap van zijn broer Theodorus verdeeld die op 27 december 1779 kinderloos is gestorven. De

erfgenamen zijn dan Nicolaas Wellens en Antonij Claas Teunissen.²⁰ In 1787 is Nicolaas borgemeester van Oss.¹³ Ze kregen 9 kinderen:

1. Aldegondis Rijnders, gedoopt te Oss 20 september 1744 en begraven te Oss 23 januari 1747.
2. Marfa Rijnders, gedoopt te Oss 19 januari 1746 en begraven te Oss 18 december 1751.
3. Waltherus Wellens, gedoopt te Oss 19 februari 1748 en begraven te Oss 31 augustus 1780, trouwt te Oss 12 mei 1776 als Welle Claas Wellens met Adriana, dochter van Andreas Driessen en Elizabeth van Zeelant, gedoopt te Oss 26 februari 1754 en begraven te Oss 7 februari 1795. Zij kregen 3 kinderen:
 1. Lucas Wellens, gedoopt te Oss 1 maart 1777 en begraven te Oss 28 april 1777.
 2. Lutgardis Wellens, gedoopt te Oss 19 februari 1778 en begraven te Oss 21 januari 1792.
 3. Elisabeth Wellens, gedoopt te Oss 2 augustus 1780 en begraven te Oss 14 november 1780.

Op 24 augustus 1780 maakt Waltherus zijn testament. Hierin benoemt hij zijn vrouw tot enig en universeel erfgename.²¹ Omdat zij voor de tweede keer trouwt wordt er op 16 mei 1782 een inventaris gemaakt 'ten behoeve van de Enige Nagelaaten Dogter met Naamen Luijtje Welle Claas Wellens'.²² Het tweede huwelijk van Adriana Dries Geurt Driessen van Hoeij is dan te Oss op 20 mei 1782 met Jacob Jan van Gerwen, zoon van Joannes Janse van Gerwe en Lijsbeth Jacob Bosmans, gedoopt te Oss 17 november 1742.

4. Jacobus Wellens, gedoopt te Oss 31 juli 1750 en begraven te Oss 30 december 1800,²³ trouwt te Oss 11 februari 1776 met Angenees Gielen Ceelen die dan weduwe is van Gert Jan van Heumen. Zij werd begraven te Oss 14 februari 1795. Op 21 december 1800 maakt Jacobus zijn testament. Hij verklaart hierin 'tot zijne eenige en Universele Erfgenaam te nomineren en te institueeren Jan Johannes van Loon gehuwd met Zijne Stiefdochter Joanna van Heumen, met uitsluiting van alle andere, en zulks uit erkentenis van zijn trouwe diensten en goede oppassing aan hem testateur bewezen'.²⁴ Ook is hij in 1792 nog borgemeester van Osch geweest.²⁵ Uit het huwelijk van Jacobus zijn geen kinderen geboren.
5. Maria Wellens, gedoopt te Oss 5 maart 1753 en overleden te Oss 19 augustus 1820, trouwt te Oss 1 maart 1777 met Hendrik Johannes Tijzen (ook wel van Menzel genoemd), zoon van Joannes Tijssen en Elisabeth Arnoldus Henricus van Roij, gedoopt te Nistelrode 3 april 1753 en overleden te Oss 25 april 1819.
6. Arnoldus Wellens, gedoopt te Oss 29 maart 1755. (Volgt Vb.)
7. Luijcas Wellens, gedoopt te Oss 12 februari 1757. (Volgt Vc.)
8. Aldegonda Wellens, gedoopt te Oss 22 mei 1760 en overleden te Oss na 1826, trouwt te Oss 6 augustus 1780 met Gerardus de

Looijer, zoon van Franciscus Ivo en Annemarie Gerit van Berchem, gedoopt te Oss 1 oktober 1742 en begraven te Oss 4 maart 1807.

9. Mechtildis Wellens, gedoopt te Oss 13 april 1762 en overleden te Oss 19 januari 1831, trouwt te Oss 23 augustus 1789 met Zijmen Johannes van Amstel, zoon van Joannes en Henrica van Zeeland, gedoopt te Oss 28 september 1761 en overleden te Oss 25 januari 1806. In de overlijdensaangifte is haar naam Mechelina.

IVc. *Joannes Rijnders* (zoon van IIIb.), gedoopt te Oss 14 oktober 1714 en begraven te Oss 4 juni 1793, trouwt te Oss 19 november 1741 als Jan Rijnder Ariens met Jackemijn Aert Jan Jacobs die weduwe was van Livius Arts van Hees. Zij werd begraven te Oss 27 november 1748. Ze kregen 3 kinderen:

1. Rijnier Rijnders, gedoopt te Oss 15 oktober 1742. (Volgt Vd.)
 2. Antonius Renders, gedoopt te Oss 19 januari 1744. (Volgt Ve.)
 3. Johannes Rijnders, gedoopt te Oss 8 juli 1746. (Volgt Vf.)
- Op 24 april 1750 werd er een inventaris gemaakt bij 'Jan Renders weduwnaar van Jacomijn Aart Jan Jacobs ten behoeve van Zijne drie onmondige kinderen'.²⁵ Hij trouwt dan voor de tweede keer te Oss op 26 april 1750 met Anneke Jan Ariens die overleden is te Oss 20 oktober 1783. Uit dit huwelijk werden vijf kinderen geboren:
4. Joanna Rijnders, gedoopt te Oss 22 maart 1751 en overleden te Oss 25 juni 1821. Zij was ongehuwd.
 5. Wilhelmus Rijnders, gedoopt te Oss 29 oktober 1752 en overleden te Oss 31 december 1812. Hij was ongehuwd.
 6. Nicolaa Rijnders, gedoopt te Oss 7 januari 1755 en begraven te Oss 19 februari 1759.
 7. Wilhelma Rijnders, gedoopt te Oss 2 april 1758 en begraven te Oss 26 september 1766.
 8. Joannes Rijnders, gedoopt te Oss 11 augustus 1761 en begraven te Oss 11 maart 1768.

Va. *Waltherus Rijnders* (zoon van IVa.), gedoopt te Oss 11 november 1747 en begraven te Oss 8 mei 1804, trouwt te Oss 19 juni 1772 met Maria Anna Willem Smits, dochter van Wilhelmus Willem en Maria Gerardus van Amstel, gedoopt te Oss 15 maart 1748 en begraven te Oss 19 juni 1802. Bij het huwelijk is de naam van de bruidegom Wellen Lucas Wellens en bij zijn overlijden Welle Wellens. De pastoor tekent bij de inschrijving van het huwelijk nog aan: 'cum dispensatione in 4de gradu mixtum'. Hij was landbouwer. Op 20 juli 1789 maken de kinderen van Willem Smits en Maria Geert van Amstel 'een Schifting, Scheijding en Deeling van de vaste Onroerende Goederen Hun Aangekoomen bij doode en aflijvigheid hunner ouders'.²⁶ Dit zelfde doen op 7 januari 1807 de kinderen van Welle Lucas Wellens en Marjan Wm Smits.²⁷ Deze kinderen zijn:

1. Lucas Wellens, gedoopt te Oss 1 mei 1773 en begraven te Oss 22 mei 1773.
2. Mechtildis Wellens, gedoopt te Oss 26 september 1774; zij trouwt te Oss 14 mei 1797 met Johannes Francis van de Goor, zoon van Franciscus en Adriana Wagemakers, gedoopt te Oss 3 november 1772 en overleden te Oss 27 september 1819. Bij haar huwelijk in 1797 is haar naam: 'Meggel Welle Lucas Wellens'. Zij trouwt voor de tweede keer te Oss 29 mei 1824 met Joannes van Loon, weduwnaar van Joanna van Heumen die overleden is te Oss 29 juli 1811. Hij was de zoon van Johannes Geurd en Joanna Willems en is gedoopt te Oss 30 oktober 1761, overleden te Oss 21 september 1830. Het beroep van deze twee echtgenoten was landbouwer.
3. Lucas Wellens, gedoopt te Oss 8 maart 1776. (Volgt Vla.)
4. Wilhelmus Wellens, gedoopt te Oss 1 september 1778 en overleden te Oss 29 december 1812. Hij was ongehuwd.
5. Maria Wellens, gedoopt te Oss 9 april 1780 en begraven te Oss 27 november 1790.
6. Jacobus Wellens, gedoopt te Oss 9 februari 1782. (Volgt Vlb.)
7. Geerdiena Wellens, begraven te Oss 24 oktober 1783.
8. Geerdiena Wellens, begraven te Oss 22 november 1784.
9. Gerardus Wellens, gedoopt te Oss 14 februari 1787 en begraven te Oss 10 maart 1787.
10. Gerardus Wellens, gedoopt te Oss 11 mei 1789 en begraven te Oss 28 december 1799.
11. Hubertus Wellens, gedoopt te Oss 20 december 1791 en begraven te Oss 21 januari 1792.

Wordt vervolgd in aflevering 1984. nr. 4.

VRAGEN EN ANTWOORDEN

Van Keeldonk en Van Erp

De Middeleeuwse familie Van Keelsdonk schijnt een tak te zijn van de voorname en zeer uitgebreide familie Van Erp:

- dezelfde functies (Geerlar van Keelsdonk, schepen van 's-Hertogenbosch in 1363; zie C.C.V. Vereist, *Beschrijving der zilveren zegelstempels van schepenen* . . ., in *Algemeen Nederlands Familieblad* (4), 's-Gravenhage, 1887, blz. 230, nr. 28);
- hetzelfde wapen (met breuken: schildje over alles heen, of ster of roos: zie ook de Raadt, *Sceaux armorites* . . . II 193);
- dezelfde voornamen (Geerlar, Teunis, Peter, Elizabeth, enz.);
- dezelfde lokalizatie (Keeldonk, gehucht van het dorp Erp);
- dezelfde eigendommen (b.v. heerlijkheid Rijzingen bij Sint-Oedenrode);
- hetzelfde milieu (b.v. huwelijk met de voorname familie de Roover: zie ook de Raadt, *op.cit.* III 282).

Al die elementen zijn indrukwekkend en een verwantschap is dus hoogstwaarschijnlijk. Trouwens verschillende auteurs houden die verwantschap voor zeker: Anopach (*De Navorscher* (27), 1877, 507), Vorsterman van Oijen (Stam- en wapenboek . . . III 75), R. W. van Schijndel (ongepubliceerde nota's; zie ook *Taxandria* 1940, 190).

Bestaan er toch uitdrukkelijke bewijzen van die verwantschap? Gaarne reacties aan: J. F. van der Straeten, Vijverweg, n. B1640 Sint-Genesius-Rode, België.

de brabantse leeuw

Tweemaandelijks tijdschrift van de Sectie voor Geslacht-, Naam- en Wapenkunde van Het Noordbrabants Genootschap (het Provinciaal Genootschap van Kunsten en Wetenschappen in Noord-Brabant).

Redactie: mr. G. Berkelmans; dr. ir. C. H. J. van den Brekel; mevr. P. L. Leget-Kuijlen; A. J. A. van Loon; J. W. M. Weijs; J. H. G. J. van Heeswijk, redactiesecretaris, Postbus 29, 5330 AA Kerkdriel. Manuscripten zenden aan: Redactie De Brabantse Leeuw, Postbus 1104, 5200 BD 's-Hertogenbosch.

Abonnement per jaargang: binnenland en België f 32,50; buitenland excl. België f 34,50. Men wordt verzocht het abonnementsgeld alleen te betalen via een toe te zenden acceptgirokaart. Opzeggingen alleen schriftelijk mogelijk vóór 1 december 1984.

Administratie: Postbus 1104, 5200 BD 's-Hertogenbosch, tel. 073-139484, postgiro 3879363.

JAARGANG 33 NR. 4

JULI - AUGUSTUS 1984

Loon-op-Zandse Sprokkelingen 1

Cornelis Licheert (alias Lighthart), een onbekende hulppastoor

Drs. Leo. E. E. Lighthart

Bronkhorst 14, 4901 DD Oosterhout

Inleiding

Op Kerstdag van het jaar 1719 werd in Zevenbergen *Franciscus Rosmael* gedoopt als zoon van *Mattheus (van) Rosma(e)(en)* en *Elizabeth Lichteert* (alias Lichthart).¹

Het echtpaar was resp. op 1 mei 1707 en 26 december 1707 te Breda en Zevenbergen getrouwd nadat het op 4 maart 1707 huwelijkse voorwaarden had laten opmaken.

Ze kwamen beiden uit een niet onbemiddeld milieu: wanneer een van hen voortijdig zou komen te overlijden zou hij of zij 'uyt de gereetste goederen off effecten . . . mogen trecken genieten ende proffiteren de somme van seshondert Caroli guldens eens'. Voor die tijd een aardig bedrag.²

Mattheus bezat in 1730 een huis en brouwerij gelegen aan de noordzijde van de Haven te Zevenbergen.³

Later zal deze dopeling overigens de naam van zijn moeder aannemen, iets wat in die tijd wel meer gebruikelijk was.

De kinderen uit zijn huwelijk met *Elizabeth Meeuwsen van Tetering* worden allen ingeschreven onder de naam *Lighthardt*.

Laten we nog even wat nauwkeuriger kijken naar de doop van deze

Franciscus Rosmael alias Licheert. (Zie afb. 1.)

25. *Franciscus Rosmael alias Licheert legitimus matthei
Rosmael et Elisabeth Licheert conjugum susceptorum
Ab: Cornelis Licheert vicarius parochialis Loon op Zand
et Antonia Licheert absonitissimis loco stetit Wilhelmina
Licheert.*

Afb. 1

Wanneer we in het doopboek kijken, blijkt deze inschrijving een verrassing in petto te hebben. Als peter wordt genoemd: R.D. (= de Eerwaarde Heer) Cornelis Licheert, Vicarus parochialis (= hulp-pastoor) Loon op Sant.

Deze aantekening brengt ons bij een aantal spaarzaam beschreven bladzijden uit de geschiedenis van Loon op Zand (of Venloen zoals het tot ca. de 17e eeuw genoemd werd).

Wie was Cornelis Licheert?

Over zijn ouders valt vooralsnog weinig te zeggen. Wellicht was hij een broer van Elisabeth Lichthart die huwde met de voornoemde Mattheus van Rosmael. Daarmee zou Cornelis uit het huwelijk van Franciscus Huyberde Lichthart en Antonia Dircksd. te Made (Helkant) spruiten. Tussen het eerste (Elisabeth of Lysbeth voornoemd) en het tweede kind uit dit huwelijk zit nl. een lacune van bijna 9 jaar. Het is evenwel ook mogelijk dat zij neef en nicht waren.

We nemen aan, dat Cornelis ca. 1680 geboren moet zijn. Een veronderstelling die gedurende een later stadium van het onderzoek uit een onverwachte bron bewaarheid zal worden nl. het resolutieboek van Loon op Zand.⁵

In 1703 wordt hij als lid ingeschreven van de Westbrabantse Studenten Club te Leuven. Zijn plaats van herkomst wordt hierbij niet opgegeven, we weten alleen dat hij priester is en dat zijn naam wel zonderling verhaspeld is tot: *Cornelius Licktaert!*⁶

De jaren tussen deze inschrijving en de doop van zijn peetkind Franciscus blijven met nevels omgeven.

Zo is het niet duidelijk wanneer hij precies in Loon op Zand terecht is gekomen en of hij voor dat tijdstip in een andere plaats in de Spaanse Nederlanden of de Generaliteitslanden als zielzorger werd aangesteld.

Een enthousiast ondernomen poging zijn Loon-op-Zandse periode nader in kaart te brengen verloopt nogal frustrerend. Een viertal redenen maakt het onmogelijk de gebeurtenissen tijdens zijn pastorale werk op de voet te volgen:

a. Op de eerste plaats blijkt het parochiearchief tijdens de

Tweede Wereldoorlog in zijn geheel verloren te zijn gegaan.⁷
Het is overigens nog maar de vraag of dat iets had opgeleverd.
Schutjes, die over deze bron kon beschikken, blijkt hem niet in zijn lijsten van geestelijken te vermelden.⁸

- b. Het patronaatsrecht van Loon op Zand berustte sinds 1232 aan de abdij van Tongerlo (B) en vanaf 1553 bij toerbeurt aan de eigenaar van de grondheerlijkheid en de Abt van voornoemde abdij.⁹

Een onderzoek in het desbetreffende archief leert ons dat de abdij dit recht tussen ca. 1625 en 1740 niet effectief uitoefende. Er zijn dan ook van deze periode geen stukken te vinden. De enige conclusie die getrokken kan worden is dat Cornelis waarschijnlijk niet tot de reguliere (Witheren), maar seculiere geestelijkheid behoorde.¹⁰

- c. Ook in het Bisschoppelijk Archief in 's-Hertogenbosch treffen we geen stukken aan uit de periode die voor het onderzoek van belang is.¹¹
- d. Ten slotte bevat het niet geïnventariseerde, ongetwijfeld zeer fragmentarische heerlijkheidsarchief nauwelijks stukken uit dezelfde periode.¹²

We zijn bij ons onderzoek nagenoeg geheel aangewezen op het gemeente-archief van Loon op Zand en het Rijksarchief in 's-Hertogenbosch.

Tijdsnotities: de positie van de Katholieke Kerk

Na dé val van Den Bosch in 1629, werd de uitoefening van de katholieke godsdienst in de gehele Meierij verboden. De kerk ging 'ondergronds'. In deze periode ontstaan de eerste schuilkerken.

De optimistische verwachtingen die een twintigtal jaar later ten aanzien van de Vrede van Munster (1648) leefden, werd hardhandig de grond ingeboord: ook nu was het de katholieken niet toegestaan hun godsdienst vrijelijk te beoefenen en, wat wel zeer pijnlijk was, al hun kerkgebouwen gingen in protestantse handen over.

Ook te Loon op Zand was dat het geval. Het geluk voor de katholieken in deze plaats was, dat de heren van de grondheerlijkheid dezelfde godsdienst beleden. Zo werd eerst de slotkapel, later het brouwhuis van het kasteel als schuilkerk gebruikt.

Twee internationale geschillen dragen echter bij tot een geleidelijk groeiende, tolleranter houding van de zijde van de bestuurscolleges der Republiek in Den Haag:

Op de eerste plaats zijn dat de gevolgen van het rampjaar 1672, toen de Republiek zich plotseling gesteld wist tegenover machtige vijanden als Engeland, Frankrijk, Münster en Keulen.

Er heerste vooral van protestantse zijde de angst dat de overwegend katholieke Generaliteitslanden door de binnenvallende Franse troepen in opstand gebracht zouden worden.

Een min of meer vergelijkbare situatie ontstond als uitvloeisel van

de Spaanse Successie-oorlog tussen 1702 en 1713, toen wederom het Zuiden van ons land toneel was van toepenbewegingen.

In beide gevallen hielden de soldaten van de vreemde mogendheden op een dergelijke manier huis, dat de gelijkgestemde geloofsovertuiging wel danig overtroffen zal zijn door negatieve ervaringen, die niet bepaald uitnodigend waren voor een opstand!

De groeiende Haagse tolerantie komt duidelijk tot uiting wanneer de Staten-Generaal in 1730 verklaren dat m.b.t. de katholieke godsdienst 'De gedagten nu niet meer kunnen zyn, als deselve voordeese geweest zyn, namelyk om deselve in het geheel te verbieden en te aboleeren'. De resoluties van de Raad van State van 19 juli en 21 september 1730, en de daarmee corresponderende plakaten, geven hieraan nog duidelijker uitdrukking.¹³

Priesters mogen in de zielzorg werkzaam zijn wanneer zij door de Raad van State worden toegelaten. Zij moeten daartoe op hun priesterlijk woord trouw beloven aan de burgerlijke overheid, mogen geen regulier priester en buitenlander zijn.

Als aan deze eisen is voldaan is aan hen o.a. 'Gepermitteerd om in alle stille de Roomse In-en-Opgezeeten en . . . op haar ziek en doodbedde en Haare respve woonplaatsen te mogen adsisteren en op Roomse wijze te bedienen'.¹⁴ (Cursivering door auteur.)

Het is vrijwel zeker dat Cornelis Licheert deze verklaring niet behoefde te ondertekenen, zij gold alleen voor de nieuwbenoemde geestelijkheid, voor zover zij natuurlijk niet regulier was.

Hoewel de zielzorg en godsdienstbeoefening zo onopgemerkt mogelijk moesten gebeuren (de inwoners van Wouw werden op wel zeer letterlijke wijze met deze bepaling geconfronteerd toen hun het gebruik van het kerkorgeltje in 1755 ontzegd werd¹⁵), betekende e.e.a. min of meer de legalisatie van de aanwezigheid en werkzaamheden van katholieke priesters in de Generaliteitslanden waardoor de plakaten feitelijk buiten werking werden gesteld. Deze vorm van erkenning had ook haar schaduwzijden in de vorm van bemoeienissen met het benoemingsbeleid,¹⁶ sluiting van schuurkerken¹⁷ en de (gelegaliseerde) heffing van recognitiegelden.

De eerste twee aspecten worden verderop nog aangetipt; nog een paar woorden over de heffing van recognitie-gelden. Deze werd eveneens in het jaar 1730 geregeld.¹⁸

In het laatste kwart van de 17e eeuw was langzaam de gewoonte ontstaan bij protestantse overheidsfunctionarissen om de katholieke godsdienstoefeningen oogluikend toe te staan.

Een vorm van dulding waarvoor overigens duur betaald moest worden. Voor de plaatselijke ambtenaren betekende dit een aardige mogelijkheid de eigen beurs te spekken. Bij de bestuurscolleges in Den Haag was deze praktijk van recognitiegelden goed bekend.

Men besloot echter deze op zichzelf onwettige situatie te legaliseren. Van iedere katholieke (schuil)kerk werd een vast bedrag per

jaar geëist. Zo bedroeg de recognitie voor de R.-K. Kerk te Terheijden over het jaar 1749 f 40-0-0.¹⁹

Ook moest een bedrag per geadmitteerde priester betaald worden. Uit de resolutie van de Raad van State d.d. 27 november 1730 blijkt dat 'Voor ieder Kerk daar in alleen een priester geadmitteerd is' f 50,- betaald moest worden; bij 'een tweede Priester of Capellaan' bedroeg het recognitie-geld f 75,-.²⁰

In dezelfde resolutie vinden we overigens een aardig staaltje van 18e-eeuwse geldklopperij (zo men wil: ambtelijke zakelijkheid).

De rentmeester van de geestelijke goederen in de Meierij: *Lyklama-a-Nyeholt* had 'provisioneel een opschryvinge . . . gedaan van alle de Roomsche Kerken, Priesters en Capellaanen in de Quartieren van Kempenland en Oosterwijk en bevonden dat er te Oirschot, Boxtel, *Loon op Zand* en Eyndhoven, vermits de Roomsche Gemeentes aldaar groot zijn, op ieder der selve Plaatsen is een Roomsche Priester (lees: pastoor) en twee Capellaanen'. (Cursivering door auteur.)

In Tilburg zelfs twee kerken 'welke beide door een Priester en drie Capellaanen bedient worden'.²¹

In deze situatie was door de Hoog Mogenden kennelijk niet voorzien en *Lyklama a Nyeholt* stelt dan ook voor om voor elke priester f 25,- meer te vorderen. (Iets waar ook zijn eigen beurs waarschijnlijk niet slechter van werd, de inning vond nl. plaats via verpachting.) Conform zijn advies gaat o.a. *Loon op Zand* f 100,- per jaar aan recognitie-gelden betalen.

Van katholieke zijde werd de praktijk van de recognitie-gelden ervaren als een vernederende onvrijheid. Hetzelfde gold voor de bepaling, dat voor elke verandering aan een kerkschuur speciale toestemming in Den Haag afgesmeekt moest worden. Deed men dit niet, dan liep men kans dat de hele boel afgebroken moest worden, zoals gebeurde te Zevenbergen (1720),²² of dat de kerk een aantal maanden gesloten werd zoals in Lommel, Hilvarenbeek en Boxtel.²³

Hoe de verhouding tussen de katholieke geestelijkheid en de plaatselijke gezagsdragers te *Loon op Zand* zo tussen 1700 en 1740 geweest is, daar kunnen we slechts naar gissen. Er is al verwezen naar de nauwe banden tussen de heren van *Loon op Zand* en de katholieke kerk. Men mag ervan uitgaan dat deze band een zekere bescherming bood. Dit zou kunnen blijken uit het artikel van Van den Braak, waarin hij schrijft dat in 1756 twee kinderen (die geboren waren uit een protestantse vader en katholieke moeder) aan het opvoedingsgezag van hun protestantse voogden werden onttrokken en naar het kasteel van *Loon op Zand* werden gebracht om daar rooms opgevoed te worden, terwijl dit strijdig was met de resolutie der Staten-Generaal uit 1649. Zo'n situatie was natuurlijk goed voor een forse rel: de twee 'Kerkhuysen' van *Loon op Zand* werden dan ook gesloten.²⁴ Een dergelijke situatie zal natuurlijk de goede verstandhouding tussen de dorpsbestuurders en de katho-

lieke (meerderheid van de) bevolking niet bevorderd hebben. Toch zal deze verhouding wel niet altijd even gespannen geweest zijn, zeker niet in zakelijk opzicht! In 1719 leent nl. pastoor Van Rijckevorsel aan Loon op Zand geld, een lening die in 1732 afbetaald wordt.²⁵ Enkele kwitanties daarvan zijn nog te vinden in het Gemeente-archief.²⁶

Drie priesters te Loon op Zand

De resolutie van de Staten-Generaal, d.d. 27 november 1730 leert ons dat er zich in ieder geval te Loon op Zand op dat moment drie katholieke priesters bevonden i.p.v. de ene pastoor: *Franciscus van Rijckevorsel*, die Schutjes opgeeft in zijn boek.

De periode 1625-1732 is bij Schutjes zeer lacunair. M.b.t. deze honderd jaar kon hij kennelijk niet vaststellen of er kapelaans te Loon op Zand waren.

De laatste kapelaan die Schutjes in 1625 opgeeft, is *Joannes Havens* die samen met zijn dienstmeid *Elisabeth Walravens* op 23 oktober aan de pest sterft. Mogelijk heeft dezelfde ziekte *Hubertus Verhoeven* (1617 - 25 juni 1625) weggerukt. In 1732 geeft Schutjes *Regnerus van Keulen* op.²⁷ Het is aannemelijk dat deze priester reeds in 1730 aanwezig was; hij vertrok in 1742 naar Baardwijk. De derde priester was *Cornelis Licheert* alias *Lighthart*.²⁸

Uit de doop van zijn petekind weten we dat hij in 1719 in Loon op Zand aanwezig was. Dit wordt bevestigd door de gemaallijst en de lijst van het hoofdgeld van dat jaar.²⁹ (Zie afb. 2.)

Door deft volges de veruogte verboos
Ridrecht

Schilder franciscus Rijckevorsel & Cornelis
Lichtgans & de heer tot den Rijkswijk
de heer Lichteboom; 16 juni — — — *6-0*

Afb. 2

Cornelis blijkt dan samen met Franciscus (van) Rijckevorsel in de Kerkstraat te wonen. Franciscus had trouwens in het recente verleden aan den lijve ondervonden wat het betekende om als priester in de Generaliteitslanden werkzaam te zijn.

In 1701 werd hij met een tweetal andere priesters uit de Baronie verbannen n.a.v. een conflict met de Domeinraad over de benoe-

ming van pastoor *Christiaan Blees*. In 1705 was het weer prijs: Van Rijckevorsel werd in gevangenschap naar 's-Hertogenbosch gevoerd (hij was toen deken van het district Geertruidenberg) i.v.m. de bekering van *Sophia Aelbrechts*. Op borgtocht werd hij hetzelfde jaar vrijgelaten, hoewel de hoofdschout van 's-Hertogenbosch in zijn plaats twee reguliere geestelijken in hechtenis moest nemen, als het even kon Jezuiten.³⁰ Een dergelijke behandeling is Cornelis waarschijnlijk niet ten deel gevallen.

Zijn aanwezigheid te Loon op Zand wordt verder bevestigd doordat hij tussen 1 oktober 1720 en 1 oktober 1730 voorkomt in de lijsten 'over de imposten, van drancken . . . over tappers brouwers en enige ingesetenen'.

Hij wordt dan jaarlijks voor f 2-10-0 aangeslagen.³¹ E.e.a. correspondeert o.a. met het notitieboekje van *Jacobus Snijders* collector van deze impost op dranken dat nog in het Gemeente-archief van Loon op Zand aanwezig is.³² Een kapelaan die graag van een goed glas wijn hield of werd zijn voorraad miswijn voor dit bedrag aangeslagen? E.e.a. valt niet meer na te gaan.

Korte tijd later (ca. 1720) moet zijn moeder hem naar Loon op Zand gevolgd zijn. Op 17 mei 1724 wordt nl. aldaar begraven 'Moeder Ligthert' die (een) kind(eren) naliet.³³

Wellicht hielp zijn moeder hem de laatste jaren van haar leven als hulp in de huishouding, het kan ook zijn dat zij hulpbehoevend geworden was en bij haar (stief)zoon introk.³⁴

We komen Cornelis weer tegen in de jaren 1729 en 1730. In het heerlijkheidsarchief zijn twee 'cohieren van verpondinge' te vinden waaruit we weten dat hij in de Kerkstraat woonde.

Een zekere *Elisabeth en Catharien*, die boven de 16 jaar oud zijn, wonen dan met hem in dat huis.³⁵ Eerstgenoemde is waarschijnlijk identiek met Elisabeth van der Schriek. Catharien zou een nicht van Cornelis kunnen zijn. Franciscus van Rijckevorsel komt in deze tijd niet meer als bewoner van een pand in de Kerkstraat voor. Het is mogelijk dat hij in het Vaartkwartier is gaan wonen. Ook is niet duidelijk of het pand identiek is met het in de lijst van 1719 vermelde huis.

Aannemelijk is dat hij tussen ca. 1729 en 1736 een huis gekocht heeft van de *Wed. Willem van Hassel*. Dit valt enerzijds op te maken uit de 'Lijst of quohier van alle huysen en wooningen welke gevonden worden binnen de Heerlijkheydt Venloon' van 1736,³⁶ anderzijds de verkoopakte van hetzelfde huis d.d. 6 augustus 1738.³⁷

Het wordt niet duidelijk wanneer Cornelis Ligthart dit huis precies gekocht heeft. De naam Van Hassel komt niet voor in het register³⁸ van Vesten.

Het is mogelijk dat een deel van de dorpsadministratie bij de grote brand van mei 1737 verloren is gegaan. Dit valt op te maken uit een notitie in de marge van de dorpsrekening over 1749, aanwezig in het Archief van de Leen en Tolkamer: 'Sy te weten dat de nieuwste

legger in den brand 1737 verbrandt is en dus rendant uyt den ouden legger naar citatie van regeerders in het laatste van den jaare 1737, wederom een nieuwe heeft moeten formeren'.³⁹

De aantekening slaat op *Antonij de Stille*, secretaris van Loon op Zand. Zijn gehele inboedel ging in de brand verloren. Naast de legger van de verpondingen is wellicht eveneens een deel van de vesten verloren gegaan. Op zich was het niet algemeen gebruikelijk in de akte van verkoop aan te geven van wie de verkoper het bezit eertijds verworven had. De notitie, die op de Wed. Van Hassel slaat, kan opgenomen zijn om continuïteit in de registratie van vesten te herstellen.

Een dorpsbrand

Door de verkoop van het huis van Cornelis stuiten we op een ander nauwelijks bekend aspect van de geschiedenis van Loon op Zand. Schutjes vermeldt deze dorpsbrand terloops in zijn boek, doch noemt niet de bron waaruit hij putte.⁴⁰

Een uitgebreid verslag van deze brand zal binnenkort in *De Brabantse Leeuw* verschijnen, we beperken ons nu tot de gebeurtenissen rond Cornelis Ligthart.

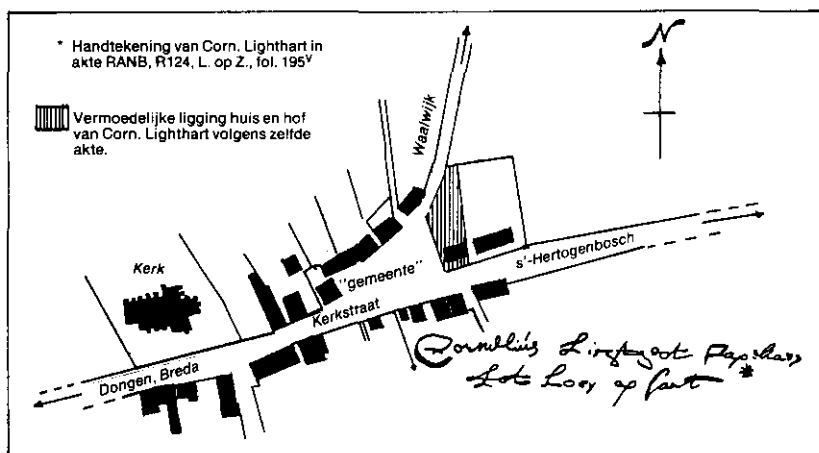
In de al eerder genoemde akte (zie noot 37) kunnen we lezen dat Cornelis een hof en erve verkoopt waarop voorheen een huis gestaan heeft dat op 31 mei is afgebrand. Het puin ligt er nog.

Laurens Willemz Brandts koopt het voor f 270,-. Dat was fors beneden de koopprijs die hij er voor betaald moet hebben. In een bijgesloten calculatielijst van een request aan de Staten-Generaal d.d. 4 juni 1737 wordt het huis getaxeerd op f 1200,- en moet op grond van deze prijs een riant optrekje geweest zijn. Met deze prijs was het in de Kerkstraat, het op een na hoogst getaxeerde huis. (Het huis van de winkelier Gijsbert van den Ho(o)ven werd zonder schuur op f 1500,- getaxeerd.⁴¹)

Het pand lag aan de noordzijde van de Kerkstraat, aan de oostzijde begrensd door *Pieter Dankerts*, aan de westzijde door de 'Gemeente'.⁴² Hier wordt waarschijnlijk bedoeld het huidige Oranje Plein, in vroeger tijden een soort dorpspleintje (of brink), dat in gemeenschappelijk bezit was. Van hieruit splitsste de Kerkstraat zich in een weg naar 's-Hertogenbosch (komend van Breda, Dongen) en in een weg naar Waalwijk. (Zie afb. 3.)

Het perceel grond 'De hof' strekte zich uit 'Van des Heerenstraat (Kerkstraat) af Noordwaards op tot de gemene rijweg (weg naar Waalwijk) toe' en moet daarmee net achter de huidige muziekkiosk gelegen hebben. Laurens zal een zoon geweest zijn van de *Wed. Jan Bran(dt)s*, eveneens wonende aan de noordzijde van de Kerkstraat die met de brand ook al haar bezittingen verloor. In 1761 was hij nog in het bezit van dit pand.⁴³

Laurens blijkt (waarschijnlijk eveneens vanwege de brand) slecht bij kas geweest te zijn. Op dezelfde dag tekent hij een schuldbek-

Afb. 3 Centrum van het Straatkwartier naar de Kadastrale minuutkaart van ca. 1820 (Kadaster Breda)

kentenis voor Cornelis Ligthart waarin hij belooft in oktober van dat jaar *f* 70,- te betalen, en het resterende bedrag á *f* 200,- tegen *f* 3-10-0 rente per *f* 100,- in termijnen terug te betalen.⁴⁴

Op 14 oktober 1739 en 10 augustus 1751 betaalt hij deze schuld af aan *Elizabeth Francoise van der Schriek*.⁴⁵

Elisabeth was een 'clop' en mogelijk huishoudster van Cornelis. Volgens de verklaring van de drossaard van Loop op Zand, *Justinus van Gennip*, d.d. 4 juni 1737⁴⁶ woonde zij bij hem in. Beiden verloren resp. *f* 150,- en *f* 300,- aan inboedel. Zij waren 56 en 45 jaar oud.⁴⁷

Een brand van een dergelijke omvang dompelde het dorp (dat er o.a. door de hoge belastingen sociaal-economisch toch al niet florissant voorstond) in diepe ellende. De verklaring van regerende drossaarden en schepenen van omliggende plaatsen, die een kijkje kwamen nemen na de brand, maakt van deze ellendige situatie gewag: Door snelheid waarmee het vuur zich verspreidde, hebben 'de meeste der bewoonders van die huysen weynig of seer geringe goederen . . . konnen uytcrygen, als hebbende de vihementie der vlammen alle moeten ontvlugten en haer op het velt moeten salveren, gelyk wij ondergetekende die arme menschen ook op het openvelt hebben sien leggen, sulcx het eene groote erbarmenis, elende en droefheydt is om aen te sien'.⁴⁸

Deze grote maatschappelijke nood zal de taak van de zielzorgers aanmerkelijk verzwaard hebben. In een tijd zonder enige sociale voorzieningen kwam de zorg voor armen en behoeftigen voor een groot deel neer op de schouders van de kerkgemeenschappen.

Waar Cornelis na de brand is gaan wonen valt niet te achterhalen,

misschien trok hij in bij een van de andere priesters of vond hij een onderkomen in het Kasteel. Lange tijd heeft hij niet meer geleefd: op 15 december 1738 wordt hij begraven.

Naschrift

De nalatenschap van Cornelis Ligthart is uiterst mager. *Gert Ligthert* 'Woonende op de Made' en *Cornelius Cornelisz. Allaars* 'van Sevenbergen' verkopen op 28 december 1738 het enige dat over is, nl. de schuldbrief, aan de klopp, vroegere huishoudster(?) van Cornelis, Elisabeth van der Schriek.⁴⁹

Voor de bewoners van Loon op Zand is de ellende nog niet afgelopen: Na het extreem droge voorjaar van 1737, een situatie die het mede mogelijk maakte dat de gehele Kerkstraat afbrandde, volgt in 1738 een zeer natte herfst en winter met vele overstromingen.

'Het geene tot verre int voorjaar 1739 heeft geduert. Veel granen, legerweyde en hooybeemden syn verdronken en verkilt waardoor het gewas voor menschen en vee in het jaar schaars is geweest. Dat daarop in den jaar 1739 een seer vroege strenge vorst is gevolgt, soodanig dat genoegsaam alle de speurie, groen en veltnavrugten voor en tot voeder van vee waren bevroren en bedierven, waardoor het vee op het droogvoeder en ontijdhig is moeten worden gestelt. Daarop die bittere en seer harde vorst int voorjaar 1740, soo streng en langdurig is gevolgt, dat daarvoor van tijd tot tijd en als voornamelyk alle goederen en nootsakelijke leevensmiddelen van granen, boter, suyver, hout, torf, oly, hooy, strooy . . . seer duur is geworden. En dat menigte vee puur uyt hongersnoot en armoede gecriveert en gestorven is . . . en de de noot, armoede en arme menschen syn aangegroeyt en nog dagelyks aanwasschen, en tans swaar druckt'.⁵⁰

Uit de notulen van de vergadering van drossaard, schepenen en armmeesters van Loon op Zand d.d. 7 december 1740 blijkt duidelijk dat er sprake is van een noodtoestand: vele zullen 'tot den arme . . . moeten vervalle en ondersteunt worde, soo de selve niet van honger en gebreck sullen vergaen, en wy (de armmeesters en dorpsbestuurders) uyt onze ordinaire Armens inkomsten die niet kunnen onderhoude, maer veel te kort koome'.⁵¹

Reden genoeg voor de dorpsbestuurders om via de kwartiersvergadering te Oisterwijk verlichting van belastingdruk te vragen en de, op deze manier vrijgekomen, geldsommen te mogen overboeken naar de armenzorg van de heerlijkheid. Een verzoek dat pas eind 1741 ingewilligd wordt.⁵²

NOTEN

1. R.A.N.B.: D.T.B. Zevenbergen, Doopboek 2, fol. 95.
Over het voorgeslacht van deze Mattheus Rosmael is o.a. in *Gens Nostra* 22, 1967, blz. 102 gepubliceerd.

2. G.A.B., Not. 568, fol. 59-60; Het huwelijk met Lysbeth was overigens het derde dat Mattheus sloot; eerder huwde hij met Maria van der Horst (Zevenbergen 29 augustus 1700) en Maria Daem(i)s (Zevenbergen 4 september 1703). Met dank aan de Heer Ir. F. A. Nelemans te Wassenaar voor de van hem verkregen gegevens.
3. R.A.Z.H., Archief Financier van Holland; Inv. No 489, Leggers nieuwe kohieren Dordrecht en Kwartier.
4. Zie hiervoor: *Jaarboek C.B.G.*; 22; 1968, blz. 262-263. Ondertrouw van Francis Licheert Rosmael en Elisabeth Meeuwssen van Tetering 19 januari 1753. (RK) Zevenbergen, Huwelijk aldaar 8 februari 1753.
De kinderen waren: 1. Wilhelmus, (ged. 6 april 1754). 2. Maria (ged. 6 september 1755). 3. Cornelius, (ged. 17 september 1757), allen eveneens te Zevenbergen (RK).
5. G.A.L. op Z., Voorl. Inv. No. 42 Notulenboek, d.d. 2 november 1737.
6. Zie hiervoor: Botz, H., et al., *Noordbrabantse Studenten 1550-1770*, Tilburg 1979. No. 3227.
7. Persoonlijke mededeling medio november 1983 door de pastoor van de R.K. Parochie aan de auteur.
8. Zie hiervoor Schutjes, L.H.C., *Geschiedenis van het Bisdom 's-Hertogenbosch*, Dl. 4, blz. 748-754. St. Michielsgestel, 1873.
9. Schutjes, blz. 747 (noot 8). *De oorkonden der Abdij van Tongerlo* dr. M. A. Erens, M. A. Tongerlo, 1948, deel I, pag. 146-147.
10. Archief Abdij van Tongerlo, portefeuille Loon op Zand en Necrologium van deze Abdij.
11. Bisschoppelijk Archief 's-Hertogenbosch, portefeuille Loon op Zand.
12. R.A.N.B.; Heerlijheidsarchief Loon op Zand; niet geïventariseerd, ca. 1m. Bevat echter wel boeiende zaken: enkele oude verpachtingskohieren (vroeg 16e-eeuws), maar ook een deel van het Archief van de Nieuwe Polder onder Zwaluwe (*sic*). Er zijn voor deze studie geen pogingen ondernomen het familie-archief van de Prinsen van Salm-Salm te onderzoeken dat mogelijk in België verblijft.
13. Zie Scheltus, P., *Kerkelyk Placaatboek* II, 's-Gravenhage 1735, blz. 553-555.
14. Zie hiervoor een origineel afschrift van de admissie van Paulus Dominicus Sluys, assistent van Antonius Spierings, pastoor van Loon op Zand, aanwezig in de portefeuille Loon op Zand, Bisschoppelijk Archief 's-Hertogenbosch. Een priester die overigens ook niet in de lijst van Schutjes voorkomt.
15. Zie Braak, blz. 29-30 en verder noot 17.
16. Beerman, V. A. M., et al., *Geschiedenis van Breda*, Dl. II, Schiedam 1977 blz. 209, e.v.
17. Zie hiervoor Braak, A. H. J. van den, De sluiting van tien Schuur-Kerken in de achttiende eeuw, *Brabants Heem*, 53-1, blz. 22-36.
18. Resoluties Raad van State 19 en 25 juli en 13 en 27 november 1730. Zie o.a. R.A.N.B., Archief van Kwartier van Oisterwijk. No 89. Ingekomen Resolutiën.
19. Parochieel Archief Terheyden, Notulenboek, afrekening over het jaar 1750 (zonder fol.nummer) door de regerende kerkmeester Pieter Lighert.
20. R.A.N.B., Archief Kwartier van Oisterwijk Inv. No 89, resolutie 27 november 1730.
21. A.R.A.; Archief Raad van State No 798, I, Ingekomen Missieven, d.d. 13 november 1730. (10 november 1730 verstuurd).
22. Schutjes, L.H.C. *Geschiedenis van het Bisdom 's-Hertogenbosch*, Dl. 5, blz. 1014-1015.
23. Zie noot 17, blz. o.a. 35.
24. Zie noot 17, blz. 24-25.
25. R.A.N.B., R89 Loon op Zand, fol. 258v.
26. G.A.L. op Z. Zie o.a. Bijlagen jaarrekeningen; Voorl. Inv. No 1243.
27. Schutjes, Dl. 4, blz. 750.
28. Zijn naam komt in verschillende varianten voor: in de stukken van de dorpsbrand d.d. 31 mei 1737 wordt zijn naam gespeld als Lighart, Lighert; A.R.A. Archief Staten Generaal. Liassen Requesten Inv. 7770.
29. G.A.L. op 2 resp. voorl. inv. no. 189 en 337.

30. Zie hierboven: Beerman, V.A.M., et al., blz. 209, (noot 16) en Schutjes, L.H.C. blz. 750. (noot 8).
31. R.A.N.B., R163 Loon op Zand, fol. 33 t/m fol. 110.
32. G.A.L. op Z. Voorl. Inv. no. 392. 'Tauxatie impost op drancken in gegaan Primo October 1732'. Totale opgehaalde bedrag f 450-17-0. Cornelis is no. 23 van de 364 betalende bewoners.
33. R.A.N.B., D.T.B. Loon op Zand. Overl. reg. 14.
34. Antonia Direksdr., overlijdt omstreeks 1690, Franciscus Huyberde Lichthert hertrouwt ca. 1691 Maria Jans van der Ven.
35. R.A.N.B., Heerlijheidsarchief L. op Z. Inv. 18 en 19, fol. 2.
36. G.A.L. op Z. Voorl. Inv. 359; no. 49. 'De Heer Cornelis Ligthart, een huys bij den selven bewoond wordende'.
37. R.A.N.B., R. 124, Loon op Zand fol. 195v.
38. R.A.N.B., R. 119, Loon op Zand.
39. R.A.N.B., Archief Leen en Tolkamer, Inv. no. 319. 'Memories van sloten van rekeningen etc.'
40. Zie hierboven: Schutjes, L.H.C., blz. 746 (noot 8).
41. A.R.A. Archief Staten Generaal, Liassen Requesten Inv. no. 7770.
42. Vgl. Sterkenburg, P. G. J. van, *Een Glossarium van Zeventiende-Eeuws Nederlands*, Groningen, 1981; blz. 77. 'Gemeente-het gemeenschappelijk bezit'.
43. G.A.L. op Z. Legger verpondingen Heerlijkheid Vanloon Ao 1761; Voorl. Inv. 357.
44. R.A.N.B. R124, Loon op Zand, fol. 196-196v.
45. R.A.N.B. R124, Loon op Zand, fol. 199.
46. Gevoegd bij het zelfde request aan de Staten Generaal. (Zie hiervoor noot 41.)
47. Gevoegd bij het zelfde request aan de Staten Generaal. (Zie hiervoor noot 41.)
48. G.A.L. op Z. Notulenboek voorl. inv. no. 24 d.d. 2 november 1737.
49. A.R.A. Archief Raad van State, Ingekomen missieven Inv. nr. 830, Verklaringen gevoegd bij het schrijven van Antony Weveringh van Holy, Rentmeester en ontvanger van de gemene middelen in de Mijerij van den Bosch.
50. R.A.N.B. R. 124, Loon op Zand, fol. 199. Vrijwel zeker is deze Gert Ligthert identiek met Geerit Willemsen Lighthard, alias Luthart, bouwman te Made in het Vierendeel van Oosterhout. Hij komt ook voor onder patronym Gerardus Wilhelmi. Daarmee bestaan er nog twee andere mogelijkheden m.b.t. de afkomst van Cornelis Ligthart. a. Hij kan een zoon geweest zijn van Geerit Willemsen Lighthard voornoemd. Een Cornelis Gerardi Lighthart fungeert in 1691 als Doopheffer bij een kind van Martinus Adriaansen Vos en Elisabeth Joannes van den Eyden. b. Hij kan de jongste broer geweest zijn (het moet dan wel een nakomertje geweest zijn!) van Geerit Willemsen voornoemd. Een zekere Cornelis Willems Lichthart fungeert tussen 1691 en 1693 een vijftal maal als doopheffer te Made.
51. R.A.N.B., Archief Kwartier van Oisterwijk, Inv. no. 245, Resolutie boek, d.d. 4 februari 1741.
52. G.A.L. op Z., Notulenboek, voorl. inv. no. 24; d.d. 7 december 1740.
53. Zie noot 50, d.d. 10 juni 1741 en verder.

Een familie Reijnders en vanaf 1748 ook genaamd Wellens - Berghem - Oss - Geffen en 's-Hertogenbosch

G. W. A. Aarts

Pettelaarseweg 154, 5216 BV 's-Hertogenbosch

Vervolg van De Brabantse Leeuw mei-juni 1984

Vb. *Arnoldus Wellens* (zoon van IVb.), gedoopt te Oss 29 maart 1755 en begraven te Oss 22 december 1800, trouwt te Oss 22 oktober 1786 met Antonia de Jong, dochter van Lambertus Joannes en Anna Maria Aldenhuijsen, gedoopt te Vechel 23 september 1758 en begraven te Oss 15 oktober 1800. Hij was landbouwer en ze kregen vier kinderen:

1. Lambertus Wellens, gedoopt te Oss 8 december 1788 en begraven te Oss 13 april 1801.
2. Nicolaus Wellens, gedoopt te Oss 10 december 1790 en begraven te Oss 5 februari 1812.
3. Jacobus Wellens, gedoopt te Oss 25 maart 1796 en begraven te Oss 20 juli 1807.
4. Luthgardis Wellens, gedoopt te Oss 24 juli 1799 en overleden te Berchem 31 maart 1868, trouwt te Oss 11 mei 1822 met Wilhelmus van Erning, zoon van Willem en Gosuina Miggels Peters, gedoopt te Oss 9 januari 1780 en overleden te Oss 5 juli 1847. Hij was schoenmaker.

Vc. *Luijcas Wellens* (zoon van IVb.), gedoopt te Oss 12 februari 1757 en overleden te Oss 27 maart 1784, trouwt te Oss 12 mei 1782 met Maria Andries van Hoeij, dochter van Andreas Gangerius Driessen en Elizabeth Joannes van Zeelant, gedoopt te Oss 14 mei 1759 en begraven te Oss 6 maanden na haar man op 22 september 1784. Hij was landbouwer en ze kregen twee kinderen:

1. Andreas Wellens, gedoopt te Oss 26 september 1782 en begraven te Oss 10 oktober 1782.
2. Luthgardis Wellens, gedoopt te Oss 6 oktober 1783 en overleden te Oijen 25 april 1826, trouwt te Oijen 26 januari 1805 met Joannes van den Boogaard, zoon van Joannes en Marianne van den Boogaard, gedoopt te Oijen 21 maart 1774 en overleden te Oijen 20 maart 1839. Bij haar vertrek naar Oijen kreeg zij van Oss een borgbrief mee.²⁸ Bij het overlijden van haar vader werden door haar moeder tot voogden aangesteld Dries Willem van Hoeij en Geerd Floris van Uden die dan op 5 oktober 1784 een inventaris maken van alles wat Maria Dries van Hoeij, weduwe van Lucas Claas Wellens, heeft nagelaten.²⁹

Vd. *Rijnier Rijnders* (zoon van IVc.), gedoopt te Oss 15 oktober

1742 en overleden te Oss 29 maart 1824, trouwt te Oss 29 maart 1767 met Johanna Lamert Jan Lamers, dochter van Lamert Jansen en Jenneke Aerts, gedoopt te Oss 15 mei 1739 als Joanna Janse. Ze is overleden te Oss 14 juni 1814. Hij was landbouwer en ze kregen acht kinderen:

1. Wilhelmus Rijnders, gedoopt te Oss 22 januari 1768.
(Volgt Vlc.)
2. Lammert Rijnders, gedoopt te Oss 13 februari 1770.
(Volgt Vld.)
3. Maria Reijnders, gedoopt te Oss 7 september 1771 en overleden te Oss 21 mei 1822, trouwt te Oss 23 mei 1813 met Thierrij (Dirk) van den Elsen, weduwnaar van Anneke van Aalst, begraven te Oss 26 mei 1790. Hij is de zoon van Jean Henri en Maria van de Goor en is gedoopt te Oss 13 maart 1751.
4. Johannes Rijnders, gedoopt te Oss 7 februari 1774 en begraven te Oss 3 februari 1779.
5. Nicolaus Rijnders, gedoopt te Oss 29 september 1776 en begraven te Oss 17 februari 1780.
6. Arnoldus Rijnders, gedoopt te Oss 16 november 1778 en begraven te Oss 8 januari 1780.
7. Nicolassina Rijnders, gedoopt te Oss 5 oktober 1780 en overleden te Oss 20 januari 1846, trouwt te Oss 22 januari 1809 met Hendrik van Lieverlo, zoon van Lucas en Catharina van der Putten, gedoopt te Oss 8 augustus 1777 en overleden te Oss 5 december 1844. Hij was landbouwer.
8. Ida Reinier Rijnders, gedoopt te Oss 22 maart 1783 en overleden te Oss 14 april 1868, trouwt te Oss 31 mei 1812 met Jacobus van Houtum, zoon van Anna van Houtum, gedoopt op 20 november 1780 (waar is onbekend) en overleden te Oss 20 april 1853.

Ve. *Antonius Renders* (zoon van IVc.), gedoopt te Oss 19 januari 1744 en begraven te Oss 6 maart 1809, trouwt te Oss 10 november 1776 met Maria Claas van der Lee, dochter van Claas Peter Otten en Petronella Jan Coenen, gedoopt te Oss 25 februari 1757 en begraven te Oss 17 februari 1779. De pastoor schrijft bij het huwelijk: 'met dispensatie in de 4de graad van bloedverwantschap'.

Het tweede huwelijk werd gesloten te Nistelrode 6 juni 1779 met Maria Dirk Huijbers, dochter van Theodorus en Cornelia Rudolphus Christiaans, gedoopt te Nistelrode 21 december 1751 en begraven te Oss 29 juni 1784. Op 5 juni 1779 is ten behoeve van Maria Dirk Huijbers een borgbrief afgegeven van Nistelrode naar Oss.¹³

Het derde huwelijk was weer te Oss op 30 januari 1785 met Geertruij Hendrix van de Camp, weduwe van Jan Gielens van Amstel en dochter van Petrus Hendrickx en Maria Arnoldus Henkens. Zij werd gedoopt te Nistelrode 4 januari 1749 en begraven te Oss 27 maart 1802. Ze kregen vijf kinderen:

1. Wilhelmus Rijnders, gedoopt te Oss 25 november 1777 en

begraven te Oss 5 januari 1778.

2. Nicolaas Rijnders, gedoopt te Oss 23 januari 1779 en begraven te Oss 3 februari 1779.
3. Martinus Rijnders, gedoopt te Oss 24 september 1780 en begraven te Oss 9 oktober 1780.
4. Antonius Rijnders, gedoopt te Oss 27 november 1781 en begraven te Oss 4 december 1781.
5. Cornelis Rijnders, gedoopt te Oss 9 januari 1784 en begraven te Oss 10 mei 1786.

Vf. *Johannes Jan Rijnders* (zoon van IVc.), gedoopt te Oss 8 juli 1746 en overleden te Oss 26 januari 1823, trouwt te Oss 9 februari 1777 met Catharina Jan van Tiel, dochter van Jan Paelissen van Tiel en Gijsbertje Jansen, gedoopt te Geffen 1 februari 1748 en overleden te Oss 22 februari 1816. Zijn beroep was bouwman.

Ze kregen drie kinderen:

1. Wilhelmus Rijnders, gedoopt te Oss 29 november 1780 en overleden te Oss 21 augustus 1846, trouwt te Oss 7 juni 1807 met Catharina Cis Gielis, dochter van Francis en Mijntje Schuurmans, overleden te Oss 6 januari 1847, oud 78 jaren. Zij hadden geen kinderen.
2. Maria Rijnders, gedoopt te Oss 27 april 1784 en overleden te Oss 9 januari 1811. Zij was ongehuwd.
3. Gijsberdina Rijnders, gedoopt te Oss 3 februari 1792 en overleden te Oss 19 april 1879, trouwt te Oss 20 februari 1813 met Wouter van de Zanden, zoon van Cornelius en Petronella van den Heuvel, gedoopt te Schaijk 9 april 1787 en overleden te Oss 30 april 1860. Hij was landbouwer.

Vla. *Lucas Wellens* (zoon van Va.), gedoopt te Oss 8 maart 1776 en overleden te Geffen 25 november 1839, trouwt te Oss 29 april 1813 met Catharina van Bergen, dochter van Cornelis en Helena Wilhelmus van Dijck, geboren te Oss 16 september 1788 en overleden te Geffen 8 maart 1862. Hij was oliemolenaar en huurde hiertoe op 5 juli 1813 het huis met oliemolen, staande in de Molensstraat 14 te Geffen, van Josina van Drunen, rentenierster en wonende te Geffen. Het huis verkeerde in een heel erg vervallen staat. De oliemolen was er uit gehaald en de stal verbouwd om er een veehouderij in te beginnen. Dit jaar is het afgebroken. Lucas betaalde aan huur 'Huis Olijmolen, Hof, twee binnenhoven en het land gelegen achter de Schuur groot Een Hectare en twaalf Ares' een bedrag van 'Honderd Vijf en Zestig Gulden Hollands; Jaarlijks betaalbaar alle Jaar in vier gelijke partijen.³⁰

Ze kregen acht kinderen:

1. Willem Wellens, geboren te Geffen 27 februari 1814 en overleden te Geffen 28 maart 1814.
2. Marianne Wellens, geboren te Geffen 27 augustus 1815 en overleden te Geffen 15 mei 1893, trouwt te Geffen 6 mei 1837 met Emericus van der Aalsvoort, zoon van Christiaan en

Gerarda van Tuijl, gedoopt te Geffen 27 september 1806 en overleden te Geffen 13 augustus 1888. Hij was bouwman.

3. Willem Wellens, geboren te Geffen 26 maart 1817.
(Volgt VIIa.)
4. Leonardus Wellens, geboren te Geffen 7 augustus 1818.
(Volgt VIIb.)
5. Cornelis Wellens, geboren te Geffen 21 augustus 1821 en overleden te Geffen 1 december 1878. Hij was ongehuwd.
6. Wilhelmina Wellens, geboren te Geffen 30 mei 1823 en overleden te Geffen 11 mei 1840.
7. Henderica Wellens, geboren te Geffen 31 maart 1826 en overleden te Geffen 26 december 1903, trouwt te Geffen 7 mei 1864 met Antonie van Dijk, zoon van Leonardus en Anna Maria van Berkel, geboren te Schijndel 18 maart 1837 en overleden te Geffen 10 januari 1902. Ook zijn beroep was olieslager.
8. Jacobus Wellens, geboren te Geffen 16 oktober 1831.
(Volgt VIIc.)

VIIb. *Jacobus Wellens* (zoon van Va.), gedoopt te Oss 9 februari 1782 als zoon van Welle Geert Ariaens en Maria Anna Willem Smits, overleden te Oss 9 augustus 1829. In deze akte staat dat hij de zoon is van Welle Lucas Wellens en Marianna Smits. Hij trouwt te Oss 28 april 1815 met Maria Anna van Hoeij, dochter van Johannes Herman en Catharina Johanna van Heumen, gedoopt te Oss 8 januari 1790 en overleden te Oss 12 juni 1855. Hij was bouwman evenals zijn schoonvader.

Ze kregen acht kinderen:

1. Willem Wellens, geboren te Oss 28 februari 1816 en overleden te Oss 24 juli 1897. Hij was ongehuwd.
2. Willem Johannes Wellens, geboren te Oss 11 maart 1817 en overleden te Oss 20 november 1882. Hij was ongehuwd.
3. Gerardus Wellens, geboren te Oss 6 december 1818 en overleden te Oss 17 december 1818.
4. Maria Anna Wellens, geboren te Oss 10 november 1819 en overleden te Oss 6 april 1882. Zij was ongehuwd.
5. Gerardina Wellens, geboren te Oss 18 november 1821 en overleden te Oss 27 oktober 1892. Zij was ongehuwd.
6. Wilhelmina Wellens, geboren te Oss 4 juli 1823 en overleden te Oss 13 februari 1890. Zij was ongehuwd.
7. Jan Wellens, geboren te Oss 7 oktober 1825.
(Volgt VIIId.)
8. Allegonda Wellens, geboren te Oss 5 september 1827.

VIIc. *Wilhelmus Rijnders* (zoon van Vd.), gedoopt te Oss 22 januari 1768 en overleden te Oss 24 oktober 1821, trouwt met Helena van Wielik, dochter van Johannes van Wielik en Jacoba van Maren, gedoopt te Lith 16 juni 1787 en overleden te Oss 18 mei 1843. Hij was arbeider en ze kregen vijf kinderen:

1. Johannes Reijnders, geboren te Lith 22 april 1815 als zoon van Willem Rijnier Reijnders en Helena van Wielik. (Volgt VIIe.)
2. Jacobus Reijnders, overleden te Oss 7 april 1818, oud 6 maanden.
3. Johanna Reijnders, geboren te Oss 27 oktober 1818 als dochter van Willem Reijnders en Helena van Mierik.
4. Jacoba Renders, geboren te Oss 29 november 1819 als dochter van Willem Rijnier Jan Renders en Helena van Wierrik.
5. Willemijn Rijnders, dochter van Willem Rijnders en Helena van Woerkom, geboren te Oss 5 januari 1822 en overleden te Oss 7 januari 1822.

Vld. *Lammert Rijnders* (zoon van Vd.), gedoopt te Oss 13 februari 1770 en overleden te Oss 12 november 1831, trouwt te Oss 22 februari 1816 met Johanna van den Elzen, dochter van Jan en Ida Hendrik Jansen, gedoopt te Oss 16 mei 1787 en overleden te Oss 21 oktober 1831. Hij was arbeider en ze kregen drie kinderen:

1. Johanna Reijnders, geboren te Oss 19 juni 1816.
2. Ida Reijnders, geboren te Oss 11 maart 1819. Zij is vertrokken naar Wamel 5 juli 1878.
3. Johannes Rijnders, geboren te Oss 12 april 1827.

VIIa. *Willem Wellens* (zoon van Vla.), geboren te Geffen 26 maart 1817 en overleden te Geffen 29 september 1857, trouwt te Geffen 25 mei 1841 met Petronella van Heumen, dochter van Johannes en Wilhelmina Verhoeven, geboren te Geffen 9 mei 1812 en overleden te Geffen 30 december 1875. Hij was kuiper. Ze kregen acht kinderen:

1. Wilhelmina Wellens, geboren te Geffen 9 april 1842 en overleden te Geffen 8 februari 1896. Zij was ongehuwd.
2. Lambertus Wellens, geboren te Geffen 21 februari 1843. Hij is vertrokken naar Hoorn 10 februari 1872.
3. Johannes Wellens, geboren te Geffen 21 februari 1843 en overleden te Geffen 6 maart 1863.
4. Wilhelmus Wellens, geboren te Geffen 26 februari 1845 en overleden te Geffen 23 februari 1865.
5. Anna Maria Wellens, geboren te Geffen 31 juli 1847 en overleden te Vught 13 oktober 1899. Zij was ongehuwd.
6. Hendrika Wellens, geboren te Geffen 12 november 1849 en overleden te Geffen 10 maart 1851.
7. Gerardus Wellens, geboren te Geffen 12 november 1849 en overleden te Geffen 21 september 1907. Hij was ongehuwd.
8. Gijsbertus Wellens, geboren te Geffen 22 oktober 1852 en overleden te Geffen 16 maart 1883. Hij was ongehuwd en molenaarsknecht.

VIIb. *Leonardus Wellens* (zoon van Vla.), geboren te Geffen 7 augustus 1818 en overleden te Geffen 17 maart 1887, trouwt te

Geffen 27 mei 1851 met Wilhelmina van Heumen (zus van Villa.), dochter van Jan en Wilhelmina Verhoeven, geboren te Geffen 28 juni 1814 en overleden te Geffen 1 januari 1861. Zijn beroep was landbouwer.

Hij trouwt voor de tweede keer te Geffen 23 januari 1863 met Maria van Well, dochter van Jan en Henriëtte van Teffelen, geboren te Oss 12 juni 1813 en overleden te Geffen 23 februari 1874. Maria was eerder weduwe van Franciscus Ploegmakers, die overleden is te Oss 9 september 1860.

Het derde huwelijk van Leonardus was weer te Geffen 11 februari 1876 met Geerdiena Schuurmans, dochter van Johannes en Maria Zeegers, geboren te Oss 20 februari 1843 en overleden te Geffen 15 maart 1897.

Uit het eerste huwelijk werden twee kinderen geboren en uit het derde zes kinderen:

1. Helena Wellens, geboren te Geffen 14 maart 1855 en overleden te Geffen 17 maart 1855.
2. Lambertus Wellens, geboren te Geffen 9 september 1858, trouwt te 's-Hertogenbosch 6 juli 1892 met Alberdina Johanna Jansen, dochter van Gerardus Antonius en Sophia Catharina van den Heuvel, geboren te 's-Hertogenbosch 14 augustus 1868 en overleden te 's-Hertogenbosch 10 februari 1916. Hij was broodbakker en later agent van een levensverzekering. Zijn schoonvader was bakker. Ze kregen zeven kinderen van wie er twee levenloos zijn geboren en vier zeer jong zijn overleden.
3. Wilhelmus Marinus Wellens, geboren te Geffen 3 augustus 1876 en overleden te Geffen 11 oktober 1876.
4. Wilhelmus Marinus Wellens, geboren te Geffen 10 juli 1877 en overleden te 's-Hertogenbosch 24 augustus 1919, trouwt te 's-Hertogenbosch 16 november 1912 met Maria Cornelia Christina van de Merkhof, dochter van Jacobus en Christina Dimphina Derde, geboren te 's-Hertogenbosch 13 september 1874. Zij was weduwe van Johannes Franciscus Nefkens, geboren te 's-Hertogenbosch 13 november 1866 en overleden te 's-Hertogenbosch 27 oktober 1911. Hij was tapper. Wilhelmus was wijnstekersknecht. Het beroep van Jacobus van de Merkhof was koetsier. Het derde huwelijk van Maria van de Merkhof was te 's-Hertogenbosch 8 juli 1920 met Adrianus Leermakers, zoon van Adriaan en Catharina van Houtum. Hij was weduwnaar van Johanna Corsten.
Uit het huwelijk van Wilhelmus Wellens werd een dochter geboren.
5. Adrianus Arnoldus Wellens, geboren te Geffen 20 juli 1878 en overleden te 's-Hertogenbosch 15 mei 1944, trouwt te Müllheim a/d Ruhr 17 mei 1907 met Anna Henriëtte Dickersbach, dochter van Matthias en Gertruda Kölber, geboren te Speelberg (Dld.) 24 oktober 1881 en overleden te

's-Hertogenbosch 16 maart 1959. Hij was gemeentearbeider. Ze kregen negen kinderen.

6. Catharina Wilhelmina Wellens, geboren te Geffen 17 juli 1879 en overleden te 's-Hertogenbosch 25 juli 1945, trouwt te Geffen 3 juni 1911 met Johannes Josephus Petrus Hagemans, zoon van Johannes Antonius Maria en Johanna Maria Jacobs, geboren te 's-Hertogenbosch 28 november 1877. Hij was schoenmaker en zijn vader banketbakker.
Johannes Hagemans was eerder gehuwd te 's-Hertogenbosch 23 april 1907 met Maria Schuurmans, dochter van Marinus en Johanna Verbakel, geboren te Geffen 8 april 1884 en overleden te 's-Hertogenbosch 8 februari 1909.
7. Cornelis Wellens, geboren te Geffen 20 april 1881 en overleden te Geffen 12 april 1883.
8. Cornelis Wellens, geboren te Geffen 9 juni 1883 en overleden te 's-Hertogenbosch 23 juni 1960, trouwt te Alem 13 mei 1908 met Johanna de Werdt dochter van Antonius en Agnes de Haas, geboren te Alem 16 juni 1877 en overleden te 's-Hertogenbosch 19 mei 1958. Hij was machinist en ze kregen vijf kinderen.

Vllc. *Jacobus Wellens* (zoon van Vla.), geboren te Geffen 16 oktober 1831 en overleden te Geffen 24 januari 1864, trouwt te Geffen 2 mei 1857 met Helena Gielis Ceelen, dochter van Willem en Agnes van Vlijmen, geboren te Oss 1 november 1832 en overleden te Geffen 21 november 1902. Hij was landbouwer. Helena trouwt voor de tweede keer te Oss 9 juni 1866 met Franciscus de Loijer, zoon van Willem en Anna Maria Schuurmans, geboren te Oss 12 november 1834 en overleden te Geffen 19 januari 1896. Het huwelijk van Jacobus telde vier kinderen:

1. Lambertus Wellens, geboren te Geffen 31 januari 1858 en overleden te Geffen 18 februari 1863.
2. Wilhelmus Wellens, geboren te Geffen 16 september 1859 en overleden te Geffen 11 februari 1863.
3. Petrus Wellens, geboren te Geffen 18 maart 1861 en overleden te Geffen 10 januari 1862.
4. Anna Catharina Wellens, geboren te Geffen 1 november 1862, trouwt te Geffen 4 februari 1887 met Henricus van Bergen, weduwnaar van Gijsberdina Ceelen, overleden te Geffen 18 maart 1886, en zoon van Gerardus en Johanna Maria van Uden, geboren te Oss 10 november 1857.

Vlld. *Jan Wellens* (zoon van Vlb.), geboren te Oss 7 oktober 1825 en overleden te Oss 6 oktober 1914, trouwt te Oss 23 juni 1871 met Johanna van den Boogaard, dochter van Johannes en Clasina van Erp, geboren te Oss 16 juni 1840 en overleden te Oss 27 februari 1882.

Hij was landbouwer en woonde inde Vierhoekstraat 74 te Oss. Ze

kregen zes kinderen:

1. Maria Anna, geboren te Oss 29 november 1872, trouwt te Oss 12 mei 1899 met Henricus Antonius van Vugt, zoon van Franciscus en Johanna van den Boogaardt, geboren te Oss 19 juni 1871 en overleden te Oss 25 december 1917. Hij was landbouwer.
2. Adrianus Silvester, geboren te Oss 31 december 1874 en overleden te Oss 19 april 1920. Hij was ongehuwd.
3. Joannes, geboren te Oss 9 december 1878 en overleden te Oss 29 augustus 1932. Hij was ongehuwd.
4. Nicolaas, geboren te Oss 18 december 1879 en overleden te Oss 12 oktober 1880.
5. Nicolasina, geboren te Oss 14 februari 1882 en overleden te Oss 20 februari 1882.
6. Levenloos geboren mannelijk kind te Oss 14 februari 1882.

Vlle. *Johannes Reijndes* (zoon van Vlc.), geboren te Lith 22 april 1815 en overleden te Oss 21 september 1871, trouwt te Oss 23 mei 1840 met Ida van Schadewijk, dochter van Johannes en Hendriena van Lent, gedoopt te Macharen 20 juni 1805 en overleden te Oss 1 maart 1889. Toen was haar achternaam van Schaijk. Zij kregen 5 kinderen:

1. Wilhelmus Rijnders, geboren te Oss 14 februari 1841 en overleden te Oss 2 maart 1841.
2. Wilhelmina Reinders, geboren te Oss 5 januari 1842, trouwt te Oss 21 januari 1873 met Adrianus van Bergen, zoon van Hendricus en Anna Arts, geboren te Oss 1 februari 1849.
3. Johannes Reinders, geboren te Oss 22 november 1845 en overleden te Oss 31 december 1914, trouwt te Oss 4 mei 1877 met Anna Maria van der Heijden, dochter van Hendrikus en Wilhelmina van Buul, geboren te Oss 28 oktober 1849 en overleden te Oss 8 december 1910. Bij zijn huwelijk was hij landbouwer en woonde in de Hutstraat te Oss, in 1888 stond er als beroep: herbergier. Zij kregen 6 kinderen:
 1. Johanna Reijnders, geboren te Oss 31 mei 1878, trouwt te Oss 30 juni 1899 met Petrus Johannes van de Werf, zoon van Peter en Geertruda Roijackers, geboren te Oss 5 oktober 1871. Hij was arbeider.
 2. Henricus Reijnders, geboren te Oss 8 september 1881, trouwt te Oss 1 mei 1903 met Ida Theodora Kusters, dochter van Johannes en Anna Maria Schuurmans, geboren te Oss 22 april 1880. Zij kregen elf kinderen.
 3. Marinus Reijnders, geboren te Oss 10 november 1883, trouwt te Nuland 19 juli 1911 met Katharina Schel, dochter van Eimert en Johanna Maria van Nistelrooij, geboren te Nuland 28 september 1887. Hij was fabrieksarbeider. Ze kregen vier kinderen.
 4. Levenloos geboren mannelijk kind te Oss 28 augustus

- 1886.
5. Wilhelmus Franciscus Reijnders, geboren te Oss 17 februari 1888 en overleden te Oss 21 december 1888.
 6. Wilhelmus Franciscus Reijnders, geboren te Oss 4 februari 1890, trouwt te Oss 23 augustus 1912 met Petronella Maria Vondervoort, dochter van Franciscus en Geertruida Coolen, geboren te Oss 1 juni 1894. Ze kregen elf kinderen.
 4. Levenloos geboren kind van het mannelijk geslacht te Oss 28 april 1849.
 5. Henricus Reinders, geboren te Oss 24 april 1851 en overleden te Oss 25 maart 1911, trouwt te Heesch 2 juli 1877 met Wilhelmina van Orsouw, dochter van Gerardus en Wilhelmina Hartogs, geboren te Heesch 2 juli 1877 en overleden te Oss 21 februari 1915. Zij kregen 10 kinderen:
 1. Joannes Reijnders, geboren te Oss 30 januari 1878, trouwt te Oss 18 september 1903 met Theodora van Bakel, dochter van Johannes en Hendriena Hartogs, geboren te Oss 22 juli 1884. Ze kregen vier kinderen. Hij was strodekker.
 2. Gerardus Reijnders, geboren te Oss 11 februari 1879, trouwt te Oss 20 februari 1903 met Gerardina van Bakel, dochter van Johannes en Hendriena Hartogs, geboren te Oss 6 juni 1881 en overleden te Oss 4 oktober 1928. Hij was arbeider. Ze kregen 5 kinderen.
 3. Joanna Maria Reijnders, geboren te Oss 14 augustus 1880, trouwt te Oss 16 juni 1899 met Joannes van Tilborg, zoon van Theodorus en Lucia van Berkum, geboren te Oss 3 december 1875.
 4. Wilhelmina Reijnders, geboren te Oss 18 september 1882, trouwt te Oss 8 mei 1903 met Joannes Gregorius Vossen-berg, zoon van Petronella Vossen-berg, geboren te Oss 12 maart 1878. Zijn beroep was hoepelmaker.
 5. Arnolda Reijnders, geboren te Oss 26 december 1883 en overleden te Voorburg (Vught) 5 januari 1919.
 6. Ida Reijnders, geboren te Oss 29 april 1885 en overleden te Oss 1 augustus 1885.
 7. Marinus Reijnders, geboren te Oss 17 juli 1886 en overleden te Oss 21 oktober 1886.
 8. Ida Reijnders, geboren te Oss 7 juni 1888 en overleden te Oss 26 augustus 1888.
 9. Antonius Reijnders, geboren te Oss 29 januari 1891, trouwt te Oss 2 juni 1916 met Wilhelmina Lamberta Vossen-berg, dochter van Johannes en Anna Maria Gielis Ceelen, geboren te Oss 30 april 1890. Hij was arbeider en ze kregen twee kinderen.
 10. Adriana Reijnders, geboren te Oss 21 januari 1893, trouwt te Oss 12 januari 1912 met Joannes Hubertus Timmermans, zoon van Paulus en Johanna Maria Koopmans, geboren te Oss 16 december 1886. Hij was arbeider.

Voor aanvullingen en eventuele verbeteringen houd ik me ten eerste aanbevolen.

NOTEN

1. Rotterdam Oud Not. archief inv.no. 1860 fol. 68.
2. Rotterdam Oud Not. archief inv.no. 1172 fol. 1919.
3. R.A. Berchem 34. fol. 36.
4. R. Oss 143. fol. 24.
5. R. Oss 143. fol. 25.
6. R. Oss 143. fol. 56.
7. R. Berchem 45. d.d. 23.09.1716.
8. R. Berchem 17. d.d. 03.01.1684.
9. R. Oss 123. d.d. 18.06.1698.
10. R. Oss 143. fol. 44 en fol. 45.
11. R. Oss 143. fol. 53 verso.
12. R. Oss 143. fol. 143.
13. Streekarchief Oss.
14. R. Oss 186. fol. 292.
15. R. Oss 135. fol. 31.
16. R. Oss 192. fol. 7.
17. R. Oss 189. fol. 148.
18. R. Oss 190. fol. 87.
19. R. Oss 190. fol. 138.
20. R. Oss 199. fol. 29.
21. R. Oss 195. fol. 145.
22. R. Oss 195. fol. 196.
23. R. Oss 139. fol. 67.
24. R. Oss 196. fol. 176.
25. R. Oss 189. fol. 34.
26. R. Oss 199. fol. 158.
27. R. Oss 202. fol. 49.
28. Streekarchief Oss d.d. 07.02.1805.
29. R. Oss 198. fol. 167.
30. Rijksarchief Not. 5752. fol. 333.

VRAGEN EN ANTWOORDEN

Barbara van Heeswijk-van der Heyden

Op 7 september 1683 trouwen te Schijndel Herman Jansz. van Heeswijk en Barbara Aert Dircks van der Heyden. Barbara overlijdt te Schijndel 1 september 1744 en zij is een dochter van Aert Dircksz van der Heyden en Maria Jan Goyaers van Mierlo. Wie kent Barbara's doopdatum en plaats en verdere gegevens van haar ouders?

G. van Heeswijk, Hellenweg 22, 5051 ZR Goirle

Een Bosschenaar zeerover in het midden der negentiende eeuw?

P. L. Leget-Kuijlen

Dr. Hermanslaan 36, 5348 JK Oss

Te 's-Hertogenbosch wordt op 13 maart 1824 geboren: Jacobus van de Wiel, jongste zoon van Paulus Peter van de Wiel en Anna Maria Magdalena Rommelaers¹.

Vader Van de Wiel was Mr. metselaar en van zijn zoons was Pieter eveneens Mr. metselaar. De jongste zoon Jacobus, gezegend met avonturiersbloed, vertrekt met het schip, de Rijn, vanuit Nieuwe Diep naar Nederlandsch-Indië. Bij K.B. van 26 mei 1846 wordt Jacobus van de Wiel, bouwkundige, aangesteld als opziener van de Waterstaat en 's-Lands Gebouwen in Indië. Hij vertrekt onder genot van een voorlopig traktement van f 50,- per maand, gerekend vanaf de dag van vertrek naar Indië en ontvangt een voorschot van vier maanden voorlopig salaris².

Tevens geniet hij vrije overtocht naar Batavia als passagier 1e klasse.

Bij zijn plaatsing in Indië krijgt hij een vast salaris, niet minder bedragende dan f 100,- per maand. Hij wordt te Surakarta geplaatst op 10 maart 1847 om voor de residenties Djocjakarta en Surakarta en de afdeling Patjitan werkzaam te zijn³ als opziener der 2e klasse.

Op 20 april 1849 wordt hem een toelage van f 25,- per maand toegekend⁴.

Hij trouwt te Surakarta op 19 december 1849 met Louise Annette Elisabeth Theodora Mac Gillavry, dochter van Hendrik Mac Gillavry, in leven resident van Surakarta en Anna Theodora Maurisse, geboren te Surakarta in 1826⁵. Hij wordt op 25 juli 1851 bevorderd tot opziener 1e klasse, standplaats Surakarta⁶.

Daarna heeft hij kennelijk minder juiste beslissingen genomen en dient hij een verzoek in om hem eervol te ontslaan, maar hem wordt op 21 april 1853 te kennen gegeven, dat zijn handelingen in zijn betrekking geen termen hebben geleverd om hem eervol te ontslaan. Wel wordt hij ontslagen van zijn verbintenis om het land zes jaren te dienen. Ook wordt hem medegedeeld, dat zijn verzoeken om vrije overtocht naar Nederland niet vatbaar zijn voor inwilliging⁷.

Hij wordt door de Algemene Rekenkamer voor Nederlandsch-Indië beboet met f 1291.60, ter zake 'van aan den lande berokkende schade'⁸, terwijl hij voorts op 6 december 1857 als vast ingezetene van Nederlandsch-Indië geregistreerd wordt⁹.

Of hij deze boete inderdaad betaald heeft, is niet bekend¹⁰.

In december 1856 is tegen Van de Wiel een vonnis verleend en uitvoerbaar bij lijfswang ten verzoeken van de Firma Schimmel-

penninck & Co te Surabaya.

Jacobus is onder de naam De Vent van Banjuwangi gevlucht naar Bali.

De Firma Schimmelpenninck berichtte het gouvernement, dat in begin 1857 een schip in Straat Bali aangehouden is door Jacobus van de Wiel met een aantal zeerovers. Het schip is evenwel niet beschadigd¹¹.

Hij deelde toen mede, zich op grote schaal met zeeroverij onledig te houden en dat hij niet alleen met Balinese zeerovers samenwerkte, maar ook met die van Boni. Dat hij zich aan het hoofd van een zeeroversvloot gesteld heeft, is echter niet bevestigd¹².

In 1860 blijkt, dat Van de Wiel zijn arbeidsterrein naar Sumatra verlegd heeft. In mei 1860 hield hij zich op in het rijk Kampar op de oostkust van Sumatra.

In de *Singapore Standard* van 23 april 1860 wordt een groot artikel gewijd aan de gang van zaken in het aan de overkant van Straat Malakka gelegen gebied van Siak en Kampar.

Onder de naam Damirat (of Djemeroet), wat een schuilnaam van Van de Wiel zou zijn, heeft hij verbintenissen aangegaan met de Tungku Besar van Kampar, ter exploitatie van de goud- en tinwinning. Voorts zou hij ook als agent optreden voor de handel in andere voortbrengselen van dit rijk: was, hardhout, koffie, rubber, tabak en rotan op Singapore. Maar . . . van deze contracten zijn geen afschriften te verkrijgen!

Het Nederlandse bestuur, dat in die periode bezig was Sumatra onder controle te krijgen, hield hem eerder voor nuttig dan schadelijk voor de gouvernementsplannen!

Bovendien meldde de resident van Singapore aan de resident van Riouw op 13 september 1860, dat het onjuist is geloof te hechten aan het feit, dat Van de Wiel samen zou werken met het Britse gouvernement. Bovendien zou geen enkel geaccrediteerd koopmanshuis te Singapore zich met deze avonturier, die in armoedige omstandigheden verkeerde, inlaten!

Inmiddels deelt J. V. V. de Merode, alias Van de Wiel op 2 november 1860 aan de Gouverneur-Generaal mede, dat hij zich op verzoek van de Radjah van Kampar aldaar gevestigd heeft en dat hij in *compagnieschap* met de Hoogheden de exploitatie van goud- en tinmijnen ter hand zal nemen.

Voorts verklaart Van de Wiel, dat de Radjah in onafhankelijkheid wil leven, zijn rijk in vrede besturen en overgeven aan zijn opvolger. Hij schrijft verder, dat verschillende van zijn activiteiten de Gouverneur-Generaal zullen mishagen, o.m. de handel in wapens en buskruit en ook de doorvoerhandel van wapens. Indien de Gouverneur-Generaal hem hierover benadert, zal deze handel achterwege gelaten worden. Hij is 'politiek' niet geïnteresseerd, maar alleen in 'geldelijk fortuin'. Wel biedt hij aan, als hij verneemt wat in de verschillende rijken op Sumatra's Oostkust in het geheim voorbereid wordt dit aan de Gouverneur-Generaal mede te delen.

Van de Wiel gaat het echter niet voor de wind. Hij komt nauwelijks meer te Singapore en af en toe nog op Pulu Lawang¹³, indien hij op een handelsschip mag meevaren.

In juli 1861 zou hij zich volledig uit zijn ondernemingen op Sumatra teruggetrokken hebben. Daarna wordt niets meer van hem vernomen. Mogelijk heeft hij een betrekking aanvaard bij de Franse expeditie troepen naar Saigon¹⁰.

Over de maleis aandoende schuilnamen 'Damirat' of 'Djemeroet' valt niet veel te zeggen; de naam 'De Vent' kan mogelijk aan aanduiding zijn dat hij 'als de wind' gevlucht is voor de mogelijke acties, die tegen hem verkregen waren. De naam J. V. V. de Merode is . . . de naam van een van zijn overgrootmoeders!

Trouwens, Jacobus is weliswaar in 's-Hertogenbosch geboren, maar stamt gedeeltelijk uit een Oisterwijks geslacht en, via moederszijde, uit Nijmegen, zoals uit onderstaande fragment genealogie moge blijken.

Te Oisterwijk trouwt op 5 juni 1751 voor schepenen aldaar Paulus Wouter van de Wiel, jongman, geboren en wonende te Oisterwijk, met Maria Anna van Marode^{14, 15}, welke op 6 april 1777 hertrouwt met Cornelia Jan van de Voort. Na het overlijden van Cornelia in 1788 hertrouwt Paulus, voor de derde maal, te Oisterwijk op 23 september 1781 met Johanna Francis Poirters. Uit het eerste huwelijk zijn elf kinderen geboren, waarvan het vijfde kind, Petrus, op 15 juni 1783 te Oisterwijk trouwt met Johanna Jan Peter Pot, eveneens geboren te Oisterwijk. Uit dit echtpaar drie kinderen, te Oisterwijk geboren. Paulus, hun enige zoon, trouwt Anna Maria Magdalena Rommelaars, r.-k. gedoopt te Doesburg op 4 december 1779, dochter van Carolus Rommelaar en Theodora Brouwer.

Te Doesburg gaat op 16 oktober 1779 in ondertrouw¹⁶: Carolus Rommelaar, j.m. van Nijmegen, grenadier, in garnizoen te Doesburg, met Dora Brouwer, j.d. van Deutinchem, woont te Doesburg. Zij zijn getrouwd op 31 oktober te Doesburg, waar op dezelfde datum ook hun huwelijk ingezegend wordt in de r.-k. kerk¹⁷.

Carolus is te Nijmegen in de parochie van Neerbosch op 15 juni 1755 gedoopt als Carolus Franciscus. Zijn ouders, die tussen 1747 en 1763 in de parochie van Neerbosch zeven kinderen hebben laten dopen, zijn: Jacob Rommelaar en Maria Magdalena Fremtjes, die te Nijmegen op 10 oktober voor de Ned. Geref. Predikant trouwen¹⁸: Jacob Rommelaar, weduwnaar, met Maria Magdalena Fremtjes, weduwe van Coenraet Backer, beiden van Nijmegen.

NOTEN

1. Anna Maria Magdalena Rommelaars komt ook voor als Helena Rommelaars.
2. A.R.A. - 's-Gravenhage: Ministerie van Kolonien. Stamboek van Ambtenaren en Officieren in Ned. Indië H f 239.
3. A.R.A. - 's-Gravenhage: Indisch Besluit 10.3.1847 No 1.
4. A.R.A. - 's-Gravenhage: Indisch Besluit 20.4.1849 No 2.

5. Ned. Patriciaat 1938 f 176.
6. Kon. Bibliotheek 's-Gravenhage: Jav. Courant 1851 No 61.
7. A.R.A. - 's-Gravenhage: Indisch Besluit 21.4.1853 No 3.
8. A.R.A. - 's-Gravenhage: Indisch Besluit 7.10.1855 No 2.
9. A.R.A. - 's-Gravenhage: Indisch Besluit 6.12.1855 No 7.
10. A.R.A. - 's-Gravenhage: Ministerie van Kolonien 1850 - 1900 Geheim. No 5814 actenmap no 31.
11. A.R.A. - 's-Gravenhage: Ministerie van Kolonien 1850 - 1900 Indische Brief 4.2.1858 No 121/43.
12. A.R.A. - 's-Gravenhage: Brief van de Ass. Resident van Banjuwangi Extr 31.3.1858 No 26.
13. Een van de eilandjes van de Rouw Archipel tussen de monding van de Kamp-arrievier en Singapore.
14. Hoewel de bruid bij haar huwelijk als Marode vermeld wordt, komt toch de vermelding van Merode als familienaam het meest voor.
15. W. de Bakker en Mr. G. Berkelmans, *Anderhalve eeuw Oisterwijk*, 's-Hertogenbosch 1974.
16. R.A. - Arnhem: Doesburg Ned. Geref. Trouwboek DTB 489.
17. R.A. - Arnhem: Doesburg, RK Trouwboek DTB 493.
18. G.A. - Nijmegen: Ned. Geref. Trouwboek DTB 1178.

Landloperij in Midden-Brabant

P. L. Leget-Kuijlen

Dr. Hermanslaan 36, 5348 JK Oss

De oorlogen, waarbij de Republiek der Zeven Verenigde Provinciën in de zeventiende eeuw betrokken was, speelden zich voornamelijk in de grensstreken af. Van de operaties te velde had Brabant veel te lijden. Het sociale gevolg van deze oorlogen was, dat grote aantallen afgedankte soldaten al rondzwervende door vagebonderij en afpersing aan de kost trachtten te komen¹.

Vooraf aan het einde van de zeventiende eeuw was de vagebonderij in Staats-Brabant sterk toegenomen, zodat de Staten-Generaal op 31 januari 1695² een nieuwe ordonnantie tegen landloperij etc. uitvaardigden, wat in feite een verscherping was van de ordonnatie van 25 juni 1649.

Omdat een grote aanslag op het budget van de H. Geesttafels werd gepleegd door de allochtone armen, was reeds in het midden van de zeventiende eeuw de borgbrief ingesteld³.

Toch kwam het herhaaldelijk voor, dat lieden zich in een andere plaats vestigden, zonder een borgbrief te overleggen, zoals blijkt uit onderstaande request⁴:

Aen den Officier en Schepenen der heerlijkheijt Dintere

Geeft te kennen Wm. Grahame, heer van Avesteijn en grontheer van het Leen en laethoff ten Bogaert, soo dat tot mijn ervarentheijt gekome is, datter verscheijde buijtenlieden op stroijwissen komen drijvende⁵, sigh binnen dese parochie nedersetten, sonder

nochtans alvorens behoorlijk borch te stellen ofte haer gegoeijt ofte geerft te hebben gemaect tot verantwoordingh voor de last die de gemeijnten t'eeniger tijt soude kunnen lijden, door haer ofte haer familie, twelck nochtans strijdigh is tegen alle practijken : elders en oude gebruijcken alhier, en naer vermoeijde oorsaack is van alle dieverijen, waermede dese goede ingesetenen onlanx geplaeght sijn geweest, meer als de naburige dorpen, waeromme ick mijn gehouden vinde als den principaelsten, geerfden om mijn aen U achtbaere regenten t'addresseren, met versoeck dat daerinne promptlijck magh voorsien worden op dat ick neffens andere ingesetenen die mijn hier toe versoght hebben niet genootsaeckt vinde om mijn aenden souverainen van den Landen daer over te beclaegen, t'welck doende etc.

was geteijckent: W. L. Grahame tot Avesteijn

Mijn heeren schepenen gesien ende gelesen den inhoud deser requests en sullen in desen in versien naer behooren Actum den thienden september 1698⁶.

NOTEN

1. Prof. Dr. H. F. J. M. van den Eerenbeemt, *In het spanningsveld der armoede*, Stichting Zuidelijk Historisch Contact, Tilburg 1968.
2. Tijdens de negenjarige oorlog (1688 - 1697) zijn vooral de jaarlijkse veldtochten van de Franse legers te vermelden, tussen 1690 en 1695.
3. *De Brabantse Leeuw* 32 f 170, (1983).
4. R.A. Dinther, 18 (R.A. - 's-Hertogenbosch).
5. Op een strowis komen aandrijven: arm en berooid ergens aankomen! (Van Dale).
6. Zo wordt door schepenen van Oisterwijk de balans opgemaakt van de schade die aldaar ontstaan is ten gevolge van de plunderingen door Engelse troepen in maart 1693 (Oisterwijk R 477 f 143v; R.A. - 's-Hertogenbosch).

VRAGEN EN ANTWOORDEN

Schepenzegel Jacob Cornelis van Olmen

De Brabantse Leeuw, 1983, blz. 196: J. Th. de Raedt geeft in zijn *Sceaux Armoriés des Pays-Bas et des Pays Avoisinats* (4 delen, Brussel, 1901) in II, p. 65 een beschrijving van het wapenzegel van Jan van Olmen uit 1496 en van Ferdinand Joseph d'Olmen, graaf van Saint-Remy uit 1753. Dit laatste is gelijk aan dat van de baronnen en jonkheren van Olmen de Poederlé.

Vlaamse Vereniging voor Familiekunde, Van Heybeeckstraat 3, 2060 Antwerpen-Merksem.

AANKONDIGING

De afgescheidenen van 1834 en hun nageslacht

Bij gelegenheid van de herdenking van het feit dat het in 1984 150 jaar geleden is, dat de Afscheiding van 1834 zich voltrok, verschijnt in oktober-november a.s.: *De afgescheidenen van 1834 en hun nageslacht*.

Deze bundel is een eerste poging tot beschrijving van families die de betrokkenheid bij een sociaal-godsdienstig feit gemeen hebben. Hij is vrijwel uitsluitend gewijd aan genealogieën van families waarvan het voorgeslacht betrokken is geweest bij de Afscheiding van 1834 (Kwartierstaten van de 'Vaders der Afscheiding' en 32 genealogieën van: Bavinck, Bosch, De Cock, Diemer, Donner, Van Drunen, Van Helden, Hofland, De Jager, De Jonge/Fabry de Jonge, Kerssies, Kok, Los, Nicolai, Renswoudse families, Ridderbos, Schelhaas, Schoppink, Smit, Silleviss Smitt, Den Tooren, Treffers, Veenstra, Van der Velden, Velthuis, Visser, Wiersema, Wisse en Wormses).

Het boek wordt ingeleid met een studie door prof. dr. D. Th. Kuiper.

Omvang: ca. 525 blz.; geïllustreerd; gebonden; verkoopprijs bij voorintekenprijs tot 15 augustus a.s.: f 47,50 over te maken op postrek.nr. 513153 t.n.v. Algemene Kas Ger. Kerken in Nederland, Leusden, onder vermelding: genealogische bundel; prijs na 15 augustus: ca. f 75,—.

VRAGEN EN ANTWOORDEN

Daniël van Gestel

Daniël van Gestel en Maria Jansdr. van den Hurk laten na 1735 kinderen dopen te St. Oedenrode. Maria is afkomstig uit St. Oedenrode. Daniël overlijdt te St. Oedenrode 28 april 1749. Wie kent zijn doopdatum en plaats of gegevens van zijn ouders of zijn huwelijksdatum en plaats?

G. van Heeswijk, Hellenweg 22, 5051 ZR Gorile

Valcken

In een genealogie Loeff (*Gen. Tijdschrift voor Midden en West-Brabant*, jrg. 3) worden genoemd Claes Aertsz Valck en zijn zoon Claes Valk die huwde met Jenneke Loeff en leenman was van de heer van Boxtel in 1621.

In een artikel in *De Brabantse Leeuw* (jrg. 1961, pag. 81) van A. J. van Bokhoven wordt genoemd 'Verlijdt Claes Claessen Valck om redenen, woonende tot Oud-Heusden oud 50 jaren bij dode van Claes Valck zijn vader den 11 juni 1650' en 'Verlijdt Claes Claessoon Valck oud 60 jaren wonende tot Oud-Heusden bij dode van Claes Claessoon Valck zijn vader den 29 augustus 1680'.

In het trouwboek van de R.K. parochie Elshout vinden we dat in april 1672 trouwen: Roeland Valck en Engelken Robben.

Zijn er lezers die kunnen aangeven of genoemde 'Valcken' tot één familie behoren?

G. van Heeswijk, Hellenweg 22, 5051 ZR Goirle

de brabantse leeuw

Tweemaandelijks tijdschrift van de Sectie voor Geslacht-, Naam- en Wapenkunde van Het Noordbrabants Genootschap (het Provinciaal Genootschap van Kunsten en Wetenschappen in Noord-Brabant).

Redactie: mr. G. Berkelmans; dr. ir. C. H. J. van den Brekel; mevr. P. L. Leget-Kuijlen; A. J. A. van Loon; J. W. M. Weijs; J. H. G. J. van Heeswijk, redactiesecretaris, Postbus 29, 5330 AA Kerkdriel. Manuscripten zenden aan: Redactie De Brabantse Leeuw, Postbus 1104, 5200 BD 's-Hertogenbosch.

Abonnement per jaargang: binnenland en België f 32,50; buitenland excl. België f 34,50. Men wordt verzocht het abonnementsgeld alleen te betalen via een toe te zenden acceptgirokaart. Opzeggingen alleen schriftelijk mogelijk vóór 1 december 1984.

Administratie: Postbus 1104, 5200 BD 's-Hertogenbosch, tel. 073-139484, postgiro 3879363.

JAARGANG 33 NR. 5

SEPTEMBER - OKTOBER 1984

Van Dijck Nederlandsch-Indië - Indonesië

dr. G. C. M. van Dijck

Groenestraat 17, 5327 AD Hurwenen

In 1966 verscheen van de hand van L. G. van Dijck het boekje *Genealogie Van Dijck*, waarbij een kleine tak uit Indonesië werd behandeld. Door tal van omstandigheden kwam de Indonesische tak niet voldoende verantwoord naar voren. Inmiddels zijn talrijke aanvullingen voorhanden, waardoor het bijna geheel mogelijk is deze tak volledig en verantwoord te beschrijven.

De familie Van Dijck was afkomstig uit Geldrop en kwam via Eindhoven te Tilburg en 's-Hertogenbosch terecht. Vandaaruit zijn twee telgen naar de voormalige kolonie vertrokken en hebben daar voor een talrijk nageslacht gezorgd. De ene tak is in de mannelijke lijn bijna uitgestorven, de andere tak is zeer uitgebreid en leeft voort in onder meer Indonesië, Amerika, Nederland en Engeland.

I. *Adrianus Josephus van Dijck*, geboren te Tilburg op 27 augustus 1801 als zoon van Henricus Hubertus en van Antonia F. A. van Liempt. Hij vertrok rond 1828 naar Nederlandsch-Indië, waar hij op 4 mei 1831 huwde met Anna Wilhelmina Steven, geboren te Semarang op 3 juni 1811. Aanvankelijk was Adrianus werkzaam als controleur, spoedig werd hij assistent-resident in de Preanger. Hij overleed te Tilburg, gepensioneerd, op 31 maart 1862. De weduwe

Van Dijck-Steven ging terug naar Indonesië met haar kinderen, uitgezonderd een zoon die in Nederland de studie tot priester begon. Haar overlijdensdatum en -plaats zijn niet bekend. Ook de namen van haar ouders zijn mij niet bekend.

Van Dijck had direct na zijn terugkeer uit Indië een groot herenhuis laten bouwen aan het einde van de Zomerstraat, maar nog voor het geheel opgeleverd was, stief hij. Het huis werd voor f 7100,- verkocht, terwijl de inboedel gedeeltelijk werd verkocht. Bij die inboedel treffen we o.a. twee piano's aan, veel goud en zilver, 164 flessen wijn, flessen champagne en Japanse soja. Het echtpaar Van Dijck-Steven had een akte van huwelijkse voorwaarden gepasseerd voor Johannes S. M. Neitzell in de Preanger regentschappen op 1 maart 1832, terwijl A. J. van Dijck een testament opmaakte voor notaris J. R. Kleyn te Batavia op 12 maart 1856. (G.A. Tilburg, Notaris J. A. Verschure, register op 1862.)

Kinderen uit het huwelijk:

1. Josephus Henricus Cornelis van Dijck, geboren te Tassik Malaya op 15 februari 1832, overleden te Batavia op 26 april 1902, begraven te Weltevreden Tenahabang. Hij huwt te Batavia op 14 juli 1862 Marie Louise Osten, geboren te Padang op 27 juni 1841 als dochter van J. B. P. Osten en Jessie Jeffries. Josephus van Dijck volgde de voetsporen van zijn vader en werd eveneens assistent-resident op Java en wel vanaf 5 juli 1865 te Karanganjar. Ook was hij aldaar notaris en vendumeester. Tevens was hij lid van de Commissie ter ondersteuning van behoeftige Christenen van 21 augustus 1890 af.

Zijn vrouw overleed op 23 november 1890.

Kinderen van uit dit huwelijk:

1. Maria Henriëtte van Dijck, zie II-a.
 2. Mélanie Constance Wilhelmina van Dijck, zie II-b.
 3. Léonie Marie Josephine, overleden te Batavia op 18 april 1914. (Gehuwd?)
 4. Louis Theodore van Dijck, zie II-c.
 5. Emile Bernard van Dijck, zie II-d.
 6. Eugène Alphonse van Dijck, zie II-e.
 7. Virginie Adeline van Dijck, zie II-f.
 8. Arthur van Dijck, gegevens onbekend, jong overleden.
 9. Eugénie Louise van Dijck, zie II-g.
 10. (?) Henriette Constance Frederica van Dijck, zie II-h.
 11. (?) Louis Joseph van Dijck, overleden te Baligui op 31 augustus 1895. (Ongehuwd.)
 12. (?) Mélanie Constance van Dijck, geboren te Batavia op 27 juli 1868, overleden te Pamekasan 30 oktober 1868.
2. Louise Wilhelmina Antoinetta van Dijck, geboren te Mangonredja op 22 oktober 1833 en overleden te Bandjermasin op 26 mei 1872. Zij huwt te Bantam op 13 december 1852 Coenradus Albertus Schuak, geboren te

Woerden als zoon van notaris Jan Gijsbertus en van Maria Cornelia Roos. De familie Schuak was afkomstig uit Mecklenburg. C. A. Schuak, beroepsmilitair, overleed op de boot 'Java' op 22 juni 1873 en werd in de Indische Oceaan begraven. Voogd over hun kinderen was Josephus H. C. van Dijck. Schuak was begiftigd met de Militaire Willemsorde 4e klas.

3. Antoinette Henriette Josephine van Dijck, geboren te Mangonredja op 8 oktober 1835, overleden te Batavia op 18 augustus 1912. Zij huwt te Bandjermasin (Borneo) op 12 februari 1862 Tell Martinus Verspyck, geboren te Oudenbosch op 15 februari 1835 als zoon van Abraham Claudius Jan en van Désirée Josine Piéron en overleden als luitenant-kolonel der infanterie op 1 april 1879 te Batavia. De stamvader der adellijke Verspycks is een broer van Tell Martinus.
4. Henricus Norbertus van Dijck, geboren te Hardja Winangoen op 30 juni 1837, overleden aan malaria kort na 1862, ongehuwd. Luitenant der infanterie op Sumatra, Padang-Sedempoean.
5. Norbertus Martinus van Dijck, geboren te Garoet op 22 mei 1839, studeerde aan de Latijnse school te Gemert en trad in bij de paters Carmelieten. Hij werd geprofest op 8 oktober 1863 en priester gewijd op 8 juni 1868. Hij overleed als sacrista te Zenderen op 15 september 1902.
6. Christina Carolina Adriana van Dijck, geboren te Kendal (Java) op 30 juli 1841, overleden te Buitenzorg op 16 december 1908. Zij huwt te Palembang op 12 oktober 1866 Gottlieb Sebastian Karel Jan Ruempol, geboren te Gorsel, huize 'Hungerink', op 2 november 1842 als zoon van Rutgerus Hendrik en van Margretha Christina Senstius, eerder weduwe van Willem Jan Adriaan van der Hoop. Ruempol overleed te Atjeh op 30 juli 1883 als majoor en lid van de generale staf in het hospitaal van Pantéh-Pérak. Hij was telg uit het beroemde klokkenmakersgeslacht Ruempol.
7. Josephine Catharina van Dijck, geboren te Kendal (Java) op 2 mei 1843, overleden te Semarang op 8 augustus 1910; huwt te Bandjermasin op 18 februari 1868 Dirk Johannes Guykens, geboren te Amsterdam op 18 februari 1833 en per 30 mei 1852 lid van de Waalse kerk aldaar. Hij was employee bij de factorij van de Nederlandsche Handelmaatschappij. Hun zoon Karel Frederik huwde Henriette Jeanne Louise Oetgens van Waveren Pancras Clifford.
8. Anna Constance Elisabeth van Dijck, geboren te Tilburg op 21 februari 1845 toen haar ouders in Nederland op verlof waren, overleden te Buitenzorg op 2 maart 1912. Zij trouwde de beroemde bioloog Adolph Guillaume Vorderman, geboren te 's-Gravenhage op 12 december 1844 als zoon van Jacobus Willem en van Mari Nater. Vorderman ging in 1866 als officier

van gezondheid der marine naar Nederlandsch-Indië, werd in 1871 civiel geneesheer te Soumenep en in 1881 derde stads-geneesheer van Batavia. In 1890 werd hij inspecteur van de Burgerlijke Geneeskundige Dienst aldaar. Hij was o.m. ridder in de Orde der Nederlandsche Leeuw en doctor honoris causa aan de Universiteit van Utrecht. Hij overleed te Batavia op 15 juli 1902.

9. Anna Frederica van Dijck, geboren te Pandeglang op 16 november 1849, ongehuwd overleden te Bantam op 5 februari 1852.
10. Josephine Maria van Dijck, geboren te Pandeglang op 12 juni 1852, overleden te Batavia op 10 mei 1903. Zij huwt te Batavia op 12 oktober 1887 Eduard Mathijs Collard, geboren te Leeuwarden in 1848 als zoon van Johannes Jacobus en van Catharina Trumper. Hij was Chef Inspecteur bij de Nederlandsch-Indische Spoorweg Maatschappij en overleed te Batavia op 20 november 1923.
11. (?) Petrus Johannes van Dijck, ongehuwd overleden te Bantam op 15 mei 1855.

II-a. *Maria Henriëtte van Dijck* (dochter van I.), geboren te Batavia ca. 1875, huwt te Batavia op 4 juni 1903 Johan Held, gepensioneerd ambtenaar, later employee bij de Gasmaatschappij te Buitenzorg. Verdere gegevens onbekend.

II-b. *Mélanie Constance Wilhelmina van Dijck* (dochter van I.), geboren te Sidajoe op 5 september 1869, overleden te 's-Gravenhage op 29 april 1924 als onderwijzeres. Zij huwde te Mr. Cornelis op 21 april 1906 Joseph Jan Willem Theodoor Visker, geboren te Maastricht als zoon van de kapitein der artillerie Guillaume Visker en van Johanna Ida Maria Eymael op 23 november 1871, overleden te Heemstede ca. 1934.

II-c. *Louis Theodore van Dijck* (zoon van I.), geboren te Bandjermasin op 31 juli 1866, overleden te Voorburg op 26 september 1944. Hij huwt op 17 oktober 1895 te Amsterdam Johanna Hendrina Wynand, geboren te Amsterdam op 13 april 1868 als dochter van Herman Johan en van Johanna Hendrina Petschy. Vanaf 18 mei 1896 was hij arts te Banjoemas, waarna hij zich vanaf 1903 te Wenen specialiseerde tot oogarts. Hij promoveerde te Amsterdam op 22 juni 1904. Vervolgens was hij oogarts te Amsterdam (1904-1908) en te Delft (1908-1925). Johanna Wynand stierf te Delft op 23 maart 1957.

Uit zijn huwelijk werden twee dochters geboren.

- a. Louise Eugénie Maria van Dijck, geboren te Delft op 18 mei 1908, overleden Zwolle op 21 oktober 1979.
- b. Johanna Wilhelmina Hendrina van Dijck, geboren te Delft op 18 mei 1908, thans woonachtig te Zwolle en de laatste Van Dijck

van deze branche. Dank zij beide dames Van Dijck heb ik zeer veel gegevens kunnen terugvinden, waarvoor hier een welgemeende dank!

II-d. Emile Bernard van Dijck (zoon van I.), geboren te Madura op 21 juli 1871, overleden op doorreis te Utrecht op 2 oktober 1925. Vanaf 1898 apotheker en scheikundige te Parijs, Place Laborde 14, genaturaliseerd Fransman. Hij was ongehuwd.

II-e. Eugène Alphonse van Dijck (zoon van I.), geboren te Banghas Betong op 16 januari 1875, overleden te 's-Hertogenbosch 15 augustus 1945, waar hij procuratiehouder was bij 'De Groote Bossche van 1838'. Ongehuwd.

II-f. Virginie Adeline van Dijck (dochter van I.), geboren te Batavia ca. 1878; overleden te 's-Gravenhage op 24 september 1923. Huwt te Batavia op 8 september 1920 Johannes Cornelis Le Rütte, geboren te Waspik op 30 mei 1882 als zoon van Gerard Jacques en van Johanna Maria ten Brummeler Andriesse, overleden te 's-Gravenhage.

II-g. Eugénie Louise van Dijck (dochter van I.), geboren te Benkoelen op 17 september 1864, overleden te 's-Hertogenbosch op 2 oktober 1925, als gescheiden van Joseph Heinrich Leo Schneider, geboren te Maastricht op 27 januari 1864 als zoon van Joseph Hubert en van Maria Elisabeth Vlasloir.

II-h. Henriette Constance Frederica van Dijck (dochter van I.), geboren te Batavia op 15 mei 1870, huwt te Batavia op 3 augustus 1900 Eduard Herman Max Vollmer. Verdere gegevens onbekend.

Men kan deze Indonesische tak zien als een welvarende en goed gesitueerde koloniale familie met zo goed als geen verwantschappen aan de inheemse bevolking. Alleen Jessie Jeffries schijnt een inlandse moeder gehad te hebben. Van beroep waren deze Van Dijcken hogere ambtenaren, getrouwd met militairen en academici.

Bij de volgende tak is de vermenging met andere ethnische groepen veel sterker aanwezig, de sociale status ligt verder uiteen, terwijl de tweede wereldoorlog deze tak uiteengeworpen heeft. Door het genealogische onderzoek van de laatste twintig jaar is de familie, althans op papier, weer tot elkaar gebracht. Eén gezin Van Dijck van vier personen is niet teruggevonden. Bovendien zijn er enkele vaagheden, die niet tot een voldoende oplossing zijn gekomen. De auteur houdt zich voor aanvullingen en correcties ten zeerste aanbevolen!

ten en kruiden.

Kinderen uit het huwelijk Van Dijck-Kloppenburg:

1. Hermanus Norbertus Antonius Maria van Dijck: zie II.a1.
 2. Antonius Louis van Dijck, zie II.a2.
 3. Hendricus Josephus Johanna van Dijck, zie II.a3.
 4. Johanna Maria Carolina van Dijck, zie II.a4.
 5. Joseph Ignatius van Dijck, zie II.a5.
3. Willem Karel Otto van Dijck, geboren te Batavia op 3 juni 1878, overleden te Bandung op 15 augustus 1934, journalist bij verschillende bladen. Hij trouwt te Djokjakarta op 24 september 1913 Jeanette Eugénie van Holy, geboren te Banjoemas in 1880 als dochter van Jan Daniel en van Wilhelmina Antoinette de la Court (?). Zij overleed te Djokjakarta op 24 januari 1918. Vervolgens trouwde hij Maria Susanna Puts, geboren te Tjiandoer op 23 juli 1898 als dochter van Petrus Joseph Franciscus (geboren te Zegwaart) en van Maria Susanna Kunot, overleden te Arnhem op 15 april 1977.
- Uit de beide huwelijken waren de volgende kinderen (eerste: 1-4; tweede 5-10):
1. Carolina van Dijck, zie II.b1.
 2. Maria van Dijck, zie II.b2.
 3. Juliana van Dijck, geboren te Soerabaja op 30 april 1910, overleden als kind, innocente.
 4. Wilhelmina van Dijck, zie II.b3.

Willem K. O. van Dijck met zijn tweede vrouw en hun kinderen (ca. 1933)

5. Xenia van Dijck, zie II.b4.
6. Clementine van Dijck, zie II.b5.
7. Xavier van Dijck, zie II.b6.
8. Felicitas van Dijck, zie II.b7.
9. Eberhard van Dijck, zie II.b8.
10. Adalbart van Dijck, zie II.b9.
4. Otto Louis van Dijck, geboren op 23 november 1882 te Batavia, overleden aldaar op 23 september 1937, ambtenaar bij de Algemene Rekenkamer aldaar. Hij huwde te Batavia op 8 december 1902 Louise Marie Braakman, geboren te Batavia op 27 juli 1886, welk huwelijk werd ontbonden te Batavia op 12 december 1913. Op 25 februari 1915 huwde hij vervolgens te Mr. Cornelis Josina Agnes Puts, geboren te Tjot Hir (Atjeh) op 24 november 1889 als dochter van Petrus Josephus Franciscus en van Maria Susanna Kunot. Zij overleed te 's-Gravenhage op 13 februari 1960.
Kinderen uit het eerste (1-3) en tweede (4-6) huwelijk:
 1. Albert Johan van Dijck, zie II.c1.
 2. Wilhelmina Catharina van Dijck, zie II.c2.
 3. Tilly Hermana van Dijck, zie II.c3.
 4. Anthonius Petrus Otto van Dijck, zie II.c4.
 5. Irma Josina van Dijck, zie II.c5.
 6. Ferdinand Otto van Dijck, zie II.2c6.
 5. Wilhelmina Carolina Catharina van Dijck, geboren te Batavia op 23 november 1882, overleden te Bandung op 1 oktober 1954. Zij huwt te Batavia op 19 oktober 1901 Karel August Jacobus Epke, geboren te Magelang op 4 juni 1873 als zoon van Frederik Wilhelm en van Karolina Philipp. Hij overleed te Djokjakarta op 27 april 1946.
 6. Henricus van Dijck, geboren te Batavia rond 1885. Hij overleed ca. 1930 te Sourabaja als hoofdopzichter bij Adek. Hij huwt te Semarang op 4 juni 1913 Emma van Holy, dochter van Jan Daniel en van Wilhelmina Antoinette de la Court (?).
Kinderen uit dit huwelijk wier verblijfplaats sedert 1938 onbekend is:
 1. Henriëtte van Dijck.
 2. Emile van Dijck, geboren te Soerabaja op 26 juli 1918.
 3. Emilie of Emmy van Dijck, geboren te Djombang op 21 september 1919.
 4. Joseph van Dijck.
 7. Louis Marie Joseph van Dijck, geboren te Batavia op 15 augustus 1890, overleden te Batavia op 7 september 1933. Hij trouwde op 5 november 1914 te Mr. Cornelis Rosaline Margaretha Martherus, geboren te Mr. Cornelis op 18 juli 1895 als dochter van Salomon Joseph en de chinese Tjan Kiok Nio. Louis van Dijck was chef bij het ministerie van Volksgezondheid en overleed aan tuberculose. Zijn weduwe woont te 's-Gravenhage, Werkhovenstraat 35.

Kinderen:

1. Louis Maximiliaan, zie II.d1.
 2. Norbertus Louis, zie II.d2.
 3. Theodorus Henricus, zie II.d3.
 4. Eveline Margaretha, zie II.d4.
8. Franciscus Maria Joseph van Dijck, geboren te Batavia op 11 mei 1892, overleden te Ranghasbitoeng op 8 maart 1918, waarschijnlijk vergiftigd. Hij trouwt Maria Beneh, vermoedelijk 1918 eveneens aldaar overleden. Frans van Dijck was beroeps-militair. Uit dit huwelijk stammen twee kinderen, die opgevoed werden in het St. Vincentiushuis te Batavia:
1. Wilhelmina Carolina Pauline (genaamd Pauline), zie II.e1.
 2. Franciscus Joseph Ferdinand, zie II.e2.

II.a1. *Hermanus Norbertus Antonius Maria van Dijck*, (zoon van I.2), geboren op 27 juli 1905, thans woonachtig in Engeland. Huwt te Singapore op 14 maart 1941 Mary Buchanan Duncanson, geboren te Singapore als dochter van John (uit Glasgow) en van Flora Helen Howell (geboren te Sabu Serawak op Borneo) op 13 juni 1919. Uit dit huwelijk is één zoon:

1. Clyde Norbert James van Dijck, geboren te Londen op 27 juni 1946. Adres: 9 Forest Gardens, Waltham Chase, Hampshire 803-21 B, Engeland.

II.a2. *Antonius Louis van Dijck*, (zoon van I.2), geboren te Semarang op 7 maart 1907, overleden te Naarden op 8 maart 1966. Hij huwt te Bandoeng op 31 maart 1938 Andrea Johanna Gerarda Willemse, geboren te Amsterdam op 26 juni 1909 als dochter van Cornelis Nicolaas en van Andrea Ida Christina Rijkens. Thans woonachtig: Gr. W. de Oudelaan 159, Naarden.

Kinderen:

1. Anne Marie Irene, zie III.a1.
2. Henri André, zie III.a2.

II.a3. *Hendricus Josephus Johanna van Dijck*, (zoon van I.2), geboren te Soerabaja op 6 maart 1909, huwt te Bondowoso op 27 februari 1937 Geertruida van Romondt, geboren te Batang (res. Pekalongan) op 25 augustus 1914 als dochter van Charles August, later resident van Besoeki, en van Geertruida Schoenmaker. Thans woonachtig Kappelstr. 12, Heythuysen.

Kinderen uit hun huwelijk:

1. Beatrice Madeleine, zie III.b1.
2. Charles Norbert Henri, zie III.b2.

II.a4. *Johanna Maria Carolina van Dijck*, (dochter van I.2), geboren te Soerabaja op 3 januari 1911, overleden te Tertre (België, provincie Henegouwen) op 8 november 1961. Zij trouwt op 4 mei 1939 te Ixelles Paul Pierre Antoine Tancre, geboren te Gent

op 8 mei 1908 als zoon van Oscar Lucien Emile en van Zulma Marie Louise Standaert. Thans woonachtig te Tertre.

II.a5. *Joseph Ignatius van Dijck*, (zoon van I.2.), geboren te Soerabaja op 28 juli 1912, huwt te Batavia op 9 december 1939 Lydia Groeneveld, geboren te Bandoeng op 5 december 1917 als dochter van Pieter Cornelis en van Emily Elisabeth Georgina Andringa. Dit huwelijk werd ontbonden op 13 juni 1941.

Vervolgens huwt hij te Bandoeng op 4 februari 1946 Angeline Gerardine Koning, geboren te Kediri op 6 april 1908 als dochter van Johan en van Gerardine Johanna Wilhelmine Swaab. In 1972 van haar gescheiden huwt hij voor de derde maal op 6 oktober 1972 te Amsterdam met Ineke Johanna van Raamsdonk, geboren te Hilversum op 18 juni 1936 als dochter van Wim en van Willemijntje van Nieuwenhuizen. Thans woonachtig Fideliohof 30, Alphen aan den Rijn.

Kinderen uit het eerste (1), tweede (2) en derde (3-4) huwelijk:

1. Stephan José, zie III.c1.
2. Johanna Marianne Gerardine, zie III.c2.
3. Leonard Wim, geboren te Paramaribo op 21 december 1964.
4. Josephine Leonora, geboren te Brokopondo op 31 december 1967.

II.b1. *Carolina van Dijck* (dochter van I.3.), geboren te Batavia op 25 januari 1906, huwt te Soerabaja op 9 augustus 1928 John Parnel Twysel, geboren te Djapara op 19 maart 1904 als zoon van Johannes Lodewijk Christiaan, assistent-resident, en van vrouwe Marinie, overleden op 13 september 1943 te Birma in het kamp K.M. Thans woonachtig Willem de Zwijgerlaan 2, Vlaardingen.

II.b2. *Maria van Dijck* (dochter van I.3.), geboren te Tjiamis op 12 februari 1907, overleden te Dordrecht op 15 oktober 1965. Zij trouwt te Soerabaja op 20 januari 1926 Willem Charles Pieter Winckler, geboren te Gorontalo op 24 oktober 1893 als zoon van Alfred Peter Jacob Helvetius en van Sarah Henriëtte Rumanpuk. Hij overleed te Japan (Kamiokakamp) op 29 april 1945.

II.b3. *Wilhelmina van Dijck* (dochter van I.3.), geboren te Soerabaja op 2 maart 1915, huwt te Bandoeng op 15 augustus 1934 Anne Lambertus Wicherts, geboren te Mr. Cornelis op 20 november 1909 als zoon van Lammert en van Jeane Wolff. Thans woonachtig Schieringerweg 28, Leeuwarden.

II.b4. *Xenia van Dijck* (dochter van I.3.), geboren te Makassar op 25 februari 1919. Woonachtig te Arnhem, Bierumpad 8. Zij heeft twee dochters,

1. Ingrid Johanna van Dijck, geboren Bandoeng op 5 februari 1947.

2. Xenia Maria van Dijck, geboren te Bandoeng op 2 maart 1948. Huwt te Arnhem op 14 april 1976 Hendrik Jacobsen, geboren aldaar op 7 februari 1944 als zoon van Thomas en van Sophia Wilhelmina Hendrika Meyer.

II.b5. *Clementine van Dijck* (dochter van I.3.), geboren te Batavia op 6 december 1921, overleden te Amersfoort op 8 april 1980. Huwt te Bandoeng op 27 april 1950 Jacobus Pijpe, geboren te Amsterdam op 5 juni 1921 als zoon van Jacob en Jansje Schilderman, overleden te Amersfoort op 16 augustus 1975.

II.b6. *Xavier van Dijck* (zoon van I.3.), geboren te Batavia op 12 februari 1920, huwt Eveline Hafkenscheid. Thans woonachtig te Wisconsin, 95 W..241 Hwy, Q. Colgate.

Kinderen uit dit huwelijk:

1. Joyce van Dijck, geboren Soerabaya op 12 augustus 1947.
2. Roy van Dijck, geboren te Soerabaya op 27 september 1948, huwt op 13 oktober 1973 te Mnemonee Falls Linda Mae Ryan, geboren te Antigo, Wisconsin, op 8 augustus 1955 als dochter van Richard L. Ryan en van June A. Geiger.
Uit dit huwelijk zijn kinderen geboren:
 - a. Tracy Lynn van Dijck, geboren te Mnemonee Falls op 31 mei 1977.
 - b. Anthony John van Dijck, geboren te Mnemonee Falls op 30 mei 1980.
3. Peggy van Dijck, geboren te Soerabaya op 3 september 1950.
4. Franklin van Dijck, geboren te Bandoeng op 19 mei 1952.
5. Sylvia van Dijck, geboren te Bandoeng op 16 maart 1954.
6. Erwin van Dijck, geboren te Bandoeng op 21 december 1955.
7. Linda van Dijck, geboren te Colgate op 29 oktober 1961.

II.b7. *Felicitas van Dijck* (dochter van I.3.), geboren te Tegal op 14 mei 1923, huwt te Bandoeng op 23 april 1946 Louis Jaromir Sebek, geboren te Batavia op 26 oktober 1922 als zoon van Jaroslav Oscar en van Marie Albertine Kiefer, overleden te Almelo op 2 april 1965. Thans woonachtig Bachstraat 17, Haaksbergen.

II.b8. *Eberhard van Dijck* (zoon van I.3.), geboren te Soerabaya op 12 oktober 1924, huwt te Bandoeng op 27 september 1954 Poppie Boers, geboren te Tandjong Pinang op 23 maart 1930 als dochter van Jozef Willem en van Caroline Cornelia Johanna Hubertina Kleijn. Thans woonachtig Korenstraat 78, Enschede.

Kinderen uit dit huwelijk:

1. Redert van Dijck, geboren te Enschede op 15 augustus 1955.
2. Jeannette Chérie van Dijck, geboren te Enschede op 12 juli 1957.
3. Judy van Dijck, geboren te Enschede op 12 december 1958.

II.b9. *Adalbert van Dijck* (zoon van I.3.), geboren te Bandoeng op 10 oktober 1933, huwt Meta van der Veen, geboren op 8 februari 1933. Thans woonachtig 5311 W str., Lawndale, California, USA. Kinderen uit dit huwelijk:

1. Julie Maria Theresia van Dijck, geboren te Haarlem op 15 december 1955.
2. Eduard Willem van Dijck, geboren te Haarlem op 10 september 1957.
3. Milda van Dijck, geboren te Haarlem op 4 december 1959.
4. Quinten van Dijck, geboren te Haarlem op 4 december 1959.

II.c1. *Albert Johan van Dijck* (zoon van I.4.), geboren te Batavia op 27 april 1903, overleden te Leiden als lid van de Vrijmetselaarsloge Rakoczy op 13 januari 1971. Huwt te Batavia Adèle Bonte, geboren te Mr. Cornelis op 2 november 1910, overleden te Batavia op 15 november 1933. Vervolgens huwt hij te Batavia Jessy Georgine Maagdenberg, geboren te Padang, overleden te 's-Gravenhage op 13 maart 1979. Ten derden male huwt hij op 26 januari 1968 met Anna Maria van Gurp, geboren te Breda op 24 december 1912 als dochter van Marinus en van Maria Ammerant. Zij woont thans te Breda, Valkhofstraat 48 c; haar man was ambtenaar op het departement van gezondheid.

Kinderen uit het eerste (1-2) en tweede (3) huwelijk:

1. Bert Dirk Johan van Dijck, zie III.d.
2. Dirk Ferdinand van Dijck, geboren te Batavia op 12 februari 1932, overleden aldaar op 3 maart 1932.
3. Jessy Marie Louise, geboren te Batavia op 13 april 1936, woonachtig te Haarlem. (N.B. Haar 'overlijdensadvertentie' in de Volkskrant van 6 juli 1983 was een falsificatie.)

II.c2. *Wilhelmina Catharina van Dijck* (dochter van I.4.), geboren te Batavia op 8 augustus 1904, overleden te Bandoeng op 28 september 1938. Zij huwt Pieter Alexander Brocx, overleden ca. 1942 bij een bombardement in de Javazee. Hij is geboren te Klaten op 4 januari 1903 als zoon van G. L. Brocx en werkzaam als bank-employee. Kinderen uit dit huwelijk zijn me niet met name bekend, maar zijn er wel geweest.

II.c3. *Tilly Hermana van Dijck* (dochter van I.4.), geboren te Batavia op 14 november 1906, gehuwd met Adriaan Leendent Rhemrev, geboren te Batavia op 26 april 1897, overleden te 's-Gravenhage op 11 juli 1959. Thans woonachtig Heilostaat 296, 's-Gravenhage. Rhemrev was inspecteur bij de Staatsspoorwegen.

II.c4. *Anthonius Petrus Otto van Dijck* (zoon van I.4.), geboren te Batavia op 29 april 1916 en ongehuwd overleden als krijgsgevangene in Thailand op 23 oktober 1943. Begraven te Kantjanaburi.

II.c5. *Irma Josina van Dijck* (dochter van I.4.), geboren te Batavia op 1 december 1919, huwt Jan Ferdinand Johan, geboren op 27 november 1903 te Sidoardjo, als zoon van Jan Hendrik en Anna Geertruida Colenbrander. Beiden woonachtig Lübeckstraat 102, 's-Gravenhage.

II.c6. *Ferdinand Otto van Dijck* (zoon van I.4.), geboren te Batavia op 27 september 1921, huwt te Hollandia (Nieuw-Guinea) op 15 maart 1951 Jeannette Theresia Helena Hagenstein, geboren te Malang op 26 augustus 1930 als dochter van Edmond Jan Wilhelmus en van N. Salima.

Kinderen uit dit echtpaar dat thans woonachtig is Purmerhoek 83, Capelle aan de IJssel:

1. Louis Ferdinand, geboren te Hollandia op 1 januari 1955.
2. Edmond Otto, geboren te Hollandia op 7 mei 1960.

II.d1. *Louis Maximiliaan van Dijck* (zoon van I.7.), geboren te Batavia op 27 oktober 1915, commies bij de gemeente Batavia, ongehuwd overleden op 4 mei 1940 aldaar.

II.d2. *Norbertus Louis van Dijck* (zoon van I.7.), geboren te Mr. Cornelis op 30 januari 1917, ongehuwd overleden als krijgsgevangene te Thailand op 27 juni 1942. Hij was commies bij de douane te Batavia.

II.d3. *Theodorus Henricus van Dijck* (zoon van I.7.), geboren te Mr. Cornelis op 29 juli 1918, overleden te 's-Gravenhage op 10 mei 1976. Huwt te Mr. Cornelis op 2 februari 1940 Augusta Jacqueline Weterings, geboren te Batavia op 28 november 1925 als dochter van Anton en van Cornelia Hoyer. Zij woont Van Merlenstraat 118, 's-Gravenhage.

Kinderen uit dit huwelijk:

1. Stella Bianca van Dijck, geboren te Mr. Cornelis op 27 oktober 1945, thans woonachtig te Arnhem.
2. Regina van Dijck, geboren te 's-Gravenhage op 24 februari 1954, huwt te 's-Gravenhage op 13 januari 1978 George Cromberge, geboren aldaar op 18 november 1951 als zoon van Wilhelmus George en van Sjoertje Inties. Thans woonachtig A. Piersonlaan 71, 's-Gravenhage.

II.d4. *Eveline Margaretha van Dijck* (dochter van I.7.), geboren te 's-Gravenhage op 20 augustus 1924, ongehuwd overleden op 20 oktober 1943 te Mr. Cornelis.

II.e1. *Wilhelmina Carolina Paulina van Dijck* (dochter van I.8.), geboren te Batavia op 26 april 1912, overleden (?). Huwt in 1937 te Batavia Wilhelm Charles Adriaan Ottenhoff, geboren te Koedoes op 27 maart 1912 als zoon van August en van Engelina Charlotte

Frederika Bischoff. Hij was employee bij Jacobse en Van den Berg te Batavia en overleed te Amsterdam in 1981, hertrouwd met M. Patilaia. Deze is thans woonachtig I. Frijdahof 5/1, Amsterdam.

II.e2. *Franciscus Joseph Ferdinand van Dijck* (zoon van I.8.), geboren te Batavia op 25 december 1913, overleden te Bandoeng op 11 augustus 1962. Huwt op 25 augustus 1954 Meta Elvira Dias, geboren te Djokjakarta op 28 december 1927. Zij woont te R.W.014 R.T.003, Kampung Dalam Djl G no. 23, Kelurahan-Kebon Baru, Kec. Tebet, Jakarta-Selatan.

Kinderen uit dit huwelijk:

1. Ferdinand, geboren te Bandoeng op 22 februari 1952.
2. Ronald, geboren te Bandoeng op 25 mei 1954.
3. Francisca, geboren te Bandoeng op 12 oktober 1956.
4. Richard, geboren te Bandoeng op 20 augustus 1958.
5. Helena, geboren te Bandoeng op 26 juli 1960, overleden aldaar op jeugdige leeftijd.

Dit gezin is het enige gezin, voor zover thans duidelijk is, dat in Indonesië is blijven wonen.

III.a1. *Anne Marie Irene van Dijck* (dochter van II.a2.), geboren te Bandoeng op 5 februari 1942, huwt te Rotterdam op 16 maart 1966 Jan Christiaan van de Graaf, geboren te Rotterdam op 23 oktober 1940 als zoon van Johannes Ernst en van Neeltje van de Graaf. Thans woonachtig Anjerstraat 4, Leende.

III.a2. *Henri André van Dijck* (zoon van II.a2.), geboren te Naarden op 29 maart 1947, thans hoteleigenaar te Deventer. Trouwt op 20 september 1968 te Naarden Geertruida D. M. van der Moer.

Uit dit huwelijk werd een zoon geboren:

1. Mark Antonius Jan van Dijck, geboren Naarden in mei 1969. Vervolgens huwde hij in 1972 te Bussum Helena P. L. van Dolder en in 1977 te Deventer Joke Bakker. Uit deze huwelijken stammen geen kinderen.

III.b1. *Beatrice Madeleine van Dijck* (dochter van II.a3.), geboren te Soerabaja op 9 augustus 1938, huwt te Rotterdam op 8 augustus 1963 Jonkheer Ernst Wilhelm Rudolph von dem Borne, geboren te Bandoeng op 30 augustus 1934 als zoon van Jonkheer Ernst Wilhelm Adriaan Kreuzwendedig en van Louise Sophie den Hartog; het huwelijk werd op 19 juni 1973 te 's-Gravenhage ontbonden.

Uit dit huwelijk zijn drie kinderen:

1. Jhr. Ernst Jurriaan von dem Borne, geboren te Vlaardingen op 5 februari 1966.
2. Jhr. Rudolf Martijn von dem Borne, geboren te Vlaardingen op 21 april 1968.
3. Jhr. Ewout Roderik von dem Borne, geboren te Vlaardingen op 25 juni 1969.

De twee jongste kinderen werd per Koninklijk Besluit van 29 augustus 1983 (nr. 61) toegestaan de naam Von dem Borne te veranderen in Van Dijck. Daarmee verloren zij tevens de adellijke titel van 'jonkheer'.

Beatrice van Dijck woont te Eindhoven.

III.b2. *Charles Norbert Henri van Dijck* (zoon van II.a3.), geboren te Batavia op 14 juli 1940, huwt te Rotterdam op 26 juli 1968 Grietje Elly Koenders, geboren te Rotterdam op 9 mei 1943.

Kinderen uit dit huwelijk:

1. Patrick Eduard, geboren te Rotterdam op 13 november 1969.
2. Léonie Daphne, geboren te Rotterdam op 23 april 1974.

III.c1. *Stephan José van Dijck* (zoon van II.a5), geboren te Buitenzorg op 23 november 1940, huwt te Amsterdam op 9 oktober 1969 Jacoba Thomaske Louise Gundelach, geboren te Amsterdam op 8 januari 1939 als dochter van Hendrik en van Sophia Bertha de Moll. Thans woonachtig Karveel 58-78, Lelystad.

Kinderen:

1. Camiel, geboren te Amsterdam op 15 september 1973.

III.c2. *Johanna Marianna Gerardine van Dijck* (dochter van III.a5.), geboren te 's-Gravenhage op 20 oktober 1948, huwt te Amstelveen op 30 december 1975 Graham Elston, geboren te Stockport (U.K.) op 9 februari 1942 als zoon van George en van Grace Cynthia Niame Chandelar. Thans woonachtig 259 A Batu Ferringhi Road, 7½ mile-stone, Batu-Ferringhi, Pulau, Pinang-Maleisië.

III.d. *Bert Dirk Johan van Dijck*, (zoon van II.c.1.) geboren te Sourabaja op 14 november 1929, gehuwd te 's-Gravenhage op 20 december 1958 met Henriëtte Rademaker, geboren te Vlissingen op 8 maart 1937 als dochter van Carolus Wilhelmus en van Hendrika Wilhelmina Maria de Rijke.

Kinderen uit dit huwelijk:

1. Margriet Adèle van Dijck, geboren te Biak (Nederl. Nieuw-Guinea) op 2 juni 1962.
2. Annechien van Dijck, geboren te 's-Gravenhage op 23 augustus 1965.
3. Adriëne Henriëtte van Dijck, geboren te 's-Gravenhage op 4 november 1966. Thans woonachtig Populierendreef 910, Voorburg.

Middegaels te Hilvarenbeek

L. F. W. Adriaenssen,

Van der Hoopstraat 85, 1051 VD Amsterdam

De genealogie van de familie Middegaels is een bijprodukt van mijn onderzoek naar de herkomst van de heilige Adrianus Becanus (1528-1572), een van de martelaren van Gorkum. Vermoed werd immers, dat zijn familienaam *Van de Middegaels* was (J. Meerbergen, *De H.H. Martelaren van Gorkum*, Tongerlo 1928, p. 158). Dat zulke op overlevering gebaseerde vermoedens wel degelijk een historisch waarheidsgehalte kunnen hebben, bewijst een ander voorbeeld uit Hilvarenbeek. Van de befaamde theoloog en 'calvinistenhamer' Martinus Becanus kon men een eeuw geleden nog het *Bekaans weike* in het gehucht de Voort aanwijzen, waar hij zou zijn geboren (L.H.C. Schutjes, *Geschiedenis van het bisdom 's Hertogenbosch*, deel IV, Sint-Michielsgestel 1873, p. 599). Archiefonderzoek leverde behalve Becanus' familienaam tevens de juistheid van de veronderstelde geboorteplaats op. Anders verliep het met de heilige Adrianus. Zijn familienaam heb ik tot dusver niet kunnen vinden. Hij werd geboren als zoon van zekere Jan en heette als norbertijn Adriaen Janssen van Hilvarenbeek (of van Beeck). Een Middegaels zou hij überhaupt niet kunnen zijn geweest, daar de familie van deze naam zich pas na zijn overlijden te Hilvarenbeek vestigde.

De naam Middegaels zal zijn afgeleid van het gehucht Middegaal onder Veghel, waar het gelijknamige kasteeltje stond. Een familie Middegaels van ongeveer dezelfde maatschappelijk stand als die te Hilvarenbeek woonde te 's-Hertogenbosch, Sint-Michielsgestel en elders in de meierij. Daar zal de wieg van de Hilvarenbeekse stamvader Matthijs moeten worden gezocht. Te Hilvarenbeek behoorde de familie Middegaels tot de weinigen die de economische rampen ten gevolge van de zestiende- en zeventiende-eeuwse oorlogen doorstonden. Twee eeuwen lang zaten zij honkvast op de Gemene Plaats (de huidige Vrijthof), waar zij als gegoede middenstanders sommige van de duurste huizen bewoonden. Door migratie naar steden als Antwerpen en Brussel - die overigens wijst op een sociale promotie - was de familie aan het eind van de achttiende eeuw uit de heerlijkheid verdwenen.

I. *Matthijs Corstiaen Mathijssen van Middengale*¹ vestigde zich als bierbrouwer te Hilvarenbeek, waar hij trouwde met Mariken Servaes Schilders.² Zij was omstreeks 1553 geboren als dochter van mr. Servaes Schilders, priester, kanunnik van Hilvarenbeek en landdeken van het district, en van Maryken Mertens van Geel. Haar vader bezat het kasteeltje *Gruenendael* aan het Spul, dat Mariken in 1573 met haar broers verkocht. Matthijs van Middengale was mogelijk rentmeester van het kapittel van Hilvarenbeek. Met zijn

vrouw kocht hij in 1589 een (waarschijnlijk door soldaten van de graaf van Hohenlohe) verbrand huis achter de kerk. Mariken Schilders, die minstens sedert 1606 weduwe was, overleed te Hilvarenbeek in 1625 tijdens de pestepidemie.

Haar kinderen zijn:³

1. Willem Matthijs Middegaels⁴ wordt gezien in 1625, als hij een weddenschap afsluit over het al dan niet vallen van Breda. Zijn vrouw Cornelia hief op 19 juli 1630 te Hilvarenbeek een kind ten doop.

Van Willem ken ik twee kinderen:

- a. Maria, gedoopt te Hilvarenbeek op 18 juni 1624. Haar moeder was Lijsken Matthijs Wijten,⁵ weduwe van Aerd Hermans de Molder.
 - b. Guiliam Middegaels,⁶ vermeld in 1662 en 1688, woonde waarschijnlijk niet te Hilvarenbeek.
2. Servaes Matthijs Middegaels, volgt onder II.
 3. Peter Matthijs Middegaels, volgt onder IIbis.
 4. Christiaan Matthijs Middegaels, gedoopt te Hilvarenbeek op 30 mei 1589, wordt in 1629 gezien met zijn broers en zusters.
 5. Marie Mathijs Middegaels⁷ trouwde met Wouter Jans van Oirschot alias Wouter opten Meulen.⁸
 6. Matthijsken Matthijs Middegaels,⁹ te Hilvarenbeek gedoopt op 25 januari 1597, trouwde met Wouter Jan Claes Wouter Otten alias Wouter Janssen vander Byest,¹⁰ zoon van Jan Claes Wouter Otten en van Lysken Jan Ghyben Mercelis.

II. *Servaes Matthijs Middegaels* (zoon van I.)¹¹ was voerman op Antwerpen en 's-Hertogenbosch (vlashandel), op Breda (ijzer en olie) en waarschijnlijk op het land van Luik. Hij had een compagnieschap met Servaes Henrick Moonen, voerman en boterkoper te

*Koningsschild van Servaes Matthijs Middegaels, ca. 1620.
Sint-Sebastiaans gilde Hilvarenbeek.*

Hilvarenbeek. In eerste echt trouwde hij met Lysken Jasper Melis van Roy.¹² De plebaan van Hilvarenbeek verklaarde in 1609, dat Servaes Middegaels zich niet hield aan zijn paasplicht en dat zijn vrouw het hield met Herman Bobbaerts, priester, scholaster van het dorp. Lysken overleed te Hilvarenbeek in 1619 en liet vier zoons na.¹³ Servaes hertrouwde met Maeyken Willems vander Linden¹⁴ uit Diessen, dochter van Willem Adriaenssen vander Linden, olie-slager en bierbrouwer, en van Henricxken Cornelis Roosen alias van Gijssel. Zij was eerder gehuwd geweest met Jan Wiericx de Jonge. Servaes Middegaels overleed in 1637 en werd overleefd door Maeyken en haar vier kinderen.¹⁵

Uit het eerste huwelijk:

1. Matthijs Servaes Middegaels,¹⁶ gedoopt te Hilvarenbeek op 27 december 1599. Hij sloeg op 26 april 1626 Jan Peters van Heze alias Jan Beelen dood en vluchtte daarop de militaire dienst in. Jan Beelen was gewaarschuwd, dat Matthijs *sijs Jans vrijster ontvryden*, de welgestelde weduwe Margriettgen Verrijth, herbergierster en bierbrouwster in de Gelderstraat. Het kwam tot woorden en dreigementen. Jan verliet de herberg, niet dan nadat hij Margriettgen *aende duere vanden winckel of camerken gecust* had. Dat had hij beter niet kunnen doen, want prompt stak Matthijs Middegaels hem in de rug. Het mespunt brak af in de ruggegraat en aan de operatieve ingrepen van diverse chirurgijns overleed Jan enige dagen later. Zijn familie weigerde een zoengeld van 300 gulden.
2. Jan Servaes Middegaels de oude, volgt onder III.
3. Jasper Servaes Middegaels, volgt onder IIIbis.
4. Cael Servaes Middegaels, volgt onder IIIter.

De kinderen uit het tweede huwelijk:

5. Jan Servaes Middegaels de jonge, volgt onder IIIquater.
6. Maeyken Servaes Middegaels¹⁷ werd op 19 mei 1627 te Hilvarenbeek gedoopt en overleed op 17 oktober 1683 als beginn te Turnhout.
7. Willemijna Servaes Middegaels,¹⁸ te Hilvarenbeek gedoopt op 23 januari 1633. De veekoper Willem Janss van Liemdt¹⁹ maakte haar het hof; hun zoontje Adriaen²⁰ werd op 22 februari 1661 te Hilvarenbeek gedoopt. Nog eind 1664 zien wij Willemijn procederen tegen Willem, omdat deze, *haer met veele schoone pretjens ende geloften van trouwen tot den bijslap gebracht hebbende, soo dat bij haer een kindt heeft verweckt*, zijn beloftes weigerde na te komen. Willem moest ten slotte 100 gouden realen aan de versmade bruid betalen. Op 3 mei 1666 trouwde Willemijna te Hilvarenbeek met Aert Peter Aerts van Hese,²¹ hoedenmaker in de Gelderstraat. Hij was een zoon van de voerman Peter Aerts van Hese en van Marie Adriaenssen van Haeren; bij Cornelia Adriaen Gerits van Spreuwel had hij reeds drie kinderen. Willemijna Middegaels is in 1675 overleden. Haar huwelijk was kinderloos gebleven.

8. Cornelia Servaes Middegaels²² is op 20 september 1636 te Hilvarenbeek gedoopt en trouwde daar op 12 december 1665 met Jan Gijsbrechts vande Ven,²³ weduwnaar van Hesther Peter Ooms. Hij was op 12 september 1628 te Hilvarenbeek gedoopt als zoon van Ghijsbrecht Janssen vanden Ven en van Jenneken Jan Huysmans. In 1661 schoot hij zich bij de kruisboog koning.

III. *Jan Servaes Middegaels de oude* (zoon van II.)²⁴ is op 25 november 1602 te Hilvarenbeek gedoopt en werd daar begraven op 26 december 1680. Waarschijnlijk was hij voerman. Zijn vrouw werd op 16 augustus te Hilvarenbeek begraven en liet hem drie kinderen:²⁵

1. Elysabeth Jan Servaes Middegaels is op 9 mei 1627 te Hilvarenbeek gedoopt en trouwde daar op 20 juni 1662 met Michiel Ghysbrechts vanden Nieuwenhuysen,²⁶ zoon van mr. Ghijsbrecht vanden Nieuwenhuysen, notaris, en van Cathalijsa Fabri. Michiel ging in 1640 studeren te Leuven, maakte zijn studie niet af en vestigde zich als herbergier en winkelier op de *Clossenborch*, een omwaterd huis in de Koestraat, waarvan de schuur dienst deed als katholieke kerk. In eerste echt was hij gehuwd geweest met de winkeliersdochter Henricxken Geraert Helselmans. Tijdens zeer moeilijke oorlogsomstandigheden was hij verschillende malen borgemeester van Hilvarenbeek. Hij was rentmeester van de heer van Moergestel. Op 30 november 1688 is hij in zijn woonplaats overleden.
2. Aert Jan Servaes Middegaels, volgt onder IV.
3. Cornelis Jan Servaes Middegaels, geboren in 1642, werd te Hilvarenbeek begraven op 20 maart 1681. Bij Elysabeth Hendrick Wittens²⁷ uit Hooge of Lage Mierde, die op 6 november 1691 51 jaar oud te Hilvarenbeek werd begraven, had hij twee kinderen, die in 1705 worden vermeld:²⁸
 - a. Marie Middegaels, te Hilvarenbeek gedoopt op 8 oktober 1664.
 - b. Jan Middegaels, te Hilvarenbeek gedoopt op 1 januari 1672.

IV. *Aert Jan Servaes Middegaels* (zoon van III.)²⁹ is op 1 februari 1632 te Hilvarenbeek gedoopt. Hij was voerman op Antwerpen en Den Bosch en specialiseerde zich in het transport van vlas. In zijn woning in de Paardenstraat hield hij herberg. Aert verwekte in 1654 een bastaardkind bij Maria Adriaen Pauwels en trouwde te Hilvarenbeek op 5 december 1662 met Marie Geraert Hesselmans,³⁰ gedoopt te Hilvarenbeek op 8 november 1638. Haar ouders waren Geraert Henrick Hesselmans en Heyltgen Jan Dirck Thielmans, die *int Cruys* op de hoek van de Gemene Markt en de Paardenstraat een winkel in levensmiddelen hadden. Nadat zij op 24 maart 1669 te Hilvarenbeek was begraven, hertrouwde Aert

Middegaels daar op 24 augustus 1670 met Adriaena Jan Merten Schellekens.³¹ Deze was op 24 november 1640 te Hilvarenbeek gedoopt als dochter van Jan Merten Schellekens, voerman en herbergier in de *Wildeman* aan de Gemene Plaats, en van Peerken Peter Middegaels. Arnoldus Middegaels, die tegen het einde van zijn leven verwikkeld raakte in veel processen met tollenaars en andere douanebeamten, is op 27 december 1705 te Hilvarenbeek begraven.

Zijn kinderen waren:

1. Elisabeth, onwettige dochter bij Maria Adriaen Pauwels, te Hilvarenbeek geboren in februari 1655.

De kinderen uit het huwelijk met Marie Hesselmans waren:³²

2. Hendrick Middegaels,³³ gedoopt te Hilvarenbeek op 18 januari 1664. Hij vestigde zich te Rijkevorsel, waar hij wordt gezien als borgemeester en in 1692-1693 als pachter van de impost. Met zijn vrouw Elisabeth testeerde hij op 12 december 1711 voor notaris J. van Ostaeyen te Hoogstraten. Het jaar daarop is hij kinderloos te Rijkvorsel overleden.
3. Bartholomeus Middegaels, volgt onder V.
4. Marie Middegaels³⁴ is op 9 september 1668 te Hilvarenbeek gedoopt en trouwde daar op 15 december 1692 met Franchoy Fabri.³⁵ Deze was op 20 november 1667 te Hilvarenbeek Franciscus Ignatius gedoopt. Zijn ouders waren Johan Fabri, herbergier en brouwer in *den Bosch* aan de Gemene Plaats, laatste katholieke schout van Hilvarenbeek, en Maria Henricxs vanden Kieboom. Vóór zijn huwelijk was Franchoy's dragonder geweest. Later werd hij *tollenaar* van Hilvarenbeek, ofwel pachter van de Grote Zwiigende Brabantse Landtol. In 1701 huurde hij een herberg (met brouwerij) aan de Biest-Houtakker, waar hij zijn tolkantoor inrichtte. Fabri was een gewelddadig man. In 1689 klaagt Jenneken Willem Hendrickx, dat hij haar probeerde te verkrachten, *alswanneer den gemelden Fabri haer deponente heel ontfatsoenlijck ende schadelijck aentastte ende met eenen om verre stiet*. In 1692 bracht hij de schoenmaker Jan Jacob Sebrechts zwaar letsel toe, omdat deze zijn paard niet had willen uitlenen. Hij liet in 1695 6 of 7 eikenbomen uit de tuin van zijn buurman omhakken en weghalen. Een jaar later werd hij zelf aangepakt: de chirurgijn constateerde *aende reghter sijde vant' hooft, twee vingers boven t'oir, een openinge, penetrerende tot het cranium, sonder tot noch toe te weten wat sijn verders vande vs wonde staet te openbaeren, sijnde vorders aende lincker sijde vant voors. hooft gevonden een contusie ofte geswel*. In 1701 viel hij de stokoude Hendrick Bosmans aan met een mes, roepende: *slaet den ouden schelm doot*. In 1703 ten slotte was hij zijdelings betrokken bij een moordaanslag op de drost van Hilvarenbeek, beraamd omdat deze hem door de hoogschout van Den Bosch had laten arresteren. Onder veel tumult werd

Fabri door zo'n 30 Frans en Duits sprekende mannen ontzet. Franchoy's Fabri, die aan de Gemene Plaats had gewoond tussen de *Engel* en de *Haen*, is op 24 oktober 1706 te Hilvarenbeek begraven. Zijn vrouw volgde hem op 18 maart 1719.

De kinderen van Aert Middegaels en Adriaentje Schellekens waren:³⁷

5. Servaes Middegaels, volgt onder *Vbis*.
6. Cathelijne Aert Middegaels,³⁸ te Hilvarenbeek gedoopt op 27 mei 1675 en daar begraven op 15 maart 1725. Op 23 maart 1699 trouwde zij te Hilvarenbeek met Servaes Thielmans.³⁹ Deze was aldaar op 9 augustus 1678 gedoopt als zoon van Peter Adriaen Thielmans en van Marie Wachelijns ex *matre* Middegaels. Hoewel Servaes en Cathelijne in 1702 een borgbrief voor vestiging te Poppel verwierven, bleven zij woonachtig te Hilvarenbeek. Aanvankelijk huurden zij het huis met bierbrouwerij *den Witten Leeuw* in de Gelderstraat, in 1711 kochten zij *de Wildeman* aan de Gemene Plaats. Servaes, die in 1711 commies van de Brabantse landtol was, is op 18 april 1719 kinderloos te Hilvarenbeek begraven. Cathelijne Middegaels hertrouwde aldaar op 6 september 1720 voor de predikant en op 30 april 1722 voor de pastoor met dr. Jacobus Glavimans, weduwnaar van Catharina Geertman en van Maria Middegaels. Over Glavimans meer sub *IIIquater*-4.
7. Pieterella Middegaels,⁴⁰ gedoopt te Hilvarenbeek op 6 januari 1680, vestigde zich als begijn op het kleine begijnhof te Brussel.

V. *Bartholomeus Middegaels* (zoon van IV.)⁴¹ te Hilvarenbeek gedoopt op 5 december 1666, vestigde zich aanvankelijk te Sint-Gillis, maar erfde later van zijn moeder de herberg annex brouwerij *het Kruis* op de hoek van de Paardenstraat en de Gemene Plaats. Hij trouwde te Hilvarenbeek op 26 januari 1689 met Maria Peter Sebrechts,⁴² dochter van Peter Jan Sibben, schoenmaker, en van Jenneken Claes Wuestenborchs. Bartholomeus werd op 21 juli 1719 te Hilvarenbeek begraven, Maria op 16 mei 1745.

Hun kinderen waren:⁴³

1. Helena Middegaels⁴⁴ werd op 20 april 1722 te Hilvarenbeek begraven. Zij was ongehuwd en kinderloos.
2. Gerard Medegaels, volgt onder VI.
3. Adriaentje Middegaels,⁴⁵ te Hilvarenbeek gedoopt op 10 oktober 1697, trouwde met sr. Johannes Jacobs te Antwerpen.
4. Arnoldus Middegaels,⁴⁶ op 11 april 1700 gedoopt te Hilvarenbeek, vestigde zich te Antwerpen, waar hij op 30 mei 1759 overleed. Zijn grafzerk ligt aldaar in de kerk van het Recollettenklooster. Daaronder liggen ook Arnoldus' vrouw Joanna Maria van Wyck⁴⁷ en diens eerste man Jan van Gool begraven; deze laatste overleden te Antwerpen op 29 maart 1770 resp. 11 februari 1736.

5. Jennemarie Middegaels,⁴⁸ te Hilvarenbeek gedoopt op 29 juli 1703, was gehuwd met sr. Guilielmus van Haren te Antwerpen.
6. Cathelijnn Middegaels⁴⁹ is in februari 1707 te Hilvarenbeek geboren en overleed daar ongehuwd op 29 december 1730.
7. Elisabeth Middegaels,⁵⁰ te Hilvarenbeek geboren in januari 1710, trouwde daar op 28 januari 1737 met de koperslager Willem Cox.⁵¹ Deze was op 24 april 1710 als zoon van Joost Cox en van Catharina Sas gedoopt te Leende. Elisabeth erfde van haar ouders twee huizen in de Paardenstraat, waaronder het hoekhuis *het Kruijs* met de brouwerij. Zij werd op 28 januari 1784 te Hilvarenbeek begraven. Willem Cox, die rentmeester was van het Venerabele Gilde en schepen van Hilvarenbeek, werd daar begraven op 21 mei 1784.

VI. *Gerard Medegaels* (zoon van V.)⁵² werd op 30 september 1693 te Hilvarenbeek gedoopt. Hij vestigde zich in 1718 als meester-schoenmaker te Ginneken, waar hij op 28 februari trouwde met Annemarie Hosemans.⁵³ Deze was gedoopt te Goirle op 3 december 1676 als dochter van Peter Hosemans en van Anna Crols, die aldaar op het goed *ter Loo* woonden. Zij was in eerste echt getrouwd geweest met de Hilvarenbeekse koopman Gerard Cornelis van Diessen, met wie zij omstreeks 1704 te Ginneken ging wonen. Daar is zij op 22 augustus 1726 overleden. Gerard Medegaels kocht voor 1800 gulden het huis aan de Steenweg te Ginneken, waaruit Gerard van Diessen was gestorven. Hij overleed tussen 1744 en 1747.

Zijn enige kind was:

1. Anna Margaretha Medegaels,⁵⁴ werd op 8 december 1718 te Ginneken gedoopt en trouwde daar op 1 april 1742 met Gomarus Josephus Soetens⁵⁵ uit Asse, chirurgijn van zijn stiel. Hij bewoonde met zijn vrouw het huis aan de Steenweg, dat zij van haar vader had geërfd. Soetens was schepen in de bank van Ginneken en Bavel. Anna Margaretha Medegaels werd op 7 februari 1791 te Ginneken begraven; haar weduwnaar volgde op 4 juni 1794.

Vbis. *Servaes Middegaels* (zoon van IV.)⁵⁶ is op 27 september te Hilvarenbeek gedoopt. In 1695 sloot hij een compagnonschap met de Beekse voerman Peter Wijten, *ter saecke van vouteures van coopmanschappen van Antwerpen op 's Hertogenbosch ende wederom van s'Hertogenbosch op Antwerpen*, zoals ook zijn vader met Wijten had gehad. Toen hij in 1701 trouwde met Elisabeth Janssen⁵⁷ uit Westmalle, huurde hij van zijn vader het huis *de Wildeman* aan de Gemene Plaats. Tevens kocht hij van hem voor 450 gulden alle have: de grote en de kleine beesten, de paarden met het getuig, het hooi en het stro, de karren en het landbouw-gereedschap met de mest en de aardhopen om de groes te mesten. Met de paarden en de karren zal Aert Middegaels, *Servaes'* vader, afstand hebben gedaan van zijn voermanschap; in 1670 had hij drie

karren met huiven en daarbij behorende paarden en tuig bezeten. In 1713 kocht Servaes Middegaels voor 1700 gulden het huis *de Sonne*, met de brouwerij, staande op de hoek van de Gemene Markt en de Koestraat. Het huis diende tevens als herberg en als tapperij. Servaes en Elisabeth, die op 19 april 1701 te Hilvarenbeek waren getrouwd, overleden daar beiden in 1719, tijdens een epidemie. Servaes werd begraven op 24 februari, Elisabeth op 18 juli.

Hun kinderen waren:⁵⁸

1. Marianna Middegaels,⁵⁹ te Hilvarenbeek op 13 januari 1702 gedoopt en daar op 21 april 1722 getrouwd met Jan Goossens.⁶⁰ Deze was in april 1698 geboren te Hilvarenbeek. Zijn ouders waren Jan Goossens, voerman en herbergier in *Den Bosch* aan de noordzijde van de Gemene Plaats, en Anneken Lambrechts Naeykens alias An Looters, boterkraamster. Jan studeerde in 1720 te Leuven, maar behaalde geen graad. Te Hilvarenbeek volgde hij zijn vader op als herbergier in *Den Bosch* ofwel *'s Hertogenbossche*, welk huis tijdens zijn leven afbrandde. Hij werd op 31 december 1743 te Hilvarenbeek begraven, op 22 januari gevolgd door zijn weduwe.
2. Peter Middegaels werd opgeleid tot kuiper en vestigde zich te Brussel. Bij Barbara Willems, in 1752 zijn weduwe, verwekte hij twee kinderen, die worden vermeld in 1753:⁶¹
 - a. Marie Therèse Middegaels, geboren in 1737. Zij werd opgevoed door haar tante Adriana Middegaels op het klein begijnhof te Brussel; de kans is groot dat ook zij daar begijn werd.
 - b. Joannes Middegaels, geboren in 1740.
3. Adriana Middegaels,⁶² in december 1707 te Hilvarenbeek geboren, werd begijn op het kleine hof te Brussel.
4. Jan Middegaels⁶³ is in februari 1711 te Hilvarenbeek geboren en werd gedoopt met de namen Joannes Laurentius. Hij werd er op 22 maart 1749 ongehuwd en kinderloos begraven.
5. Arnoldus Middegaels,⁶⁴ te Hilvarenbeek geboren in maart 1713 en daar begraven op 20 maart 1733.

Illbis. Jasper Servaes Middegaels (zoon van II.)⁶⁵ is op 22 november 1604 te Hilvarenbeek gedoopt. Hij huurde in 1631 - hij was juist getrouwd - van de chirurgijn Abraham van Aelst een groot huis in de Schoolstraat, behoudens een kamer voor de eigenaar. Zijn vrouw was Cornelia Cornelis Otten,⁶⁶ dochter van Cornelis Cornelis Otten en van Elyzabeth Janss van Moll. Zij werd te Hilvarenbeek begraven op 21 december 1678 en liet Jasper de volgende kinderen na:⁶⁷

1. Matthijs Jaspers Middegaels, volgt onder IV*bis*.
2. Elyzabeth Jasper Middegaels⁶⁸ is op 3 april 1633 te Hilvarenbeek gedoopt. Zij trouwde in eerste echt met Peter Jan Thielmans,⁶⁹ zoon van de hoedenmaker Jan Peter Thielmans

en van Jenneken Wouter Willem Naeykens alias Noselings. In tweede echt trouwde zij te Hilvarenbeek op 29 november 1674 met Adriaen Wilbort Bruers,⁷⁰ die daar op 2 februari 1640 was gedoopt als zoon van Wilbort Willem Jan Bruers *alias* Otten en van Mechtelt Corstiaens de Cromme.

3. Maeyken Jaspar Middegaels trouwde met Cornelis vander Vloodt.
4. Anneken Jaspar Middegaels⁷¹ is op 28 november 1718 kinderloos en ongehuwd te Hilvarenbeek overleden.
5. Cornelis Jaspar Middegaels, volgt onder IVter.
6. Iken Jaspar Middegaels,⁷² te Hilvarenbeek gedoopt op 5 april 1644, trouwde met Pauwels Peter Neggers, wiens weduwe zij in 1686 was. Waarschijnlijk woonden zij te Oirschot.
7. Servaes Jaspar Middegaels⁷³ vestigde zich als koperslager en ketelaar te Antwerpen, waar hij het poorterschap kocht en op 30 augustus 1718 kinderloos overleed.
8. Jenneken Jaspar Middegaels werd in juni 1653 te Hilvarenbeek geboren. Zij trouwde daar op 20 september 1674 met Cornelis Laureys van Roij *alias* Bijls,⁷⁴ weduwnaar van Maeyken Corstiaen Claessen vanden Sanden *alias* Boomen. Cornelis was evenals zijn vader timmerman. Hij werd op 2 maart 1634 te Hilvarenbeek gedoopt als zoon van Laureys Cornelis van Roij *alias* Bijls en van Maeyken Pauwels vande Poel. Op 22 januari 1679 hertrouwde Jenneken Middegaels te Hilvarenbeek met Cornelis Peter Schellekens,⁷⁵ aldaar gedoopt op 11 januari 1656, zoon van Peter Jan Marten Schellekens en van Elysabeth Jacob Cornelis vander Langrijth.

IVbis. *Matthijs Jaspar Middegaels* (zoon van IIIbis)⁷⁶ is op 27 april 1631 te Hilvarenbeek gedoopt, trouwde op 30 juni 1658 te Alphen met Maria Peeter Maes.⁷⁷ Aanvankelijk woonden zij te Hilvarenbeek, mogelijk in de Koestraat, maar minstens sedert 1662 te Alphen, waar zij aan de Zandstraat het huis met brouwerij *de Roose* verwierven. Maria was daar op 15 februari 1632 gedoopt. Haar ouders waren mr. Peeter Maes en Engeltjen Henrick Jan Martens Pancken. Hun kinderen waren:⁷⁸

1. Jan Matthijs Middegaels, vermeld in 1687.
2. Engeltjen Matthijs Middegaels, vermeld in 1687.
3. Jasper Matthijs Middegaels, te Alphen gedoopt op 20 februari 1662, in 1685 mondig genoemd.
4. Peter Matthijs Middegaels werd op 28 mei 1667 te Alphen gedoopt. Hij kocht op 29 januari 1706 het poorterschap van Antwerpen, waar hij zich als ketelaar had gevestigd. Hij was vader van tenminste:
 - a. Maria Middegaels, gehuwd met Jacobus Faes.
5. Cornelis Matthijs Middegaels,⁷⁹ te Alphen gedoopt op 19 februari 1671. In 1685 studeerde hij op een door Jan vanden Langencruys gestichte beurs, waartoe hij via zijn grootmoeder

(Cornelia Otten) was gerechtigd.

IVter. *Cornelis Jaspar Servaes Middegaels* (zoon van IIIbis)⁸⁰ is op 12 juli 1641 te Hilvarenbeek gedoopt en werd daar begraven op 24 april 1704. Hij was voerman en tavernier. Op 18 juni 1667 trouwde hij te Hilvarenbeek met Lysken Henrick Melis,⁸¹ aldaar gedoopt op 1 januari 1641, dochter van Henrick Claes Melis en van Maeyken Jan Andries Schellekens. Cornelis hertrouwde te Hilvarenbeek op 7 januari 1676 met Lysken Cryn Wouters;⁸² zij werd daar begraven op 17 oktober 1678. Volgens de huwelijksvoorwaarden van 14 januari 1682 werd Anneken Peeter Ketelaers⁸³ zijn derde vrouw; de huwelijksinschrijving van 27 januari 1682 spreekt evenwel van Anneken Adriaen Witlocx. Anneken werd op 4 november 1686 te Hilvarenbeek begraven. Op 2 februari 1687 trouwde Cornelis aldaar met Maeyken Adriaen Deckers,⁸⁴ weduwe van de Beekse vleeshouwer Jan Peter Wuestenborchs de oudste. Zij was afkomstig van Moergestel en een dochter van Adriaen Jan Willem Deckers en van Peerken Peter Jans. Zijn vijfde en laatste vrouw trouwde Cornelis Middegaels in 1700: Cornelia Jan Jonckers⁸⁵ uit Tilburg, weduwe van Jan van Gorrop. Cornelis, die aan het Spul had gewoond, had bij zijn tweede vrouw een zoon, die volgt onder Vter.

Vter. *Jaspar Cornelis Middegaels* (zoon van IVter)⁸⁶ is op 26 augustus 1678 te Hilvarenbeek gedoopt. Hij begon een vrijage met Catharina van Heesch,⁸⁷ de dochter uit de grote herberg en brouwerij *den Gulden Leeuw* aan de Gemene Plaats. Cornelia van Heesch verklaarde in 1706, dat Jaspar in haar vaders huis onlangs *seer familiairlijk heeft gehandelt, ende tselve hujs gefrequentert, niet alleen daer slaepen blijvende, nemaer oock bij dagen, avonden ende ontijden met Catharina haere suster in beslotene camers ende andere verborgene plaetsen gegaen ende gestaen heeft.* In maart of april, *wanneer haere suster langhe had groot gegaen ende belaeden geweest met kindt,* had Jaspar haar gedreigd: *bij aldien gij mijn vader noempt ofte maeckt van u kindt, soo sal ick u den hals breecken.* Haar vader bedreigde hij met een ketelhout, zodat hij zijn huis uitvluchtte en Catharina was zo geïntimideerd, dat zijn haar zwangerschap min of meer ontkende. Zelf verklaarde zij later over een gesprek tussen Jaspar en haar, *dat hij Catharina voorsschreven de rocken ondertusschen hadde opgeraep ende met haere schamelheijt genomen ende alsoo een handtiastinge gedaen, d'welck hij Middegaels bevestighe met te seggen, ende daarmede denoterende, dat sij Catharina eenen groote intree hadde ende dat hij daer somwijlen wel eens had doorgesleijpt.* Enige tijd later trouwde Jaspar Middegaels met zekere Adriaentje Wiltens. Hij faillleerde in 1707 en heeft toen waarschijnlijk Hilvarenbeek verlaten. In elk geval werd geen van zijn kinderen daar gedoopt.

Die kinderen waren:⁸⁸

1. Cornelis Middegaels, geboren in 1709, woonde (1734 en 1750) te Zevenbergen.
2. Elisabeth Middegaels, gehuwd met Steven Francois te Tilburg.
3. Servaes Middegaels⁸⁹ woonde in 1734 te Moergestel en in 1739 en 1750 te Ginneken.

Illter. Cael Servaes Middegaels (zoon van II.)⁹⁰ werd op 5 januari 1608 te Hilvarenbeek Carolus gedoopt. Hij was voerman. In 1650 kocht hij een huis aan de Varkensmarkt, achter de kerk, waar hij woonde tot zijn overlijden kort voor 1677. Bij Suzanna Hendrick Beersmans, die te Hilvarenbeek op 5 september 1658 overleed, had hij zeven kinderen:⁹¹

1. Cornelis Carel Middegaels.
2. Maeyken Carel Middegaels, gehuwd met zekere Ceulemans. Haar zoon Cesar woonde te Antwerpen.
3. Christina Carel Middegaels, op 13 januari 1638 te Hilvarenbeek gedoopt en daar begraven op 26 juli 1703, was gehuwd met Hendrick Goevaerts te Turnhout.
4. Servaes Carel Middegaels, gehuwd met Anna van Leyenborgh, die in 1676 zijn weduwe was.
5. Willemeyntjen Carel Middegaels, te Hilvarenbeek op 21 januari gedoopt.
6. Peter Carel Middegaels werd op 16 februari 1647 te Hilvarenbeek gedoopt en trouwde daar op 25 juni 1673 met Maria Matthys Peters van Dun.⁹² Waarschijnlijk was hij de enige van de kinderen die te Hilvarenbeek bleef wonen. Hij was voerman. In 1676 is er sprake van het weeskind van Peter en Maria.
7. Matthijs Carel Middegaels.

Illquater. Jan Servaes Middegaels de jonge (zoon van II.)⁹³ is te Hilvarenbeek gedoopt op 13 maart 1624. Hij was bakker en huurde bij tijd en wijle een van de windmolens van de heerlijkheid. In zijn huis aan de Gemene Plaats dreef hij een tapperij. Geruime tijd was hij schepen van Hilvarenbeek. Aldaar werd hij begraven op 29 mei 1713. Zijn eerste vrouw, met wie hij op 7 december 1649 te Hilvarenbeek was getrouwd, was Elysabeth Cornelis Schilders.⁹⁴ Zij was te Hilvarenbeek gedoopt op 22 oktober 1630 als dochter van Cornelis Laureys Schilders, lakenkoper in de Gelderstraat, en van de molenaarsdochter Marie Wouters Verrijth. Op 5 januari 1666 hertrouwde Jan Middegaels te Hilvarenbeek met Helena Willem Nouwen,⁹⁵ die daar op 30 juli 1634 was gedoopt. Haar ouders waren Willem Jan Nouwen, boterkramer, voerman, paardenkoper en herbergier aan de Gemene Plaats, en Agneetgen Peters van Heze. Haar oom Jan Peters van Heze was in 1626 doodgestoken door Matthijs Middegaels, haar zwager. Op 22 juli 1702 is Helena te Hilvarenbeek begraven.

De kinderen uit het eerste huwelijk waren:⁹⁶

1. Maria Jan Middegaels, die te Hilvarenbeek op 6 december 1677 trouwde met Cornelis Verschuere uit Poppel, waar het stel zich vestigde. In 1726 was zij weduwe.
2. Servaes Middegaels,⁹⁷ geboren omstreeks 1652, ging in 1671 te Leuven studeren en werd later priester. Hij was van 1677 tot uiterlijk 1685 pastoor van de Sint Gommarus te Lier, sinds 1689 pastoor van Ginneken en in 1696-97 ook even pastoor van Princenhage. Daar werd hij door de parochianen niet geaccepteerd, zodat hij werd overgeplaatst naar de pastorie van Wilrijk. Ten slotte was hij van 1707 tot zijn overlijden op 25 december 1720 pastoor van Zandhoven.
3. Cathelijne Jan Middegaels⁹⁸ trouwde te Hilvarenbeek op 10 augustus 1688 met Willem Gijsbrechts van Oerle te Tilburg, die in 1726 haar weduwnaar was.

Helena Nouwen was moeder van:

4. Maria Middegaels,⁹⁹ geboren in 1669, trouwde op 27 april 1692 te Hilvarenbeek met Jan Baptist vande Kerckhoven.¹⁰⁰ Deze was daar gedoopt op 1 februari 1657 als zoon van Jan Jacobs vanden Kerckhoff, notaris en om de religie gesuspendeerde schout van Moergestel, en van Aleyt Jans van Doorn. Jan Baptist studeerde enige tijd te Leuven, behaalde geen graad en vestigde zich als brouwer aan de Gemene Plaats en/of Paardenstraat te Hilvarenbeek, alwaar hij op 10 december 1693 werd begraven. Zijn weduwe hertrouwde er op 18 februari 1703 voor de pastoor en op 2 december 1703 voor schepenen met mr. Jacobus Glavimans M.D.,¹⁰¹ geboren in 1657, sedert 1686 arts te Hilvarenbeek. In september 1702 was hij weduwnaar geworden van Catharina Geertmans. Hij zat als schepen in de bank van Hilvarenbeek c.a. en het is waarschijnlijk in die kwaliteit dat hij rond 1700 door de Fransen als gijzelaar meegevoerd naar Sedan, vanwaar hij evenwel wist te ontsnappen. Nadat Maria Middegaels op 22 april 1719 te Hilvarenbeek was begraven, hertrouwde dr. Glavimans in 1721/22 met Catharina Middegaels (zie hiervoor IV.6.). Op 10 december 1726 is hij te Hilvarenbeek begraven.

Ilbis. Peter Matthijs Middegaels (zoon van I.)¹⁰² voerman van zijn stiel, woonde eerst in de Gelderstraat en later aan de Veldhoven. Hij trouwde te Hilvarenbeek op 15 januari 1608 met Jenneken Aerts van Heze,¹⁰³ dochter van Aert Jan Peters van Heze *alias* Schepers, voerman en herbergier in de *Valck* aan het kerkhof, en van Peterken Peter Adriaen Matthijs. In tweede echt trouwde hij met Pauwlijntjen Verbraecken,¹⁰⁴ weduwe van Lambert Diercx de Leeuw, die mogelijk van Turnhout afkomstig was. Peter Middegaels overleed in 1650 of 1651.

Behoudens zijn bastaard stammen zijn kinderen uit het eerste huwelijk:¹⁰⁵

1. Everaert werd op 6 juli 1606 als onwettig kind van Peter Midde-

gaels te Hilvarenbeek gedoopt.

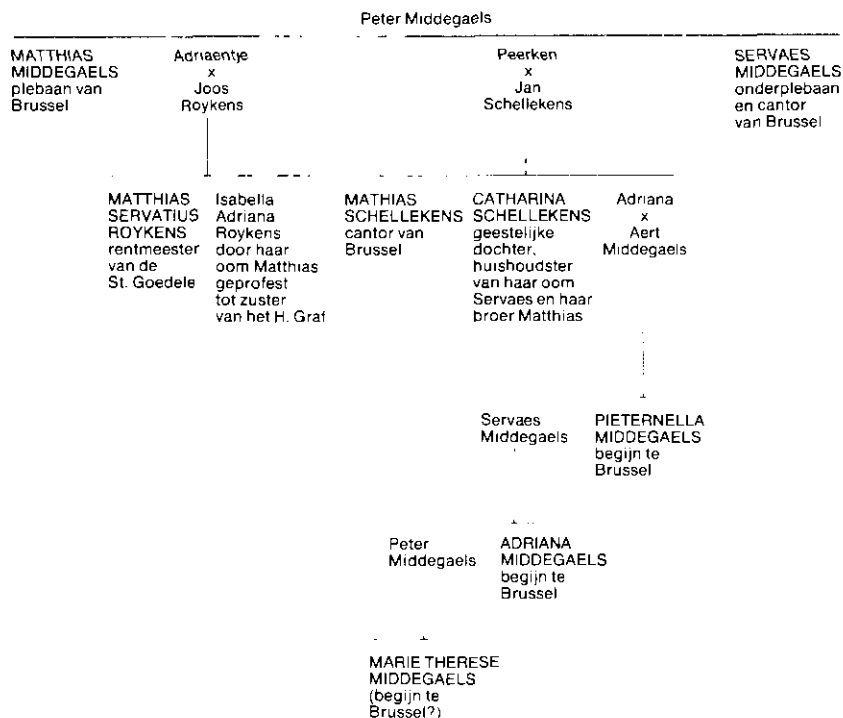
De kinderen uit het huwelijk met Jenneken van Heze waren:

2. Mr. Matthias Middegaels,¹⁰⁶ te Hilvarenbeek gedoopt op 18 november 1608. In 1626 ging hij studeren te Leuven, waar hij in 1628 promoveerde in de artes, in 1633 baccalaureus in de theologie werd en later licentiaat in die discipline. Hij werd in 1636 plebaan van Anderlecht. In 1639 kreeg hij daar een admissie tot notaris. Eind 1643 promoveerde hij tot plebaan van de Sint Goedele te Brussel, van welke kerk hij tevens aarts priester en kanunnik was. Bovendien was hij synodaal rechter en censor van boeken. Sinds 1665 was hij deken van de Sint Goedele. Hij was in 1658-59 tweede kandidaat voor de bisschopszetel van Brugge. Na in november 1672 te hebben getesteerd, waarbij hij extra legaten in het vooruitzicht stelde voor de neven en nichten die voor een geestelijke carrière kozen, overleed heer Matthias te Brussel op 27 februari 1673.
3. Marie Peter Matthijs Middegaels¹⁰⁷ is op 11 december 1612 te Hilvarenbeek gedoopt. Zij trouwde met Jan Hans Wachelijn,¹⁰⁸ zoon van de vleeshouwer Hans Joris Weckerle ofwel van Wacchelin en van de Hilvarenbeekse Adriaentje Willem Rijsbosch. In zijn jeugd was Jan koraal van het kapittel van Hilvarenbeek. Van zijn moeder erfde hij *de Wildeman* aan de Gemene Plaats, welk huis hij in 1649 verkocht aan zijn zwager Jan Schellekens, die volgt onder *lbis.6* In 1651 kocht zijn vrouw het huis in de Gelderstraat uit de erfenis van haar ouders. Zij werd op 7 maart 1678 als weduwe te Hilvarenbeek begraven.
4. Arnoldus Middegaels, volgen onder *lllquinquies*.
5. Adriaentjen Middegaels,¹⁰⁹ gedoopt te Hilvarenbeek op 12 februari 1618, trouwde met sr. Joos Roykens,¹¹⁰ die te Brussel een handel dreef in glaswerk, spiegels, serviesgoed, schildpad en andere luxe-artikelen. In 1658 en 1665 wordt zij zijn weduwe genoemd.
6. Peerken Peter Matthijs Middegaels¹¹¹ is in eerste echt getrouwd met Anthonis Claes Melis,¹¹² zoon van Niclaes Adriaen Melis en van Lysken Henrick Corstiaen Henrick Wouters vanden Loo. In augustus 1633 hertrouwde zij met Jan Merten Schellekens,¹¹³ voerman, woonachtig aan de Voort bij het afgebroken Maria-kesken. Jan was op 12 januari 1603 te Hilvarenbeek gedoopt als zoon van Jan Jan Mertens Schellekens, schepen van Hilvarenbeek, en van Cathelijn Huybrecht Wuestenborchs alias Moonen. In 1649 vestigde hij zich aan de Gemene Plaats, als bewoner en *proprietaris vande huysinge ende erve, gestaen ende gelegen tot Hilvarenbeeck, aende gemeijne merckt aldaer, ter plaetschen daer de vleeschmerckt gehouden wordet, genoempt den Wildeman*. Peerken Middegaels werd op 23 september 1680 te Hilvarenbeek begraven, Jan Schellekens aldaar op 30 september 1685. Hun huis *den*

Wildeman vererfde naar hun dochter Adriaentjen, die trouwde met Aert Middegaels (*sub IV*).

7. Mr. Servaes Middegaels,¹¹⁴ te Hilvarenbeek gedoopt op 7 april 1623, trad in de voetsporen van zijn broer Matthias. Hij studeerde te Leuven, werd tot priester gewijd en verwierf een kanunniksdij in de Sint Goedele te Brussel. Bovendien werd hij cantor en thesaurier van het kapittel. Toen zijn broer deken was, was heer Servaes onderdeken. Van heer Matthias erfde hij diens huis, manuscripten, boeken, kazuivel, zilveren schotel en ampullen. Hij is op 10 januari 1690 te Brussel overleden.

Illiquinques. *Arnoldus Middegaels* (zoon van *Ilbis*.)¹¹⁵ in 1634 nog onmondig, erfde het grote huis van zijn ouders aan de Veldhoven. Evenals zijn vader was hij voerman. In 1658 wordt hij gezien als

schepen van Hilvarenbeek. Hij trouwde met zijn stiefzuster, Heyltje Lamberts de Leeuw, dochter van Lambrecht Dirricx de Leeuw en van Pauwelyn Verbraecken. Arnoldus overleed in 1658 of 1659.

Zijn kinderen waren:¹¹⁶

1. Pauwelijntjen Middegaels.
2. Lysbeth Middegaels. Met haar zus Pauwelijntjen werd zij in 1659 naar haar grootmoeder Pauwelijn Verbraecken te Turnhout gezonden, om daar te worden opgevoed. Beiden overleden jong.
3. Lambertus Matthias Middegaels, volgt onder *IVquater*.
4. Johanna Middegaels, te Hilvarenbeek gedoopt op 15 april 1645, trouwde met Jan Mertens¹¹⁷ te Retie.
5. Maria Middegaels¹¹⁸ verklaarde in 1691 15 jaar lang te hebben gewoond bij haar oom, pastoor De Leeuw te Retie. Zij zal dus pastoorsmeid zijn geweest.
6. Peter Middegaels, in januari 1652 geboren te Hilvarenbeek, vertrok in 1666 naar Italië. Nadien is er niets meer van hem vernomen.

IVquater. Mr. Lambertus Matthias Middegaels (zoon van *III.quinques*)¹¹⁹ is op 2 augustus 1643 te Hilvarenbeek gedoopt. Hij ging in 1661 studeren te Leuven, waar hij in 1663 zijn magistratuur in de artes behaalde. Daarna studeerde hij theologie, maar hij stapte over naar de medicijnenstudie. Op 22 juni 1668 promoveerde hij aan de universiteit te Leiden tot doctor in de medicijnen op *de calculo vesicae*. Hij overleed te Mechelen in november 1672. Bij joffer Anna Margretha Holcx liet hij twee kinderen na:

1. Maria Middegaels, over wie mij niets bekend is. Zij overleed waarschijnlijk kort na 1673.
2. Dr. Servatius Medegaels,¹²⁰ die als *Delphensis* (afkomstig van Delft) in 1689 aan de universiteit van Leuven werd geïmmatriculeerd. Hij promoveerde tot *medicinae doctor* en werd in 1692 à 1695 ingeschreven bij het Collegium Medicum te Brussel, waarvan hij in 1697 wordt gezien als *quaestor*. Zijn vrouw was de dochter van een zekere sr. Guiliam vander Heyden. Dr. Medegaels is op 3 december 1701 te Brussel overleden.

NOTEN

Tenzij anders vermeld berusten de geciteerde bronnen in het Rijksarchief te 's-Hertogenbosch.

1. R.A. 's-Hertogenbosch, Hilvarenbeek R 32, f 196, 25 mei 1589. R 33, f 87v, 17 februari 1593. R 61, f 89, 19 juni 1578.
2. Hilvarenbeek R 29, f XXXlv, 29 juli 1574; f LXXXIv, 26 maart 1575; f LXIX, 1 maart 1575. R 32, f 113, 16 april 1587. R 41, f 57, 10 november 1616. R 42, f 15v, 26 september 1617. 's-Hertogenbosch R 1397, f 450v, 3 maart 1573. R 1412, f 348v, 24 januari 1577. R 1423, f 152v, 14 maart 1597. R 1448, f 87v, 22 november 1606. G.A. Breda, R 478, f 78, 21 april 1574. A.R.A. Brussel, Rekenkamer 165, ff CLVlv en CLVIIv, 5 juni 1573. Raadhuis Hilvarenbeek, O.A.A. 4284.

3. Hilvarenbeek R 107, ongef., 19 april 1629.
4. Hilvarenbeek R 45, f 147, 31 mei 1625.
5. Hilvarenbeek R 222, weesrekening kinderen Aerd de Molder, 1622-1631.
6. Hilvarenbeek R 65, f 53, i.m. 1 november 1688. R 111, f 268v, 28 september 1662.
7. Hilvarenbeek R 49, f 414, 7 februari 1640.
8. Hilvarenbeek R 49, f 224, 21 maart 1637.
9. Hilvarenbeek R 107, ongef., 22 mei 1630. R 49, f 414, 7 februari 1640.
10. Hilvarenbeek R 41, f 97v, 11 mei 1632. R 44, f 112v, 31 januari 1622. R 45, f 32, 5 februari 1624. R 46, f 141, 30 januari 1629; f 184v, 23 maart 1629.
11. Hilvarenbeek R 34, f 226, 7 september 1599. R 35, f 119, 12 september 1601. R 62, f 62, 26 september 1650. 's-Hertogenbosch R 1494, f 138v, 24 januari 1618. Raad van Brabant 788, no 798, 1644. A. M. Frenken, *Documenten betreffende de kapittels van Hilvarenbeek, Sint Oedenrode en Oirschot*. 's-Hertogenbosch 1956, p. 83.
12. Hilvarenbeek R 313, 1622.
13. Hilvarenbeek R 6, 1649-1650. R 49, f 383, 12 maart 1639. R 62, f 20v, 1648.
14. Hilvarenbeek R 51, f 108v, medio 1641. R 62, f 62, 26 september 1650. Moergestel R 55 (oude inventaris), f 145v, 18 oktober 1664.
15. Hilvarenbeek R 51, f 356v, 28 november 1646. R 112, ongef., 14 december 1663; f 523, 21 december 1663.
16. Hilvarenbeek R 6, 1649-1650. R 51, f 74v, 30 juli 1643.
17. Hilvarenbeek R 71, f 110, 10 februari 1694. R 170, f 207v, 25 oktober 1675; f 208, 11 november 1675; f 235v, 15 oktober 1676.
18. Hilvarenbeek R 67, f 416, 29 oktober 1675. R 170, f 147v, 24 januari 1674.
19. L. F. W. Adriaenssen, Van Gijssel; Vijfenveertig molenaars. In: *De Brabantse Leeuw* XVIII, 1969, p. 92.
20. Hilvarenbeek R 171, f 183v, 17 februari 1684.
21. Hilvarenbeek R 51, f 216, 14 januari 1643. R 54, f 81, 26 augustus 1654. R 55, f 167v, i.m. 4 februari 1661. R 68, f 266v, 13 juni 1679. R 169, f 186, 29 september 1668.
22. Hilvarenbeek R 66, f 134, 29 augustus 1667.
23. Hilvarenbeek R 67, f 434v, 23 januari 1676. R 169, f 128, 30 september 1666.
24. Hilvarenbeek R 47, f 169v, 20 januari 1631. R 49, f 3, 18 februari 1694; f 385v, 25 mei 1639. R 51, f 442, 30 januari 1648.
25. Hilvarenbeek R 69, f 59, 6 maart 1682. R 120, ongef., 24 februari 1705. R 172, f 367v, 22 december 1691. R 277, ongef., 1 juli 1693.
26. Hilvarenbeek R 66, f 140v, 12 oktober 1667. R 67, f 92, 3 januari 1671. R 68, f 106, 4 januari 1678. R 169, f 32v, 4 september 1663. R 170, f 162, 5 juli 1664; f 179v, 12 februari 1675. R 172, f 259, 8 januari 1689. 's-Hertogenbosch R 1589, f 36v, 11 mei 1658. R 1622, f 225, 28 maart 1667. R 1632, f 313, 18 april 1664. R 1676, f 257, 31 mei 1683. N 783, 7 april 1672. N 785, 9 november 1688; 21 oktober 1690. N 2864, ff 69 en 71, 29 december 1689. Raadhuis Hilvarenbeek, O.A.A. no 93, f 64, 26 mei 1666; f 115v, 25 februari 1674; f 124, 4 juli 1674. No 94, f 87v, 3 oktober 1683. No 1064, 1676-87. A.R.A. 's-Gravenhage, S.G. 12558-18. H. Bots, I. Matthey en M. Meyer, *Noordbrabantse studenten 1550-1570*. Tilburg 1979, p. 539, no 3782. J. Vriens, *Inventaris van het archief van de tienden van Moergestel 1618-1858*. 's-Hertogenbosch 1970, pp. 39, 41 en 49.
27. Hilvarenbeek R 207, ongef., 18 juli 1686; 29 september 1689.
28. Hilvarenbeek R 72, f 231, 1 april 1705.
29. Hilvarenbeek R 68, f 11, 11 maart 1677. R 70, f 121v, 1 april 1686. R 71, f 166, 8 februari 1695; f 294, 14 februari 1697; f 371v, 17 december 1698; f 407, 11 mei 1699. R 169, f 44, 16 februari 1664; f 163v, 29 januari 1668. R 170, f 28, 12 september 1670; f 290, 27 februari 1678. R 171, f 151v, 4 februari 1683. R 172, f 47v, 27 juni 1685; f 104, 28 februari 1681. R 173, f 219v, 30 oktober 1697. R 174, f 53v, 31 maart 1701; f 80, 21 januari 1702. R 207, ongef., 18 juli 1685; 29 juli 1686; akte na die van 20 mei 1693. 's-Hertogenbosch R 583, mei 1683 en z.d. N 2864, f 42, 9 maart 1689. S.A. Antwerpen, Insolvente Boedelskamer 621, passim. Proceszakje L 9209, 1694. F. A. Brekelmans, *De Belgische enclaves in Nederland; Bijdragen tot de rechtsgeschiedenis van Baarle-Hertog en*

Baarle-Nassau. Tilburg 1965, p. 194.

30. Hilvarenbeek R 67, f 143v, 22 september 1671. R 172, f 105, 28 februari 1686.
31. Hilvarenbeek R 68, f 421, 22 februari 1681. R 69, f 130v, 2 januari 1683. R 71, f 321v, 4 november 1697.
32. Hilvarenbeek R 71, f 177v, 17 maart 1695. R 72, f 49v, 8 januari 1701; f 231, 1 april 1705. R 173, f 44v, 14 juli 1693. N 2864, f 1, 15 januari 1690.
33. Hilvarenbeek R 194, ongef., 1 juli 1712. R 259, 2 februari 1715. R.A. Antwerpen, Rijkevoorsel G.A. 2193. G.A. 2563, na 1678. G.A. 3123, 1692-93.
34. Hilvarenbeek R 72, f 82v, 11 augustus 1701. R 174, f 329, 17 juni 1707.
35. Hilvarenbeek R 71, f 269v, 20 juni 1696. R 72, f 111, 27 februari 1702; f 304, 8 oktober 1706. R 73, f 20v, 16 juni 1711. R 172, f 88, 13 december 1685. R 173, f 38v, 28 mei 1690; f 127v, 3 mei 1695; f 242v, 28 april 1698. R 174, f 114v, 28 december 1702; f 157, 8 januari 1704; f 328v, 18 oktober 1706. R 177, f 37, 22 maart 1729. R 207, ongef., 26 april 1691; 20 januari 1692; 12 december 1696. R 208, ongef., 22 december 1701.
36. Vacat.
37. Hilvarenbeek R 72, f 231, 1 april 1705; f 480v, 19 juli 1709. R 74, f 324v, 11 maart 1720. R 173, f 287v, 27 april 1699.
38. Hilvarenbeek R 175, f 472, 11 maart 1720.
39. Hilvarenbeek R 72, f 539, 27 oktober 1710. R 73, f 60v, 28 september 1711. R 74, f 327v, 8 april 1720; f 336, 13 april 1720. R 174, f 26v, 28 september 1700; f 96v, 21 april 1702; f 111, 1 december 1702; f 338, 5 oktober 1707; f 407v, 9 november 1709. R 175, f 7v, 20 februari 1711; f 32v, 20 oktober 1711; f 66v, 28 juli 1712; f 142, 27 maart 1714; f 178v, 14 februari 1715; f 212, 13 januari 1716; f 284v, 8 december 1718. R 208, ongef., 4 juni 1703.
40. Hilvarenbeek R 72, f 480v, 19 juli 1709.
41. Hilvarenbeek R 70, f 353, 31 augustus 1690; f 399, 7 november 1691. R 71, f 177v, 17 maart 1695; f 217v, 14 november 1695. R 72, f 82v, 11 augustus 1701; f 127, 3 mei 1702; f 193, 14 november 1704; f 342, 9 februari 1707. R 73, f 56, 17 september 1711; f 135v, 1 april 1713; f 170v, 26 oktober 1713; f 273v, 11 maart 1715; f 319, 6 juli 1715. R 172, f 321, 6 januari 1691. R 174, f 107v, 17 oktober 1702. R 194, ongef., 12 juni 1719.
42. Hilvarenbeek R 71, f 220v, 30 november 1695. R 75, f 160v, 21 februari 1728. R 76, f 210, 1 april 1735; f 230, 7 mei 1735. R 77, f 372, 29 september 1742. R 176, f 71, 17 juni 1722. S.A. Antwerpen, Weesmeesterkamer 1332, no 1, 10 oktober 1710.
43. Hilvarenbeek R 76, f 452v, 26 februari 1738. R 77, f 372, i.m. 4 oktober 1746. R 78, f 189v, 7 februari 1746.
44. Hilvarenbeek R 194, ongef., 28 mei 1722.
45. Hilvarenbeek R 78, f 217, 4 mei 1746; f 254v, 11 februari 1747.
46. P. Génard, *Verzameling der graf- en gedenkschriften van de provincie Antwerpen*, deel VI. Antwerpen 1871, p. 203.
47. Hilvarenbeek R 80, f 44, 24 januari 1752. Jennemarie was waarschijnlijk een dochter van Henrick Michielsens van Wyck en van Marie Cornelis Jan Willem Bruers en dan te Hilvarenbeek gedoopt op 20 februari 1687.
48. Hilvarenbeek R 79, f 228, 20 oktober 1749.
49. Hilvarenbeek R 195, f 51v, 9 februari 1731; f 58, 20 februari 1731.
50. Hilvarenbeek R 78, f 254v, 11 februari 1747.
51. Hilvarenbeek R 78, f 283v, 14 juni 1747. R 79, f 352v, 30 juli 1750. R 83, f 164v, 29 juli 1763. R 84, f 163v, 3 februari 1766; f 221, 7 juni 1766. R 86, f 228v, 2 juli 1773. R 87, f 72v, 21 juni 1774. R 88, f 251v, 13 februari 1778. R 89, f 155v, 31 december 1779. R 178, f 387, 10 juni 1750.
52. Hilvarenbeek R 75, f 318, 20 september 1729. R 175, f 439, 17 februari 1718. R 209, f 321v, 23 mei 1732; f 391, 26 februari 1738. H. W. Janson, *Bijdrage tot de geschiedenis van Goirle*. Voorhout 1953, p. 65. J. van Gils, *Drie Bavelse pastoors en hun erfgenamen*. In: *De Brabantse Leeuw* XXIV, 1975, p. 41.
53. Van Gils, a.w., pp. 37, 42, 44-46 en 51-57.
54. Hilvarenbeek R 78, f 283v, 14 juni 1747. R 79, f 162, 20 mei 1749. R 88, f 248, 20 december 1777. Raad van Brabant 1139, p. 48, 19 oktober 1762. Van Gils, a.w., pp. 58-61 en 64-69.

55. Hilvarenbeek R 86, f 228v, 2 juli 1773.
56. Hilvarenbeek R 72, f 59, 31 maart 1701; f 172, 24 mei 1704; f 232v, 1 april 1705; f 304, 8 oktober 1706; f 341v, 22 januari 1707; f 343, 9 februari 1707; f 362, 28 april 1707; f 372, 20 juli 1707; f 539, 27 oktober 1710. R 73, f 49, 1 september 1711; f 90v, 18 april 1712; f 164, 23 september 1713; f 182, 25 november 1713. R 74, f 47v, 13 juli 1716. R 173, f 143, 19 september 1695. R 174, f 53v, 31 maart 1701; f 171v, 9 juni 1704. R 175, f 110v, 2 oktober 1713; f 167, 20 oktober 1714. R 207, ongef., 7 juli 1698. R 208, ongef., 14 januari 1704.
57. Hilvarenbeek R 174, f 75v, 10 november 1701. R 175, f 534, 28 november 1720.
58. Hilvarenbeek R 241, weesrekening, overgeleverd 15 maart 1723. Een dochter genaamd Catharina werd op 8 april 1717 te Hilvarenbeek gedoopt en overleed daar op 20 september 1720. Over haar collaterale successie: R 194, ongef., 31 oktober 1720.
59. Hilvarenbeek R 176, f 440, 2 juni 1728.
60. Hilvarenbeek R 6, 1751. R 76, f 339v, 1 september 1736. R 77, f 141v, 22 april 1740. R 78, f 20v, 16 december 1743. R 103, f 256, 16 augustus 1728. R 195, f 763, 24 mei 1749. Raadhuis Hilvarenbeek, O.A.A. no 143. Bots, Matthey en Meyer, a.w., p. 322, no 1749.
61. Hilvarenbeek R 80, f 181, 5 oktober 1753; f 183, 2 mei 1752.
62. Hilvarenbeek R 80, f 181, 5 oktober 1753.
63. Hilvarenbeek R 195, f 763, 24 mei 1749.
64. Hilvarenbeek R 195, f 187v, 1 juni 1733.
65. Hilvarenbeek R 28, f 41, i.m. 6 januari 1649. R 49, f 385v, 25 mei 1639. R 107, ongef., 6 februari 1631. R 110, ongef., 22 februari 1651. R 169, f 13v, 20 september 1662. N 4306, f 12v, 2 juni 1653.
66. Hilvarenbeek R 46, f 212v, 12 januari 1629. R 48, f 91, 12 mei 1632. R 65, f 46, 22 augustus 1662.
67. Hilvarenbeek R 70, f 137, 25 juni 1686. R 74, f 249v, 8 december 1718; f 271v, 4 februari 1719. R 170, f 322, 13 februari 1679.
68. G.A. Breda R 776, f 2, 31 maart 1685. R.A. 's-Hertogenbosch, Hilvarenbeek R 67, f 334, 3 november 1674.
69. Hilvarenbeek R 74, f 186v, 3 januari 1714.
70. Hilvarenbeek R 67, f 339v, 6 december 1674. R 70, f 137, 25 juni 1686. Raadhuis Hilvarenbeek, O.A.A. no 1112, 1673 (Adriaen werkte 10 dagen aan de fortifikaties te Heusden).
71. Hilvarenbeek R 194, ongef., november of december 1718.
72. Hilvarenbeek R 70, f 127v, 2 mei 1686.
73. Hilvarenbeek R 70, f 97, 24 januari 1686; f 121v, 1 april 1686; f 127v, 2 mei 1686; f 149v, 10 oktober 1686. R 71, f 407, 11 mei 1699. R 72, f 484, 14 augustus 1709. R 73, f 90v, 18 april 1712; f 244v, 5 december 1714. R 74, f 249v, 8 december 1718; f 271v, 1719. R 170, f 297v, 23 maart 1678 en i.m. 13 juni 1708. R 171, f 30, 19 augustus 1680. R 172, f 47v, 27 juni 1685; f 104, 28 februari 1686. R 175, f 212, 13 januari 1716. R 194, ongef., 24 september 1718. G.A. Breda, R 776, f 3, 31 maart 1685.
74. Hilvarenbeek R 72, f 9v, 11 maart 1700; f 19, 26 april 1700; f 59v, 5 april 1701. N 783, 7 april 1672. N 787, 6 november 1697. Raadhuis Hilvarenbeek, O.A.A. no 1111, nr 19, 16 en 17 mei 1672.
75. Hilvarenbeek R 68, f 376, 25 september 1680; f 414v, 15 december 1681. R 70, f 353, 31 augustus 1690.
76. Hilvarenbeek R 64, f 53, 23 juni 1659. G.A. Breda, R 774, f 223v, 27 januari 1671.
77. G.A. Breda, R 773, f 30, 7 januari 1638. R 775, f 15v, 12 februari 1675.
78. G.A. Breda, R 776, f 2, 31 maart 1685; f 18, 14 februari 1687. R.A. 's-Hertogenbosch, N 2864, f 205, 20 januari 1687.
79. Hilvarenbeek R 172, f 75, 25 september 1685.
80. Hilvarenbeek R 67, f 457v, 17 april 1676. R 70, f 189v, 3 maart 1687. R 72, f 362, 28 april 1707. R 171, f 30, 19 augustus 1680. R 173, f 210, 31 juli 1697. R 174, f 82v, 7 februari 1702. R 207, ongef., 27 juli 1689. R 209, f 388, 27 november 1737. N 783, 14 juni 1673. N 2864, f 305, 13 november 1686. Raadhuis Hilvarenbeek, O.A.A. no 95, f 29v, 3 januari 1700.
81. Hilvarenbeek R 67, f 91, 2 januari 1671; f 111v, 13 maart 1671. R 112, ongef., 29

- maart 1663. R 226, 27 december 1667.
82. Hilvarenbeek R 67, f 442v, 24 februari 1676. R 68, f 219, 3 maart 1679.
 83. N 783, 14 januari 1682.
 84. Hilvarenbeek R 68, f 562, 7 december 1681. N 784, 19 oktober 1684; 7 augustus 1687. N 2864, f 77, 15 januari 1688; f 215, 31 januari 1687. L. F. W. Adriaenssen, *Stamboom van de Brabantse familie Woestenborg (1400-1800)*. In: *De Brabantse Leeuw* XXVII, 1978, p. 109.
 85. Hilvarenbeek R 173, f 313, 15 januari 1700.
 86. Hilvarenbeek R 71, f 426v, 4 november 1699. R 207, ongef., 8 oktober 1699. R 208, ongef., 20 juli 1706.
 87. Dochter van Cornelis van Heesch en Isabella Peters van Moll. Zij trouwde met Daniel van Poppel te Esbeek. Hilvarenbeek R 177, f 135v, 6 december 1730.
 88. Hilvarenbeek R 74, f 249v, 8 december 1718. R 76, f 169v, 31 december 1734. R 79, f 275v, 2 februari 1750; f 278, 4 februari 1750. R 176, f 152v, 13 april 1723; f 467, 8 december 1728. R 177, f 491v, 21 november 1739.
 89. Hilvarenbeek R 177, f 395, 5 december 1736.
 90. Hilvarenbeek R 47, f 169, 20 januari 1631. R 49, f 385v, 25 mei 1639. R 52, f 98v, 7 maart 1650. R 110, ongef., 28 februari 1650.
 91. Hilvarenbeek R 67, f 495v, 18 december 1676.
 92. Mogelijk was zij de dochter van de steenbakker Matthijs Peters van Dun alias Bruers en van Barbel Peters Verrijth, die trouwde met de molenaar Hendrick van Tulder. L. F. W. Adriaenssen, Van Gijsel; Vijfenvierzig molenaars. In: *De Brabantse Leeuw* XVIII, 1969, pp. 94 en 100.
 93. Hilvarenbeek R 6, 1674. R 67, f 350, 4 februari 1675. R 68, f 361, 5 mei 1680. R 111, f 268v, 28 september 1662. R 169, f 13v, 20 september 1662; f 100v, 4 januari 1666; f 104, 29 januari 1666. R 170, f 44, 31 januari 1671. R 173, f 112, 7 januari 1695; f 210, 31 juli 1697; f 215, 28 september 1697; f 242, 5 april 1698; f 296, 15 juni 1699. R 175, f 70v, 8 november 1712. R 208, ongef., 10 augustus 1703. 's-Hertogenbosch R 1646, f 148, 9 februari 1672.
 94. Hilvarenbeek R 64, f 63v, 28 november 1659. R 169, f 38v, 1 januari 1664; f 53, 27 juni 1664. N 785, 4 februari 1693.
 95. Hilvarenbeek R 22, 25 juni 1670. R 64, f 63v, 28 november 1659. R 66, f 199, 10 augustus 1668. R 169, f 38v, 1 januari 1664. R 1644, f 239v, 6 februari 1669.
 96. Hilvarenbeek R 68, f 321, 18 januari 1680; f 459v, 18 april 1681. R 75, f 46, 4 juni 1726. R 169, f 101, 9 januari 1666; f 109v, 18 februari 1666; f 116, 20 april 1666; f 128, 30 september 1666; f 140, 17 maart 1667; f 141, 5 april 1667. R 171, f 170, 27 oktober 1683. R 230, weesrekening.
 97. Hilvarenbeek R 71, f 110, 10 februari 1694. R 194, ongef., 30 januari 1721. Bots, Matthey en Meyer, a.w., p. 513, no 3558. P. J. Goetschalckx, *Naamlijsten der pastoors van 't oude aartsbisdom Mechelen*. In: *Bijdragen tot de geschiedenis bijzonderlijk van het aloude hertogdom Brabant* III, 1904, p. 77. G. C. A. Juten, *De parochiën in het bisdom Breda*, deel II. Bergen op Zoom 1935, pp. 30, 45, 46, 256 en 264. F. Prims, *Album pastorum Campiniae Antverpiensis; De lijsten van de pastoors en kapelanen, tot 1950, van de parochiën & kapelaniën der Antwerpse Kempen*. Antwerpen 1952, p. 319.
 98. Hilvarenbeek R 170, f 344v, 22 september 1679.
 99. Hilvarenbeek R 207, ongef., 12 februari 1684; 20 oktober 1696.
 100. Hilvarenbeek R 70, f 250 v, 26 april 1688; f 314, 21 maart 1690; f 334, 22 juni 1690; f 337, 18 juli 1690. R 71, f 81, 4 mei 1693; f 110, 10 februari 1694. R 171, f 73, 20 september 1685. R 172, f 353, 8 juni 1691. R 207, ongef., 29 mei 1685; 5 december 1689. G.A. Tilburg, R 361, f 34v, i.m. 27 december 1690. Bots, Matthey en Meyer, a.w., p. 416, no 2656. W. de Bakker, *Dopen, huwelijken en begrafenissen te Moergestel voor zover daar de aantekening van bewaard gebleven is 1626(1636)-1650*. 's-Hertogenbosch 1981, pp. 7, 9, 43 en 44.
 101. Hilvarenbeek R 72, f 68, 10 mei 1701; f 252v, 14 januari 1706; f 482, 27 juli 1709. R 74, f 79v, 24 februari 1717; f 248v, 5 februari 1718; f 257v, 16 januari 1719; f 262v, 4 februari 1719; f 381, 31 december 1700; f 432v, 28 november 1721. R 175, f 379, 5 december 1718; f 541, 31 december 1720. R 207, ongef., 4 januari 1691. R 208, ongef., 19 maart 1704. N 2864, f 113, 15 mei 1688. L. Adriaenssen, *De Hilvarenbeekse medici voor 1800*. In: *Nieuwsbrief*; Uitgave van de heem-

- kundige kring 'Ioannes Goropius Becanus', no 7, 1984, p 93.
102. Hilvarenbeek R 44, f 82, 13 september 1621; f 169v, 23 juli 1622. R 45, f 318v, 16 maart 1627. R 46, f 104v, 3 november 1628; f 135v, 22 januari 1629. R 52, f 84, 22 februari 1650.
 103. Hilvarenbeek R 40, f 67v, 2 januari 1612.
 104. Hilvarenbeek R 52, f 218. 28 juni 1651. 's-Hertogenbosch R 1590, f 262, 4 december 1658.
 105. Hilvarenbeek R 49, f 46, 23 juni 1634. R 52, f 214, 28 juni 1651. R 110, ongef., 28 juni 1651.
 106. Hilvarenbeek R 45, f 338v, 23 oktober 1653. R 51, f 383v, 11 februari 1647. R 52, f 84, 22 februari 1650. R 173, f 255, 20 oktober 1698. Rentmeester Generaal 215, f 12. Bisschoppelijk Archief 's-Hertogenbosch, Bisdrom 9, Testimonia varia pro ordinandis 1624-1641, 26 mei 1632. A.R.A. Brussel, Kerkelijke Archieven no 13443. A.R.A. 's-Gravenhage, S.G. 12555-18. Raadhuis Hilvarenbeek, O.A.A. no 376, 28 april 1665. Bots, Matthey en Meyer, a.w., p. 513, no 3556. L. Galesloot, *Inventaire du notariat général de Brabant et des protocoles qui y ont été réunis*. Bruxelles 1862, p. XCVIII. L. Ceyssens m.m.v. S. de Munter, *Sources relatives à l'histoire du jansénisme et de l'antijansénisme des années 1661-1672*. Leuven 1968, pp. 205 en 266. L. Ceyssens m.m.v. A. Legrand, *La fin de la première période du jansénisme; Sources des années 1654-1660*, deel II, Brussel 1965, pp. 72, 294 en 318.
 107. Hilvarenbeek R 52, f 218v, 28 juni 1651.
 108. Hilvarenbeek R 48, f 173v, 31 januari 1633. R 49, f 82, 1 februari 1635. 's-Hertogenbosch R 1548, f 303, 31 juli 1635. R 1570, f 197, 1 september 1648.
 109. Hilvarenbeek R 52, f 218v, 28 juni 1651; f 235v, 24 november 1651. R 65, f 281v, 1665.
 110. J. Denucé, *Na Peter Pauwels Rubens; Documenten uit den kunsthandel te Antwerpen in de XVIIe eeuw van Matthijs Musson*. Antwerpen 1949, pp. 29, 51 en 175.
 111. Hilvarenbeek R 55, f 188v, 21 mei 1658.
 112. Hilvarenbeek R 49, f 46, 22 juni 1634.
 113. Hilvarenbeek R 19, extract uit het cijnsboek van het kapittel van Hilvarenbeek. R 50, f 23, 5 juli 1640. R 54, f 27, 6 februari 1654; f 91, 26 september 1654. R 64, f 58v, 2 oktober 1659; f 95, 18 maart 1660. R 110, ongef., 5 augustus 1653. R 111, f 15, 17 januari 1659; f 182v, 25 maart 1661; f 205v, 23 november 1661. R 169, f 174, 27 februari 1668; f 239v, 5 september 1669. 's-Hertogenbosch R 1581, f 13, 29 april 1654. Bisschoppelijk Archief 's-Hertogenbosch, Bisdrom 10, Computus Sigilliferi 1629-1635, p. 18, 22 augustus 1633. Kathedraalarchief Sint Jan 's-Hertogenbosch, map 33/34, pachtcontracten van 1621, 1623, 9 juni 1654, 15 mei 1658 en 19 mei 1662.
 114. Hilvarenbeek R 52, f 84, i.m. 10 juni 1682. R 67, f 277v, 19 augustus 1673; f 495v, 18 december 1676. R 69, f 2, 7 januari 1682; f 95v/96, 23 oktober 1684. R 70, f 399v, 7 november 1691. R 170, f 132, 19 augustus 1673; f 138, 29 september 1673; f 192, 27 april 1675. R 172, f 360, 19 januari 1690; f 360v, 18 september 1691. R 173, f 255, 20 oktober 1698; f 286, 27 april 1699. R 207, ongef., 15 juni 1682. Raadhuis Hilvarenbeek, O.A.A. no 376, 28 april 1665. Bots, Matthey en Meyer, a.w., p. 513, no 3557. Ceyssens en De Munter, a.w., p. 266.
 115. Hilvarenbeek R 52, f 235v, 24 november 1651. R 111, f 29, 6 maart 1659.
 116. Hilvarenbeek R 111, f 47, 24 maart 1659; f 76v, 9 juli 1659. R 224, 1659 e.v.
 117. A.R.A. Brussel, Kerkelijke Archieven no 13443, rekening van het sterfhuys van Matthias Middegael.
 118. P.B. de Meyer, inventaris van het archief rakende het beneficium van Sinte Lucie te Retie. In: *Taxandria* (Turnhout) XXV, 1953, pp. 92 en 93.
 119. Bots, Matthey en Meyer, a.w., p. 513, no 3555. A.R.A. Brussel, Kerkelijke Archieven no 13443, rekening van het sterfhuys van Matthias Middegael.
 120. A. Schillings, *Matricule de l'université de Louvain*, deel VII. Bruxelles 1963, p. 68, no 243. C. Broeckx, *Histoire du Collegium Medicum Bruxellense*. In: *Annales de l'académie d'archéologie de Belgique* XIX, 1862, pp. 451 en 465.

De familie Raessen uit 's-Hertogenbosch

Mr. J. Belonje

Postbus 107, 1800 AC Alkmaar

Bij het nagaan van een collectie familiepapieren meestal van Brabantse herkomst werd mijn aandacht getrokken door de aanwezigheid van een aan die verzameling volstrekt vreemd stuk folio-papier, afmetingen 38½ bij 31 cm, dat op beide zijden gevuld was met een XVIIe-eeuws handschrift. Het blad papier was voorzien van twee watermerken, bestaande uit aan de ene kant van de hoofd-letter G. en aan de andere zijde van een wapenschild onder een kroon van 3 fleurons. Het wapen was een enkel op de zijden losstaand kruis, vergezeld in de rechterbovenhoek van een dolk met het lemmet boven.

Onder de families die de stad 's-Hertogenbosch gedurende eeuwen rond trouw gebleven zijn, behoort zeker het oude geslacht Raessen. Tal van gegevens over deze Raessens vindt men verspreid vermeld in verschillende bronnen, soms ten gevolge van aanhuwelijking of anders wel geheel losstaand. De grootste hoeveelheid bijzonderheden over de Raessens worden zeker aangetroffen in het befaamde werk van Jhr. Mr. A. F. O. van Sasse van Ysselt, *De voorname Huizen en Gebouwen van 's-Hertogenbosch alsmede hunne eigenaars of bewoners in vroegere eeuwen*, dat ter plaatse in eerste druk in 1910 verschijnen kon en sedert nog steeds niet in betekenis heeft ingeboet. In dit werk nu zijn, zoals gezegd, verscheidene gegevens Raessen te vinden maar van onderling verband tussen de gepresenteerde familieleden liet de schrijver - hoewel hem ten deze niets verweten mag worden! - ons in het ongewisse.

Toevallig nu bieden de twee bovenbeschreven folio-bladen een schema, dat het gewenste onderlinge verband tussen de verschillende Raessens vermag aan te tonen. Ofschoon de kans op vergissingen natuurlijk altijd blijft bestaan, behoeven wij in dit geval a priori niet te denken aan ongewenste opsiering der genealogie. De opstellers immers hebben zich allerm minst verstoep. Want het onderschrift van de documentatie luidt namelijk als volgt:

'Wij ondergeschreven attesterende den voorschreeven Boom van den adellijcken geslagten Raessen, wel ende Correct is gemaect met allen aangehouden oirconde dese onderteekent den 27 Maert 1644. Hendrik van Leemputten, Presbijter. A. van Broeckhoven D.C. van Velde, Adriana Vlas, dit + merk heeft gestelt Jonker Raes Willemsz van Elmpt. G. van Helst.'

De nu volgende tekst heb ik een aantal plaatsen ter wille van het overzicht soms met verwijzingen in cijfers, letters of haken gemeend te moeten interpoleren:

Jonker Raso Raessen trouwde . . . Hieruit twee zoons: 1. Jonker Pieter Raessen troude . . . ; 2. Jonker Pauwels trout Jos: Catharina.

Uit 1. een zoon (3) jonker Willem Raessen trouwt Geertruyt Donck Willems hadde 8 kinderen en Jonker Peter Raessen. Van (3) Willem worden als kinderen opgegeven Jof. Maria Raessen getrouwt met Mr. Cornelis Helselmans waaruit: Gertruit Helselmans trout jonker Hendrik Sandersen van den Vaesdonck Rentmeester der Stad, s' Bossche (kinderen: d'Eerw: heer Cornelis van den Vaesdonck prelaet van Postel; Mr. Guillamo van de Vaesdonck; Ysabella van de Vaesdonck trout . . . ; Maria van Vaesdonck trouwt Cornelis van Berckenbosch; Jacquemyne van Vaesdonck) en Mr. Maximiliaen Helselmans - en joff. Eersa Raesen trout jonker Sebert van Ouden. Hier uit een dochter juff. Geertruijt van Ouden trouwt Mr. Gerard van den Bempden, nalatende een dochter Joff. Antonetta van de Bempde trouwt . . . Elmpt. -

Jonker Pauwels Raessen (3) had één zoon jonker Raso Raessen, getrouwt met joffr. Sophia Vuchts dochter Jan Wouter Vuchts, verwekt bij joffr. Adé Eysselen. Hieruit: Jan Dierick Raessen (4) trouwt joff. Hendrina van Eeckart dochter jonker Marcelissen sons van den Eeckart (nalatende: jonker Raeso Raessen trout joff. Catharina Beijns verwekt bij joff. Elsberna Grauwaeer. - Uit het echtpaar Raessen-Beijns een dochter joffr. Belia Raessen trout de Heer Jan van de Velde, Raedsheer van den Souvrijnen Raedt van Brabant en joffr. Catharina Ra(e)ssen - Jan van de Velde liet na een dochter joff. Mechtelt van de Velde, jonker David van de Velde Rentmeester van de Edele Heeren Staeten van Brabant trout joffr. Catharina van Thulden en Joff. Maria van de Velde).

De andere kinderen uit het huwelijk Raso Raessen en Sophia Vuchts waren jonker Pauwel Raessen trouwt juffr. Adriana Vyns verwekt bij juffr. Agnes Hornhuis (hieruit: a. juffrouw Maria Raessen trouwt jonker Goijart van Eijck Heer van Velthoven, Zeelt en Blaerthem & c. met als kinderen Jan Goyardt van Eyck heer tot Blaerthem trouwt joffr. Machtelt Broekhoven; joncker Roelof van Eyck, jonker Everhard van Eyck en joffr. Joanna van Eyck; b. Joffr. Agnes Raessen trout Jacob Vlas Raedtsheer met nazaten joff. Maria Vlas trout Jan Lambert Aerssen; juffr. Agnes Vlas trouwt Jan Ricqijn Cloecken; juffr. Adriana Vlas trouwt Elbert de Lion. - c. joffr. Heilwig Raessen trouwt jonker Wouter de Jegher waaruit: 1. jonker Goyart de Jegher trouwt joffr. Johanna Spierinck van Wells met als twee zoons Wouter de Jeghere trout juffr. Catharina van de Lijnden en jonker Johan de Jeghere en 2. joffr. Maria de Jeghere trouwt jonker Michiel de Borchgrave heer van Nereselt etc. en d. joffr. Raessen Raessen trouwt 1°. jonker Johan de Jegher en 2°. Jan Jacob Oudart Heer van Rixtel Allebelzo en Stiphout.)

De twee jongste kinderen van jr. Raso Raessen en Sophia Vuchts dochter waren ten slotte joffr. Maria Raessen, trouwt Mr. Reijnder Everswijn Licentiaat in de Rechten met als kinderen: de Heer David Everswijn Capitain en praesident te s' Bossche en joffr. Sophia Everswijn trout Jan Jacques van Dongelberghen en joffr. Catharina Raessen trouwt jonker Gerardt Hack, nalatende joffer Raessen

Hack trout jonker Dierick Aerts. van Driele, waaruit een zoon Jan Willem Aersz. van Driel en een dochter Aleijt Aersz trout jonker Hendric van Bommel, welke op haar beurt twee kinderen had Gerard van Bommel en joffr. . . . van Bommel trout joncker Cock van Dael.

Ondanks alle onvolkomenheden in deze afstammingsstaat, meende ik dat het nuttig zou zijn hem bekend te maken.

De avontuurlijke nazaten van Jacob Rommelaer(s)

P. L. Leget-Kuijlen

Dr. Hermanslaan 36, 5348 JK Oss

Van de stamvader van deze fragmentgenealogie wordt weliswaar bij zijn huwelijk vermeld, dat hij 'van Nijmegen' is, maar zijn doop is te Nijmegen niet gevonden.

I. *Jacob Rommelaer* trouwt te Nijmegen voor de Ned. Ger. predikant op 10 oktober 1745 met Maria Magdalena Fremtjes, met wie hij op 20 september 1745 aldaar in ondertrouw was gegaan¹. Jacobus wordt vermeld als weduwnaar, terwijl de bruid weduwe van Coenraet Backer is. Dit echtpaar heeft de volgende kinderen r.-k. laten dopen in de parochie Neerbosch²:

1. Maria Catharina op 19 mei 1747.
2. Franciscus, volgt IIa.
3. Anna Catharina op 23 juli 1751, overleden te Tilburg op 5 april 1826. Zij trouwt (1) te Nijmegen op 8 mei 1768³ Dougald Mac Lachlan, sergeant in het Bataillon van de Generaal majoor Gordon⁴. Anna Catharina Rommelaers trouwt (2) te Nijmegen op 12 maart 1775 voor de Ned. Ger. predikant met Nicolaas Norbart van Meeuwen^{3,5}, met wie zij aldaar op 19 februari 1775 in ondertrouw is gegaan. Nicolaas van Meeuwen, gedoopt te Tilburg op 29 mei 1740, begraven te Tilburg op 6 november 1802, was voor zijn huwelijk kanonnier in de compagnie van kapitein Gelinck, welke troepen eind 1774 vanuit Namen naar Nijmegen zijn gekomen.
Anna Catharina verwerft van schepenen van Nijmegen een borgbrief voor Rotterdam op 11 februari 1778. Na readmissie van schepenen van Nijmegen verwerft zij op 21 december 1785 een borgbrief van Nijmegen voor Tilburg. Deze borgbrief wordt op 4 september 1789 te Tilburg ingeleverd^{6,7}.
4. Anna Gertrudis op 7 november 1753.
5. Carolus Franciscus, volgt IIb.
6. Josephus op 12 november 1760.
7. Maria Elisabeth op 17 mei 1763.

Ila. *Franciscus Rommelaar* (zoon van I.), r.-k. gedoopt te Neerbosch op 6 juni 1749, overleden te Tilburg 1 augustus 1815, trouwt te Tilburg op 16 juli 1776 voor de Ned. Ger. predikant⁸ met Johanna Maria Nouwens, geboren te Tilburg, overleden aldaar op 21 november 1810.

Franciscus is ten tijde van zijn huwelijk grenadier in het regiment van de luitenant-generaal de Prins van Holsteijn Gottorp in garnizoen te Geertruidenberg. Na het overlijden van Johanna Maria Nouwens hertrouwt Franciscus Rommelaar te Tilburg op 20 november 1811 met Cornelia Bierens, geboren te Tilburg. Als zijn beroep wordt dan opgegeven: timmerman.

Franciscus Rommelaar koopt op 14 april 1804 van de erfgenamen van Peter Clevers twee woningen te Oerle onder Tilburg voor f 60,-.⁹ Franciscus Rommelaar, met Cornelis de Jong voogd over het minderjarige kind van Johanna de Kort en wijlen Gerard van Berkel, verkopen een huis met aangelag, aan het Lijns Heike te Tilburg, aan Gerard Rommelaar, een zoon van Franciscus Rommelaar¹⁰ op 30 maart 1805. Deze verkoopt dit goed op dezelfde dag aan Gabriel en Andries, zonen van Jan Jansen.¹¹

Uit beide huwelijken zijn kinderen geboren:

1. Johannes, r.-k. gedoopt te Tilburg op 2 mei 1777.
2. Johanna Maria, r.-k. gedoopt te Tilburg op 21 maart 1779.
3. Gerardus, volgt IIIa.
4. Franciscus, r.-k. gedoopt te Tilburg op 23 april 1789.
5. Franciscus, r.-k. gedoopt te Tilburg op 17 september 1790.
6. Petrus, r.-k. gedoopt te Tilburg op 25 november 1792.
7. Carola, r.-k. gedoopt te Tilburg op 27 maart 1798, overleden aldaar op 19 februari 1880. Zij trouwt te Tilburg op 21 september 1820 met Hendrikus Cornelis Vorselaars, spinder, gedoopt te Tilburg op 20 januari 1796 en aldaar overleden op 1 juni 1847. Carola hertrouwt te Tilburg op 11 oktober 1849 Johannes Obbens, geboren te Tilburg op 31 oktober 1811 en overleden aldaar op 8 januari 1880. Johannes Obbens is weduwnaar van Henrica Suijs. Carola geeft als beroep op: koopvrouw.
8. Maria Madeleine, geboren te Tilburg op 8 januari 1813.
9. Johannes, geboren te Tilburg op 20 augustus 1814, overleden aldaar op 9 maart 1815.

IIIa. *Gerardus Rommelaar* (zoon van Ila.), r.-k. gedoopt te 's-Hertogenbosch op 23 juli 1781, overleden te Tilburg op 29 januari 1855. Gerardus trouwt voor de eerste maal op 22 april 1804 voor de schepenen te Tilburg met Anna Maria van Hagenberg, geboren te Rotselaar.¹² Na het overlijden van Anna Maria op 15 december 1836 te Tilburg - Gerardus woont dan met zijn gezin te Gilze-Rijen - trouwt hij op 14 april 1837 te Tilburg met Johanna van Antwerpen, r.-k. gedoopt te Oisterwijk op 21 juli 1796. Na het overlijden van Johanna van Antwerpen op 5 mei 1853 te Tilburg, trouwt Gerardus voor de derde maal te Tilburg op 18 augustus 1853

nu met Johanna Maria Sebregs, geboren te Tilburg op 8 april 1810. Gerardus heeft verschillende beroepen uitgeoefend. Zo was hij bij zijn eerste huwelijk wever, in 1837 wordt hij vermeld als tolgaarder te Vught en bij zijn laatste huwelijk staat hij te boek als koopman. Johannes Peter Pessers verkoopt op 22 juni 1808 aan Gerardus Rommelaar 1½ lopense houtgewas in de Bosjes te Goirle,¹³ welk goed Gerardus op 19 augustus 1809 verkoopt aan Adriana Norbart Verbunt te Tilburg.¹³ Behalve de eerder vermelde beroepen is Gerardus ook voerman geweest. Op 23 juli 1824 wordt hij veroordeeld tot een boete van f 11,81, omdat zijn kar niet voorzien is van een metalen plaat, waarop zijn naam en woonplaats zijn aangebracht.¹⁴

Op 7 juni 1836 verkoopt Gerard Rommelaar te Gilze aan Peter Schoenmakers te Tilburg 67 roeden en 8 ellen bouwland te Enschoot aan het Goor voor f 180,-.^{15, 16} Voorts koopt Gerardus een kavel hout, wanneer te Oisterwijk op 18 januari 1841 een openbare verkoping wordt gehouden van bomen en schaarhout uit de nalatenschap van Anna van Doesburg, weduwe van Peter de Bruijn en eerder weduwe van Aert de Lepper. Bij deze transactie is Dionisius Broeks, timmerman te Tilburg, zijn borg.¹⁷

Alleen kinderen uit het eerste en tweede huwelijk:

1. Maria Anna, r.-k. gedoopt te Tilburg op 30 juni 1806.
2. Francisca, r.-k. gedoopt te Tilburg op 19 juli 1807, overleden te Aarle-Rixtel op 7 april 1870. Zij trouwt te Tilburg op 8 mei 1828 Pieter Roxs, marechaussee, r.-k. gedoopt te Breda op 7 mei 1780, als zoon van Lambertus Roxs en Elisabeth van Everdonk, overleden te Beek en Donk op 2 januari 1855. Bij zijn overlijden is Pieter Roxs sluiswachter.

Uit dit echtpaar:

1. Franciscus, geboren te Tilburg op 4 januari 1827, overleden te Beek en Donk op 1 april 1853. Dit kind is geëcht bij het huwelijk van de ouders.
2. Maria Elisabeth, geboren te Baarle Nassau op 25 mei 1830.
3. Peter Gerardus, geboren te Tilburg op 17 juni 1832. Peter nam, vijf weken na het overlijden van zijn moeder, op 12 mei 1870 dienst in een Zouaven-bataillon onder legenummer 10308. Na de inname van Rome door de Garibaldisten is hem op 20 september 1870 eervol ontslag verleend uit de dienst.
4. Johanna, geboren Princenhage op 25 juli 1834, het beroep van de vader is dan tolontvanger.
5. Lambertus Franciscus, geboren te Princenhage op 7 mei 1836, beroep vader tolontvanger.
6. Dionisius, geboren te Breda op 1 februari 1838, beroep vader herbergier.
7. Cornelia Elisabeth, geboren te Tilburg op 21 augustus 1840, beroep vader herbergier.
8. Elisabetha Hendrica, geboren te Beek en Donk op 23 april

1844, beroep vader sluiswachter.

9. Lambertus Hubertus, geboren te Beek en Donk op 7 februari 1847, beroep vader sluiswachter. Lambertus nam, enkele maanden na zijn broer, op 21 juli 1870, dienst in een Zouaven-bataillon onder legernummer 10571. Hem werd evenals zijn broer, op 20 september 1870 na de inname van Rome, eervol ontslag verleend. Hij is onderscheiden met de Bene Meranti-medaille. De zouaven in Helmond richtten na hun diensttijd een broederschap op, waarvan Lambertus Hubertus Rox vaandrig was. Het vaandel van deze broederschap heeft een plaats gekregen in het Helmonds gemeentemuseum.¹⁸ Lambertus Hubertus Rox was van beroep timmerman. Hij trouwde te Deurne op 18 november 1872 met Anna Catharina van de Mortel. Uit dit echtpaar zijn vijf zonen en drie dochters geboren te Helmond.
3. Maria, r.-k. gedoopt te Tilburg op 18 juli 1809, overleden te Tilburg op 10 november 1862. Zij trouwt te Tilburg op 3 februari 1832 met Dionisius Broeckx, van beroep brouwer, r.-k. gedoopt te Alphen en Riel op 22 december 1804, als zoon van Adriaan Broeckx en Adriana van Alphen, overleden te Tilburg op 12 april 1883.
4. Gerard, geboren te Tilburg op 15 mei 1811, overleden te Tilburg op 4 mei 1869. Hij trouwt te Oirschot op 11 februari 1834 met Adriana van der Veeke, r.-k. gedoopt te Oirschot op 26 juni 1810. Bij zijn huwelijk is Gerard bouwman van beroep, bij zijn overlijden koopman.
5. Franciscus, geboren te Vught op 3 april 1838 en overleden te Breda op 14 juli 1858.
6. Cornelia, geboren te Tilburg op 2 juni 1840 en aldaar overleden op 3 juni 1840.

IIb. *Carolus Franciscus Rommelaar* (zoon van I.), r.-k. gedoopt te Neerbosch op 15 juni 1755, trouwt te Doesburg op 31 oktober 1779 met Theodora Brouwer, met wie hij op 16 oktober 1779 voor de Ned. Ger. predikant in ondertrouw was gegaan.¹⁹ Het huwelijk wordt op dezelfde dag door de pastoor de Doesburg ingezegend.²⁰ Carolus is bij zijn huwelijk grenadier. Theodora Brouwer is te Doetinchem geboren als dochter van Jacobus Brouwer en Anna Gosens, zij overlijdt te Oisterwijk op 27 april 1815.

Uit dit echtpaar:

Anna Maria Magdalena, r.-k. gedoopt te Doesburg op 4 december 1779, overleden te 's-Hertogenbosch op 5 februari 1859. Zij trouwt met Paulus van de Wiel, r.-k. gedoopt te Oisterwijk op 16 maart 1784 en overleden te Roosendaal op 16 december 1871, zoon van Pieter Paulus van de Wiel en Johanna Jan Peter Pot.²¹ Paulus van de Wiel was van beroep metselaar, hij vestigde zich na 1815 te 's-Hertogenbosch. In 1821 woont dit echtpaar op het Hinthamer-

BID VOOR DE ZIEL VAN ZALIGER

†

Den Edel Aanharen Heer
Mr. JACOBUS GERRIS,
in leven Kantonsrechter in het Kantou
WAALWIJK.

(Geboren te 's Bosch, den 29 Mei 1798.
Overleden te Waalwijk, den 4 Sep-
tember 1850.)

Zoo als gij veroordeeld hebt, zult gij
gewoond worden. Matth. VII. 2.
Het einde mijne levens, o Heer!
heb ik in pijnen doorgebreut, en toen
ik het doorgestaan had, was het graf
mijne woonplaats. Job. XVIII 18.
(Kinderen) bemint elkanjer met
eene broederlike liefde... Eert uwe
Moeder.... En komt mij te hulp bij God
door uwe gebeden.

Rom. XII. 10 en XV. 30.
Ziet toch toe, allerliefste kinderen!
hoe gij u hier gedraagt, want wel-
haast is het niet u-gegaan.
Th. a Kemp. I. B. XXIII. 4. en 18.
Bids allen voor mij.

Druk van Maria Bruwer, Waalwijk.

In uwer gedachten wordt aanbevolen
De Hof van Zalfger
MEVROUW
JOHANNA VAN DE WIEL
wid. van den Edel Aanharen Heer
Mr. JACOBUS GERRIS,
Geboren te Oisterwijk den 10 Augustus
1803 en overleden te 's Bosch den 18
Juni 1849.

De ouderdom is eene kroon van waardig-
heid, als hij op den weg der gerechtigheid
gevoonden wordt. Prov. XVI. 31.

De vrees des Heeren veroorloijkt het hart
geeft blijdschap en vreeple en verlenging des
levens. Eccl. I. 37.

Zij was eene moeder, vol teederheid voor
hare kinderen en vol liefde tot God.
H. Greg. v. Naz.

(Dierbare kinderen) al verwydert ons een
afstand van elkander, doch de liefde zijn wij
vereenigd; zelfs de dood kan ons niet scheiden,
want al sterft mijn lichaam, mijn ziel blijft
leven en zal u indiching zijn. H. Joes. Carys.
Gedenkt ook mij in uwe gebeden bij God.
Rom. XV. 30.

Mijn Jongs, hartstichtig (ouderlijk) afge-
geeft.

DISSERTATIO
INAUGURALIS JURIDICA
DE
HYPOTHECIS QUÆ CONVENTIONE CONSTITUUNTUR,
SECUNDUM JUS CIVILE HODIERNUM,
QUAM
EX RECTORIS MAGNIFICI N. ANSIAUX
ET SENATUS ACADEMICI AUCTORITATE,
PRAEIO FACULTATIS JURIDICÆ DISERTO,
PRO GRADU DOCTORIS
IN JURE ROMANO ET HODIERNO,
SUMMISQUE IN JURISPRUDENTIA HONORIBUS AC PRIVILEGIIS,
IN UNIVERSITATE LEODIENSIS,
RITE AC LEGITIMÉ CONSEQUENDIS,
PUBLICO EXAMINI SUBMITTIT,
Die 13 Julii 1852, hora XII
AUCTOR
JACOBUS GERRIS, SYLVADUCENSIS.

LEODII, TYPIS D. STAS ET P. KERSTEN.
MDCCLXXII.

einde nabij de Geerlingse brug, wijk D596, waar Paulus op 8 februari 1821 aan Dirk van de Meerakker, metselaar te 's-Hertogenbosch een gangetje of loods verkoopt voor f 50,-. Dit gangetje loopt achter zijn huis en komt uit in een straatje achter 'den Doven' en grenst aan de apotheker Wellens en de verkoper.²² Uit dit echtpaar:

1. Johanna, r.-k. gedoopt te Oisterwijk op 10 augustus 1808, overleden te 's-Hertogenbosch op 18 juni 1889. Zij trouwt te

's-Hertogenbosch op 2 mei 1832 met Jacobus Gerris, prakti-
 zierend advocaat, r.-k. gedoopt te 's-Hertogenbosch op 29 mei
 1798, overleden te Waalwijk op 4 september 1850, zoon van
 Johannes Gerris, mr. timmerman en winkelier, en Catharina
 Bomestie. Jacobus Gerris heeft aan de universiteit van Luik
 gestudeerd en is aldaar op 13 juli 1822 gepromoveerd op een
 proefschrift over hypotheek, zie afbeelding van de titelpagina
 van dit proefschrift.²³ Van 1823 tot en met 1843 is Mr. Jacobus
 Gerris verbonden aan de arrondissementsrechtbank te
 's-Hertogenbosch. Op 12 augustus 1843 overlijdt te Waalwijk,
 op 74-jarige leeftijd, Gosewinus Franciscus van Heijst, kanton-
 rechter aldaar. Na dit overlijden wordt Jacobus Gerris be-
 noemd tot kantonrechter te Waalwijk, welke functie hij tot zijn
 overlijden op 4 september 1850 heeft uitgeoefend. Het echt-
 paar Gerris had twee dochters en zeven zonen.

2. Theodorus Jacobus, r.-k. gedoopt te Oisterwijk op 14 april
 1810.
3. Maria Anna, geboren te Oisterwijk op 30 januari 1812, over-
 leden te Utrecht op 92-jarige leeftijd. Zij trouwde voor de eerste
 maal te 's-Hertogenbosch op 31 januari 1830 met Gerardus
 Lambertus Wildschut, heelmeeester, gedoopt te Utrecht op 25
 september 1808, zoon van Pieter Wildschut en Jannigje
 Johanna Backer. In verband met de gezondheidstoestand van
 de bruidegom geven twee geneeskundigen te 's-Hertogen-
 bosch, Gelijn Jacob Verburg, medicinae doctor, en Hermanus
 Lodewijk Schepp, officier van gezondheid van de tweede
 klasse bij de vijfde afdeling infanterie, in garnizoen te
 's-Hertogenbosch, een verklaring af van acuut levensgevaar.
 Daarom wordt toestemming verleend het huwelijk thuis te vol-
 trekken.²⁴ Zes weken na het huwelijk is Gerardus Lambertus
 Wildschut te 's-Hertogenbosch overleden op 12 maart 1830.

Uit dit huwelijk:

Gerardus Lambertus, geboren te 's-Hertogenbosch op 10 mei
 1830.

Uit Maria Anna van de Wiel is te 's-Hertogenbosch op 2 februari
 1834 een natuurlijke dochter geboren: Anna Maria Magdalena
 van de Wiel. Dit kind is te 's-Hertogenbosch overleden op 22
 januari 1836. Maria Anna van de Wiel hertrouwt te 's-Hertogen-
 bosch op 27 mei 1841 met Antonius van der Ven, goudsmid-
 knecht, geboren te 's-Hertogenbosch op 8 december 1818,
 zoon van Petrus van der Ven en Johanna van den Bergh.

4. Jan, geboren te Oisterwijk op 9 oktober 1813. Hij trouwt te
 's-Hertogenbosch op 12 oktober 1833 met Anna Mechtildis
 Leijzen, geboren te Eindhoven op 23 mei 1808, dochter van
 Leonardus Leijzen, schoenmaker en Henrica Walravens. Jan is
 bij zijn huwelijk kleermakersknecht, maar wordt vanaf 1837
 vermeld als commies bij de directe belastingen. Dit echtpaar
 verblijft tussen 1833 en 1836 te 's-Hertogenbosch, tussen 1836

en 1840 te Nuenen en in 1841 worden ze aangetroffen te Goirle. Vervolgens wonen ze ten minste tot 1848 te Boekel. In al deze plaatsen zijn kinderen geboren.

5. Pieter, geboren te Oisterwijk 30 oktober 1815, mr. metselaar, trouwt te 's-Hertogenbosch op 28 juli 1838 met Maria Catharina de Bruijn, r.-k. gedoopt te 's-Hertogenbosch op 14 september 1791, dochter van Arnoldus de Bruijn en Anna Gertrudis Schuffelers, weduwe van Adam Kroma, die te 's-Hertogenbosch overleden is op 13 augustus 1831.
6. Maria, geboren te 's-Hertogenbosch op 11 november 1818, trouwt te Wuustwezel op 26 augustus 1840 met Joannes Vincentius Laceulle, r.-k. gedoopt Maastricht op 31 augustus 1799, zoon van Joannes Laceulle en Elisabeth Botty.
7. Jacobus, geboren te 's-Hertogenbosch op 13 maart 1824.²⁵

NOTEN

1. GA Nijmegen - Ned. Ger. trouw, RBS 1178.
2. De parochieregisters van Neerbosch berusten in het gemeentearchief van Nijmegen.
3. GA Nijmegen - Ned. Ger. trouw, RBS 1181.
4. De troepen van Gordon werden in 1763 gelegerd te Nijmegen, afkomstig van Namen. Eind 1768 vertrokken ze naar Lillo.
5. GA Nijmegen - Ned. Ger. trouw, RBS 1270, fol. 27.
6. GA Tilburg - Oud-administratief archief (inventaris Van Visvliet) inv. nrs. 145 en 146.
7. Uit de periode 1768-1775 valt over Anna Catharina Rommelaar weinig te vermelden. Wel wordt te Nijmegen op 30 maart 1771 van haar een natuurlijke dochter gedoopt met de namen: Maria Catharina. Deze Maria Catharina is met grote waarschijnlijkheid identiek met Maria Catharina Dupont, die op 31 januari 1795 van schepenen te Nijmegen een borgbrief krijgt voor Oisterwijk, in verband met haar huwelijk met Joseph Jan van de Wiel op 15 februari 1795.
8. GA Tilburg - Ned. Ger. trouwboek no. 20, fol. 126.
9. GA Tilburg - Rechterlijk archief (R.) inv. nr. 461, fol. 170v.
10. GA Tilburg - R. 462, fol. 85v.
11. GA Tilburg - R. 462, fol. 86.
12. GA Tilburg - Schepentrouwboek no. 52, fol. 65.
13. GA Tilburg - R. 466.
14. RA 's-Hertogenbosch (thans berustend in het hulpdepot te Schaarsbergen) - Officier van Justitie, rechtbank 's-Hertogenbosch no. 9.
15. GA Tilburg - Notarieel archief, inv. nr. 273, akte 78.
16. Een roede is 14 vierkante meter. Deze oppervlakte bedraagt ca. 940 vierkante meter.
17. RA 's-Hertogenbosch - Notarieel archief Oisterwijk, inv. nr. 5386, akte 10.
18. Te Oudenbosch is op 18 augustus 1947 een zouavenmuseum geopend.
19. RA Arnhem - Doesburg, Ned. Ger. trouwregister DTB 489.
20. RA Arnhem - Doesburg, r.-k. trouwregister DTB 493.
21. De kleinzoon van Paulus van de Wiel, Gerardus Lambertus Wildschut, gehuwd met Anna Tombrink, woont dan eveneens te Roosendaal.
22. RA 's-Hertogenbosch - Notarieel archief 's-Hertogenbosch, inv. nr. 3818, akte 36.
23. Dit proefschrift bevindt zich in de bibliotheek van Het Noordbrabants Genootschap te 's-Hertogenbosch.
24. Dit besluit is genomen op grond van een arrest van het Hof van cassatie van 13 fructidor van het jaar 10 (= 22 juli 1807).
25. Zijn levensloop is reeds beschreven in *De Brabantse Leeuw*, 1984. Zie: P. L. Leget-Kuijlen, Een Bosschenaar zeerover in het midden der 19e eeuw?

de brabantse leeuw

Tweemaandelijks tijdschrift van de Sectie voor Geslacht-, Naamen en Wapenkunde van Het Noordbrabants Genootschap (het Provinciaal Genootschap van Kunsten en Wetenschappen in Noord-Brabant).

Redactie: mr. G. Berkelmans; dr. ir. C. H. J. van den Brekel; mevr. P. L. Leget-Kuijlen; A. J. A. van Loon; J. W. M. Weijts; J. H. G. J. van Heeswijk, redactiesecretaris, Postbus 29, 5330 AA Kerkdriel.

Manuscripten zenden aan: Redactie De Brabantse Leeuw, Postbus 1104, 5200 BD 's-Hertogenbosch.

Abonnement per jaargang: binnenland en België f 32,50; buitenland excl. België f 34,50. Men wordt verzocht het abonnementsgeld alleen te betalen via een toe te zenden acceptgirokaart.

Opzeggingen alleen schriftelijk mogelijk vóór 1 december 1984.

Administratie: Postbus 1104, 5200 BD 's-Hertogenbosch, tel. 073-139484, postgiro 3879363.

JAARGANG 33 NR. 6

NOVEMBER-DECEMBER 1984

Van der Leemputten -

Regentengeslacht uit 's-Hertogenbosch

Mr. C. C. J. Aarts

Postbus 10, 5480 AA Schijndel

Via mijn moeder ben ik verwant met het geslacht Van der Leemputten. Dit geslacht kent vele takken en vertakkingen, die overigens niet alle met elkaar verwant zijn. Er zijn meer families, zowel in het Belgische als in het Nederlandse deel van Brabant, die deze naam voeren. Dit is ook niet verwonderlijk. De naam, die immers een toponiem is, is af te leiden uit een meer voorkomend 'topos'. Men vindt het toponiem *Leemput* bij Ryckevorsel,¹ bij Stabroek (Ekeren) en Leemputten bij Beersel (Mechelen), Berlaar en Weelde. Het goed Leemputten gelegen te Meerhout bestond reeds in 1427.² Reeds in 1268 wordt er gesproken van de mansionarius *Walterus dictus de Leemputten* van de Laathof van Arnold van der Bruggen.³ *Walterus* had waarschijnlijk zijn mansus (hoeve) in het gehucht Leemputten nabij Aarschot staan.

In de latere middeleeuwen en daarna komt de familienaam Leemputten zeer frequent voor in het Belgische gedeelte van Brabant, m.n. de Kempen.

Het leidt in deze verhandeling te ver het verband tussen deze families aan een onderzoek te onderwerpen. Interessant is overigens in dit verband nog de voorshands niet denkbeeldige moge-

lijkheid van enige verwantschap tussen de Brabantse Leemputten en de befaamde Utrechtse Trijn van Leemput,⁴ 'Leemputs vrouw, di moedig heeft gedaan dat Borger noch soldaat in Utrecht dorst bestaan'. Aan de hand van persoonlijke aantekeningen van de Utrechtse geschiedschrijver Arend van Buchell, die sedert kort weer aan het licht zijn gekomen, moet worden aangenomen dat het geslacht waaruit Trijn van Leemputs echtgenoot (Jacob van Leemputten, zij heette zelf *niet* van Leemputten !) stamde, 'ex Brabantia' was.⁵

*Geschilderd portret.
Anoniem uit de 17e eeuw.*

C: de Bergues ten Essendelle huysvrouw van I: van Leemput. Catrine de Berges. Dit st' beeld van Leemput's vrouw, di moedig heeft gedaan dat borger noch soldaat in Utrecht dorst bestaan. Uit J.P. Riphaagen. Een standbeeld voor Trijn van Leemput. In: Jaarboek Oud-Utrecht, 1977.

Nogmaals, zover wil ik in dit artikel niet gaan. Ik zal mij beperken tot wat ik wil noemen de bakermat van het geslacht Van der Leemputten in het Nederlandse gedeelte van Brabant, meer specifiek te 's-Hertogenbosch, waar het geslacht eeuwenlang een belangrijke rol heeft gespeeld.⁶

Van oorsprong stamde dit geslacht uit Ryckevorsel:

I. Jan van der Leemputten, zoon van Gillis,⁷ overleed op 31 maart 1481. Hij huwde met Elisabeth Smets, de dochter van Thierry, overleden op 9 maart 1484. Hij kreeg tenminste één zoon.

II. *Piet van der Leemputten* (zoon van I.), overleden op 9 maart 1506. Hij huwde 3 juni 1474 met Catharina Loemans, dochter van Gaspar Loemans en Hadewich Reyns. Zij overleed 9 maart 1503, achterlatende:

1. Jan van der Leemputten, geboren 30 augustus 1476. Gehuwd op 5 februari 1502 met Elisabeth Wouters.
2. Piet van der Leemputten, geboren op 18 juni 1484.⁸
3. Hadewich van der Leemputten, tweelingzuster van de vorige; stierf in de wieg.
4. Adriaan van der Leemputten, volgt onder III.

III. *Adriaan van der Leemputten* (zoon van II.), werd geboren op 3 maart 1486 en overleed op 26 oktober 1548. Hij huwde te Turnhout ten eersten male 31 juli 1509 met Pauline de Cuyper, dochter van Jacob Cornelis de Cuyper.

Uit dit huwelijk werd een zoon Piet (1.) geboren, die overleed in 1512 of 1513.⁹

Hij huwde ten tweeden male te 's-Hertogenbosch op 15 juli 1512 met Hadewich Keymp, weduwe van Hendrik van Hedel, dochter van Gerard Keymp en Hadewich Verschuylen. Op 6 januari 1521 kocht Adriaan van der Leemputten te zamen met zijn vrouw Hadewich 'ter tocht' 'het huis langs het erf van de bakker Wouter Emmen aan de

Het familiewapen van de familie Van der Leemputten bestond uit 2 gouden sterren op een azuurblauwe achtergrond, gehouden door gouden lammergeieren. De bovenstaande afbeelding is genomen van de grafzerk van Adriaan van den Leemputten en zijn echtgenote Hadewich Keymp, begraven in de St. Jan van den Bosch. Uit: Dr. Smits, De Grafzerken van de Kathedrale Sint Janskerk van 's Hertogenbosch, n. 302.

stadswal' in Den Bosch van Hendrick Paeuweter Arnoldszoon. Hun zoon Henrick van der Leemputten verkreeg hiervan het erfrecht.¹⁰ Overleden op 26 oktober 1548 werd Adriaan van der Leemputten begraven 'inde kercke vanden Convente vande Minderbroeders'.¹¹ Uit zijn tweede huwelijk liet hij na:

2. Henrick van der Leemputten, volgt onder IV.

IV. *Henrick van der Leemputten* (zoon van III.), geboren op 10 augustus 1513. Hij huwde te 's-Hertogenbosch op 3 februari 1539 met *Helwige Gecx*, overleden aldaar op 12 september 1584 en dochter van *Jan Gecx* en *Heylwich*, dochter van *Gerong Pieter Gerongszoon van den Bosch*.¹² Hij overleed te 's-Hertogenbosch op 7 oktober 1557. Beiden werden begraven bij de Minderbroeders.

Zijn kinderen:

1. *Piet van der Leemputten*, geboren in 1539 en overleden op 15 november 1580. Begraven bij de Minderbroeders.
2. *Meester Jan van der Leemputten*, geboren op 3 januari 1540. Hij overleed op 15 november 1568, nalatende zijn vrouw, *Elisabeth van Gorop*, en kind, genaamd *Marie*.
3. *Hadewich van der Leemputten*, geboren op 16 januari 1541 en overleden op 24 juni 1568, gehuwd op 10 juni 1567 met *Hercules Wytfliet*.
4. *Hendrik van der Leemputten*, geboren op 28 januari 1542 en gestorven op 16 februari daaropvolgend in Den Bosch.
5. *Beelken (Issabella) van der Leemputten* geboren op 21 juni 1545 en overleden op 24 september 1608. Zij huwde te 's-Hertogenbosch op 14 augustus 1577 met *Meester Hendrik van Heumen*, licentiaat in de Rechten (1601-1601) en Raad van de Stad (1608, 1612), zoon van *Meester Herman van Heumen*, ook Raad van de Stad. Hij overleed op 13 april 1618.
6. *Pauwel van der Leemputten*, die volgt onder Vb.
7. *Catharina van der Leemputten*, geboren op 13 september 1546 en overleden op 1 november van hetzelfde jaar.
8. *Meester Cornelis van der Leemputten*, die volgt onder Va.
9. *Adriana van der Leemputten*, geboren op 17 maart 1549. Zij huwde met *Meester Simon Waeghemans*, schepen van de stad Den Bosch¹³ in 1596. Zij overleed op 19 oktober 1607 en werd in Den Bosch begraven bij de Minderbroeders.
10. *Meester Geerling van der Leemputten*, geboren op 26 januari 1551. Hij huwde met *Sara van Ouwen Joostdr.* en stierf op 31 januari 1591, begraven bij de Minderbroeders. Hij kreeg drie kinderen, onder wie twee onbekende dochters en een zoon, *Hendrik*, die monnik was van de abdij van *St. Michaël te Antwerpen* en die arm stierf te *Loon*.^{14, 15}
11. *Huybrecht van der Leemputten*, die volgt onder Vc.
12. *Hendrick van der Leemputten*, tweede met deze naam. Hij werd geboren in 1555 en stierf ongehuwd op 9 november 1637. Begraven in de *St. Jan van Den Bosch*.
13. *Jacob van der Leemputten*; zijn exacte geboortedatum is mij onbekend. Te zamen met zijn vrouw *Stijnken* liet *Jacob* op 7 april 1596 in de *St. Jan* dopen:¹⁶
 - a. *Stijnken*. Heer *Cornelis van de Eyck* was doopheffer. Het ANB vermeldt dat *Jacob van der Leemputten* twee religieus geworden dochters had. Wellicht is *Stijnken* een van hen.

- b. Hester. Zij huwde in de St. Pieter op 1 juni 1621 met Jonker Bartholomeus Wytfliet Jacobszoon.

Op 6 oktober 1629 woonde Jacob te Den Bosch in de Postelstraat naast de woning van Jan Jans Sebertszoon, koopman.¹⁷

Va. *Meester Cornelis van der Leemputten* (zoon van IV.). Hij werd geboren op 25 september 1547 en overleed op 9 maart 1629 te 's-Hertogenbosch. Hij was muntmeester in de stad. De Munt was aanvankelijk gevestigd in 'Het Hof van Zevenbergen' in de Keizerstraat. De toenmalige muntmeester Bloemaerts huurde, na gebleken brandgevaar in het Hof van Zevenbergen, van een zekere Erasmus van Grevenbroeck in 1614 'Het huis van de Vrouwe van Deventer' en dat werd later 'de Munt'. De dubieuze praktijken van muntmeester Bloemaerts (hij werd zelfs verdacht van brandstichting in de Munt) leiden tot zijn ontslag, zodat het ambt in handen kwam van Cornelis van der Leemputten (1616), die het behield tot 14 juni 1619. Ook in 1606 was Cornelis van der Leemputten reeds muntmeester geweest. Hij woonde in 1610 in de Verwerstraat nabij de Dieze en het convent van Bogarden. Daarvoor (1583) had hij reeds het huis 'de Pauw' van zijn schoonmoeder Elisabeth, weduwe van Mathijs Paeuweter, aangekocht.¹⁸

Hij huwde op 23 augustus 1585 Catharina Artssens Paeuweter, dochter van Matthieu Paeweter en Elisabeth Cornelissen.

Zijn kinderen waren:

1. Matthieu van der Leemputten, gehuwd te Vlaanderen.
2. Suzanne van der Leemputten, gehuwd met Jan Hennox.
3. Marie van der Leemputten, gehuwd met Meester Jan van der Lee.
4. Helwige van der Leemputten, gehuwd met Dr. Sylvester Lintermans, med.sc.¹⁹ die waarschijnlijk werd geboren te Oirschot en op 7 februari 1610 reeds gehuwd was met Beatrix van Boxel. In 1624 werd hij aangesteld als chirurgijn van het Groot Ziekengasthuis te Den Bosch.
5. Elisabeth van der Leemputten, gehuwd met Jasper Peters van Heeswijk.¹⁹

Vb. *Pauwel van der Leemputten* (zoon van IV.), geboren te 's-Hertogenbosch op 19 mei 1544 en overleden op 10 november 1585. Hij huwde op 5 februari 1570 in de Bossche St. Catharinakerk met juffrouw Yda van den Nieuwenhuysen, dochter van Dominicus en van Lucia Gemerts. Eenmaal weduwe geworden huwt zij ten tweede male met Jonker Goedefroy Absolons op 23 februari 1588. Zij stierf te 's-Hertogenbosch op 19 september 1625 en werd begraven bij de Dominicanen.

Paul van der Leemputten was 'leider' van de stad Den Bosch bij de eerste onlusten, aldus het *Annuaire de la Noblesse Belge* 1863. De eerste onlusten vonden plaats omstreeks 1579 en Paul van der Leemputten was toen kapitein in dienst van de stad. Voorts was hij

(aldus de oorspronkelijke tekst) 'conseiller et recepveur général de nos domaines audit quartier de Bois-le-Ducq, de recepveur des licences et celle de conseiller ordinaire de nostre conseil de Brabant'.²⁰

Yken, de huisvrouw van Pauwel van der Leemputten, was op 13 oktober 1577²¹ meter bij de doop van een zoon van Everard van de Water.

Paul van der Leemputten kreeg drie kinderen:

1. Lucia van der Leemputten, geboren op 3 november 1571²² en overleden op 26 januari 1617. Zij huwde te Den Bosch 29 november 1587 met Aerdt van Dalen, overleden te Roermond op 14 december 1600 en begraven in de Jezuietenkerk aldaar. Hij was zoon van Rudolf van Dalen, borgemeester van de stad Grave, en van Françoise Coubragts. Uit het huwelijk werd een dochter geboren, die huwde met Meester Maarten van Weremont, Raad van den Bosch.²³
2. Hendrik van der Leemputten, volgt onder Vla.
3. Dominicus van der Leemputten, volgt onder Vlb.

Vla. Hendrick van der Leemputten (zoon van Vb.), geboren te 's-Hertogenbosch op 16 december 1578 en overleden op 4 mei 1663. Hij was drost en slotvoogd, kastelein te Herlaer en officier van de heerlijkheid St. Michielsgestel op 28 december 1600, daarna opperkamerheer van de katholieke koning in het kwartier Cambray en ontvanger der licenten te Ginneken 1637.^{23a}

Hij huwde op 12 februari 1602 ten eersten male met Elisabeth van den Berch. Zij was een dochter van Gozewijn van den Berch en van Henriëtte Thoumans en overleed op 5 januari 1624 te Hannover. Zij werd begraven in de kerk van Engelenthal nabij Freiburg.²⁴

Hij huwde ten tweeden male te Herne op 26 december 1624 middels een protestants predikant bij gebrek aan een katholiek priester met Domicella Catharina Losecaet,²⁵ ook genaamd Losekot, dochter van Jacob en van Wilhelmina van Lieven. Dit huwelijk werd opnieuw ingezegend volgens de riten van de katholieke kerk te Den Bosch op 8 augustus 1628.

Uit zijn eerste huwelijk werden geboren:

1. Henriëtte van der Leemputten, geboren op 26 december 1602 en overleden op 17 juli 1614.
2. Paul van der Leemputten, geboren op 20 april 1605. Hij werd priester gewijd in 1650 en was daarna pastoor te Rillaer. Na 1663 overleden.
3. Lucia van der Leemputten, geboren op 7 april 1607. Augustinesse te Zichem, geprofeesd op 13 juni 1644. Na 1663 overleden.
4. Gozewijn van der Leemputten, volgt onder VIIa.
5. Johannes Baptista van der Leemputten, volgt onder VIlb.
6. Hendrik van der Leemputten, gedoopt in de Sint-Jan in Den Bosch op 24 maart 1614²⁶ en geboren op 20 maart daaraan-

vooraangaande. Hij is op 15 december 1625 te Grave aan de pest overleden en aldaar begraven.

7. Michaël van der Leemputten, geboren op 5 april 1616, gestorven op 23 februari 1617 te Brussel, begraven in de St. Gudule aldaar.
8. Lucia van der Leemputten, tweede van deze naam, geboren te 's-Hertogenbosch op 28 maart 1618.
9. Gerard van der Leemputten, geboren te Cranenburg²⁸ op 20 april 1620. Officier in Spaanse dienst; overleden aan zijn verwondingen op 11 juni 1643 te Noyon.
10. Dominicus van der Leemputten, geboren te Cranenburg op 20 april 1623, overleden na 1663. Een onecht kind van Dominicus van der Leemputten en Maria Arnoldsdr., dat geboren was te Breda en de naam Elisabeth kreeg, werd gedoopt te Berlicum op 8 oktober 1645 en overleed volgens de doopakte (!) later te Rosmalen.

Uit zijn tweede huwelijk werden geboren:

11. Ida-Elisabeth van der Leemputten, geboren op 10 april 1626 en overleden op 17 juli daaropvolgend.
12. Adriaan Peter van der Leemputten, geboren te Breda in de Brugstraat op 21 februari 1629. De auditeur heer Nicolaas van den Kieboom en Robert van Malsen waren doopheffers.²⁹ Hij huwde te Douai in de St. Nicolaaskerk op 27 juli 1661 met Jeanne Theresia Molaert.
13. Ida-Elisabeth van der Leemputten, tweede met deze naam, werd geboren te Breda op 11 februari 1632. De kannunik Valerius van Oekel en juffrouw Catharina Maes hieven haar ten doop. Zij huwde op 9 juli 1651 met Maximiliaan van Duyverden, zoon van Arnoud van Duyverden en Suzanne Reyniers. Hij overleed op 6 oktober 1655.
14. Jacob Karel van der Leemputten, geboren op het kasteel te Rosmalen op 4 november 1633 en gedoopt in de St. Jan van Den Bosch. In 1647 was hij page bij de prinses van Robecq.³⁰ Hij werd militair en huwde (waarschijnlijk te Brussel) met Robertine de Prêtere, bij wie hij een dochter had, Catharina, gedoopt in de St. Gudule te Brussel op 4 april 1669.³¹
15. Godfried Engelbert van der Leemputten, geboren te Breda op 24 april 1636, gedoopt op de 25e te Den Bosch en overleden 7 mei 1639.

VIIa. *Gozewijn van der Leemputten, Heer van Zichem* (zoon van Vla), gedoopt in de St. Jan 11 augustus 1609. Hij wordt in het *Annuaire Noblesse* aangeduid met de titel 'Heer van Zichem' al is het de vraag of hij daar wel ooit heeft gewoond. Met mij twijfelt hieraan Borremans,³⁵ hoewel deze mij aangaf dat Gozewijn van der Leemputten wel 'hoofddrossaart der stad ende hertogdomme van Aerschot' was anno 1727.³⁶ Hij was kapitein in dienst van het koninkrijk en nog in leven in 1663.

Op 5 september 1654 huwde hij met Marie van 't Sesticht, dochter van Jan Baptist en van Catharina van der Mudén.

Uit hun huwelijk werd geboren:

1. Jean-Paul van der Leemputten, volgt Villa.

Villa. *Jean-Paul van der Leemputten, Heer van Zichem* (zoon van Villa.), geboren te Brussel 8 december 1655.³⁷

Uit zijn huwelijk werd geboren:

1. Marguérite van der Leemputten. Zij huwde Jan Ernst de Bie, Heer van Woluwe Saint-Pierre nabij Brussel, zoon van Elie en van Alardina de Haen. Zij overleed te Brussel op 25 september 1759, begraven in de Lieve Vrouw van la Chapelle.

VIIb. *Johannes Baptista van der Leemputten* (zoon van Vla), geboren te Den Bosch op 7 oktober 1611.³⁵ Hij was drost te Grobbendonk nabij Antwerpen. Gehuwd te Antwerpen in de St. Jacobskerk op 17 april 1655 met Anne Marie Muños, dochter van Pierre, sergeant-majoor der cavalerie in het regiment van don Philips da Silva,³⁶ en van Josina van Geel.

Hij was woonachtig te Grobbendonk, alwaar hij de volgende kinderen kreeg:³⁷

1. Ferdinand Jacob van der Leemputten, geboren op 4 mei 1656 en overleden op 18 oktober 1657 te Grobbendonk.
2. Elisabeth Catharina van der Leemputten, geboren te Grobbendonk op 27 maart 1658. Zij huwde te Brussel in de St. Catharina op 16 november 1685 met Jan Carel Minne, zoon van Ghislan.
3. Maria Clara van der Leemputten, geboren te Grobbendonk op 30 september 1661. Zij huwde in de St. Catharina te Brussel op 6 december 1686 met Franciscus Jacobs van Langeryt.
4. Anne Marie van der Leemputten, geboren te Grobbendonk op 7 juli 1664. Zij was wellicht de echtgenote van Petrus Pallemans. (Ene Anne Marie van der Leemputten, vrouw van genoemde Pallemans, overleed te Grobbendonk op 2 januari 1730.)

Zijtak

Vlb. *Jonker Dominicus van der Leemputten* (zoon van Vlb), geboren te 's-Hertogenbosch op 29 augustus 1582. Hij was ontvanger van Zijne Majesteits licenten te Vught, geassisteerd met zijn oom jonker Hendrik van der Leemputten.³⁸

Hij huwde ten eersten male in de St. Catharina van Den Bosch op 10 februari 1607³⁹ met Marie van der Kerckhoff, dochter van Gerard en van Adriana van Grave. Zij overleed op 20 oktober 1632 en werd begraven in de Lieve Vrouwe Kerk.

Daarop huwde Dominicus van der Leemputten op 8 september 1634 met Josina van der Velde.⁴⁰

Bij officieel schrijven van 1 januari 1667, gegeven te Madrid, verkreeg Dominicus van der Leemputten de wapenversierselen van de

zijde van Paul van der Leemputten uit welke tekst het navolgende:⁴¹
 'Hij (Dominicus, auteur) was edelman van het gebied van den Bosch, van ons land en het hertogdom Brabant. Die naam (van der Leemputten) dragen werd toegestaan en hij ontving de hoedanigheid van jonkheer van de Baronie van adellijke rang in de kathedraal van St. Jan'. Dit is een zogenaamd 'diploma' de décoration d'armoiries'. Hieruit spruit waarschijnlijk het denkbeeld, dat de familie van adel zou zijn geweest. Dit is evenwel niet het geval.^{41a}
 Uit het eerste huwelijk kreeg hij:

1. Meester Paul van der Leemputten, volgt onder VIIc.
2. Marie van der Leemputten, geboren op 7 september 1614 en overleden op 29 november 1640. Zij huwde te Antwerpen op 14 februari 1640 en voor schepen van den Bosch 9 juni 1640, met Meester Wilhelmus Siermans wonende te Vught.⁴² Deze studeerde achtereenvolgens te Leuven (1632-1635) en te Orléans. In 1635 werd hij lid van de Natio Germanica aldaar en was daarna Raad en rekenmeester van de rekenkamer te Brussel (vanaf 1640).
3. Catharina van der Leemputten, geboren 3 december 1619, gestorven te Vught 18 januari 1630. Het ANB vermeldt, i.t.t. de juiste overlijdensdatum, 1636. Zij werd te Vught begraven onder een zerk waarop een wapen: op blauw twee gouden sterren naast elkaar: Juffrouw Catharina van der Leemputten obiit den 28 January 1630.
 Uit het tweede huwelijk:
4. Emerantiana van der Leemputten, geboren te Brussel 13 december 1634.

VIIc. Meester Paul van der Leemputten (zoon van VIb). Hij werd geboren te Den Bosch op 30 maart 1612 en studeerde vanaf 1630 te Leuven en promoveerde op 19 september 1634. Achtereenvolgens was hij schepen van Breda (1636), rentmeester-generaal van de Domeinen in de stad en de Meierij van Den Bosch aan Spaanse zijde (1639-1648) en raadsheer in de Raad van Brabant te Brussel. Hij huwde te Antwerpen op 14 februari 1654 met Marie van

Legitur in eadem Capella B. M. hac Inscriptio : MONUMENTUM NOBILIS FAMILLÆ DE LEEMPUTTE , in quo imprimis sepultus jacet D. PAULUS VAN DEN LEEMPUTTE , Silvæducentis , in Supremo Brabantiz Senatu Conſiliarius per annos VII. qui deceſſit Bruxellis die 20. Septembris 1664. relictis poſteris ex conjuge D. MARIA VAN CORTBEMDE.

Verzameling grafspreuken uit de St. Gudule. Uit: J.B. Christijn, Basilica Bruxellensis sive Monumenta antiqua. Inscriptio et coenataphia insignis ecclesiae Collegiatae, SS Michaeli Archangelo et Gudiliae Virgini Sacrae. 1743 (Mechliniae) Basilica Appendix ad Caput I De Eccl. Colleg. S. Gudulae. p. 59.

Cortbemde, dochter van Balthasar en van Clara van Parijs, die overleed te Brussel op 20 september 1664 en werd begraven in de kerk van St. Gudule, vanwaar het opschrift op zijn grafzerk (zie blz. 175).

Hij had een kleinzoon genaamd Carel Alexander van der Leemputten, die huwde met een dochter van Franciscus Bouwens, raadsheer in de Raad van Brabant, en die overleed op 3 januari 1750.

Tweede Tak

Vc. *Huybrecht van der Leemputten* (zoon van IV.), geboren op 3 november 1553 en overleden aan de pest op 17 september 1604. Hij huwde te 's-Hertogenbosch op 17 januari 1587 met Catharina Cantfoird van Turnhout.⁴³ In 1598 kocht hij van Jan Colen Hendrickszn. de Helt een huis staande in de Verwerstraat tegenover de Beurdschestraat.

Catharina Cantfoird was een dochter van meester Jan Canfoird van Turnhout de oudere, meesterdrukker te 's-Hertogenbosch, en van Heylwig, dochter van Jan Hendrickszoon de Helt genaamd Colen uit Herpen.⁴⁴

Huybrecht van der Leemputten erfde in 1629 van zijn schoonvader het huis 'in den vierigen wagen van Helias' in Den Bosch en een huis staande tussen de Markt en het St. Janskerkhof, dat door Catharina van Turnhout weduwe van Huybrecht van der Leemputten en haar broeder Jan werd verkocht aan Meester Peter Jansz. Smits uit Son op 20 december 1611.⁴⁵

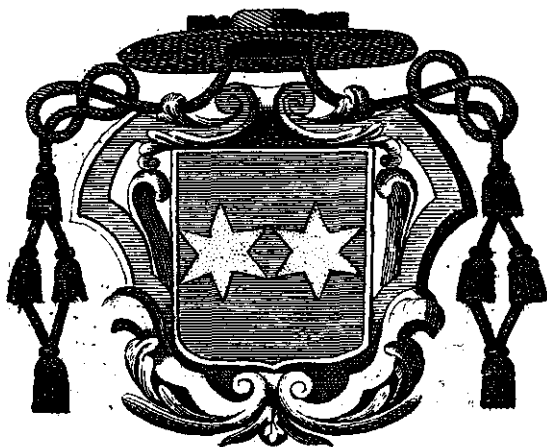
Van Schijndel vermeldt in *Taxandria* 1942-57 het navolgende over Huybrecht van der Leemputten, welke oorspronkelijke akte ik evenwel niet op deze plaats kon terugvinden: 'dat densenven (d.i. Huybrecht van der Leemputten, auteur) binnen synen leven gewoin is geweest daeghelycx te draegen het rappier dewelke mette principaelste ende treffelycxte van de voirscreven stadt der voir die van de geslachte van den Leemputten oyck ende aldeure syn gedacht gehouden ende gereputeert geweest'.

Huybrecht van der Leemputten kreeg de navolgende kinderen:

1. Hendrik van der Leemputten, geboren op 17 oktober 1587 en overleden te Den Bosch op 17 februari 1656. Hij bezocht achtereenvolgens de school van het Fraterhuis in Den Bosch en studeerde daarna artes aan de pedagogie de Valk in Leuven, alwaar hij op 19 november 1607 promoveerde.

Vanaf 1613 was hij eerst lector op het seminarie te Mechelen en later docent op het seminarie in Den Bosch, voordat hij in 1620 priester kannunik van de kathedraal van St. Jan werd. Hij was ook de latere vicaris-generaal(-capitularis). Te zamen met Mr. Cornelis van den Merendoncq was hij op 15 februari 1656 executeur-testamentair van het testament van Hesther van Grinsven, waarbij de gelijknamige stichting in het leven werd geroepen.⁴⁶

In het begin van de 17e eeuw was hij achtereenvolgens 'priester ende licentiaet inde heylige Godtheyt' (januari 1620)⁴⁷ en sinds de overgave van de stad ook pastoor van de St. Jan.⁴⁸ 'Ter instantie vanden eerwerdigen heere, heere ende meester Henrick van den Leemputte', verklaarden Gerardt Kempen, priester, Mr. Aert van Balegoijen, Gerhaert Nyclaessen en Goossen Janssen, 'allen ingeseten en poirteren ende borgers deser stadt van 's Hertogenbosch' op 10 februari 1620 'der voir die vande geslachte van den Leemputte oyck ende aldeure syn gedacht gehouden geweest . . . sich daerinne seer loffelyck hebben gequeten mitsgaeders voirde Cathelijcke religie, den prince vanden Lande ende dese Stadt diverse goede diens-ten heeft gedaen, soo inde twee belegeringen der selve stadt . . . als in ander extra ordinairisse occurrentie in wapenen geheel bereit beslach vaillant ende tegens de vianden eenen stercken vyandt gethoont . . .'

De afbeelding van het familiewapen Van der Leemputten, in dit geval voorstellende het wapen van Henrik van den Leemputte, de vicaris-generaal bij de St. Jan van den Bosch (1587-1656)

Eén soort 'verklaring van goed gedrag' zouden wij zeggen! Th. Goossens uit Amsterdam (*Taxandria* 1910, p. 841) merkt dienaangaande over de keuze van Hendrik van der Leemputten tot executeur-testamentair bij genoemd testament van Hester van Grinsven nog het volgende op: 'En toen zij haar testament maakte heeft zij ongetwijfeld een schranderen raadsman gehad, . . . zoo roomsch . . . dat ik dit werk houd van een scherpzinniger geest dan men bij eene goede en bejaarde suikertante durft veronderstellen. En wie zou haar dan beter van raad hebben kunnen dienen dan de geleerde en voorzichtige van der Leemputten, die in zulk een hachelijk tijdvak de zorg voor het Bossche diocees te dragen had'. Inderdaad

was Van der Leemputten een van de weinige katholieken (omdat hij kannunik was!) die in de stad mocht blijven! Hij woonde (anno 1644) aan de Peperstraat.⁴⁹

2. Meester Jan van der Leemputten, volgt onder VIc.

VIc. *Meester Jan van der Leemputten* (zoon van Vc), geboren op 11 september 1589, gepromoveerd te Leuven op 22 augustus 1613, schepen van de stad Den Bosch 1 oktober 1624 en overleden op 9 maart 1629. Een schepenzegel van hem, dat in mijn bezit is, vermeldt de tekst: 'S. Ionis. van Leemputte scab. in Busc. 1621. Ten zelve huyse int saleth gevonden het wapen d'welck den voirgenoomde heere van der Leemputten (d.i. Jan van der Leemputten, auteur) gestelt hadde ontfangene den grade vanden licentie in beyde rechten tot Loven'⁵⁰

Hij huwde achtereenvolgens met Marguerite Recheloos en Johanna van Ravensteyn.

Uit het eerste huwelijk kreeg hij:

1. Jean Paul van der Leemputten, volgt onder VIId.

Uit het tweede huwelijk:

2. Catharina van der Leemputten, gedoopt in de St. Jan op 19 december 1615. Dominus Walterus van Ravensteyn in wiens naam Jacob Pijnappel en Catharina van der Leemputten waren peter en meter. Zij overleed te Esch op 29 maart 1700.
3. Helena Maria van der Leemputten, gedoopt in de St. Jan op 17 augustus 1617. Op 4 februari 1634 huwde zij Simon van Bethmeer, en later op 10 december 1640 voor schepenen kapitein Jan Delvaux, uit welk huwelijk op 6 juli 1641 in de St. Jan werd gedoopt een zoon, Joannes Baptista. Joannes van der Leemputten namens kolonel De Walemonten en juffrouw Catharina van der Leemputten namens haar moeder waren doopheffers.
4. Hubertus van der Leemputten, gedoopt in de St. Catharina op 12 juli 1619. Elisabeth, weduwe van Judocus de Bie was meter. Hij studeerde te Leuven 1639 en 1640, in welk jaar hij promoveerde. Hij was pastoor van Esch, vanaf 1677 en overleed aldaar op 24 april 1696.
5. Johannes van der Leemputten, volgt onder VIIe.
6. Hesther van der Leemputten, gedoopt in de St. Jan op 28 maart 1623. Peter en meter waren Jacobus Pijnappel en Maria van de Bleke.
7. Elisabeth van der Leemputter, gedoopt in de St. Jan op 10 april 1625. Doopheffers: Arnoldus van Boucop, raadsheer, en Catharina van Bree.
8. Elisabeth van der Leemputten, gedoopt op 3 oktober 1626 met als peter en meter Elisabeth van Cranenbroeck namens Johanna van Vught.

Ten laste van laatstgenoemde kinderen won Meester Theodore Smets de eigendom uit van een huis staande in de Verwerstraat,

dat Mr. Jan van der Leemputten op 25 oktober 1627 gekocht had van Mr. Jan van Tulden, raadsordinaris van de stad.⁵¹ Dit geschiedde op 8 juni 1648.

VIIId. *Jean Paul van der Leemputten* (zoon van VIId), geboren uit het eerste huwelijk op 18 februari 1611. Hij was gedurende 20 jaar secretaris van Oosterwijk-Houtvenne (Belgisch Brabant) en overleed aldaar op 8 maart 1661. Ten eersten male huwde hij Maria van Kerkhoven en vervolgens met Anna van der Look.

Hij kreeg de navolgende kinderen uit het eerste huwelijk:⁵⁵

1. Maria van Leemputten⁵⁶ geboren ca. 1640, echtgenote van Jan Verloy.
2. Anna van Leemputten, gehuwd in 1675 met Geeraet Leuckens.
3. Franciscus van Leemputten, geboren tussen 1640 en 1645 en overleden te Houtvenne 1690. Hij was secretaris aldaar en huwde te Langdorp juli 1665 met Anna Hayen, geboren te Langdorp 1644, die ten tweeden male huwde met Jan Thijs in 1693, burgemeester van Houtvenne. Hij kreeg acht kinderen.
4. Adriaen van der Leemputten, echtgenoot van Anna Michiels, vermeld als borger van Aarschot in 1665 en getuige bij het huwelijk van Frans.
5. Margaretha van Leemputten, meter van Jan 1683.
6. Jan van Leemputten, geboren tussen 1640 en 1656, getuige van Maria 1675. Hij huwde te Houtvenne januari 1679 met Catharina Ambrosy.

Uit het tweede huwelijk kreeg Jean Paul van der Leemputten:

7. Petrus van der Leemputten, volgt onder VIIIb.

VIIIb. *Meester Petrus van der Leemputten* (zoon van VIIId), geboren te Langdorp op 28 augustus 1648⁵⁷ en overleden aldaar op 10 december 1713 en begraven onder een 'gearmorieerde' grafsteen. Borremans o.c. vermeldt dat Petrus van der Leemputten griffier was van het land van Aarschot en in de rechterzijbeuk van de kerk begraven ligt. Het A.N.B. vermeldt geen nadere aanduiding. De overlijdensakte zegt enkel 'sepultus' (d.i. begraven zonder de plaats van het graf aan te duiden, hetgeen door Borremans zelf gedaan is). De aanduiding van de plaats van het graf komt overigens te Langdorp veelvuldig voor. De overlijdensakte van Petrus' tweede vrouw, Maria de Caerle, is even kort, maar die van Clara Milis, zijn eerste vrouw, vermeldt dat zij is begraven 'prope' (tegen) de muur van de kerk nabij de deur van de school. Petrus van der Leemputten was gedurende de periode 1668 tot 1713 notaris te Langdorp en in het Rijksarchief te Brussel zijn nog een tiental akten van hem bewaard.

Hij huwde tweemaal. Ten eersten male met Clara Milis, geboren op 24 juni 1649, dochter van Antoon en van Maria van der Borch. Getuigen waren Antoon Milis en Adriaan van Leemputten (halfbroer). Zij overleed 11 januari 1671 te Langdorp. Het huwelijk

had plaatsgevonden op 12 februari 1670. Petrus huwde vervolgens op 16 mei 1674 te Langdorp met Johanna Maria de Caerle. Geeraet Leuckens en Martinus Vlemmix traden op als getuigen. Zij was een dochter van Carel de Caerle, 'schoolmeester, koster, clerc en tevens notaris te Testelt en te Scherpenheuvel'.⁵⁸

In 1670 was Petrus van der Leemputten dorpsklerk en schoolmeester te Langdorp en in 1686 wordt hij gezegd te zijn brouwer en herbergier. In 1696 vervolgens wordt hij aangeduid als notaris en herbergier. Hij bewoonde aldaar in 1709 het huis 'De Ketel' aan de markt de Aarschot, hetwelk in dat jaar verkocht werd aan zijn zwager Hendrik van Cantelbeeck.

Petrus van der Leemputten had tien kinderen. Het testament van juffrouw Maria Johanna de Caerle, weduwe van Mr. Petrus van der Leemputten (16 mei 1725), vermeldt er slechts vier 'tegenwoordig int leven': Hendricus, Ferdinandus, Johanna Elisabeth en Johanna Catharina.⁵⁹

Het volledige gezin telde de volgende te Langdorp gedoopte kinderen:

1. Maria van Leemputten,⁶⁰ geboren op 24 november 1670. Peter en meter waren Bartholomes Jansens en Anna Maria van der Borch. Zij huwde met Anthoen Jocquier, als wiens weduwe zij wordt vermeld in het testament van haar stiefmoeder op 16 mei 1725 en alsdaar begiftigd met 'een halsteren koren'.
2. Joanna Margaretha van Leemputten, gedoopt op 8 januari 1676. Borremans (o.c.) meent op goede gronden dat zij gehuwd was met Joannes Dijlen.
3. Anna Maria van Leemputten, gedoopt op 17 februari 1679. Emmanuel en Anna de Caerle waren doopheffers. In 1725 woonde zij te Scherpenheuvel.
4. Antonia van Leemputten, gedoopt op 30 augustus 1681. Peter en meter waren Antoon Staes en Catharina Fobelets. Zij huwde Guiliam Craenen.
5. Elisabeth van Leemputten, gedoopt op 27 januari 1684. Zij werd ten doop geheven door Adriaen van den Eynde en Elisabeth van der Loock. Begijn te Aarschot.
6. Catharina Theresia van Leemputten, gedoopt op 25 juni 1686. Peter en meter waren Frans van Leemputten en Catharina van der Loock. Zij overleed op 14 juli 1748 als weduwe van respectievelijk Jonker Bernard de Percy (met wie zij gehuwd was op 23 juni 1711 te Langdorp) en Jan de Bruyn.
7. Jan Antoon van Leemputten, gedoopt op 24 juni 1689. Doopheffers waren Jan van Langendonck en Joanna van den Eynde. Nadere gegevens ontbreken.
8. Petronella van Leemputten, gedoopt op 9 januari 1692. Doopheffers waren Mr. Hendrick van Cantelbeeck en Petronella Pertens.
9. Hendrik Frederik van Leemputten, gedoopt op 9 mei 1695 en overleden te Zichem op 28 februari 1742.⁶¹ Doopheffers waren

Henricus Bentinck en Elisabeth van Langendonck. Hij was pastoor te Zempst, nadien, 1724 te Zichem en gedurende het laatste decennium tevens aartspriester te Zichem.

10. Meester Gijsbert Ferdinand van Leemputten, volgt onder IX.

IX. *Mr. Gijsbert Ferdinand van Leemputten, Heer van Terbeeken* (zoon van VIIIb), gedoopt te Langdorp op 1 juni 1697. Peter en meter waren Gisbert Jenaerts en Barbara van den Bosch. Hij was notaris te Aarschot en te Langdorp van 1719 tot 1738. (In het Rijksarchief te Brussel bevinden zich 13 bundels van hem.) Volgens het A.N.B. was hij ontvanger van de Prins van Oranje en secretaris van het kwartier Aarschot, alsmede Heer van Terbeeken (bij Brussel). Hij huwde te Zichem op 19 november 1720 met Catharina de Vos, weduwe van Petrus van Doren. Hij overleed op 28 oktober 1738, waarschijnlijk te Aarschot, maar de oude kerkregisters van Aarschot bestaan niet meer, zodat nasporing niet meer mogelijk is. Zijn echtgenote overleed op 28 oktober 1748.

Zij hadden drie kinderen, allen geboren te Zichem:

1. Hendrik Frederik van Leemputten, volgt onder X.
2. Maria Catharina van Leemputten, geboren op 5 april 1723 en overleden in 1740 waarschijnlijk te Aarschot.
3. Anna Theresia van Leemputten, gedoopt te Zichem op 28 november 1724, gehuwd in 1757 met Jan Frans d'Ancre,⁶² wonende te Zichem in de Neerstraat.

X. *Hendrik Frederik van Leemputten, Heer van Terbeeken* (zoon van IX),⁶³ gedoopt te Zichem op 2 oktober 1721. Volgens het opschrift van zijn grafzerk was ook hij heer van Terbeeken en meier van de stad en het hertogdom Aarschot gedurende 45 jaren.⁶⁴ Het grafscript herinnert er overigens nog aan dat door zijn zorgen steenwegen naar Wezemaal en Diest zijn aangelegd. Hij overleed te Aarschot op 17 september 1794. Hij huwde te Mechelen op 15 juli 1748 met Issabella Catharina Josepha van Everbroeck, geboren te Mechelen op 25 november 1721 en dochter van Petrus, geneesheer van het koninklijk gasthuis van de Spaanse legers te Mechelen, en van Elisabeth Verhulst.

Hij had slechts één zoon aldus het *Annuaire de la Noblesse Belge*:

1. Jan Baptist Hendrik Joseph van Leemputten, volgt onder Xa.

Xa. *Jan Baptist Hendrik Joseph van Leemputten, Heer van Bleesbeeke* (zoon van X),⁶⁵ werd geboren te Aarschot op 3 april 1749 en huwde in 1787 met Maria Josepha Philippine van der Venne, geboren te Mechelen op 1763 en overleden op 5 oktober 1908 als dochter van Jan Baptist Joseph van der Venne en Maria Philippine van der Tuyn. Zij hadden één kind, een dochter:

1. Henriëtte Marie Anna Desirée van Leemputten, geboren te Aarschot op 18 juli 1791. Zij huwde te Mechelen op 14 november 1810 met Alexander Albert Marie Ferdinand Ghislain baron

de Snoy, heer van Oppuers en graaf van Ouzeele, zoon van Philippe Ghislain en van Marie Alexie Françoise van der Gracht. Zij overleed te Mechelen op 28 mei 1837, wonende aan de markt aldaar.⁶⁶

Vlle. *Johannus van der Leemputten* (zoon van Vlc), gedoopt in de St. Catharina in Den Bosch op 4 mei 1621. Cornelius van der Leemputten en Otto van Cranenbroeck namens heer Rutger van Grinsven, iuris utriusque doctoris en Raad van de Stad, waren doopheffers.

Hij was de vader van tenminste twee kinderen:

1. Isabella van der Leemputten (zuster van Jonker Hendrik genaamd bij de begrafenisakte), overleed te Esch op 17 december 1718 en een kind van 'de Juffrouw' aldaar op 6 mei 1708.
2. Jonker Hendricus Dominicus van der Leemputten, volgt onder VIIIc.

VIIIc. *Jonker Hendricus Dominicus van der Leemputten*, (zoon van Vlle), huwde te Esch op 14 februari 1700 en overleed aldaar op 27 maart 1706. Hij was de echtgenoot van Elisabeth Slegers, die later op 26 januari 1710) eenmaal weduwe geworden hertrouwde met Johannes van der Meyden.

Een woning (in de Peperstraat) in Den Bosch, die reeds op 14 februari 1596 in handen was gekomen van heer Huybrecht van der Leemputten,⁵² werd op 14 oktober 1698 door Catharina van der Leemputten (vgl. hierboven sub 2) geschonken aan Jonker Henricus Dominicus van der Leemputten en diens zuster Issabella,⁵³ welke laatste het te zamen met Elisabeth Slegers, weduwe van de jonker op 30 oktober 1708 weer verkocht aan Peter van Irrhoven te Den Bosch.⁵⁴

Hij had twee dochters en een zoon:

1. Catharina van der Leemputten, die huwde te Esch op 2 juli 1719 met Petrus Verouden.
2. Maria Catharina van der Leemputten, gehuwd te Esch in 1729 met Frans Boxaerts van Eyndove.
3. Huybrecht van der Leemputten, overleden te Esch op 22 november 1707.

NOTEN:

1. Zie het *Annuaire de la Noblesse Belge* 1863 (A.N.B.), dat dit vermeldt, p. 182. Ook: Borremans, *Het oude land van Aarschot* III (1968), 3 en 4, p. 121 e.v. en Van Schijndel in: *Taxandria* 57, 1942, p. 61. Van Schijndel stelt, dat te Rijckevorsel inderdaad het gehucht Leemputte bestaat en dat de Van de Leemputtens vandaar oorspronkelijk een leemspaan in hun wapen voerden. Zie voor het wapenschild overigens V. & V.H. *Holland's Illustrations to the Armorial Général* by J-B. Rietstap III Pl. XXXVIII.
2. H. Delvaux, Invent. Kerk. Archief; Borremans, o.c.
3. F. de Ridder, Kerkarchief van Aarschot, Begijnhof, in: *Hagelandsche Gedenkschriften*, 1912, p. 26; Borremans, o.c.

4. *Jaarboek Oud Utrecht*, 1977: Een standbeeld van Trijn van Leemput door J. G. Riphaagen, m.n. p.85 en 107.
5. *Id.*, p. 107.
6. *Nieuwe Catalogus der Oorkonden en Handschriften berustende in de boekery van het Provinciaal Genootschap van Kunsten en Wetenschappen in Noord Brabant*, Eerste Supplement, samengesteld door Jhr. Mr. A. F. O. van Sasse van Ysselt: Bij 'Dinsdag voor St. Agnetendag 1373 (nr. 17 op p. 11)'.
Eene akte van 8 november 1487 waarbij voor Johannes Pijnappel en Godefridus Grotart van Os, schepenen van 's-Bosch, Stephanus zoon van Petrus (den zoon van Stephanus) van de Leemputten en Catharina, de dochter van Arnold van Liemde, aan Henrick Ghijssele verkoopt 1/7 in eenen beemd, gelegen te Boxtel . . . ten behoeve van zoo genoemden Stephanus van de Leemputten, als van diens broeders Jan, Dankolphus en Henrick, en van hunne zusters Heilwig en Ermgard.
7. De eerste drie generaties zijn alle drie ontleend aan het A.N.B., nadere verificatie bleek niet mogelijk. Het A.N.B. is overigens zeer onzorgvuldig met het geven van data. In het onderstaande zal blijken van veel onjuistheden en onduidelijkheden, die de schrijver van de genealogie over het hoofd heeft gezien of zelf niet heeft nagezocht.
8. Te Utrecht huwde in 1524 een zekere Pieter van den Leemputten met Lysken Willem Dircksd. Hij had een broeder die Jan heette en overleed vóór 1532. Pieter had tenminste drie zonen: Johan, die schilder was in de Sleutel; Pieter, die in 1536 burgerrechten te Utrecht verkreeg en aldaar blauwverver was, beiden werden door de Bloedraad verbannen wegens het heulen met de protestanten; ten slotte Willem, die huwde met Aletta van Zuylen van Harmelen.
Ook hij was in 1536 blauwverver te Utrecht. Vgl. Cornelis Booth, Losse gegevens over het geslacht van de Leemputten, Centr. Bureau voor de Genealogie den Haag. *De Navorscher* 1911, p. 410 ev., Amersfoort maart 1911, W. E. van Dam van Isselt.
9. A.N.B.
10. A.F.O. van Sasse van Ysselt, 'Voorname huizen en gebouwen enz.', Deel I, p. 406.
11. Dr. Smits, 'De Grafzerken in de Kathedrale Sint Janskerk van 's Hertogenbosch', nr. 302 alsmede Van Schijndel, o.c.
12. Reg. nr. 103 f. 371 van Sasse van Ysselt, o.c., p. 463 Gemeente Archief Den Bosch. Gerong van den Bossche had nog meer kinderen: 1. Beele, die gehuwd was met Frans Toelincx Gijsbertszn., Raad van den Bosch; 2. Gerinck, 3. Aleid, gehuwd met Marcellis die Luwe; 4. Anna, huisvrouw van Mr. Frans van Balen; en 5. Mr. Peter van den Bossche.
13. *Taxandria* XIV; 46. (1910)
14. Aldus het A.N.B., welke plaats met Loon bedoeld wordt, is mij evenwel niet duidelijk.
15. Het A.N.B. vermeldt na Geerlinck van den Leemputten in de tekst: Het wapenschild van deze laatste werd opgenomen in het wapenboek van de edelen van het gebied rond den Bosch op verzoek van de aartshertogen Albert en Issabella. Zie over het wapenschild verder nog de noten 1. en 11, alsmede Valck Lucassen in *De Nederlandsche Leeuw* 1930 pp. 93 en 94. (Zie ook noot 38 e.v.)
Vgl. hierover ook nog: Borremans, o.c., die hieromtrent vermeldt dat het wapenschild is opgenomen in het Armorial des Nobles du Brabant. Vgl. ook noot 41.
16. *Taxandria* 1910.
17. Jhr. Mr. A.F.O. van Sasse van Ysselt, *Nieuwe Catalogus van Oorkonden en Handschriften etc.*, 's Hertogenbosch 1900, p. 197 nr. 503; akte van 6 oktober 1629.
18. Jhr. Mr. A.F.O. van Sasse van Ysselt, *Voorname huizen en gebouwen enz.* Deel 2, pp. 219, 221 en 373.
19. *Taxandria* 1910; Van Sasse van Ysselt, Deel I, p. 406; ANB, p. 183.
20. Althans volgens de tekst van het 'diploma' dat Dominicus van der Leemputten,

- de zoon van Pauwel van der Leemputten en Yda van den Nieuwenhuysen, van de Spaanse koning ontving op 1 januari 1667, waarover hieronder meer. Vgl. ook *De Nederlandsche Leeuw* 1930, p. 93 met de opmerking van H.O.
21. In de oorspronkelijke tekst van het ANB stond 1579 als huwelijksdatum van Pauwel van der Leemputten en Yda van den Nieuwenhuysen; dit moet evenwel zijn 1570, zoals hier vermeld; vgl. ook *Taxandria* 1910.
 22. Een onjuiste suggestie wordt gewekt in *Taxandria* 1910, waarin wordt gesteld dat 'Misschien waren Mr. Jan, Hendrik en Dominicus van der Leemputten allen kleinkinderen van enen Paulus, in welk geval Lucia Paulusdochter van de Leemputte die op 2 december 1587 in de St. Catharina huwde met Aert van Dael hunne tante geweest kan zijn; en wellicht zoons van Jacob; Hester Jacobsdochter van de Leemputte die 1 juni 1621 in de St. Pieter Jonker Bartholomeus Jacobszoon van Wijtfliet huwde was dan hunne zuster'. De onjuistheid zit blijkens dit artikel in de gedachten sprong dat Jan, Hendrik en Dominicus zoons zouden zijn van Jacob. Dit is evenwel niet het geval.
 23. ANB p. 184 en 185.
 - 23a. Aldus H.O. in *De Nederlandsche Leeuw* 1930, p. 93.
 24. ANB p. 185.
 25. Wellicht was Hendrik van der Leemputten zelfs driemaal gehuwd; of zijn tweede echtgenote Catharina Losecaet was ook genaamd (alias) *Foceel*, omdat in verschillende akten wordt gesproken van Catharina Foceel, echtgenote van Hendrik van der Leemputten. Het ANB spreekt hiervan echter niet. Vgl. *Taxandria* 1910: 'Een Henricus van Leemput, die gehuwd was met Catharina Foceel, liet 22 februari 1629 te Breda (Brugstraat) dopen: Adrianus Petrus; (...). Heer Henricus van de Leemput en Domicella Catharina Losecaet laten 12 februari 1632 in dezelfde kerk dopen: Ida-Elisabeth. (...)'.
 26. *Taxandria* 1910 vermeldt de kinderen van Hendrik van de Leemputten, kastelein van Herlaer en Elisabeth van den Berch: 1. Goosen, gedoopt in de St. Jan op 11 augustus 1609; 2. Johannes, idem op 7 oktober 1611; en 3. Henricus, idem op 24 maart 1614. (Het ANB spreekt van 20 maart.) Deze opsomming is echter onvolledig; alle kinderen van Henricus zijn in dit artikel opgenomen.
 27. Ten onrechte wordt in *Taxandria* 1910 gesteld dat Michaël van der Leemputten de zoon zou zijn van Dominicus van der Leemputten en Maria van der Kerckhoff; Michaël werd blijkens het ANB geboren te Brussel op 5 april 1616 en de dag daarna in de Bossche St. Jan gedoopt, maar dan als zoon van Hendrik van der Leemputten.
 28. Aldus het ANB, pagina 186; het is mij evenwel niet duidelijk wat er met 'Cranenburg' wordt bedoeld, zodat verificatie niet mogelijk was.
 29. Zie ook noot 25; *Taxandria* 1910.
 30. ANB p. 186; *De Nederlandsche Leeuw* p. 1930, p. 93, n.a.v. de vraag of met Catharina van der Leemputten, de dochter van de militair Jacob Karel van der Leemputten, wellicht de Utrechtsche 'Trijn' van Leemput zou zijn bedoeld, wier afkomst onduidelijk zou zijn. Gezegd wordt wel dat zij stamde uit het geslacht de Bergues ten Essendelle. Bij Van Dam van Isselt vinden wij deze gedachte ook terug (o.c.).
 31. *De Nederlandsche Leeuw* 1930, p. 94, met een reactie van Valck Lucassen.
 32. Hierover bestaat onduidelijkheid. Het ANB vermeldt op pagina 185 16 oktober 1611 als geboortedatum van Johannes Baptista van der Leemputten. Dit moet echter zijn 7 oktober 1611. De juiste datum is wel vermeld in *Taxandria* 1910; vgl. ook noot 26.
 33. ANB p. 185.
 34. Door mijzelf zijn de doopregisters van Grobbendonk nagezocht. Ik kon echter geen Jan Hendrik van der Leemputten vinden, die volgens het ANB (p. 185) op 17 februari 1634 aldaar geboren moet zijn en overleden op 13 oktober 1657.
 35. Borremans, o.c., p. 121.
 36. Borremans, o.c., p. 127, 'Jonker Gosuinus van Leemputten, hoofddrossaert der stad ende hertogdomme van Aerschot' vermeld in 1727, 31 (Sch. Gr. Aarschot, reg. 27 en Sch. Gr. Rotselaar, reg. 1620). Archief der stad Aarschot. Het ANB spreekt op p. 186 van 'Goswin van den Leemputten, seigneur de Sichem'.

37. Het valt buiten het bestek van dit artikel nader in te gaan op het nageslacht van Jean-Paul van der Leemputten, dat zich in het Belgische vestigde. In de *Zijtak* en *Tweede tak* zal nader op de Bossche Van der Leemputten worden doorgegaan.
38. *Taxandria* 1910. De *Nederlandsche Leeuw* 1930, p. 93. Volgens H.O. 'wordt Dominicus van der Leemputten in 1623 ontvanger der licenten te 's Hertogenbosch en in 1626 ontvanger der Licenten alomme te platten lande in Brabant'.
39. Het ANB spreekt van 1608.
40. Dochter van Gijsbert van der Velde, secretaris en griffier in Den Bosch in 1629. Hij was de echtgenoot van Mechteld Ketelaer, bij wie hij kreeg:
 1. Meester Dirck van der Velde, notaris te Den Bosch, echtgenoot van Pierina Heesters.
 2. Maria van der Velde.
 3. Allegonda van der Velde, echtgenote van Meester Joseph Heymissen, ook notaris in Den Bosch.
 4. Meester Jan van der Velde, Raad en pensionaris te Den Bosch, gehuwd met Sybilla Raessens.
 Vgl. ook Van Sasse van Ysselt, o.c. Deel II p. 176 e.v.
41. ANB p. 187; de tekst is in oorspronkelijk oudfrans, beginnende aldus: 'Rameau de la branche principale. VI. bis Dominique van den Leemputte, né le 29 août 1582, obtint décoration d'armes par lettres patentes du 1er janvier 1667, dont voici un extrait. CHARLES etc. (...) de nostre cher et bien aimé Dominique van Leemputte, ecuyer, fils de Paul et de damoiselle Ida van den Nieuwenhuysse, nous a été représenté qu'il seroit issu de ladite famille van Leemputte, noble au quartier de Bois-le-Ducq en nostre pays et duché de Brabant (...)'
42. Aldus H.O. in *De Nederlandsche Leeuw* 1930, p. 94.
42. *Taxandria* 1910; Juffrouw Maria van der Leemputten, wonende te Vught huwde 9 juni 1640 voor schepenen van den Bosch met den licentiaat in de rechten Guilielmus Ciermans. Zij kan (aldus *Taxandria*) de dochter zijn van Dominicus (tenminste volgens het ANB het geval), ofwel Maria van der Leemputten, gedoopt 8 februari 1621 in de St. Jan als dochter van G (...) van de Leemputte en Anna (...); Willem Roeloff Kivits en Elske Gerards waren van deze laatste doopheffers. De laatste suggestie die *Taxandria* doet is een onjuiste.
- 42a. Aldus H.O. in *De Nederlandsche Leeuw* 1930, p. 94.
43. Over de juiste naam van de echtgenote van Huybrecht van der Leemputten bestaat veel verwarring. Het ANB spreekt van Santfordt (p. 189), zo ook Borremans, o.c., 122. Anders: B. W. van Schijndel in *Taxandria* 1942-57, die spreekt van Cantfoird, en die dit staft met ook door mij gevonden akten betreffende het geslacht Van der Leemputten. Ook: Cantfort (o.c., p. 61). Van Sasse van Ysselt, o.c. Deel I, p. 142 ten slotte spreekt van Lantfort. (Ook Deel II, p. 373.) Ik houd de tweede versie aan, die door mij in de ook door Van Schijndel gevonden stukken is teruggevonden.
44. Van Sasse van Ysselt, o.c., p. 373 ev. Deel II: (Jan Lantfort), boekdrukker te den Bosch (had).

Uit zijn eerste huwelijk met Gooswina Stempels:

 - a. Mr. Jan Lantfort van Turnhout sr., gehuwd met Heylwig, dochter van Jan Hendrickszoon de Helt genaamd Colen. Hun dochter Catharina huwde Huybrecht van der Leemputten Hendrickszoon.
 - b. Cornelis, wiens dochter ook Catharina heette.
 - c. Anna.
 - d. Catharina.
 - e. Elisabeth, gehuwd met Adriaan, zoon van Pauwel Arndszen.

Uit zijn tweede huwelijk met Elisabeth, dochter van Willem Janszn. van Herpt:

 - f. Jan, jr., boekdrukker te Den Bosch.
 - g. Thomas, overleden op 28 april 1607, huwde met Catharina van Eyk, overleden op 14 mei 1597, dochter van Jan en Petra, dochter van Jacob van Eyk.
 - h. Jacob.
45. Van Sasse van Ysselt, *id*, p. 373 ev.

46. *Taxandria* 1910, p. 341.
47. *Taxandria* 1942, p. 57.
48. *Vervallen*.
49. Van Sasse van Ysselt, Deel II, p. 439; in de nabijheid van het Vrouwengasthuis, ook genaamd het Brants of Ulemansgasthuis.
50. *Taxandria* 1942, p. 61, in een akte verleden voor Joost Nyenhuis, notaris te 's Hertogenbosch (destijds bevond het dossier zich in het R.A. te Antwerpen).
51. Van Sasse van Ysselt, Deel II, p. 443. Mr. Jan van Tulden, echtgenoot van Catharina van de Water was raadsordinaris van de stad en verkocht op 25 oktober 1627 (Reg.nr. 254 f. 466) bedoeld huis aan Mr. Jan van der Leemputten, Raad van Den Bosch.
52. Van Sasse van Yssel, Deel II, p. 437.
53. Idem, vgl. Reg. nr. 511 f. 194.
54. Idem, vgl. Reg.nr. 527 f. 213.
55. Het A.N.B. noemt (pp. 189-190) slechts Marie, Francois, Adriën en Pierre. Borremans (o.c., p. 123 ev.) vermeldt nog Anna, Jan en Margaretha. T.a.v. deze laatste twee vonden echter noch Borremans noch ik sluitende verificaties, alleen de getuigenverklaringen: Margaretha was meter bij de geboorte van Jan (1683), zoon van Jan en Catharina Ambrosy, en Jan getuigde bij het huwelijk van Maria (of is bedoeld Anna?) in 1675 met Jan Verloy.
56. Uit Borremans' persoonlijke aantekeningen blijkt niet duidelijk of nu Maria of Anna met Jan Verloy was gehuwd. Ikzelf heb dit niet meer kunnen verifiëren. Daar Anna echter met Geeraet Leuckens huwde, heb ik het eerste aangenomen.
57. Waar Borremans en ook ik zijn doopakte niet vonden. Deze vermelding is dan ook ontleend aan het A.N.B. (p. 190).
58. Ook de doopakte van Johanna Maria de Caerle is niet te vinden in Langdorp. Zij is dan ook waarschijnlijk geboren te Testelt. Carel de Caerle was aldaar 'schoolmeester, koster en clerc' en 'notaris' te Testelt en te Scherpenheuvel.
59. Borremans, o.c., p. 124: 'Het testament vgl. Notariaat Brabant, reg. 13788 (not. van Cantelbeeck) acte, d.d. 16 mei 1725) van Jouffr. Maria-Johanna de Caerle, weduwe van Seigneur Petrus van Leemputten (1725)!
60. De naam wordt geschreven 'van Leemputten' i.p.v. van *der* Leemputten.
61. En niet 1740, zoals vermeld in het A.N.B. Borremans wees hier ook al op in o.c., p. 125.
62. In 1672 huurde Mr. Jan Dancre een huis in de Neerstraat te Zichem. Hij had een zoon *Charles Henri Joseph d'Ancre, die geboren werd te Aarschot in 1759 en overleed te Leuven in 1815*. Van professie 'apothicaire' huwde hij in 1786 Anna Josepha Fonteyn, geboren in 1761 en eveneens overleden te Leuven in 1837.
63. Volgens het A.N.B. ook nog Heer van Bleesbeeke en Meetshoven, alles gelegen nabij Brussel.
64. Hij werd meier van Aarschot rond 1750 op ongeveer 30-jarige leeftijd, kort na zijn huwelijk.
65. Niet meer van Terbeeken en Meetshoven. Over deze 'toevoegsels' bestaat bij mij nog veel onduidelijkheid.
66. Burg. Stand Mechelen 1837, Acte 465.

Cleverens

P. L. Leget-Kuijlen,

Dr. Hermanslaan 36, 5348 JK Oss

Cleverens is van oorsprong een niet-Brabantse naam, maar van deze familienaam treft men al meer dan twee eeuwen naamdragers aan in Brabant.

De stamvader van deze reeks is:

1. *Jan Clever(s)*.

Wanneer hij als soldaat voor de kamer Amsterdam van de V.O.C. op 31 december 1749 naar Nederlandsch Oost-Indië vertrekt, geeft hij op te Maastricht geboren te zijn.^{1,2}

De reis wordt gemaakt met het schip Kievitsheuvel en Jan Clevers komt veilig in Nederlandsch Oost-Indië aan.³ Bij zijn vertrek heeft hij als 'gage op de hand' f 18,— ontvangen. Hij blijkt een schuld van 157 gulden te hebben aan R. de Wolff, welke schuld op 12 februari 1759 afgelost is.

Jan Clevers wordt door een ommissie van de 'soldij bedienden' te Semarang op 7 maart 1751 als overleden geboekt. Deze onjuistheid is gecorrigeerd door de centrale boekhouding te Batavia.

In 1756 is hij overgeplaatst naar Surakarta, alwaar hij - zonder dat hij een testament heeft gemaakt - op 17 maart 1777 is overleden. Zijn nalatenschap bedraagt f 151.8,—.

Getrudis Theijssen, zijn echtgenote, machtigt op 14 mei 1770 de Amsterdamse koopman Justus van Limburgh om de haar toekomende maandgelden, goederen etc. van Jan Clevers van de V.O.C. in ontvangst te nemen.⁴ Gertrudis verklaart, dat haar man in 1749 met het schip de Kievitsheuvel naar Ned. Oost-Indië is vertrokken en dat zij daarna niets meer van hem vernomen heeft. Op last van de heer Van de Poll ontvangt Justus van Limburgh van de kamer Amsterdam van de V.O.C. een maandelijks uitkering ten behoeve van Geertruyda Thijssen. Genoemde Van de Poll, draagt er zorg voor, dat deze uitkering ter kennis gebracht wordt van Jan Clevers, die op Java verblijft.¹

Getrudis Thijssen heeft zich te Tilburg gevestigd en wordt voor het eerst in 1756 aldaar vermeld in het huizenkohier.⁵

Zij is te Tilburg begraven op 4 november 1788.^{6,7}

Uit dit echtpaar zijn de volgende kinderen geboren:

1. Petrus, volgt Ila.
2. Mattheus, r.-k. gedoopt te Zutphen op 12 juli 1731.
3. Maria, begraven te Tilburg op 10 februari 1762, trouwt aldaar op 30 september 1759 met Willem van de Weyngaart, zoon van Wilhelmus van de Weyngaart en Maria van der Wibe, r.-k. gedoopt te Tilburg op 17 augustus 1733.⁸
Willem was soldaat in het regiment van de kolonel d'Envie, welke eenheid augustus 1759 Sluis als garnizoen verwisselde voor Schoonhoven.

Uit dit echtpaar zijn twee dochter geboren, die vrij kort na de geboorte overleden zijn.

4. Jan Willem, volgt IIb.

IIa. *Petrus Clevers*, (zoon van I.), geboren - volgens eigen opgave - te Grol,^{9,1} overleden te Tilburg op 2 mei 1809 (er wordt vermeld dat hij dan 81 jaar oud is). Van Peter, die in de hertgang van de Berkdijk in nummer 47 woonde, wordt vermeld dat hij drie kinderen nage-laten heeft. Hij is te Tilburg begraven op 3 mei 1809, pro deo.

Peter gaat op 9 april 1758 te Nijmegen in ondertrouw voor de predikant aldaar met Jenneke Lust; zij zijn voor de predikant te Doesburg getrouwd op 26 april 1758.¹¹ Jenneke Lust is r.-k. gedoopt te Nijmegen op 18 februari 1730 als dochter van Cornelis Lust en Johanna Portmans; zij wordt te Tilburg begraven op 10 november 1779.

Peter hertrouwt te Tilburg op 22 mei 1780 met Maria Theresia van Hest, r.-k. gedoopt te Tilburg op 14 april 1742 als dochter van Johannes van Hest en Elisabeth Lichtenbergh. Theresia van Hest is te Tilburg begraven op 24 augustus 1807.

Bij zijn eerste huwelijk wordt vermeld dat Peter Clevers soldaat is in het eerste bataillon van het regiment Oranje Gelderland.¹²

Peter Clevers koopt op 9 december 1775 een huis te Tilburg, bestaande uit twee woningen in de hertgang van Oerle op de Hoogt, van Cornelis van Vugt voor 100 gulden. Cornelis van Vugt neemt op deze panden een hypotheek voor de volle koopsom, welke hypotheek op 17 februari 1794 wordt afgelost.¹³ Op 14 april 1804 staat Peter het tochtrecht over dit pand met de bijbehorende 6 roeden grond af aan zijn twee zonen en zijn schoonzoon. Dezen verkopen het goed op dezelfde dag aan Francis Rommelaars voor 60 gulden. Omdat Peter de bewoning van de helft van dit pand behoudt, wordt de koopprijs verminderd tot 30 gulden.¹⁴

Wanneer Peter Clevers hertrouwt met Theresia van Hest,¹⁵ worden Wilhelmus Clevers en Cornelis van Hest op 6 mei 1780 beëdigd als momboir resp. toezien-der op de dan vier minderjarige kinderen van Peter en Johanna Lust.¹⁶

Alleen uit het eerste huwelijk zijn kinderen geboren:

1. Johannes, volgt IIIa.
2. Joanna Catharina, r.-k. gedoopt te Doesburg, jong overleden.
3. Henricus, r.-k. gedoopt te Doesburg op 7 april 1762, overleden te Tilburg en aldaar begraven op 13 mei 1765.¹⁷
4. Joanna Maria, r.-k. gedoopt te Tilburg op 28 november 1764 en begraven te Tilburg op 25 oktober 1803; zij woont dan in de hertgang Oerle. Op 27 augustus 1786 trouwt zij te Tilburg met Adriaan Melis, r.-k. gedoopt te Tilburg op 9 november 1763, als zoon van Goyaart Adriaan Melis en Adriana Maria Berens.
5. Mattheus, r.-k. gedoopt te Tilburg op 10 november 1765. Mattheus trouwt met Anna Catharina Paeschen.¹⁸ Dit echtpaar heeft te Tilburg op 22 april 1798 een dochter, Geertrudis, r.-k.

laten dopen. Mattheus verwerft op 12 juni 1799 van schepenen van Tilburg een borgbrief om zich met zijn dochter Geertruij te Boxtel te vestigen.¹⁹

6. Wilhelmus, r.-k. gedoopt te Tilburg op 14 mei 1767 en aldaar begraven op 22 april 1779.
7. Geertruij, r.-k. gedoopt te Tilburg op 19 februari 1769 en aldaar begraven op 16 september 1769.

IIIa. *Johannes Clevers* (zoon van IIa.), r.-k. gedoopt te Doesburg op 11 december 1758, overleden te Tilburg op 28 juni 1837, trouwt te Tilburg op 30 november 1783 met Anna Cules, r.-k. gedoopt te Tilburg op 24 juni 1758, overleden aldaar op 10 mei 1840, dochter van Johannes Cules en Cornelia Cornelis Appels.^{20, 21, 22}

Uit dit echtpaar zijn de volgende kinderen geboren:

1. Petronella, r.-k. gedoopt te Tilburg op 20 februari 1784, overleden te Tilburg en begraven aldaar op 13 april 1785.
2. Johanna Maria, r.-k. gedoopt te Tilburg op 14 mei 1785, overleden aldaar op 17 oktober 1866, trouwt te Tilburg op 31 mei 1821 met Antonie Gijsbregts, r.-k. gedoopt te Tilburg op 25 oktober 1787, overleden aldaar op 17 maart 1847. Antonie, die eerder weduwnaar was van Cornelia Haans, wordt in 1821 vermeld als droogscheerder; bij zijn overlijden wordt hij vermeld als koopman.
Johanna Maria was in 1821 dienstmeid.
3. Cornelis, r.-k. gedoopt te Tilburg op 16 januari 1787, begraven aldaar op 24 januari 1787.
4. Cornelis, r.-k. gedoopt te Tilburg op 22 januari 1788, begraven te Tilburg op 3 mei 1791.
5. Joanna, r.-k. gedoopt te Tilburg op 22 januari 1788, aldaar begraven op 5 februari 1799.
6. Petronella, r.-k. gedoopt te Tilburg op 10 november 1790, overleden te Tilburg en aldaar begraven op 21 november 1815.
7. Cornelia, r.-k. gedoopt te Tilburg op 8 juli 1793, ongehuwd overleden te Tilburg op 15 juni 1879.
Uit Cornelia Cleverens is te Tilburg op 24 maart 1812 een natuurlijke dochter Johanna geboren. Johanna is op 6 augustus 1901 overleden te Vught in huize Voorburg.
8. Wilhelmus, volgt IVa.
9. Cornelis, r.-k. gedoopt te Tilburg op 30 januari 1802, begraven aldaar op 18 maart 1805.

IVa. *Wilhelmus Clevers* (zoon van IIIa.), r.-k. gedoopt te Tilburg op 21 mei 1799, overleden te Tilburg op 13 januari 1826, trouwt te Tilburg op 6 november 1823 met Wilhelma Pije, r.-k. gedoopt te Tilburg op 7 maart 1801, dochter van Hendrik Pije en Eva van Loon, overleden te Tilburg op 3 mei 1874.

Wilhelmus Cleverens was wever van beroep.

Uit dit echtpaar zijn twee dochters geboren:

1. Johanna Cornelia, geboren te Tilburg op 15 januari 1824, overleden aldaar op 3 februari 1826.
2. Petronella, geboren te Tilburg op 16 juni 1825, overleden aldaar op 7 april 1904, trouwt te Tilburg op 14 augustus 1851 met Gijsbertus Antonius Backx, metselaar, natuurlijke zoon van Gijsberta Johanna Maria Backx, geboren te Tilburg op 20 juni 1827 en overleden aldaar op 7 januari 1904.

IIb. Jan Willem Clevers (zoon van I.), r.-k. gedoopt te Workum op 12 oktober 1749, overleden te Tilburg en aldaar begraven op 29 november 1804, trouwt te Tilburg op 14 februari 1779 voor de Ned. Geref. predikant met Johanna Janssen, geboren te Tilburg.^{23, 24}

Uit dit echtpaar:

1. Gertrudis, r.-k. gedoopt te Tilburg op 24 december 1779, begraven te Tilburg op 31 december 1779.
2. Joannes, r.-k. gedoopt te Tilburg op 10 januari 1781.
Stelt zich op 19 oktober 1799 remplaceant voor Cornelis Cornelis van de Schoot, om zich te Haarlem in de militaire dienst te begeven. Hij ontvangt een voorschot van 50 gulden en zal, wanneer hij zich naar Haarlem begeeft, nog 250 gulden ontvangen.²⁵
3. Petrus, r.-k. gedoopt te Tilburg op 13 maart 1784.
4. Cornelia, r.-k. gedoopt te Tilburg op 2 januari 1787, ongehuwd overleden aldaar op 9 november 1860.
Cornelia wordt met haar broeders Joannes en Petrus vermeld in een borgbrief die hun moeder Johanna Janssens op 10 april 1790 van schepenen van Tilburg verwerft om naar Retie te vertrekken.²⁶
5. Adrianus, volgt *IIIb*.
6. Wilhelmus, volgt *IIIc*.
7. Gerardus, r.-k. gedoopt te Tilburg op 16 mei 1796, is overleden te Antwerpen op 23 oktober 1810.²⁷

IIIa. Adrianus Clevers (zoon van *IIb*.), is r.-k. gedoopt te Tilburg op 19 mei 1790 en overleden aldaar op 10 februari 1855.

Adrianus trouwt te Tilburg op 26 oktober 1814 met Petronella van Laarhoven, wonende te Tilburg, r.-k. gedoopt te Moergestel op 18 juli 1780, dochter van Christiaan van Laarhoven en Lucia Sanders. Petronella van Laarhoven is te Tilburg overleden op 19 juni 1848.

Adrianus hertrouwt te Tilburg op 16 mei 1849 met Anna Catharina van Oudenhoven, r.-k. gedoopt te Tilburg op 22 april 1809, dochter van Wilhelmus van Oudenhoven en Maria Theresia Pulskens. Anna Catharina van Oudenhoven is te Tilburg overleden op 7 december 1875.

Adrianus Cleverens heeft te Tilburg in de wijk Korvel gewoond. Bij zijn eerste huwelijk wordt hij vermeld als arbeider, terwijl hij later als mandemaker te boek staat.

Alleen uit het eerste huwelijk zijn kinderen geboren:

1. Wilhelmus, geboren te Tilburg op 24 april 1816, overleden te Tilburg op 17 juli 1816.
2. Christianus, volgt IVb.
3. Wilhelmus, geboren te Tilburg op 3 januari 1820.
4. Christina, geboren te Tilburg op 22 maart 1823, overleden aldaar op 9 september 1826.

IVb. *Christianus Clevers* (zoon van IIIb.), is te Tilburg geboren op 26 december 1817 en te Tilburg overleden op 26 juni 1886. Hij trouwt te Tilburg op 18 augustus 1853 met Gerardina Somers, geboren te Tilburg op 30 maart 1826, overleden aldaar op 12 oktober 1904, dochter van Jan Baptist Somers en Adriana van Gorp. Christianus was mandemaker en woonde in de wijk Korvel. Uit dit echtpaar 9 kinderen, met nakomelingschap te Tilburg, Breda, Rotterdam en Middelburg.

IIIc. *Wilhelmus Clevers* (zoon van IIb.), r.-k. gedoopt te Tilburg op 18 september 1793, overleden te Loon op Zand op 13 november 1860.

Hij trouwt te Loon op Zand op 4 juli 1820 met Geertruij Lugters, r.-k. gedoopt te Loon op Zand op 4 oktober 1789, overleden te Loon op Zand op 23 januari 1848, dochter van Wilhelmus Lugters en Anna Maria Jonghman, weduwe van Arnoldus Venmans.

Hierna trouwde Wilhelmus te Loon op Zand op 28 juni 1848 met Adriana Snoeren, r.-k. gedoopt te Loon op Zand op 7 augustus 1794, overleden te Loon op Zand op 16 juni 1851, dochter van Johannes Snoere en Anna Maria Dingemans, weduwe van Michael Rademakers.

Tenslotte trouwde Wilhelmus voor de derde maal op 4 september 1851 te Loon op Zand met Adriana Groenendaal, geboren te Loon op Zand op 9 juni 1811, dochter van Leendert Groenendaal en Johanna van Dal. Adriana Groenendaal is overleden te Loon op Zand op 22 april 1877.

Toen Wilhelmus in 1820 trouwde, waren zowel zijn ouders als zijn grootouders reeds overleden. Hij moest van al deze mensen hun overlijdensakten overleggen. Van zijn ouders zijn de begraafakten aanwezig, evenals die van de grootouders maternel. Van de grootouders paternel is een akte van bekendheid overlegd.

Bij de grootouders maternel gaat het om Wouter Janssens, begraven te Tilburg op 6 oktober 1789, en Willemijn Brenders, begraven te Tilburg op 11 januari 1765. Dit echtpaar woonde in de hertgang van het Laar.

Echter Wouter Janssens is begraven op 6 oktober 1789, terwijl Johanna Janssen bij haar huwelijk in 1779 verklaart ouderloos te zijn!

In de akte van bekendheid als vervanger voor de begraafakten van de grootouders paternel worden als zodanig aangemerkt Pieter Kleevers en Adriana de Vries. Deze 'grootouders' zouden om-

streeks 1790 naar Groningen vertrokken zijn.

Deze mensen vormen evenwel geen echtpaar, terwijl Peter Clevers niet de grootvader, maar een oom paternel van de bruidegom was!

Bij Adriana de Vries kan het misverstand geheel anders zijn: De Vries mogelijk als herinnering aan het saksische dialect wat deze mensen gesproken kunnen hebben. Met 'Adriana de Vries' zou mogelijkwijze bedoeld kunnen zijn Adriana Hoevenaars. Deze Adriana trouwde te Tilburg op 14 november 1745 met Jan Baptist Janssen. Dit echtpaar voldoet wel aan de verklaring van de bruid in 1779: Jan Baptist is te Tilburg begraven op 18 februari 1758, terwijl Adriana Hoevenaars begraven is op 14 juni 1777 te Tilburg. Voorts heeft het echtpaar Jan Baptist Janssen - Adriana Hoevenaars een dochter Joanna te Tilburg r.-k. laten dopen op 12 april 1751, hetgeen in goede overeenstemming is met de leeftijd van 28 jaar, die de bruid opgeeft bij haar huwelijk in 1779.

Onder de bijlagen bij het huwelijk van 1820 bevindt zich ook het certificaat van de Nationale Militie, waaruit blijkt dat Willem bruine ogen en bruin haar heeft, als omlijsting van een ovaal gelaat met een rond voorhoofd en een ronde kin. Zijn lichaamslengte bedraagt 5 voet en 51/4 duim, terwijl hij een normale neus en mond bezit.

Voor Wilhelmus worden verschillende beroepen vermeld. In 1820 staat hij te boek als bakker, in 1848 als bouwman en bij zijn overlijden als mattenventer.

Alleen uit het eerste huwelijk zijn kinderen geboren:

1. Wilhelmus, volgt IVc.
2. Pieternel, geboren te Loon op Zand op 13 juli 1822, overleden te Tilburg op 11 augustus 1895, trouwt te Loon op Zand op 30 april 1846 met Theodorus van de Laar, geboren te Loon op Zand op 15 november 1818, zoon van Lucas van de Laar en Catharina Larooy, overleden te Loon op Zand op 28 juli 1860.
3. Johanna Maria, geboren te Loon op Zand op 7 oktober 1824 en op dezelfde dag aldaar overleden.

IVc. *Wilhelmus Clevers* (zoon van IIIc.), is te Loon op Zand geboren op 24 februari 1821 en overleden te Bergen op Zoom op 20 augustus 1895.

Hij trouwt voor de eerste maal te Bergen op Zoom op 7 augustus 1856 met Elisabeth Demmers, geboren te Bergen op Zoom op 17 augustus 1824, dochter van Cornelis Demmers en Anna Catharina de Nijs. Elisabeth is te Zierikzee overleden op 18 juni 1876.

Wilhelmus hertrouwt te Bergen op Zoom op 11 november 1877 met Cornelia Antonissen, geboren te Bergen op Zoom op 19 oktober 1833, dochter van Henricus Antonissen en Johanna Helena Bol. Cornelia is dan weduwe van Christiaan Stroubenrouck, zij overlijdt te Bergen op Zoom op 9 januari 1887.

Tenslotte trouwde Wilhelmus Clevers ten derden male op 3 juni 1887, nu te Halsteren, met Dingena de Kock, geboren te Halsteren

op 19 september 1839, dochter van Laurentius de Kock en Helena van Osta. Dingena is sedert 30 juni 1881 weduwe van Wilhelmus Suijkerbuijk.

Alleen uit het eerste huwelijk zijn 6 kinderen geboren, met nakomelingschap te Bergen op Zoom.

Voor Wilhelmus worden verschillende beroepen vermeld, in 1866 staat hij te boek als arbeider, in 1872 is hij brugwachter te Schore in de provincie Zeeland en bij zijn overlijden heet hij steenhouwer te zijn.

NOTEN

1. ARA 's-Gravenhage - VOC Nr. 6258 fol. 245.
2. In Maastricht is zijn doop niet gevonden.
3. In 1750/1751 keert de Kievitsheuvel terug in Nederland, om in 1753/1754 wederom naar Ned. Oost-Indië te zeilen.
4. GA Tilburg - R. 480, fol. 62.
5. GA Tilburg-huizenkohier wijk Kerk en Heuvel.
6. De familienaam wordt vermeld als Clever(s), Kleeven, Cleveris en sedert het begin van de negentiende eeuw ook als Cleverens.
7. Gertrudis wordt vermeld als: Gertrudis Clevers, Geertruij Stijssel en als Geertrudis Th(e)ijssen.
8. GA Tilburg - Ned. Ger. trouwboek no. 19; fol. 409.
9. Grol = Groenlo.
10. Zijn doop is niet te Groenlo gevonden.
11. GA Nijmegen - Ned. Ger. trouw, RBS 1180.
12. Deze eenheid heeft in de volgende plaatsen in garnizoen gelegen: Doornik 1752-1754, Nijmegen 1754-1757, Sluis 1757, Doesburg 1757-1763. In mei 1763 werd zij verplaatst naar Bergen op Zoom.
13. GA Tilburg - R. 445, fol. 241.
14. GA Tilburg - R. 461, fol. 170, 170vo.
15. GA Tilburg - schepentrouwboek no. 50, fol. 170.
16. GA Tilburg - R. 672, fol. 74.
17. De ouders wonen dan aan het Heeringseind.
18. Dit huwelijk is niet te Tilburg gesloten.
19. GA Tilburg - Oud-administratief archief (inventaris Van Visvliet) inv. nr. 1173 fol. 85vo, 86.
20. GA Tilburg - Ned. Ger. trouwboek no. 27 fol. 355.
21. In plaats van Cules wordt ook de naam Culaers gebruikt.
22. Jan Clevers woonde in de Wijk Oerle, alleen in 1791 wordt als woonplaats opgegeven: Westheikant.
23. Jan Willem Clevers wordt altijd vermeld als Willem Klevers.
24. GA Tilburg - Ned. Ger. trouwboek no. 20, fol. 205.
Bij dit huwelijk in 1779 verklaart de bruid dat haar ouders reeds overleden zijn.
25. GA Tilburg - R. 493, fol. 7vo.
26. GA Tilburg - Oud-administratief archief (inventaris Van Visvliet) in. nr. 139, fol. 223vo-224vo.
27. Dit overlijdensbericht is te Tilburg in de registers van overleden personen bijgeboekt op 11 maart 1811. Hij wordt vermeld als 'ouvrier aux fortifications'.

BEKNOPT GENEALOGISCHE GIDS VOOR NEDERLAND

Door de heer J. Draak is een handig woordenboekje voor genealogen uitgegeven onder de titel *Beknpte genealogische gids voor Nederland - Woordenboekje*.

In dit boekje zijn opgenomen:

1. Oude rechtstermen, die soms in één provincie of een deel daarvan werden gebruikt.
2. Oude voornamelijk oppervlaktematr, waarvoor vaak één benaming gangbaar was, doch die per provincie, streek of plaats verschillende afmetingen hadden.
3. Latijnse woorden, die worden aangetroffen in de katholieke doop- en trouwboeken, maar ook wel in de notariële en rechterlijke archieven.
4. Vreemde woorden, die vaak worden gebruikt in de notariële en rechterlijke archieven.

Dit boekje voorziet in een behoefte, daar er voor genealogen maar weinig naslagwerkjes zijn. In dit werkje zijn o.a. voorbeelden opgenomen van een kwartierstaat en een parenteel. Uit eigen ervaring weet ik dat het vooral voor beginnende genealogen moeilijk is deze zaken uit elkaar te houden.

Dit aantrekkelijke boekje kan uitsluitend besteld worden door storting van f 12,50 op postgiro 11603 t.n.v. J. Draak Jzn. te Utrecht.

P. L. Leget-Kuijlen,
Dr. Hermanslaan 36, 5348 JK Oss

'S-HERTOGENBOSCH 1185 - 1985

De afdeling 's-Hertogenbosch - Tilburg van de Ned. Genealogische Vereniging organiseert bij gelegenheid van het 800-jarig bestaan van de stad 's-Hertogenbosch o.m. een genealogische tentoonstelling (17 t.m. 24 augustus 1985, Jeroen Bosch-huis). Zij verzoekt personen die over gegevens beschikken van Bossche families en personen, met haar contact op te nemen, ten einde in overleg te bezien of dit materiaal bruikbaar is voor bedoelde expositie.

Contactadres hiervoor is: mr. A. Th. Winnubst, Mozartsingel 23,
5216 GA 's-Hertogenbosch, tel. 073 - 133695.

VRAGEN EN ANTWOORDEN

Van Roosmalen

Johannis Mateus van Roosmalen, huwt op 22 november 1750 te Schijndel met Nicolaa Janssen van den Bolwerk. Zij is geboren op 6 september 1727 en gestorven op 23 maart 1790 te Schijndel. Volgens huwelijksakte moet Johannis ongeveer 25 jaar oud zijn en geboren te Schijndel; hij is gestorven op 25 januari 1802 te Schijndel.

Gevraagd verdere gegevens over afkomst van Johannis Mateus (of Johannis Janse) van Roosmalen.

J.A. v. Heesch, Leemkuilenpad 7, 5683 NG Best, tel. 04998 - 99514.

Momboirrekeningen te Esch

P. L. Leget-Kuijlen

Dr. Hermanslaan 36, 5348 JK Oss

Voor genealogisch onderzoek zijn van groot belang de registers van Allerhande Acten, die erfdelingen en boedelschedingen, testamenten, borgbrieven, voogdijsstellingen etc. bevatten.

Eveneens van belang zijn de acten van de Collaterale Successie¹ en de Momboirrekeningen. Deze registers worden in de inventaris van de Schepenbanken soms afzonderlijk vermeld, zoals b.v. in het Oud-archief van Schepenen van Esch het geval is.

De Momboirrekeningen vormen de verantwoording van het beleid dat voogden gevoerd hebben over het hun toevertrouwde bezit van de wezen, die onder hun hoede gesteld waren. Deze rekeningen zijn verdeeld over vijf registers, terwijl de volgende rekeningen aanwezig zijn²:

Momboirrekeningen van Jan Michiels, voogd over Michiel, onbejaarde zoon van wijlen Jacob Michiels en Dymphna, dochter van Wouter Staessen, 23 mei 1621³.

Momboirrekening van Aert Jansen en Wouter Janssen, voogden over Wouterke, onnozele dochter van Gerrit Geertsen, 1637³.

Momboirrekening van Coen Willems en Hendrik Hendricx, voogden over de twee onmondige kinderen van Jan Willems en Adriaantje Cornelis, 19 januari 1662³.

Momboirrekening van Jonker Wilhelmus Entenfoets, voogd over de twee onmondige kinderen van Jonker Hans Hendrick Steenlagen en Joffer Catharina Entenfoet, 26 september 1687⁴.

Momboirrekening van Adriaan Peter van Eijndhoven en Gerrit Michielse, voogden over de twee onmondige kinderen van Jan Dirck van Roij en Jenneke Jan Hensen, 24 november 1693⁴.

Momboirrekening van Gerrit Michiel Gerrits en Willem Jan Schram, voogden over de vier onmondige kinderen van Coenraat Willem Schram en Maijke Willem Jacobs, 17 september 1689⁴.

Momboirrekening van Matthijs Jacob Matthijs en Jacob Ariens van Oers, voogden over Hendrick en Maria, onmondige kinderen van Matthijs Adriaan Mathijs van der Bruggen en Jenneke Hendrick Cappen, 5 juni 1690⁴.

Momboirrekening van Jan Jan van de Sande en Jacob Ariens van Oers, voogden over Joseph en Clara, onmondige kinderen van Johan van Casteren daar moeder af was Jenneke Hendrick van den Broeck, 26 april 1698.

Momboirrekening van Adriaan van Casteren, welke de twee bovenstaande voogden vervangt, 24 juni 1699⁴.

Momboirrekening van Hendrik Lamberts Veroude en Hendrick Aertsen van Groenendaal, momboirs over de vijf onmondige kinderen van wijlen Jonker Wilhelmus Entenfudts verwekt bij Joffer Francisca Maria Suermont, 1 januari 1689^{5,6}.

Hendrik Aertsen van Groenendaal is overleden tussen 9 januari 1687 en 1 januari 1689.

Momboirrekening van Dirk Jan Baijens, voogd over de minderjarige kinderen van wijlen Corstiaen van Kasteren en wijlen Willemina Tra.

Bij het slot op 29 januari 1783 blijkt Adriaan Peter Verhoeven medevoogd te zijn, 10 augustus 1791⁷.

Momboirrekening van Francis van Eijndhoven en Hendricus Pero Verouden, voogden over de minderjarige kinderen van wijlen Pero Verouden en Adriaantje van Eijndhoven⁷.

NOTEN

1. Collaterale Successie: een belasting, die geheven werd van nalatenschappen van diegenen die overleden waren zonder kinderen of kinds kinderen na te laten.
2. De data/jaartallen geven de laatste acte van de rekening aan of de afsluiting van het beheer.
3. ORA Esch 65 R.A.-'s-Hertogenbosch.
4. ORA Esch 66 R.A.-'s-Hertogenbosch.
5. ORA Esch 67 R.A.-'s-Hertogenbosch.
6. ORA Esch 68 R.A.-'s-Hertogenbosch.
7. ORA Esch 69 R.A.-'s-Hertogenbosch.

VRAGEN EN ANTWOORDEN

Van Calmthout

Henricus Hendrix, die op 12 mei 1711 te Essen/Nispen huwde met de 23-jarige Antonia Christiaens van Tilborgh, werd op 25 september 1730 te Essen begraven als Henricus Hendriks van Calmthout.

Wie kan mij inlichten omtrent zijn geboorteplaats, doopdatum en wie waren zijn ouders?

Bij de doop van zijn eerste kind trad als doophefster naast de grootvader van moederszijde op Adriana Hendrix - Nelissen die waarschijnlijk de moeder van Henricus is geweest.

In de D.T.B.-boeken van Kalmthout noch Essen zijn gegevens terug te vinden.

Joannes Hendriks van Calmthout, de tweede zoon van Henricus, zou later de stamvader van het geslacht Van Calmthout/Kalmthout worden.

Gaarne uw reacties aan:

P.J.A. van Calmthout, Josephus Jittastraat 42, 3052 PS Rotterdam.

DE BRABANTSE LEEUW

REGISTER DRIEËNDERTIGSTE JAARGANG 1984

ARTIKELEN

AARTS, C. C. J., Van der Leemputten; regentengeslacht uit 's-Hertogenbosch	167
AARTS, G. W. A., Een familie Reijnders en vanaf 1748 ook genaamd Wellens; Berghem - Oss - Geffen en 's-Hertogenbosch	88, 107
ADRIAENSEN, L. F. W., Mijn leven als voorvader in stichtingen ondergebracht	26
—, Middegaels te Hilvarenbeek	138
BELONJE, J., De familie Raessen uit 's-Hertogenbosch	158
DIJCK, G. C. M., Van Dijck; Nederlandsch-Indië - Indonesië	123
JANSEN, A. W., Zeven generaties Van Dijck	33
HERWIJNEN, Th. P. J. v., Nogmaals Mr. Thomas de Jeger	30
KAVELAARS, L. M. C. M., De oudste vijf generaties Caveleer - Cavelaers - Kavelaars. Van ca. 1540 tot ca. 1700; Hoge Zwaluwe, Terheijden, Zevenbergen	51
LEGET - KUIJLEN, P. L., Een Bosschenaar zeerover in het midden der negentiende eeuw?	117
—, Landloperij in Midden-Brabant	120
—, De avontuurlijke nazaten van Jacob Rommelaer(s)	160
—, Cleverens	187
—, Momboirrekeningen te Esch	195
LEGET - KUIJLEN, P. L., en J. N. LEGET, Wolfs in Midden-Brabant	67
LIGHART, Leo E. E., Loon-op-Zandse sprokkelingen, 1: Cornelis Licheert (alias Lighthart), een onbekende hulppastoor	95
MEEL, P. A. M. M., Van Meel = Van Meerle, een genealogie	14
MEEUWISSEN, W. J., Het wapen De Quay, een sprekend wapen	49
OOSTENRIJK - RANSHUYSEN, J. W. M. Th., Cornelis Soffers en zijn drie vrouwen	82
OPRINSEN, Arn., Twee eeuwen familie Oprins(-en), O'Prinsen en Prince	3
Vragen en antwoorden	13, 66, 94, 116, 121, 122, 194, 196
Correcties en aanvullingen	24
Mededelingen vanwege de redactie	87, 194
Boekaankondiging	122

NAAMREGISTER*

Aalst, v., 41, 108 — Aalsvoort, v. d., 109 — Abra(ha)ms, 31, 32 — Absolons, 171 — Adams, 8, 24 — Adria(e)ns(en), 8, 60, 61, 65, 67 — Adriaentge, 59 — Adriani, 63 — Aelbrechts, 101 — Aelst, v., 145 — Aer(t)s(sen)(s), 59, 68, 108, 159, 160 — Akeren, v., 75, 77 — Akker, v. d., 7 — Alaers, 18 — Albert en Issabella, aartshertogen v. Brabant, 183 — Aldenhuijsen, 107 — Allaars, 104 — Allaert, 17 — Alphen, v., 19, 84, 163 — Ambrosy, 179, 186 — Ammerant, 134 — Amstel, v., 93, 108 — Ancre, d', 181, 186 — Andel, v., 69 — Andriessen 15, 64 — Andringa, 132 — Anemaet, 59 — Anssems, 84-86 — Ant(h)onis(sen), 53, 54, 56, 192 — Anthony, 56 — Antwerpen, v. 161 — Appels, 189 — Ari(a)ens, 32, 93, 110 — Arnds, 185 — Arnolds, 173 — Arts, 90, 114 — Asten, v., 9.

Backer, 119, 160, 165 — Backer, d., 69, 71 — Bac(k)(x), 28, 29, 190 — Baerle, v., 13 — Baest, v., 5 — Bakel, v., 115 — Bakker, 47, 136 — Bakker, d., 69, 72 — Bakkers, 70 — Balegoijen, v., 177 — Balen, v., 183 — Balthasars, 88 — Baltussen, 88 — Barreveld, 25 — Bartels, 88 — Bastiaens(e), 15, 59, 65 — Baten, 76 — Bavinck, 122 — Baijens, 196 — Becanus, 138 — Beckum, v., 38 — Beeck, v., 71, 72, 138 — Beelen, 140 — Beer, d., 9, 11 — Beersmans, 148 — Beets, v., 19 — Belderbos, 21 — Bempde(n), v. d., 159 — Beneh, 131 — Bentinck, 181 — Berch, v. d., 172, 184 — Berchem, v., 89, 93 — Bercke, v., 89 — Berckelmans, 78 — Berckenbosch, v., 159 — Berens, 188 — Bergen, v., 88, 89, 109, 113, 114 — Berges, d., 168 — Bergh, v. d., 165 — Bergmans, 10 — Bergues t. Essendelle, d., 168, 184 — Beris, 68 — Berkel, v., 10, 110, 161 — Berkum, v., 115 — Bertens, 4, 9 — Besouw, v., 8 — Bethmeer, v., 178 — Beuckelaar, d., 8 — Beumer, 41 — Beurden, v., 12 — Beverlij, 84 — Beijns, 159 — Beys, 28 — Beijers, 57 — Bie, d., 174, 178 — Bierens, 11, 161 — Biermans, 47 — Biestraten, (v.), 24, 65, 73 — Bischoff, 136 — Blase, 41, 46 — Blees, 101 — Bleke, v. d., 178 — Bloemaerts, 171 — Bobbaerts, 140 — Boer, v. d., 70 — Boeren, 43 — Boers, 133 — Bogaers, 11 — Bol, 192 — Bolwerk, v. d., 194 — Bomestie, 165 — Bommel, v., 160 — Bont, d., 4, 7 — Bonte, 134 — Boogaar(d)(t), v. d., 7, 71, 107, 113, 114 — Boomen, 146 — Borchgrave, d., 159 — Borch, v. d., 179, 180 — Borghouts, 41 — Borne, v. d., 136, 137 — Bosch, 122 — Bosch, v. d., 64, 77, 170, 181 — Bosmans, 92, 142 — Bossche, v. d., 183 — Botty, 166 — Boucop, v., 178 — Bouwens, 176 — Boxtel, v., 171 — Braakman, 130 — Braet, 65 — Brakel, v., 86 — Bran(d)(t)s, 5, 102 — Bree, v., 178 — Bre(ec)kel, v. d., 68 — Brekelmans, 79 — Brenders, 191 — Bresser, d., 68 — Brocken, 9 — Brocx, 134 — Broe(c)k, v. d., 6, 195 — Broe(c)khoven, (v.), 7, 158, 159 — Broe(c)k(x)(s), 38, 41, 162, 163 — Brogtrop, 41, 47 — Broks, 7 — Brouwer, 119, 163 — Brouwers, 17, 73, 75 — Bruers, 146, 154, 156 — Bruggen, v. d., 167, 195 — Bruistens, 25 — Brummeler Andriessse, t., 127 — Brusse, 21 — Bruijn, d., 44, 162, 166, 180 — Bruystens, 24, 25 — Buchanan Duncanson, 131 — Buchell, v., 168 — Burg, v. d., 20 — Buul, v., 114 — Buijsen, 59, 60 — Byest, v. d., 139 — Bijls, 146

Caerle, d., 179, 180, 186 — Calm(p)thout, v., 196 — Camp, v. d., 108 — Campen, v., 35 — Cantelbeeck, v., 180, 186 — Can(t)foird (v. Turnhout), 176, 185 — Cantfort, 185 — Cappen, 195 — Casteren, v., 70, 195 — Cavelaars, 56 — Cavelaer(s), 51, 54-65 — Cavele(e)r(s), 51, 53-56, 64 — Cavelen, o.d., 55 — Cavele(n), v. d., 63, 64 — Cavelingen, o.d., 55 — Ceelen, 92, 113, 115 — Ceulemans, 148 — Ceulen, v., 68 — Chandelar, 137 — Christiaans, 108 — Ciermans, 185 — Cleverens, 187, 189, 190, 193 — Cleveris, 193 — Clever(s), 161, 187-193 — Cloecken, 159 — Clootwijck, 56 — Clou,

d., 88 — Cock, d., 122 — Cock v. Dael, 160 — Coenen, 108 — Colenbrander, 135 — Collard, 126 — Compeeren, 5 — Co(o)len, 115, 176, 185 — Cools, 76 — Cornelii, 57, 63 — Cornelis(s)(en), 30, 52-55, 60, 171, 195 — Corsten, 112 — Cort, d., 71 — Cortbemde, v., 175/176 — Cosijn, 41, 48 — Coubragts, 172 — Court, d.l., 129, 130 — Covels, 78 — Cox, 65, 144 — Coymans, 34 — Craenen, 180 — Cranenbroeck, v., 178, 182 — Cranenburg, 73 — Crefcoeur, 47 — Creij, d., 89 — Cr(e)ij, v., 89 — Criecken, v., 78 — Crois, 144 — Cromberge, 135 — Cromme, d., 146 — Cruijssse(n), 70-72 — Culaers, 193 — Cules, 189, 193 — Custer(s), 89 — Cuyper, d., 169 — Cuijpers, 76 — Cygnaeus, 26. (Zie ook onder letter K).

Da(a)men, 10, 24, 58, 61-63, 65 — Dael, v., 184 — Daem(i)s, 105 — Daes, 65 — Dal, v., 191 — Dalen, v., 172 — Dambrin, 17 — Damirat, 118, 119 — Dancre, 186 — Dankerts, 102 — Deckers, 38, 147 — Dekkers, 38 — Delvaux, 178 — Demmers, 192 — Denic, 86 — Denis, 83 — Dens, 34, 41 — Derde, 112 — Deijk, v., 48 — Deijts, 61 — Dias, 136 — Dibbetz, 77 — Dickersbach, 112 — Dielen, 8 — Dielis(sen), 60, 65 — Diemer, 122 — Dierckx, 48, 49 — Diessen, v., 144 — Ding(e)man(s), 58, 59, 191 — Dingsen, 78 — Dirck(x)(s), 91, 96, 183 — Direks, 106 — Dirrix, 89 — Dirven, 6 — Djemeroet, 118, 119 — Doesburg, v., 162 — Dolder, v., 136 — Donck, 159 — Donders, 10 — Dongelberghen, v., 159 — Dongen, v., 10, 75, 86 — Donner, 122 — Doormalen, v., 69, 70, 72 — Doorn, v., 149 — Doremael, v., 69 — Doren, v., 181 — Dorst, v., 60, 65 — Driel(e), v., 160 — Dries, v. d., 82, 86 — Dri(es)sen(s), 15, 22, 92, 107 — Drunen, v., 109, 122 — Dubos, 54 — Ducochez, 41 — Duffels, 22 — Dullens, 40, 41 — Dun, v., 4, 28, 148, 156 — Dupont, 166 — Duyverden, v., 173 — Dij(c)k, v., 33, 48, 109, 110, 123-137 — Dijemens, v., 53 — Dijkmans, 75, 76 — Dijlen, 180.

Eeckart, v. (d.), 159 — Eeten, v., 35, 41, 48 — Eggelen, v., 25 — Eiker, v., 43 — Elings, 12 — Elmpt, (v.), 158, 159 — Elsen, v. d., 108, — Elst, v., 8 — Elsteren, v., 31, 32 — Elston, 137 — Elzen, v. d., 111 — Emmen, 169 — Empel, v., 31 — Engel, 83-87 — Engelen, v., 7 — Engelsch, d., 59 — Enschoot, v., 7 — Entenfoet(s), 195 — Entenfudts, 195 — Envie, d', 187 — Epke, 130 — Erning, v., 107 — Ernst, 36 — Erp, v., 66, 94, 113 — Es, v., 34, 68 — Eskes, 16 — Ettenaer, v., 85 — Everbroeck, v., 181 — Everdonk, v., 162 — Everswijn, 159 — Evertse, 25 — Exel, v., 39 — Ey(c)k, v. (d.), 87, 159, 170, 185 — Eijl, v., 7 — Eymael, 126 — Eynde(n), v. d., 106, 180 — Eijndhoven, v., 195, 196 — Eyndove, v., 182 — Eyselen, 159.

Fabery d. Jonge, 122 — Fabri, 141-143 — Faes, 6, 146 — Flaes, v. d., 38, 41 — Fobelets, 180 — Foeel, 184 — Fonteyn, 186 — Forreest, 57 — Francois, 148 — Fremtjes, 119, 160 — Frijters, 86.

Gecx, 170 — Geel, v., 138, 174 — Geer(e)den, 60, 62 — Geertman(s), 143, 149 — Geerts(en), 91, 195 — Geffen, v., 90 — Geiger, 133 — Gelinck, 160 — Gemert, v., 45 — Gemerts, 171 — Gennip, v., 103 — Gerards, 185 — Gerris, 165 — Gerrits, 91, 195 — Gerwe(n), v., 31, 32, 92 — Gestel, v., 7, 122 — Geurts, 89, 91 — Gher, v., 48 — Ghijselen, 183 — Gielis, 109 — Gils, v., 6, 84 — Glavimans, 143, 149 — Godfroid, 41 — Godscalcx, 53 — Goevaerts, 148 — Gool, v., 35, 143 — Goor, v. d., 94, 108 — Go(o)s(sen)(s), 27, 78, 88, 145, 163 — Gordon, 160, 166 — Gorisse(n), 16 — Gorp, v., 34, 191 — Gor(r)op, v., 147, 170 — Gouverneur, 40 — Graaf, (v.) d., 10, 136 — Gracht, v. d., 182 — Grahame (t. Avesteijn), 120, 121 — Grauwaeer, 159 — s'Grauwen, 64

— Grave, v., 174 — Grevenbroeck, v., 171 — Griendt, v. d., 24 — Grinsven, v., 29, 176, 177, 182 — Groenendaal, (v.), 191, 195, 196 — Groeneveld, 132 — Grotart v. Os, 183 — Gundelach, 137 — Gurp, v., 134 — Guykens, 125 — Gijsbregts, 189 — Gijssel, v., 140.

Haans, 189 — **Ha(a)ren**, v., 91, 144 — **Haas**, d., 113 — **Hack**, 159, 160 — **Haen**, d., 174 — **Haeren**, v., 140 — **Hafkenscheid**, 133 — **Hagemans**, 113 — **Hagenberg**, v., 161 — **Hagenstein**, 135 — **Haime**, d., 82 — **Hakkers**, 10 — **Hal**, v., 45, 90 — **Halteren**, v., 6 — **Ham**, v., 70, 72 — **Hamers**, 6, 10, 41 — **Hanswijk**, 19 — **Harren**, 41 — **Hartog**, d., 136 — **Hartogs**, 115 — **Hassel**, v., 101, 102 — **Hasselt**, v., 77 — **Hattem**, v., 71, 72 — **Hattum**, v., 71, 74 — **Havens**, 100 — **Havermans**, 35 — **Hayen**, 179 — **Hazebroek**, 22 — **Hedel**, v., 169 — **Heerkens**, 11 — **Hees(ch)**, v., 8, 70, 93, 147, 156 — **Heesters**, 185 — **Heeswijk**, v., 10, 116, 171 — **Heitzer**, 41 — **Held**, 126 — **Helden**, v., 122 — **Helselmans**, 141, 159 — **Helst**, v., 158 — **Helt**, d., 176, 185 — **Hemel**, v., 41 — **Hend(e)ri(c)(k)(x)(s)**, 49, 67, 88, 89, 91, 108, 142, 195, 196 — **Henkens**, 108 — **Hennox**, 171 — **Hensen**, 195 — **Hermans**, 41 — **Herpt**, v., 24, 185 — **Herrems**, 20 — **Hese**, v., 140 — **Hesselmans**, 141, 142 — **Hest**, v., 188 — **Heumen**, v., 89, 92, 94, 110-112, 170 — **Heuvel**, v. d., 109, 112 — **H(e)ijde(n)**, v. d., 18, 40, 41, 114, 116, 152 — **Heymissen**, 185 — **Heijst**, v., 4/5, 40, 165 — **Heze**, v., 140, 148-150 — **Hilvarenbeek**, v., 138 — **Hoef**, v. d., 17 — **Hoek**, v., 6 — **Hoevenaars**, 192 — **Hoelij**, v., 92, 107, 110 — **Hogendoorn**, 25 — **Hohenlohe**, graaf v., 139 — **Hofland**, 122 — **Holcx**, 152 — **Holshuysen**, 25 — **Holsteijn Gottorp**, prins v., 161 — **Holy**, v., 129, 130 — **Hoof**, v., 9, 10 — **Hoogerwerf**, 40 — **Hoop**, v. d., 125 — **Ho(o)ven**, v. d., 102 — **Hornhuis**, 159 — **Horrum** gen. Schramm, v., 13 — **Horst**, v. d., 105 — **Horsten**, 10 — **Hosemans**, 144 — **Hout**, v. d., 6 — **Houtum**, v., 108, 112 — **Howell**, 131 — **Holijbergen**, 73 — **Hoyer**, 135 — **Hubertus**, 16 — **Hulten**, v., 52-56 — **Hurk**, v. d., 122 — **Huijber(t)s**, 69, 108 — **Huijbs**, 34 — **Huysmans**, 141.

Ierland, v., 9 — **Iers(s)el**, v., 5, 11, 76 — **Incourt**, v., 61 — **Inties**, 135 — **Irrhoven**, v., 182.

Jaarsveld, v., 11 — **Jacobs(en)**, 53, 59, 93, 113, 133, 143, 195 — **Jacops**, 53, 55 — **Jager**, d., 122 — **Jans(s)(e)(n)(s)**, 4, 15, 16, 24, 31, 32, 34, 41, 48, 52-54, 89, 91, 108, 109, 111, 112, 144, 147, 161, 176, 180, 190-192, 195 — **Jaspers**, 84 — **Jeffries**, 124, 127 — **Jegers**, 30, 31 — **Jeg(h)er(e)**, d., 30-32, 159 — **Jenaerts**, 181 — **Jerephaes**, 23 — **Joannes**, 91, 107 — **Jocquier**, 180 — **Johan**, 135 — **Jonckers**, 68, 147 — **Jong**, d., 10, 107, 161 — **Jonge**, d., 122 — **Jongen**, 10 — **Jongh**, d., 5, 63 — **Jonghman**, 191 — **Joosten**, 61.

Kalmthout, v., 196 — **Kasteren**, v., 196 — **Kavelaars**, 51, 55 — **Kavelaer(s)**, 56, 63 — **Keel(s)donk**, v., 66, 94 — **Kellen**, v. d., 41, 46, 47 — **Kempen**, (v.), 11, 177 — **Kempers**, 21, 22 — **Kerckhoff**, v. d., 149, 174, 184 — **Kerckhoven**, v. d., 149 — **Kerkhoven**, v., 179 — **Kerssies**, 122 — **Kessel**, v., 79 — **Ketelaars**, 10, 76 — **Ketelaer(s)**, 147, 185 — **Keulen**, v., 100 — **Keymp**, 169 — **Keijzer**, d., 9 — **Kieboom**, v. d., 142, 173 — **Kiefer**, 133 — **Kiemeneij**, 38 — **Kievit**, d., 5 — **Ki(e)vits**, 26, 185 — **Kin**, 6 — **Kleeven**, 193 — **Kle(e)vers**, 191, 193 — **Kleiren**, 36, 41, 43 — **Kleuzes**, 44 — **Kleyn**, 124, 133 — **Kloppenburger**, 128, 129 — **Klundert**, v. d., 5 — **Knoop**, 23 — **Ko(c)k**, (d.), 12, 122, 192, 193 — **Ko(c)ks**, 6, 25 — **Koenders**, 137 — **Kokken**, 5 — **Kölber**, 112 — **Koning**, 132 — **Koopmans**, 115 — **Kort**, d., 9, 73, 161 — **Korthout**, 77 — **Kouwenberg**, 19 — **Kroef**, v. d., 25 — **Kroma**, 166 — **Kronenburg**, 86 — **Kunot**, 129, 130 — **Kusters**, 114 — **Kuyper**, 25 — **Kuijpers**, 77. (Zie ook onder de letter C).

Laar, v. d., 192 — Laarhoven, v., 190 — Laat, d., 6, 63 — Laceulle, 166 — Laeck, v. d., 68, 80 — Laer, v., 71 — Laerhoven, v., 10, 28 — Lambrechts, 8 — Lambregts, 25 — Lamers, 90, 108 — Lancee, 21 — Langenbergh, v. d., 8 — Langencruys, v. d., 146 — Langendonck, v., 180, 181 — Lang(e)r(e)ijt(h), v. (d.), 76, 146, 174 — Langeweg, 9 — Lantfort (v. Turnhout), 185 — Larooy, 192 — Lathouders, 69 — Laurijssen, 7 — Lee, v. d., 108, 171 — Leemans, 6 — Leemput(te)(n), (v.) (d.), 158, 167-186 — Leenders, 59 — Leermakers, 112 — Leeuw, d., 149, 152 — Leeuwen, v., 25 — Lems, 19 — Lensen, 21, 22 — Lent, v., 114 — Lepper, d., 162 — Leuckens, 179, 180, 186 — Leij, d., 36 — Leijen, (v.), 55, 58, 61, 63, 64 — Leyenborgh, v., 148 — Leijsen, 165 — Leijten, 9 — Lich(t)teert, 95, 96, 98, 100, 105 — Lichtenbergh, 188 — Lichthart, 95, 96, 106 — Lichthert, 96, 106 — Licktaert, 96 — Liemdt, v., 140 — Liem(p)de, v., 73, 183 — Liempt, v., 123 — Lieven, v., 172 — Lieverlo, v., 108 — Lig(h)thar(d)(t), 95, 100-106 — Ligthert, 101, 103, 105, 106 — Limburgh, v., 187 — Linden, v. d., 140 — Lintermans, 171 — Lion, d., 159 — Lips, 55 — Lisdoncq, v. d., 69 — Lodens, 90 — Loef, d., 84 — Loeff, 122 — Loemans, 169 — Lonius, 35, 41 — Loo, v. d., 73, 74, 150 — Loock, v. d., 179, 180 — Loon, v., 92, 94, 189 — Looters, 145 — Lo(o)ijer, d. 92/93, 113 — Los, 122 — Losecaet, 172, 184 — Losekot, 172 — Lubbe, v. d., 21 — Lugters, 191 — Luthart, 106 — Luijberts, 88 — Lust, 188 — Luwe, d., 183 — Luyk, v., 11 — Lyklama a Nyeholt, 99 — Lijnden, v. d., 159.

Maagdenberg(h), (v. d.), 37, 43, 134 — Maas, 36, 47 — Mac Gillavry, 117 — Mac Lachlan, 160 — Ma(e)rten(s), 12, 24, 63 — Maes, 146, 173 — Mallens, 5 — Malsen, v., 173 — Man, d., 31 — Manders, 85 — Maren, v., 110 — Marin, 41 — Marinus, 35 — Marode, (v.), 119, 120 — Martherus, 130 — Matthijs, 59, 149, 195 — Maurisse, 117 — Medegaels, 143, 144, 152 — Meel, v., 14-23 — Meer, v. d., 88 — Meerakker, v. d., 164 — Meerle, v., 14 — Meeuwen, v., 160 — Melis, 75, 76, 147, 150, 188 — Melsen, 60 — Menzel, v., 91, 92 — Mercelis, 139 — Merendoncq, v. d., 176 — Merkhof, v. d., 112 — Merx, 11 — Merode, d., 118, 119 — Merode, v., 120 — Mertens, 24, 152 — Metsaars, 6 — Metten, 28 — Meulen, o. t., 139 — Meyden, v. d., 182 — Meyer, 25, 133 — Meijvis, 3 — Michiels(e)(n), 29, 44, 179, 195 — Middegaels, (v. d.), 138-152, 157 — Middengale, v., 138 — Mierde, v. d., 78 — Mierik, v., 110 — Mierlo, v., 116 — Milaire, 41 — Millis, 179 — Minne, 174 — Mirode, v., 34 — Moer, v. d., 136 — Moergestel, v., 17 — Molaert, 173 — Molder, d., 139, 153 — Moll, d., 137 — Moll, v., 145, 156 — Mommers, 5 — Moonen, 41, 46, 47, 139, 150 — Mortel, v. d., 163 — Mudén, v. d., 174 — Mulder, 22 — Mulders, 76 — Muñoz, 174 — Mutsaars, 75 — Mutsaers, 12.

Naerssen, v., 49 — Naeykens, 145, 146 — Nater, 125 — Nats, 83 — Nefkens, 112 — Neggers, 146 — Neitzell, 124 — Nelissen, 196 — Nicolai, 122 — Nieuwenhuizen, v. (d.), 5, 132 — Nieuwenhuys(e)n, v. d., 30, 141, 171, 184, 185 — Nio, 130 — Nistelrooij, v., 114 — Noodt, d., 81 — Noselings, 146 — Nouwen, 27, 148, 149 — Nouwens, 161 — Nunen, v., 10 — Nyclaessen, 177 — Nyenhuis, 186 — Nyeuwenhuysen, v. d., 26 — Nijs, d., 192.

Obbens, 161 — Oekel, v., 173 — Oerle, v., 78, 81, 149 — Oerlemans, 78, 81 — Oers, v., 12, 195 — Oetgens v. Waveren Pancras Clifford, 125 — Oirschot, v., 139 — Olerinus, 26 — Olmen, d', 121 — Olmen, v., 38, 121 — Olmen d. Poederlé, v., 121 — Oomen, 6, 57-60, 63, 64, 66 — Ooms, 41, 141 — Oonicx, 41, 43, 44 — Oort, 25 — Oosterhout, v., 16, 17 — Ophuijsen, v., 75 — Oprins(en), 3-8, 12 — O'Prinsen, 3, 4, 11 — Oranje, prins

v., 181 — Orsouw, v., 115 — Osta, v., 193 — Ostaeyen, v., 142 — Osten, 124 — Otten, 108, 139, 145-147 — Ottenhoff, 135 — Oubos(ch), 53, 54, 56, 60, 63, 66 — Oudart, 159 — Ouden, v., 159 — Oudenbosch, 53 — Oudenhoven, v., 18, 190 — Oudshoorn, 25 — Ouwen, v., 170.

Paeschen, 188 — **Pae(u)weter**, 169, 171 — **Palleman**s, 174 — **Pancken**, 146, **Panhuysen**, 128 — **Parijs**, v., 176 — **Patilajja**, 136 — **Pauwels**, 141, 142 — **Pe(e)ters(en)**, 4, 60, 91, 107 — **Pelts**, 60 — **Percy**, d., 180 — **Pertens**, 180 — **Pessers**, 162 — **Petit**, 41, 46 — **Petschy**, 126 — **P(e)ijnenborg(h)**, 5, 75, 78 — **Peijnenburg**, 77 — **Philippi**, 130 — **Philipsen**, 5 — **Piéron**, 125 — **Pinxteren**, 8 — **Plancken**, 82 — **Ploegmakers**, 112 — **Pluijm**, v. d., 20 — **Poel**, v. d., 146 — **Poirters**, 119 — **Po(l)**, v. d. 69, 75, 76, 187 — **Poppel**, v., 156 — **Poppelius**, 27 — **Portmans**, 188 — **Posdijk**, 25 — **Pot**, 119, 163 — **Prêtere**, d., 173 — **Priems**, 79 — **Prince**, 3, 4, 9, 10 — **Pulskens**, 190 — **Puts**, 129, 130 — **Putten**, v. d., 108 — **Pije**, 189 — **Pijnappel**, 178, 183 — **Pijpe**, 133.

Quade, d., 50 — **Quay**, d., 49, 50.

Raamsdonk, v., 132 — **Raaymakers**, 82, 86 — **Rademaker(s)**, 137, 191 — **Ra(e)s(s)en(s)**, 158, 159, 185 — **Ravensteyn**, v., 178 — **Raijmakers**, 77 — **Recheloos**, 178 — **Reinders**, 114, 115 — **Reineri**, 88 — **Remeijsen**, 38 — **Remmers**, 9 — **Renders**, 88-91, 93, 108, 111 — **Reuvers**, 22 — **R(e)ijnder(t)s**, 88-93, 107-111, 114, 115 — **Reijnen**, 11, 90 — **R(e)ijniers**, 88, 173 — **Reyns**, 169 — **Rhemrev**, 134 — **Ridderbos**, 122 — **Riel**, v., 3 — **Rietvelt**, 16 — **Robbe(n)**, 70-72, 122 — **Robecq**, prinses v., 173 — **Rodijnen**, 88 — **Rommelaar(s)**, 119, 161-163, 166, 188 — **Rommelaar(s)**, 117, 119, 160 — **Romondt**, v., 131 — **Roos**, 125 — **Roosen**, 74, 140 — **Roosmalen**, v., 194 — **Roover**, d., 66, 94 — **Roovers**, 6 — **Rooij**, v., 76 — **Rooijen**, v., 41 — **Roosendaal**, v., 5-7 — **Rosier**, 41 — **Rosma(e)l(en)**, (v.), 95, 96, 104, 105 — **Roy**, d., 30, 49 — **Roi**, v., 91, 92, 140, 146, 195 — **Roijackers**, 114 — **Roykens**, 150, 151 — **Rox(s)**, 162, 163 — **Ruempol**, 125 — **Rümanpuk**, 132 — **Rust**, 25 — **Rütte**, l., 127 — **Rutten**, 88 — **Ryan**, 133 — **Rijckevorsel**, (v.), 100, 101 — **Rijdt**, v. d., 4 — **Rijke**, d., 137 — **Rijkens**, 131 — **Rijkhoven**, v., 73 — **Rijsbosch**, 39, 41, 150 — **Rijswijk**, v., 4.

Salima, 135 — **Salm-Salm**, v., prinsen v., 105 — **Sande(n)**, v. d., 4, 6, 78, 79, 146, 195 — **Sanders**, 76, 190 — **Santfordt**, 185 — **Santvoort**, v., 9 — **Sas**, 144 — **Schadewijck**, v., 114 — **Schattelij**, 19 — **Schajk**, v., 114 — **Schel**, 114 — **Schelhaas**, 122 — **Schellekens**, 5, 10, 11, 142, 143, 146, 147, 150, 151 — **Schellen**, 8, 78 — **Schepers**, 149 — **Schepp**, 165 — **Scheijnen**, 8 — **Schilderman**, 133 — **Schilders**, 28, 31, 138, 139, 148 — **Schippers**, 20 — **Schoenmaker(s)**, 5, 45, 61, 131, 162 — **Schoonis**, 79 — **Schoot**, v. d., 35, 190 — **Schoppink**, 122 — **Schneider**, 127 — **Schraewen**, 64 — **Schranm**, 195 — **Schrammen** v: **Hoeven**, d., 13 — **Schriek**, v. d., 101, 103, 104 — **Schrouwen**, 64 — **Schuak**, 124, 125 — **Schueren**, v. d., 41 — **Schuurmans**, 33, 34, 41 — **Schuffelers**, 166 — **Schuttelaars**, 9 — **Schuurmans**, 23, 109, 112-114 — **Sebastiani**, 15 — **Sebek**, 133 — **Seberts**, 171 — **Sebrechts**, 142, 143 — **Sebregts**, 162 — **Sedina**, 128 — **Segers**, 27, 41, 48 — **Senstius**, 125 — **Serres**, 23 — **Sesticht**, v. 't, 174 — **Sgrauwen**, 64 — **S'grauwen**, 58 — **Sibben**, 143 — **Siehing**, 43 — **Siermans**, 175 — **Sigtenhorst**, v. d., 41 — **Sillevis Smitt**, 122 — **Silva**, d., 174 — **Simonis**, 23 — **Simons**, 24 — **Sleegers**, 182 — **Sluiter**, 46 — **Sluys**, 105 — **Smans**, 6 — **Smarius**, 4 — **Smeekens**, 36 — **Smets**, 168, 178 — **Smeulders**, 10 — **Smit**, 122 — **Smits**, 68, 80, 93,

110, 176 — Smolders, 16 — Snoek, 88 — Snoere(n), 191 — Snoy, d., 182 — Snijders, 101 — Soetens, 144 — Soffers, 82-87 — Somers, 191 — Sonnevelts, v., 53 — Sonnius, 27 — Sotteau, 18 — Spek, v. d., 21 — Spierinck v. Wells, 159 — Spierings, 105 — Spitters, 58, 59, 63-65 — Sprangers, 56 — Sprang(h), v., 24, 41, 48, 57-59, 61-63, 65 — Spreuwel, v., 28, 29, 140 — Staes(sen), 180, 195 — Staeyen, v., 8 — Standaert, 132 — Staps, 9 — Steenlagen, 195 — Steins Bisschop, 49 — Stempels, 185 — Sterts, 26 — Steven, 123, 124 — Stille, d., 102 — Stiphout, v., 11 — Straavens, 25 — Stroubenrouck, 192 — Stuiter, 65 — Stijssel, 193 — Suermont, 195 — Suijkerbuijk, 193 — Suijs, 161 — Swaab, 132 — Swaanbergen, v., 31 — Swaen, 17, 57 — Swaenberg(h)(en), v., 30-32 — Swaens, 24, 26 — Swanenberg, v., 32 — Sweeren, 61-63 — Sweerts, 24 — Swolfs, 35. (Zie ook onder de letter Z).

Tancré, 131 — Teffelen, v., 112 — Tetering, v., 95, 105 — Teunisse(n), 90, 92 — Teurlincks, 68 — Theodori, 24 — T(h)(e)ijs(sen), 90, 92, 179, 187, 193 — Thielmans, 141, 143, 145 — Thomas(sen), 30, 31 — Thonis, 52, 53, 55 — Thoumans, 172 — T(h)ulden, v., 159, 179, 186 — Tiel, v., 109 — Til, 21 — Tilborg(h), v., 115, 196 — Timmermans, 5, 76, 77, 115 — Toelinck, 183 — Tombrink, 166 — Tooren, d., 122 — Toornenburg, 21 — Top, 84, 86 — Tra, 196 — Treffers, 122 — Trumper, 126 — Tulder, v., 156 — Turnhout, v., 176 — Tuijl, v., 110 — Tuyn, v. d., 181 — Twysel, 132 — Tijen, 92.

Uden, v., 107, 113.

Vaen, 24 — Vaesdonck, v. d., 159 — Val(c)k(en), 122 — Vancamp, 34 — Vandepol, 39 — Veeken, v. d., 163 — Veen, v. d., 134 — Veenstra, 122 — Velde(n), v. (d.), 122, 158, 159, 174, 185 — Velthuis, 122 — Ven, v. d., 78, 106, 141, 165 — Venmans, 191 — Venne, v. d., 181 — Vent, d., 118, 119 — Verbakel, 113 — Verbeek, 43 — Verbraecken, 149, 152 — Verbruggen, 33 — Verbunt, 7, 162 — Verbrug, 165 — Verheijen, 8, 19 — Verhoeff, 25 — Verhoeve(n), 12, 24, 67, 76, 79, 80, 100, 111, 112, 196 — Verhulst, 181 — Verkerk, 41 — Verloy, 179, 186 — Vermeer, 78 — Vermelis, 9 — Veroude(n), 182, 195, 196 — Verpoorten, 8 — Verrijth, 140, 148, 156 — Verschoor, 54, 65 — Verschu(e)re(n), 124, 149 — Verschuylen, 169 — Verspyck, 125 — Versteegh, 128 — Vervoort, 10 — Vessum, v., 72 — Vinck, 40 — Visker, 126 — Visser, 122 — Vissers, 34 — Vlasloir, 127 — Vlas, 158, 159 — Vlasloir, 127 — Vlemmix, 180 — Vloodt, v. d., 146 — Vlijmen, v., 113 — Voeten, 84 — Vollmer, 127 — Vondervoort, 115 — Voorhoff, 60 — Voort, v. d., 73, 78, 119 — Vorderman, 125 — Vorselaars, 161 — Vos, 106 — Vos, d., 64, 181 — Vosberch, 64 — Vosse, 89 — Vossenbergh, 115 — Vreeswijk, v., 40 — Vriens, 73 — Vries, d., 191, 192 — Vrin(t)s, 17, 18, 72 — Vrolijk, 16 — Vromans, 6 — Vrijssen, 72 — Vuchts, 78, 159 — Vug(h)t, v., 79, 114, 178, 188 — Vuuren, v. 11 — Vyns, 159.

Wa(a)gema(a)(e)kers, 17, 82, 94 — Wacchelin, v., 150 — Wachelij(n)s, 143, 150 — Wa(e)g(h)emans, 36, 170 — Waele, d., 41, 45 — Walemonten, d., 178 — Walravens, 100, 165 — Walschots, 77 — Water, v. d., 172, 186 — Weckerle, 150 — Weert, d., 11 — Well, v., 112 — Wellens, 88, 90-94, 107, 109-113, 164 — Welten, 31, 90 — Wenmakers, 39 — Werdt, d., 113 — Weremont, v., 172 — Werf, v. d., 114 — Weterings, 135 — Weverlingh v. Holy, 106 — Weyngaart, v. d., 187 — Wibe, v. d., 187 — Wicherts, 132 — Wiel, v. d., 77, 117-119, 163, 165, 166 — Wielik, v. 110, 111 — Wiercken, 56 — Wiercx,

49 — Wiericx, 140 — Wierrik, v., 111 — Wiersema, 122 — Wildschut, 165, 166 — Wilhelmi, 106 — Willeman, 6 — Willems(e)(n), 94, 106, 131, 145, 195 — Willigen, v. 82, 87 — Wiltens, 147 — Winckler, 132 — Wisse, 122 — Wissems, 63 — Wit, d., 19 — Witlocx, 147 — Wittens, 141 — Woensel, v., 85-87 — Woerkom, v., 111 — Wolff(f)(s), 24, 67-81, 132 — Wolff, d., 187 — Wollaards, 77 — Wolles, 81 — Wolvers, 80 — Wormses, 122 — Wouters, 6, 8, 147, 169 — Wuestenborchs, 143, 147, 150 — Wyck, v., 41, 143, 154 — Wynand, 126 — Wijten, 139, 144 — Wijtfliet, (v.), 170, 171, 184 — Wijtvlit, v., 64.

Zanden, v. d., 109 — Zeegers, 112 — Zeeland, v., 93 — Zeelant, v., 92, 107 — Zuylen v. Harmelen, v., 183 — Zweeren, 61, 63 — Zwol, v., 41. (Zie ook onder de letter S).

Aan de abonnees

Helaas zijn wij genoodzaakt - gedwongen door de nog steeds stijgende technische en verzendkosten en de druk van onze subsidiënt, het Provinciaal Bestuur van Noord-Brabant - voor 1985 de abonnementsprijzen aan te passen.

Abonnementsprijzen 1985:

Nederland en België: f 34,-

buitenland (behalve België): f 36,-

U gelieve met betalen te wachten tot u in de loop van januari 1985 een accept-girokaart wordt gezonden.

Administratie Het Noordbrabants Genootschap

Wil u uw jaargang op een goede manier bewaren?

Berg dan de afleveringen van De Brabantse Leeuw op in een fraaie bestempelde band - f 5,20 per exemplaar (excl. verzendkosten).

*Besteladres: Het Noordbrabants Genootschap,
Postbus 1104, 5200 BD 's-Hertogenbosch.*